ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΦΙΛΙΚΟΥ

ΑΝΑΠΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΑΤΩΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΟΚΤΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ,
ΠΕΝΤΑΤΑΞΙΩΝ ΠΡΟΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΘΕΣΒ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1938

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Theodore
Zaliti

Th

Theodore
Zaliti

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σταμ. Πάππας 2000

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

17 6.80

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΦΙΛΙΚΟΥ

Αρ. Εισ. 17680

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΑΤΩΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΟΚΤΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ,
ΠΕΝΤΑΤΑΞΙΩΝ ΠΡΟΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1938

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

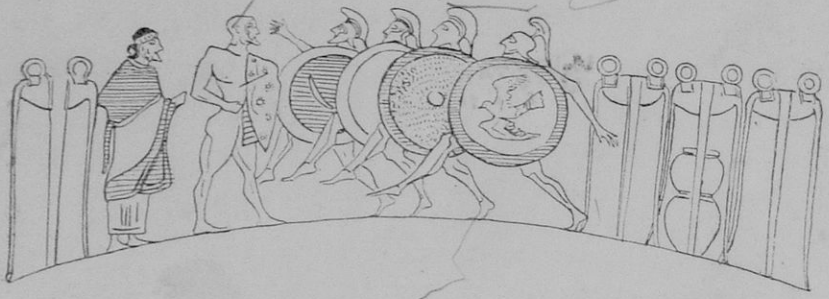

ΜΕΡΟΣ Α΄.

1. Λύκος καὶ ἀμνός.

Λύκος διώκει ἀμνόν, ὁ δ' ἀμνὸς εἰς ναὸν καταφεύγει. Ὁ λύκος πρὸ τοῦ ναοῦ μένει καὶ λέγει τῷ ἀμνῷ· «Ὦ ἀμνέ, διὰ τί ἐν τῷ ναῷ μένεις καὶ οὐ φεύγεις εἰς τοὺς ἀγρούς; Οὐ γιγνώσκεις[1], ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοὺς ἀμνοὺς τοῖς θεοῖς θύουσιν[2]» Ἀλλ' ὁ ἀμνὸς ἐκ τοῦ ναοῦ οὐ φεύγει καὶ τῷ λύκῳ λέγει· «Ὦ λύκε, γιγνώσκω μὲν τοῦτο, προκρίνω[3] δὲ τοῖς θεοῖς θυσία εἶναι ἢ τῷ λύκῳ τροφή».

2. Λύκος καὶ ἄρκτος.

Ἀμνὸς ἐν ἀμπέλῳ ἦν. Λύκος ἐκ τῶν βάτων βλέπει τὸν ἀμνὸν καὶ ἁρπάζει αὐτόν. Ἡ τοῦ ἀμνοῦ ἁρπαγὴ λύπην ταῖς ἀμπελουργοῖς παρέχει. Αἱ ἀμπελουργοὶ μάτην διώκουσι τὸν λύκον· οὗτος γὰρ ὁμοίως ἐλάφῳ τρέχει. Ἀλλ' ὁ Θεὸς τὴν τοῦ λύκου κακίαν κολάζει.[1] Ἐν γὰρ τῇ ὁδῷ ἄρκτῳ ὁ λύκος συντυγχάνει.[2] Ἡ ἄρκτος τὸν ἀμνὸν βλέπει καὶ ἀπὸ τοῦ λύκου ἁρπάζει αὐτόν. Ὁ λύκος ψέγει[8] τὴν ἄρκτον καὶ λέγει· «Ὦ ἄρκτε, πῶς ἁρπάζεις τὸν ἀλλό-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τριον[4] ἀμνόν;» Καὶ ἡ ἄρκτος λέγει· «Οὐχ ἁρπάζω, ἀλλὰ τὸν κλέπτην κολάζω».

3. Πολεμικὴ παρασκευή.

Τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον ἐγγὺς[1] ἤδη τῶν ὁρίων[2] τῆς χώρας ἐστίν. Ὁ ἡμέτερος στρατὸς ἔχει τὰ ἄκρα[3] καὶ κωλύει[4] τοὺς πολεμίους ὑπερβαίνειν[5] τὰ ὅρια. Οἱ φρουροὶ σὺν τόξοις καὶ ἀκοντίοις καὶ ἄλλοις ὅπλοις τὰ ἄκρα φυλάττουσιν. Οἱ γεωργοὶ σῖτον[6] καὶ πρόβατα εἰς τὰ φρούρια κομίζουσι[7]. Δεῖ[8] γὰρ τὰ φρούρια τῶν ἐπιτηδείων[9] μεστὰ[10] εἶναι, ἐπεὶ οἱ φρουροὶ ἐκ τῶν ὁρίων εἰς τὰ φρούρια φεύγουσιν, εἰ οἱ πολέμιοι τὰ ὅρια ὑπερβαίνουσι.

4. Ἀρεταὶ καὶ κακίαι.

Τῶν ἀρετῶν πρώτη μέν ἐστιν ἡ εὐσέβεια, δευτέρα δ' ἡ δικαιοσύνη. Τῇ μὲν εὐσεβείᾳ ἐναντία ἐστὶν ἡ ἀσέβεια, τῇ δὲ δικαιοσύνῃ ἡ ἀδικία. Ἡ ἀσέβεια καὶ ἡ ἀδικία αἰσχύνην τοῖς ἀνθρώποις φέρουσι. Τῶν ἀρετῶν ἐστι καὶ ἡ ἀνδρεία. Ἐκ τῆς ἀνδρείας τῇ στρατιᾷ νῖκαι, ἐκ δὲ τῶν νικῶν τιμαί εἰσι.

5. Οἱ Πέρσαι ἐπὶ Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου.

Ὅτε Κῦρος τῶν Περσῶν ἐβασίλευεν, οὗτοι οὐ μόνον ἰσχυροὶ καὶ πολεμικοὶ ἦσαν, ἀλλὰ καὶ διὰ σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην ἐπαίνου ἄξιοι. Τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπ' ἄρτου μόνον καὶ καρδάμου ἐβιότευον[1]. Ἐπαίδευον δὲ ταῦτα εἰς ἀνδρείαν καὶ δικαιοσύνην καὶ εὐσέβειαν. Παραδείσους[2] δ' ἐφύτευον καὶ ἐν αὐτοῖς ἄγρια θηρία ἐθήρευον[3].

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

6. Ὁ Λεωνίδας καὶ οἱ Σπαρτιᾶται.

Ἡ πρὸ τῶν Θερμοπυλῶν στρατιὰ τῶν Περσῶν τοὺς Σπαρτιάτας οὐκ ἐτάραττεν. Οὐχ ἡ τῶν Περσῶν ἀνδρεία, ἀλλ' ἡ πονηρία[1] Ἐφιάλτου τοῦ προδότου τῷ μὲν Ξέρξῃ αἰτία νίκης ἦν, τῷ δὲ Λεωνίδᾳ καὶ τοῖς ὁπλίταις θανάτου. Ἡ ἐν Θερμοπύλαις μάχη τῷ Λεωνίδᾳ καὶ τοῖς τῶν Σπαρτιατῶν ὁπλίταις δόξης αἰτία ἦν. Ὦ Σπαρτιᾶται, ἡ τοῦ Λεωνίδου ἐν ταῖς Θερμοπύλαις τελευτὴ[2] τῇ Σπάρτῃ δόξης αἰτία ἦν.

7. Αἱ ἀρχαῖαι Ἀθῆναι.

Ἐν ταῖς ἀρ[illegible] Ἀθήναις αἱ μὲν τῶν ἰδιωτῶν οἰκίαι ταπειναὶ[1] καὶ μικρ[illegible] δὲ δημόσιοι οἶκοι καλοί[2] τε καὶ ὑψηλοὶ ἦσαν. Ἐν Ἀθήναις ἄλλα τε καλὰ ἦν καὶ τὸ Διονύσου θέατρον καὶ τὰ ἱερά,[3] μάλιστα δὲ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς. Ἦσαν δ' ἔτι[4] ἐν Ἀθήναις καὶ στοαὶ λαμπραὶ καὶ κῆποι ἀνθηροὶ καὶ περίπατοι τερπνοί. Θέας δ' ἄξια ἦσαν καὶ τὰ γυμνάσια[5] καὶ αἱ παλαῖστραι, ἔνθα[6] οἱ παιδοτρίβαι[7] τοὺς νέους ἐγύμναζον.

8. Περὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῶν Αἰγυπτίων.

Ἡρόδοτος περὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῶν Αἰγυπτίων τάδε λέγει· «Ἡ μὲν περὶ τὸν Νεῖλον ποταμὸν χώρα εὔφορός ἐστιν, ἡ δ' ἄλλη ἔρημος καὶ ἄγονος. Τὴν ἐπιθαλάττιον Αἴγυπτον δῶρον τοῦ Νείλου ποταμοῦ ὀνομάζουσιν· ὁ γὰρ Νεῖλος κατ' ἐνιαυτὸν[2] τοὺς ἀγροὺς κατακλύζει[3] καὶ πηλὸν πολὺν καταλείπει. Ἡ μὲν γῆ ἡμέρους συκᾶς ἔχει, αἱ δ' ἐπιθαλάττιοι λίμναι πάπυρον[4]. Ὁ πάπυρος ὠφέλιμός ἐστιν· οἱ γὰρ Αἰγύπτιοι ἐκ τῶν παπύρων τὴν εἰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν γραφὴν χρήσιμον βύβλον [5] παρασκευάζουσιν. Οἱ Αἰγύπτιοι ὠφέλιμα ζῷα ἀνατρέφουσιν, οἷον ἵππους καὶ ὄνους. Οἱ ἔμποροι καὶ ἡμέρους καμήλους ἔχουσιν· ἄνευ γὰρ καμήλων ἀδύνατοί εἰσιν αἱ διὰ τῆς ἐρήμου πορεῖαι. Οἱ Αἰγύπτιοι πολλῶν τεχνῶν ἔμπειροί εἰσιν. Ἡ τῶν Αἰγυπτίων γλῶττα βάρβαρος καὶ μάλιστα τῆς Ἑλληνικῆς διάφορός ἐστι».

9. Ἐφήβου Ἀθηναίου καὶ Σπαρτιάτου διάλογος.

Ὁ Ἀθηναῖος. Τίνα τρόπον ὑμεῖς οἱ Σπαρτιᾶται παιδεύεσθε; Πολλὰ μὲν γὰρ λέγεται περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ [illegible]ργου νομοθετηθείσης τῶν Σπαρτιατῶν παιδείας· τούτων [illegible]ὲν πιστά [1] ἐστι, τὰ δ' ἄπιστα. Ἡδέως [2] οὖν [3] ἀκούω σου, ἐκ[illegible] καὶ σὺ ἐκεῖνον τὸν τρόπον παιδεύει.

Ὁ Σπαρτιάτης. Τραχύτατα [4] παιδευόμεθα ἡμεῖς οἱ Σπαρτιᾶται. Ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔτους πρῳ [5] ἐκ τῶν κλινῶν ἐγειρόμεθα [6] καὶ ἐν τῷ ποταμῷ λουόμεθα, εἶτα [7] δὲ γυμναζόμεθα περί τε τὸν δρόμον καὶ τὸν δίσκον καὶ τὰ ὅπλα. Τὸ δὲ δεῖπνον ἁπλούστατον γίγνεται. Ἐκ τούτων οὖν δῆλον [8] γίγνεται, ὅτι τελείως τὸ σῶμα γυμναζόμεθα.

Ὁ Ἀθηναῖος. Ὦ Σπαρτιᾶτα, τοῦθ' ὅπερ ὑπὸ σοῦ λέγεται, ἡδέως ἀκούω. Νῦν δὲ λέγω σοι, πῶς ἡμεῖς παιδευόμεθα. Ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔτους πέμπεται τὰ παιδία εἰς τὰ διδασκαλεῖα, συμπέμπεται δ' αὐτοῖς καὶ δοῦλός τις. Ὑπὸ τούτου ἄγεται [9] τὸ παιδίον εἰς τὸ διδασκαλεῖον καὶ πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐν τοῖς διδασκαλείοις διδασκόμεθα τά τε τῶν παλαιῶν ποιητῶν ἔργα καὶ τὴν ἀριθμητικήν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς παλαίστρας ἀγόμεθα καὶ ὡς σὺ ἐν Σπάρτῃ γυμνάζει, οὕτω κἀγὼ ἐν Ἀθήναις γυμνάζομαι. Οὕτως οὖν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἡμεῖς ἐν Ἀθήναις οὐ μόνον τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα γυμναζόμεθα.

10. Περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ ζῴων.

Ἡ Ἀττικὴ παντοῖα[1] τρέφει ζῷα, οἷον αἰγας καὶ γῦπας καὶ γλαῦκας καὶ ἀλώπεκας. Τοῖς γεωργοῖς πολλαὶ αἰγῶν ἀγέλαι εἰσίν· ἡ γὰρ γῆ ἀγαθὴν ταῖς αἰξὶ τροφὴν παρέχει. Οἱ γῦπες ταῖς νέαις αἰξὶν ἐπιβουλεύουσι[2] καὶ τοῖς ὄνυξι ταύτας τε καὶ ἄλλα ζῷα ἁρπάζουσιν. Ἡ γλαῦξ ἱερὰ τῆς Ἀθηνᾶς ἦν. Αἱ τῆς Ἀττικῆς πέτραι[3] μεσταὶ γλαυκῶν εἰσιν. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ παροιμία· «Γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας».

11. Κατασκοπὴ τῶν πολεμίων.

Ὁ στρατηγός. Ἔχεις τι καινόν; Ἐκελεύου[2] γὰρ τῇ τῶν πολεμίων στρατιᾷ ἐπὶ κατασκοπῇ[3] πλησιάζειν.

Ὁ στρατιώτης. Ἔχω πολλὰ καὶ ἀγαθά, ὦ στρατηγέ. Τῆς ἑσπέρας γὰρ ἐπορευόμην μετὰ τῶν ἄλλων, οἳ ἐπὶ κατασκοπῇ ἐπέμποντο, πρὸς τὴν ἐγγὺς ὕλην. Ἐκεῖθεν τὰ τῶν πολεμίων πυρὰ ἐφαίνετο. Ἦν δὲ ταῦτα οὕτως[4] ὀλίγα, ὥστ' ἐλογιζόμην[5] ὡς πεντακισχιλίους ἐνταῦθ' εἶναι. Τότε δ' ὑπὸ τῶν πολεμίων τὸ δεῖπνον παρεσκευάζετο. Εἶτα δ' ἐπειδὴ δῆλοι ἐγιγνόμεθα, ἀκοντίοις τε καὶ λίθοις ἐβαλλόμεθα[6], πραύματα δ' οὐκ ἐλαμβάνομεν.

Ὁ στρατηγός. Ἀγγέλλεις χρήσιμα, ὦ νεανία· ἐκ γὰρ τῆς ἀγγελίας σου τὸν τῶν πολεμίων ἀριθμὸν μανθάνομεν. Δῆλον οὖν ἐστιν, ὅτι ὀρθῶς ἀεὶ[7] ἀγαθὸς ἐνομίζου στρατιώτης.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

12. Τὸ μῆλον τῆς Ἔριδος.

Θέτις ἡ θεὰ ἐν τοῖς γάμοις αὐτῆς πάντας τοὺς θεοὺς ἐδέχετο πλὴν τῆς Ἔριδος. Διὸ[1] ἡ Ἔρις ὀργίζεται καὶ μῆλον χρυσοῦν εἰς τὸ μέσον τῶν θεῶν ῥίπτει. Ἐπὶ δὲ τοῦ μήλου ἥδε ἡ ἐπιγραφὴ ἦν· «Τῇ καλλίστῃ». Ἐκεῖ ἐν τοῖς θεοῖς ἦσαν ἥ τε Ἥρα καὶ ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἀφροδίτη, ἣ τῇ τοῦ σώματος χάριτι[2] τῶν ἄλλων διέφερεν[3]. Ἐπειδὴ δ' ἑκάστη αὐτῶν ἔλεγε καλλίστη τε καὶ τοῦ μήλου ἀξία εἶναι, ἐπὶ πολύ τε ἠριζον καὶ τὴν τῆς ἑορτῆς φαιδρότητα[4] διέλυον. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι θεοὶ διὰ τὴν ἔριν ἐκ τῶν γάμων φεύγειν ἠναγκάζοντο· Ζεὺς δ' αὐταῖς συμβουλεύει Πάριδι τῷ Πριάμου ἐπιτρέψαι τὴν ἔριν[5] κρίνειν. Οὗτος δ' ἐπὶ τῆς Ἴδης τὰ τοῦ Πριάμου θρέμματα[6] ἔνεμεν[7]. Ἑρμῆς οὖν, ὁ τῶν θεῶν κήρυξ, ἐπὶ χρυσοῦ ἅρματος τὰς θεὰς εἰς τὴν Ἴδην ἄγει. Πάρις δὲ θαυμάζει μὲν τό τε βασιλικὸν τῆς Ἥρας σχῆμα[8] καὶ τὴν λαμπρὰν τῆς Ἀθηνᾶς κόρυν[9] καὶ ἀσπίδα καὶ τὴν τῆς Ἀφροδίτης χάριν, ἐγχειρίζει δὲ τὸ μῆλον τῇ Ἀφροδίτῃ.

---

13. Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι.

Ἐπεὶ[1] Ἀγαμέμνων τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν Αὐλίδα συνέλεξεν, ἐκεῖ ἐθήρευσε καὶ ἔλαφον τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὰν κατετόξευσεν. Οὕτω τὴν θεὰν ἐξώργισεν, ἣ νηνεμίᾳ τὸν τῶν Ἑλλήνων πλοῦν ἐκώλυσε. Μάτην οἱ Ἕλληνες τὴν θεὰν ἱκέτευσαν. Κάλχας δ' ὁ μάντις παρθένον τῇ Ἀρτέμιδι θῦσαι ἐκέλευσεν. Οἱ ἄλλοι ἡγεμόνες ἔπεισαν τὸν Ἀγαμέμνονα Ἰφιγένειαν τὴν θυγατέρα θῦσαι. Ἀγαμέμνων οὖν τὴν θυγατέρα ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐκόμισεν. Ἡ δὲ θεὰ ἔλαφον μὲν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἔπεμψεν, Ἰφιγένειαν δ' ἐν νεφέλῃ εἰς τὸ ἐν τῇ Ταυρικῇ χερρονήσῳ ἱερὸν ἐκόμισεν. Οἱ τῶν Ἑλλήνων

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἡγεμόνες τὴν ἔλαφον ἔθυσαν, εἶτα δ' ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τὴν Τροίαν ἐστράτευσαν. Ἰφιγένεια δ' ἐν τῇ τῶν Ταύρων χώρᾳ ἱέρεια τῆς Ἀρτέμιδος γίγνεται.

14. Οἱ Γίγαντες.

Οἱ παλαιοὶ ποιηταὶ τοὺς Γίγαντας τέκνα τῆς Γῆς ὀνομάζουσιν. Οἱ Γίγαντες τοὺς ἀνθρώπους τῷ σώματι ὑπερέβαλλον[1]. Ἀντὶ ποδῶν τοῖς Γίγασιν οὐραὶ δρακόντων[2] ἦσαν καὶ τῇ ταχύτητι δ' ὅμοιοι τοῖς δράκουσιν ἦσαν οἱ Γίγαντες. Παρὰ τοῖς Γίγασιν οὔτε νόμοι ἦσαν οὔτε δίκη[3]. Τῆς ἀδικίας δ' ἕνεκα ἐχθροὶ τοῖς θεοῖς ἦσαν οἱ Γίγαντες. Τοῖς Γίγασιν ἐν νῷ ἦν τοὺς θεοὺς ἐκβαλεῖν[4] τοῦ Ὀλύμπου. Ὁ τῶν Γιγάντων καὶ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν ἀγὼν δεινὸς[5] ἦν. Τέλος δ' οἱ Ὀλύμπιοι τοὺς Γίγαντας ἠφάνισαν.

15. Ἀρίων ὁ κιθαρῳδός.

Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος, ἐνδοξότατος κιθαρῳδός, παρὰ Περιάνδρῳ, τῷ τῶν Κορινθίων τυράννῳ, πολὺν χρόνον διέτριψε. Μετὰ δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ τῆς Κορίνθου λιμένος ἔρχεται ὁ Ἀρίων πρὸς τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ Ἕλληνας καὶ τοὺς γείτονας αὐτῶν, τοὺς Σικελιώτας. Ἐκεῖ πολλῶν περὶ τὴν τέχνην ἀγώνων μετέχει καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι νικῶν τιμὰς μεγάλας λαμβάνει. Οἱ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ Ἕλληνες πλούσια δῶρα καὶ ἀργύριον τῷ Ἀρίονι προσφέρουσιν. Εἶτα δ' ἐκ τοῦ τῶν Ταραντίνων λιμένος πλοίῳ εἰς Κόρινθον οὗτος ἐπορεύετο. Ἐν τῇ θαλάττῃ οὐχ οἱ χειμῶνες[3], ἀλλ' ἡ τῶν ναυτῶν κακία κίνδυνον τῷ Ἀρίονι φέρει. Ἐβουλεύ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οντο[8] γὰρ οὗτοι τὸ τοῦ Ἀρίονος ἀργύριον ἁρπάσαι καὶ αὐτὸν φονεῦσαι. Ἀρίων δὲ τὸν φόνον φεύγει[4] καὶ εἰς τὴν θάλατταν πί-

πτει. Ἐκ δὲ τῶν κυμάτων σύ, ὦ Ἄπολλον, ἔσωσας τὸν κιθαρῳδόν· δελφῖνα γὰρ ἐκέλευσας, ὦ δαῖμον[5], κομίσαι αὐτὸν εἰς λιμένα.

16. Αἱ οἰκίαι τῶν ἀρχαίων θεῶν.

Περὶ τὴν γῆν, ὡς οἱ παλαιοὶ ποιηταὶ λέγουσιν, ὁ ἀήρ ἐστιν, ὑπὲρ δὲ τοῦ ἀέρος ὁ αἰθήρ. Ἐν τῷ αἰθέρι οἱ θεοὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν εἶχον. Αἱ τῶν θεῶν οἰκίαι χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ ἦσαν, αἱ δ' ἐσθῆτες[1] αὐτῶν πορφυραῖ καὶ οἱ ζωστῆρες ἀργύρου. Ἐν τῷ αἰθέρι αἰώνιον ἔαρ ἦν καὶ οἱ τοῦ αἰθέρος οἰκήτορες[2] ἄλυπον εἶχον βίον. Ὁ βίος τοῖς θεοῖς ἀπὸ τοῦ νέκταρος[3] καὶ τῆς ἀμβροσίας[4] ἦν. Ἥβη δ' ἡ θεὰ ἐν χρυσοῖς κρατῆρσι τὸ νέκταρ τοῖς θεοῖς ἐκόμιζε.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

17. Δημήτηρ καὶ Περσεφόνη.

Δημήτηρ θεὰ τῆς γεωργίας ἦν. Τῇ Δήμητρι θυγάτηρ ἦν Περσεφόνη. Τὴν τῆς Δήμητρος θυγατέρα Πλούτων, ὁ ἐν Ἅδου ἄρχων, ἥρπασε καὶ ἀνὴρ αὐτῆς ἐγένετο. Ἐπεὶ δ' ἡ Δημήτηρ μεστὴ ὀργῆς τὴν θυγατέρα ἀνεζήτει καὶ τὴν γῆν καρποὺς φέρειν ἐκώλυε, Ζεὺς ἐπέτρεψε τῇ τῆς Δήμητρος θυγατρὶ ὀκτὼ μὲν μῆνας παρὰ τῇ μητρὶ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ διατρίβειν,[1] τέτταρας δὲ παρὰ τῷ ἀνδρὶ Πλούτωνι ἐν Ἅδου. Δήμητρος καὶ Περσεφόνης, τῆς θυγατρός, λαμπρὸν ἱερὸν ἐν Ἐλευσῖνι ἦν. Οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Δήμητρα καὶ Περσεφόνην, τὴν θυγατέρα αὐτῆς, τοῖς ἐν Ἐλευσῖνι μυστηρίοις ἐθεράπευον.[2] Ἥδον δέ· «Ὦ Δήμητερ, σεμνὴ[3] μῆτερ, καὶ Περσεφόνη, σεμνὴ θύγατερ, χάριν[4] ὑμῖν ἔχομεν· παρέχετε γὰρ καλὰ δῶρα».

18. Ἡ Λυκία.

Ἡμηλὰ ὄρη τὴν Λυκίαν ἀπὸ τῆς ἄλλης Ἀσίας χωρίζει. Ἡ τῆς Λυκίας χώρα πολλὰ θυμαστὰ ὄρη ἔχει. Εἰς ἄρκτον[1] τὸ ὄρος Ταῦρος βλέπει θαυμάσιον τὸ ὕψος καὶ τὸ μέγεθος. Ὀλίγα στενὰ διὰ τῶν ὀρῶν εἰς τὴν Λυκίαν φέρει, οἷον[2] τὰ παρὰ τὸν Ξάνθον ποταμὸν στενά. Αἱ τοῦ ποταμοῦ Ξάνθου πηγαὶ ἐν τῷ ὄρει Ταύρῳ εἰσίν. Ὁ ποταμός, εὖρος[3] μὲν πλέθρου,[4] βάθος δ' ὀργυιᾶς[5], εἰς τὴν Λυκίαν θάλατταν ἐμβάλλει[6]. Παρὰ τὸν ποταμὸν ἄλση κέδρων ἐστὶ καὶ πλατάνων. Οἱ παλαιοὶ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος τῶν δένδρων ἐγκωμιάζουσι, τὸ τοῦ οἴνου πλῆθος καὶ τὸ τῶν ἄλλων καρπῶν.

19. Διάλογος.

Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοποιὸς Θηραμένει καὶ Ἐρατοσθένει καὶ Θεαγένει, νεανίαις Ἀθηναίοις, ἐντυγχάνει[1].

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Θηρ. Χαῖρε, Ἀριστόφανες.

Ἀριστ. Χαίρετε, Θηράμενες, Ἐρατόσθενες, Θεάγενες· ποῖ[2] πορεύεσθε ;

Θηρ. Εἰς τὴν ἀγοράν, ἔνθα[3] Σωκράτης διατρίβει· ἄσμενοι[4] Σωκράτους ἀκούσμεν. Καὶ σύ;

Ἀριστ. Εἰς τὸ θέατρον· καινὴν γὰρ κωμῳδίαν, Νεφέλας ὄνομα, διδάσκω, Σωκράτη δὲ καὶ τοὺς ἄλλους σοφιστὰς ἐπισκώπτω.

Ἐρατ. Σὺ Σωκράτην ἐπισκώπτεις ;

Ἀριστ. Ὦ Ἡράκλεις[5]! Σωκράτην ἐπισκώπτω, ὅτι καινὰ δαιμόνια εἰσάγει.

Θεραμ. Σωκράτης οὐ σοφιστής ἐστιν, ἀλλὰ σοφός· ὡς Ἀπόλλων λέγει, Σωκράτης Σοφοκλέα καὶ Εὐριπίδην καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους σοφίᾳ ὑπερβάλλει.

Ἀριστ. Ἀριστοφάνους πάντ' ἐπισκώπτειν ἐστί. Χαῖρε, Θεάγενες καὶ οἱ ἄλλοι.

Θεαγ. Καὶ σὺ χαῖρε, Ἀριστόφανες.

20. Ἡ Σφίγξ.

Ἡ Σφὶγξ δεινὸν τέρας, ἣν πρόσωπον μὲν ἔχον παρθένου, σῶμα δὲ λέοντος καὶ πτέρυγας ὄρνιθος[1], ἤδετο[2] δὲ ἀνθρωπίνοις κρέασιν. Αὕτη ἐπὶ πέτρας πρὸ τῶν Θηβῶν διέτριβε καὶ τοῖς διαβάταις τόδε τὸ αἴνιγμα προύβαλλε[3]· «Τί ἐστιν, ὃ τετράπουν καὶ δίπουν καὶ τρίπουν γίγνεται;» Πάντα δέ, ὅστις τὸ αἴνιγμα οὐκ ἔλυε, κατεσπάραττεν. Οὕτως οὖν πολλοὶ διεφθείροντο[4], πέρας δὲ τοῦ φόνου οὐκ ἦν. Διόπερ Κρέων, ὁ Θηβῶν βασιλεύς, μεγάλα τούτῳ γέρα ἐπηγγέλλετο[5], ὃς τὴν χώραν τοῦ τέρατος ἀπαλλάξειν ἔμελλεν. Οἰδίπους οὖν εἰς Θήβας ἐλθὼν τὸ αἴνιγμα ἔλυσε. «Τοῦτο τὸ ζῷον» λέγει «ὁ ἄνθρωπός ἐστι. Βρέφος μὲν γὰρ ὢν ὁ ἄνθρωπος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῖς τετράποσιν ὁμοίως ἕρπει [6], ἔπειτα βαίνει [7] δίπους, ἐν δὲ τῷ γήρᾳ βακτηρίαν προσλαμβάνει καὶ τρίπους γίγνεται». Οὕτω δὴ

Οἰδίπους μὲν τῶν τοῦ Κρέοντος γερῶν τυγχάνει, Σφὶγξ δὲ κατὰ τῆς πέτρας κρημνίζεται.

21. Ἀριστείδου καὶ Ἀλεξάνδρου διάλογος.

Ἀρ. Τί πράττωμεν, ὦ Ἀλέξανδρε, ἵνα τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ χαρὰν παρέχωμεν;

Ἀλ. Τί πράττωμεν; Ἔχω τινὰ ἐν νῷ· ἐὰν ταῦτα πράξωμεν, χαρὰν μεγάλην τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ παρέξομεν.

Ἀρ. Τίνα δὴ[1] ταῦτ' ἐστί; Βούλει[2] μοι λέγειν;

Ἀλ. Πῶς γάρ οὔ; Ὑπακούωμεν, ὦ φίλε, τοῖς τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς καὶ τῶν διδασκάλων λόγοις· μανθάνωμεν ἐπιμελῶς τὰ μαθήματα· φεύγωμεν[3] τὰς κακὰς ὁμιλίας[4]· ἀεὶ τἀγαθὰ πράτ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τωμεν καὶ μηδέποτε λύπην τινὶ παρέχωμεν· τοὺς πρεσβυτέρους σέβωμεν καὶ μηδέποτε αὐτοῖς ἀντιλέγωμεν. Ἐὰν πάντα ταῦτα πράττωμεν, ὠγαθέ, μεγάλην χαρὰν τῷ τε πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ παρέξομεν.

Ἀρ. Χάριν σοι ἔχω ἐπὶ τῇ συμβουλῇ, ὦ Ἀλέξανδρε, καὶ ἡδέως, ἃ κελεύεις[5], πράξω.

22. Οἱ γέρανοι τοῦ Ἰβύκου.

Ἴβυκος (ὁ ποιητὴς) ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς τῆς Ἰταλίας πόλεις ἦκε[1]. Χρόνον μὲν οὖν ἱκανὸν ἐν (ταῖς πόλεσι) (ταύταις) (διέτριψεν.) Ἐπεὶ δ' ἐκ τῶν πόλεων τούτων δόξαν καὶ χρήματα συνέλεξε, πάλιν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦκεν. Ὅτε δ' ἦν ἐν (τῷ δάσει) τῷ μεταξὺ τῆς θαλάττης καὶ τῆς Κορίνθου ἀκροπόλεως, λῃσταὶ δύο τὸν ποιητὴν (ἐφόνευσαν.) Ἴβυκος δ' ἐν ᾧ ἀπέθνῃσκε, γεράνους, οἳ ὑπὲρ τοῦ δάσους (ἦσαν,) οὕτως (ἱκέτευσεν·) «Ὦ γέρανοι, τὴν τῶν λῃστῶν ὕβριν[2] μηνύετε». Οἱ Κορίνθιοι τὸ μὲν Ἰβύκου πτῶμα εὑρίσκουσι, τοὺς λῃστὰς δ' οὔ. Οἱ μὲν οὖν μάντεις ἄλλοι ἄλλα ἔλεξαν, ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ ὕστερον οἱ γέρανοι οὕτω τοὺς λῃστὰς (ἀπεκάλυψαν.) Ὅτε γὰρ πλεῖστοι Κορίνθιοι ἐν τῷ θεάτρῳ ἦσαν, γέρανοι δ' ὑπὲρ τοῦ θεάτρου διέβαινον, τῶν λῃστῶν ὁ ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον ἔλεξεν· «Ὦ Τιμόθεε, οἱ τοῦ Ἰβύκου γέρανοι». Θεαταὶ δέ τινες, οἳ τούτων ἤκουσαν, τοῖς τῆς πόλεως πρυτάνεσι[4] τὸ πρᾶγμα ἀγγέλλουσιν. Οὗτοι δὲ τοὺς λῃστὰς ἀνακρίνουσιν, οἳ τὴν αἰσχρὰν πρᾶξιν φαίνουσι καὶ θανάτῳ ὑπὸ τῶν πρυτάνεων κολάζονται.

23. Περὶ τῆς Φοινίκης.

Οἱ παλαιοὶ περὶ τῆς Φοινίκης τάδε λέγουσιν· «Ἡ τῶν Φοι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οἰκέται τὸ δάσος, ἐν ᾧ ὁ κάπρος ἐστί, κύκλῳ περικλείσουσιν, οἱ δὲ θηρευταὶ ἰχνεύσουσι καὶ τοξεύσουσι τὸ θηρίον. Ἡ οὖν θήρα ἡμῶν, ὡς πιστεύομεν, τοὺς τῶν γεωργῶν παύσει πόνους.

26. Γοργὼ ἡ Κλεομένους θυγάτηρ.

Ἀρισταγόρας ὁ Μιλήσιος χρήμασιν ἔπειθε[1] Κλεομένη, τὸν Σπάρτης βασιλέα, τοῖς Μιλησίοις βοηθῆσαι. Γοργὼ δ' ἡ Κλεομένους θυγάτηρ τὴν τοῦ πατρὸς φιλοχρηματίαν μανθάνει καὶ αὐτῷ λέγει· «Ὦ πάτερ, οὐκ ἔχεις αἰδῶ[2]; Ἀντὶ χρημάτων κινδύνους τῇ πατρίδι παρέξεις; Οὐ πράξεις τοῦτο, ἀλλὰ τὸν ξένον ἀποδιώξεις». Κλεομένης τοῖς τῆς Γοργοῦς λόγοις τὸ ἑαυτοῦ ἁμάρτημα[3] αἰσθάνεται[4] καὶ τῇ Γοργοῖ λέγει· «Καλῶς λέγεις, ὦ Γοργοῖ». Οὕτως οὖν τῇ τῶν λόγων πειθοῖ[5] τὸν πατέρα ἡ Γοργὼ τοῦ ἁμαρτήματος ἀπέτρεψε.

27. Δημάρατος.

Ὅτε Ξέρξης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐστρατεύκει, ἐν τῷ τῶν Περσῶν στρατοπέδῳ καὶ Δημάρατος ὁ Σπαρτιάτης ἦν. Οὗτος πρότερον μὲν Λακεδαιμονίων ἐβεβασιλεύκει, οἱ δὲ Σπαρτιᾶται ἐπεφυγαδεύκεσαν αὐτόν. Ἀπὸ τούτου οὖν τοῦ χρόνου ἐν Πέρσαις ἐβεβιοτεύκει καὶ τότε παρ' αὐτῷ τῷ Ξέρξῃ ἦν. Ἐπεὶ οὖν οἱ Πέρσαι ἐν Δορίσκῳ ἐγγὺς τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ ἐστρατοπεδεύκεσαν, Ξέρξης πρὸς Δημάρατον ἔλεξεν· «Ὦ Σπαρτιᾶτα, νῦν μὲν ἤδη ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐστρατοπεδεύκαμεν καὶ ἐν μικρῷ χρόνῳ στρατεύσομεν ἐπὶ τοὺς σοὺς ὁμοφύλους. Ἀλλὰ στρατεύσουσι κἀκεῖνοι ἐφ' ἡμᾶς;» Ὁ δὲ Δημάρατος «Ὦ βασιλεῦ» λέγει «οὐ κινδυνεύσω, εἰ τἀληθῆ λέξω;» «Οὔτε πρότερον» εἶπεν ὁ Ξέρξης «ἐκεκινδυνεύκεις, ὦ Δημάρατε, τἀληθῆ μοι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λέγων, οὔτε νῦν κινδυνεύσεις». Καὶ ὁ Δημάρατος μετὰ τοῦτο «Ὦ Πέρσα» λέγει «δῆλον ὅτι στρατεύσουσιν οἵ γε Λακεδαιμόνιοι, εἰ καὶ ἡ ὑμετέρα στρατιὰ ἀναρίθμητός ἐστι».

28. Κτησίας ὁ ἰατρός.

Κτησίαν τὸν ἰατρὸν ἐπιστήμονα καὶ σώφρονα ἄνδρα εἶναι λέγουσιν. Οὗτος ἰατρὸς ὢν τοῦ Ἀρταξέρξου, τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως, ὃν οἱ Ἕλληνες διὰ τὴν ἀγαθὴν μνήμην Μνήμονα ὠνόμαζον, τάδε περὶ Ἀρταξέρξου λέγει· «Μήτηρ Ἀρταξέρξου ἡ Παρύσατις, γυνὴ χαρίεσσα, ἐστίν, ἀδελφὸς δὲ ὁ Κῦρος, νεανίας καλὸς καὶ χαρίεις. Πάντες τὸν Κῦρον εὐδαίμονα ἄνδρα λέγουσιν, Ἀρταξέρξην δὲ κακοδαίμονα. Ὁ μὲν τῶν ἀδελφῶν φίλος ἐστὶ τῇ μητρί, ὁ δ' οὔ. Ἀρταξέρξης δυνατὸς ἄρχων ἐστίν, ἀλλ' οἱ Πέρσαι ἄκοντες μὲν ὑπακούουσιν αὐτῷ, ἑκόντες δὲ Κύρῳ.»

29. Χελώνη καὶ λαγώς.

Ἦν ποτε ἀγὼν δρόμου λαγῷ ταχεῖ πρὸς χελώνην βρα-

δεῖαν, ἡ δ' ὁδός, ἣν διανύσειν ἔμελλον, οὐ βραχεῖα, ἀλλὰ μακρὰ ἦν. Ἐπεὶ δὲ φύσει χελώνη μὲν βραδεῖά ἐστι, ταχὺς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δ' ὁ λαγώς, ὁ ἀγὼν ἀπ' ἀρχῆς οὐκ ἦν ἴσος. Οὐ μέντοι[1] διὰ τοῦτο ὁ λαγὼς πρῶτος εἰς τὸ τέρμα ἦλθεν. Οὗτος γὰρ ἐπεὶ τοῖς ταχέσι ποσὶν ἐπίστευε[2], μετὰ τὸ ἥμισυ τῆς ὁδοῦ εἰς ὕπνον βαθὺν πίπτει, ἡ δὲ χελώνη ἐπεὶ τὴν ἑαυτῆς βραδυτῆτα ἐγίγνωσκε, συνεχῶς ἐβάδιζεν, ἕως εἰς τὸ τέρμα ἦλθε.

30. Οἰδίπους καὶ Τειρεσίας.

Ἐπεὶ τάχιστα[1] ὁ πατροκτόνος Οἰδίπους τῶν Θηβῶν ἐβασίλευσε, δεινὴ νόσος ἐμπίπτει τοῖς Θηβαίοις. Ἀπόλλων δὲ τοῖς δυστυχέσι Θηβαίοις τάδε ἐμαντεύσατο[2]· «Τῆς νόσου ἀπαλλαγὴν ἕξετε, εἰ τὸν Λαΐου ἀσεβῆ φονέα ἐκ τῆς πόλεως διώξετε». Ἐπεὶ δ' ὁ φονεὺς ἄγνωστος ἦν, Οἰδίπους Τειρεσίαν τὸν μάντιν μεταπέμπεται[3], ἵνα αὐτὸν δηλώσῃ. Ἐπεὶ δ' ὁ μάντις οὐκ ἐβούλετο τἀσεβῆ τοῦ βασιλέως ἔργα λέγειν, πολὺν μὲν χρόνον σιγὴν εἶχε, τέλος δ' ἔλεξε τάδε· «Ὦ Οἰδίπου, πρότερον μὲν εὐτυχὴς ὢν ἔλεγες, ὡς ψευδεῖς οἱ τῶν θεῶν χρησμοί εἰσι· νῦν δ' οὐκέτι[4] ἐν ἀσφαλεῖ ὢν πιστεύεις τοῖς μάντεσι καὶ κελεύεις μέ τἀληθῆ λέγειν. Τὰ μέλλοντα οὔτε σοὶ οὔτε τοῖς συγγενέσιν ἡδέα,[5] ἀλλὰ λύπης πλήρη καὶ φοβερά». Ταῦτ' ἐπεὶ βασιλεὺς ἤκουσεν, ὠνείδισε τῷ γέροντι καὶ ἔλεξε ψευδῆ πᾶσαν εἶναι τὴν μαντικήν. Τότε Τειρεσίας τἀληθῆ φαίνει[6]· «Σὺ» λέγει «Λάιον τὸν σὸν πατέρα πεφόνευκας, σὺ δ' ἐκ τῆς πόλεως φεύγων τῆς νόσου ταύτην ἀπαλλάξεις». Καὶ Τειρεσίας μὲν ἐπεὶ ταῦτ' ἔλεξεν, ἀπέρχεται, Οἰδίπους δ' ἀληθεῖς εὑρίσκει τοὺς τοῦ μάντεως λόγους καὶ τὰ ἑαυτοῦ ὄμματα[7] ἐκκέπτει.[8]

31. Βατραχομυομαχία.

Ἦν ποτε ἐν ἄστει μῦς, Ψιχάρπαξ τὸ ὄνομα. Γαλῆ δέ τις ἐδίωκέ ποτε τὸν μῦν ὡς ἀγρεύσουσα[1] αὐτόν, ὁ δὲ ταχὺς τοὺς πό-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δας ὧν τὴν γαλῆν ἔφευγε καὶ πρὸς λίμνην ἧκεν. Ἡ λίμνη εὐρεῖα ἦν καὶ πολλῶν πήχεων τὸ βάθος, ἐν δὲ τῷ βαθεῖ αὐτῆς ὕδατι ἰχθύες πολλοὶ καὶ βάτραχοι ἐτρέφοντο. Τῶν βατράχων Φυσίγναθος ἐβασίλευεν, ὃς τότε ὑπὸ πίτυϊ πρὸς τῇ λίμνῃ οὔσῃ ἦν καὶ ἐκεῖθεν ἀνέκραζε τὸ βρεκεκὲξ κοὰξ κοάξ. Οὕτω δὴ Ψιχάρπαξ τῷ τῶν βατράχων συντυγχάνει βασιλεῖ.

Καὶ ὁ Φυσίγναθος «Πόθεν ἥκεις» λέγει «ὦ μῦ; Ἐγὼ μὲν βασιλεύς εἰμι τῶν βατράχων, Φυσίγναθος τὸ ὄνομα. Ἀλλὰ λέγε καὶ σὺ τό τε σὸν γένος καὶ τὸ ὄνομα· τῶν γὰρ μυῶν βούλομαι φίλος εἶναι». Ὁ δὲ Ψιχάρπαξ ἀποκρίνεται· «Ἐγὼ Ψιχάρπαξ τὸ ὄνομα, ὦ βατράχων βασιλεῦ, ἥκω ἐκ τοῦ ἄστεως γαλῆν φεύγων, γονέας δ' ἔχω Τρωξάρτην καὶ Λειχομύλην. Πάνυ[2] μὲν χαίρω, ὦ Φυσίγναθε βασιλεῦ, ἐπὶ τῇ σῇ εὐνοίᾳ, ἀλλ' οὐκ ἔστι[3] τοὺς μῦς φίλους τοῖς βατράχοις γίγνεσθαι· δῆλον γάρ, ὅτι οὐχ ὅμοιοι τοῖς μυσὶν οἱ βάτραχοί εἰσι τὴν φύσιν, οὐδὲ τὸ τῆς ὑμετέρας λίμνης ὕδωρ ἡδέα σῖτα[4] φέρει· ὥστε κίνδυνός ἐστι, μὴ οἱ μύες τάχιστα λιμῷ διαφθειρώμεθα πάντες». «Ψεύδει[5] τῆς γνώμης, ὠγαθὲ» ἀποκρίνεται ὁ Φυσίγναθος· «ἔχουσι γὰρ καὶ οἱ βάτραχοι παντοῖα σῖτα καὶ ἄλλα ἀγαθὰ πολλὰ ἐκ τῶν βαθειῶν καὶ εὐρειῶν λιμνῶν. Ἀλλ' ὦ μῦ, καθέζου ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ νώτου καὶ ἔσται σοι εὐθὺς ἰδεῖν, ὅτι τἀληθῆ λέγω καὶ θαυμάσει τὰ ἐμὰ εὐρέα βασίλεια καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ βαθεῖ ὕδατι ἀγαθά».

Τοῖς μὲν οὖν Φυσιγνάθου λόγοις πειθόμενος ὁ Ψιχάρπαξ ἐπὶ τὸ τοῦ βατράχου νῶτον καθέζεται. Καὶ φέρων δὴ τὸν Ψιχάρπαγα Φυσίγναθος εἰς μέσην τὴν λίμνην ἧκεν. Ἐξαίφνης δὲ ὕδρα[6] φαίνεται δεινὴ τό τε μέγεθος καὶ τὸ εἶδος[7]. Καὶ Φυσίγναθος μὲν τὴν ὕδραν φεύγει, Ψιχάρπαξ δὲ εἰς τὸ ὕδωρ καταπίπτει καὶ ἐν τῇ βαθείᾳ λίμνῃ ἀποπνίγεται.

Ἄλλος δὲ μῦς τὸ πρᾶγμα ἰδὼν τοῖς ἄλλοις μυσὶ λέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γει, οἱ δὲ μύες ἐκκλησίαν[8] συνάγουσι. Καὶ Τρωξάρτης μέν, ὁ Ψιχάρπαγος πατήρ, τοὺς ἑταίρους[9] ἐκέλευσεν ἐπὶ τοὺς βατράχους στρατεύσασθαι, ἵνα τὸν τοῦ παιδὸς φονέα κολάσωσιν, οἱ δ' ἄλλοι μύες τοῖς Τρωξάρτου λόγοις πείθονται καὶ τοῖς ταχέσι ποσὶ καὶ ὀξέσιν ὀδοῦσι πιστεύοντες τὸν πόλεμον τοῖς βατράχοις προαγγέλλουσιν.

Οὕτω δὴ οἱ μύες καὶ οἱ βάτραχοι πρὸς τὴν μάχην ὡπλίζοντο. Καὶ τοῖς μὲν μυσὶ κνημῖδες ἦσαν κύαμοι[10], θώρακες δὲ φύλλα ἀπὸ δρυός, κράνη[11] δὲ καρύων λέπυρα[12], δόρατα δὲ ὀξεῖς στάχυες, τοῖς δὲ βατράχοις δόρατα μὲν ἦσαν σχοῖνοι[13], κράνη δὲ κόχλοι[14]. Ἐπεὶ δὲ συνήθροισαν τὸ στράτευμα οἱ θρασεῖς μύες ἐπὶ τοὺς βατράχους ἐπορεύοντο. Τῶν δ' ἡγεμόνων τὰς φάλαγγας ταξάντων δεινὴ γίγνεται μάχη. Ἀνδρείως γὰρ μαχόμενοι οἵ τε μύες καὶ οἱ βάτραχοι πολλοὺς τῶν ἐναντίων ἐφόνευσαν. Τέλος δ' οἱ μύες οὐ μόνον ἀριθμῷ καὶ θάρσει, ἀλλὰ καὶ ἰσχύι καὶ ταχυτῆτι τῶν πολεμίων διάφοροι[15] ὄντες τὰς τῶν βατράχων τάξεις ἐτάραξαν. Ἐν ᾧ δ' οἱ βάτραχοι ἔφευγον, οἱ καρκίνοι σωτῆρες αὐτῶν γίγνονται· τοῖς γὰρ στόμασι τὰ ὦτα καὶ τοὺς πόδας καὶ τὰς οὐρὰς τῶν μυῶν ἔκοψαν.

32. Κροῖσος καὶ Σόλων.

Κροῖσος ὁ τῶν Λυδῶν βασιλεὺς πάντων τῶν τότε βασιλέων δυνατώτατός τε καὶ πλουσιώτατος εἶναι ἐνομίζετο. Στράτευμα μὲν γὰρ εἶχε πολεμικώτατον καὶ ἀνδρειότατον, πόλεις δ' εὐδαιμονεστάτας καὶ πολυανθρωποτάτας. Ἐπειδὴ δὲ φιλοξενώτατός τε καὶ ἐλευθεριώτατος[1] πάντων τῶν τότε βασιλέων ἦν, πολλοί τ' ἄλλοι ἄνδρες σοφοὶ εἰς Σάρδεις ἦλθον καὶ δὴ καὶ Σόλων, ἐνδοξότατος τότ' ἤδη ὤν, ὅτι τοῖς Ἀθηναίοις τοὺς νόμους ἐγεγράφει. Κροῖσος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εὐκούστατα[2] ἐδέξατο αὐτὸν καὶ λαμπρότατα ξενίσας ἐκέλευσε τοὺς θεράποντας τὸν ξένον περιάγειν περὶ τοὺς θησαυρούς, ὅπως ἐπὶ τούτοις θαυμάζῃ τὸν βασιλέα. Ἔπειτα δ' ἔλεξε τάδε· «Ὦ ξένε Ἀθηναῖε, ἀκούω σε καὶ σοφώτερον καὶ ἐμπειρότερον τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὄντα, ὅτι διὰ πολλῶν χωρῶν καὶ πόλεων πορεύει, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς τρόπους[3] αὐτῶν γιγνώσκῃς. Νῦν οὖν λέγε μοι,

τίς πάντων τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονέστατός ἐστιν». Ἤλπιζε δὲ Κροῖσος αὐτὸς ὑπὸ Σόλωνος εὐδαιμονέστατος νομίζεσθαι. Σόλων δ' οὐ τὰ ἡδίω, ἀλλὰ τὰ ἀληθέστερα προκρίνων «Ὦ βασιλεῦ» λέγει «Τέλλον τὸν Ἀθηναῖον εὐδαιμονέστατον πάντων τῶν ἀνθρώπων νομίζω. Οὗτος γὰρ χρηστότατος ἦν ἀνὴρ καὶ παῖδες αὐτῷ καλοὶ κἀγαθοὶ ἦσαν καὶ λαμπροτάτη ἡ τοῦ βίου τελευτή. Μαχόμενος γὰρ ἀνδρειότατα τοῖς πολεμίοις ἐφονεύθη, οἱ δὲ πολῖται ἔθαψαν τ' αὐτὸν κάλλιστα καὶ ἐν μεγίστῃ εἶχον τιμῇ».

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Theodore Man. Liolitis

Τοῦτον τὸν λόγον θαυμάσας ὁ Κροῖσος «Τίνα δὲ» εἶπε «μετὰ Τέλλον τὸν Ἀθηναῖον εὐδαιμονέστατον νομίζεις;» Ὁ δ' εἶπε· «Κλέοβιν καὶ Βίτωνα τοὺς Ἀργείους. Ἐρρωμενέστατοι[4] γὰρ ἦσαν οὗτοι καὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν οὐδενὸς χείρους, ἄθλα δ' ἐλάμβανον πλεῖστα καὶ λαμπρότατα. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν ἱέρεια ἦν τῆς Ἥρας. Οὔσης δέ ποτε ἑορτῆς τῇ Ἥρᾳ, ᾗ νόμος[5] ἦν τὴν μητέρα αὐτῶν ἐφ' ἁμάξης κομίζεσθαι εἰς τὸ ἱερόν, πέντε καὶ τετταράκοντα σταδίους[6] τῆς πόλεως ἀπέχον, οἱ νεανίαι αὐτοὶ τὴν ἅμαξαν εἵλκυσαν, ἐπεὶ ἐκ τοῦ ἀγροῦ οἱ βόες οὐκ ἐν ὥρᾳ[7] παρεγίγνοντο[8]. Ἀρίστη δ' ἦν αὐτοῖς ἡ τοῦ βίου τελευτή. Ἡ γὰρ μήτηρ ηὔξατο τῇ Ἥρᾳ τοῦτο τοῖς παισὶ παρέχειν, ὃ ἀνθρώπῳ ἄριστον εἶναι οἱ θεοὶ νομίζουσι. Μετὰ ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν τοὺς νεανίας θύσαντας καὶ ἑορτάσαντας μετὰ τῶν πολιτῶν γλυκύτατος καὶ βαθύτατος ὕπνος καταλαμβάνει καὶ οὕτως ἀποθνήσκουσι».

Τότε δὴ Κροῖσος βαρύτερον ἤδη φέρων[9], ὅτι Σόλων αὐτὸν μέγιστον ὄντα βασιλέα ἥττω ἐνόμιζεν ἐκείνων τῶν ἰδιωτῶν «Ὦ ξένε Ἀθηναῖε», εἶπε «τὴν δ' ἐμὴν εὐδαιμονίαν ἐν μείονι τιμῇ ἔχεις ἢ τὴν βραχεῖαν ἐκείνων τύχην;» Ὁ δὲ Σόλων «Ὦ βασιλεῦ» λέγει «πλοῦτον μὲν ἔχεις πλείω καὶ δύναμιν μείζω πολλῶν ἀνθρώπων, εὐδαίμονα δ' οὐ πρότερον λέξω, πρὶν ἄν σε εὖ τελευτήσαντα ἀκούσω». Κροῖσος δὲ τότε μὲν ἀπέπεμψε τὸν Σόλωνα οὐδ' ἐλαχίστην αὐτῷ χάριν ἔχων, ὕστερον δέ, ὅτε Κῦρος κρείττων γενόμενος ἐν τῇ μάχῃ ἔμελλεν αὐτὸν ζῶντα κατακαῦσαι, ἄμεινον τὴν τοῦ Ἀθηναίου γνώμην ἔκρινε.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

33. Παρακέλευσις Μιλτιάδου πρὸς τοὺς στρατιώτας.

Ἐπεὶ Μιλτιάδης τὴν τῶν Ἀθηναίων στρατιὰν ἐν Μαραθῶνι παρέταξε, τάδε τοῖς στρατιώταις πρὸ τῆς μάχης ἔλεξε· «Πάντες γιγνώσκετε, ὅτι νῦν[1] οὐ μόνον ὑπὲρ δόξης, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ σωτηρίας καὶ ἐλευθερίας τῆς πατρίδος μάχεσθε· μηδεὶς οὖν ἐκ τῆς τάξεως φευγέτω, μηδὲ τὸν παραστάτην[2] καταλειπέτω, ἀλλὰ πάντες μένετε μετὰ θάρρους, διώκετε τοὺς πολεμίους καὶ ὡς πλείστους αὐτῶν φονεύσατε. Οἱ στρατιῶται ὑπακουόντων τοῖς λοχαγοῖς καὶ τὰ κελεύσματα[3] αὐτῶν πραξάντων. Ἕκαστος μεῖζον θάρρος τῶν ἄλλων στρατιωτῶν ἐχέτω καὶ νομισάτω αὐτὸς τῆς νίκης αἴτιος ἔσεσθαι. Ἐὰν δ' οὕτω, ὦ φίλοι, πράξητε, τοὺς πολεμίους εἰς φυγὴν τρέψετε καὶ τὴν πατρίδα σώσετε. Ἐπὰν δὲ σὺν τοῖς θεοῖς τοὺς πολεμίους διώξωμεν, σύ, ὦ τοὺς πόδας τάχιστε Θέρσιππε, σπεῦσον εἰς τὴν πόλιν καὶ ἄγγειλον τοῖς πολίταις τὴν νίκην».

34. Παῖς καὶ ἐπαίτης.

Παῖς τις ἐπαίτῃ καθ' ὁδὸν συντυγχάνει καὶ ὀβολὸν αὐτῷ ἐγχειρίζει. Ὁ ἐπαίτης τῇ τοῦ παιδὸς εὐσπλαγχνίᾳ εὐφραίνεται καὶ αὐτῷ λέγει· «Χάριν σοι ἔχω, ὦ παῖ· ὁ Θεὸς ἀεί σε ὑγιᾶ διαφυλάττοι καὶ εὐδαιμονίαν σοι παρέχοι· εἴθε καὶ οἱ σοὶ γονεῖς ὑγιαίνοιεν καὶ τὴν αὐτῶν οὐσίαν αὐξάνοιεν· ἄλυπον τὸν βίον διάγοις καὶ ἀεὶ ἀγαθὰ ἔργα πράττοις». Ὁ δὲ παῖς χαρᾶς πλήρης ἀγαθῷ ἐπαίτῃ ἀποκρίνεται· «Ἀπολαύσαιμι τῶν ἀγαθῶν, ἃ εὔχει· ἀλλὰ καὶ σύ, ὦ φίλε, ὑγιαίνοις καὶ εὖ πράξειας[1]· εἴθε καὶ σοὶ καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις εὐδαιμονίαν ὁ Θεὸς πέμψειε καὶ πολλῶν ἀγαθῶν ἀπολαύσαιτε».

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

35. Ὁ τρίτος ἆθλος[1] τοῦ Ἡρακλέους.

Ἡρακλεῖ τὴν Λερναίαν ὕδραν φονεύσαντι Εὐρυσθεὺς ἐπέταξεν ἔμψυχον εἰς Μυκήνας κομίσαι τὴν Κερυνῖτιν ἔλαφον, χρυσᾶ μὲν κέρα ἔχουσαν, ἐν Οἰνόῃ δὲ διατρίβουσαν. Ἦν δ' ἡ ἔλαφος τῆς Ἀρτέμιδος ἱερά. Ἡρακλῆς οὖν μήτε φονεῦσαι μήτε παῖσαι[2] αὐτὴν θέλων ἐνιαυτὸν ὅλον ἐδίωξε. Τέλος δ' ἡ ἔλαφος τῇ διώξει κάμνει[3]

καὶ εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον ὄρος φεύγει. Μέλλουσα δ' ἐκεῖθεν τὸν ποταμὸν Λάδωνα διαβαίνειν ὑφ' Ἡρακλέους συλλαμβάνεται. Οὗτος δ' ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτὴν κομίζων συντυγχάνει Ἀρτέμιδι. Τῇ δὲ θεᾷ χαλεπαινούσῃ[4] Ἡρακλῆς ἔλεξεν· «Οὐχ' ὕβρει, ὦ Ἄρτεμι, ἀλλ' ἀνάγκῃ τὴν ἔλαφον διώξας συνέλαβον· αἴτιος δὲ τούτου Εὐρυσθεύς ἐστιν ὁ τοῦτο προστάξας». Καὶ ἡ μὲν θεὰ ταῦτ' ἀκούσασα οὐκέτ' ὠργίζετο, ὁ δ' ἥρως ἔμψυχον τὴν ἔλαφον εἰς Μυκήνας κομίσας Εὐρυσθεῖ ἐγχειρίζει.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

36. Κτίσις τῆς πόλεως Καδμείας.

Ἀγήνορι τῷ τῶν Φοινίκων βασιλεῖ δύο ἦσαν παῖδες, Εὐρώπη καὶ Κάδμος. Ἐπεὶ δὲ Ζεὺς τὴν Εὐρώπην ἀπήγαγεν, Ἀγήνωρ τῷ υἱῷ εἶπε· «Τὴν πατρίδα λίπε[1] καὶ τὴν ἀδελφὴν ἐπανάγαγε». Κάδμος οὖν ἐπεὶ οὐδαμοῦ τὴν ἀδελφὴν ηὗρε, πρὸς τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον ἦλθεν. Ἀπόλλων δ' αὐτῷ εἶπεν· «Ἐὰν ἐν τῷ πεδίῳ[2] βοῦν ἴδῃς, ἐλθὲ μετ' αὐτῆς· ἐν ᾧ δ' ἂν τόπῳ ἐκείνη ἕλθῃ, πόλιν κτίσον». Ἀπελθὼν δὲ κατὰ τοῦ Παρνασσοῦ ὁ Κάδμος βοῦν εἶδεν οἵαν ὁ θεὸς εἶπε καὶ εἰς Βοιωτίαν μετ' αὐτῆς ἦλθε. Τότε δράκων τις μέγας ἐξ ἄντρου προῆλθεν[3], ὃς τοὺς τοῦ Κάδμου ἑταίρους φονεύσας καὶ αὐτῷ ἐπῆλθε. Κάδμος δ' ἀκοντίῳ ἐκεῖνον βαλὼν[4] ἐφόνευσεν. Ἀθηνᾶ δὲ προσελθοῦσα ἐκέλευσεν αὐτὸν τοὺς τοῦ δράκοντος ὀδόντας εἰς τὴν γῆν βαλεῖν[5]. Βαλόντος δ' αὐτοῦ τούτους ἄνδρες ἔνοπλοι ἐκ τῆς γῆς ἐξῆλθον. Οὗτοι ἔσφαξαν ἀλλήλους πλὴν πέντε. Τούτους δ' ἀγαγὼν Κάδμος εἰς τὸ πεδίον ἔκτισε πόλιν, ἣν Καδμείαν ὠνόμασε.

37. Ἀνοικοδόμησις τῶν τειχῶν τῶν Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην οἱ Ἀθηναῖοι Θεμιστοκλέους συμβουλεύσαντος τὰ τοῦ ἄστεως τείχη πάλιν ἵδρυον. Τότε δὲ πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων ἐλθόντες Ἀθήναζε εἶπον· «Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ τείχη, ἃ ἱδρύετε, οὐκ ἔσται ὑμῖν ἱκανά· οἱ γὰρ Πέρσαι ὑμᾶς πάλιν φυγαδεύσουσι· τότε δὲ τοῖς μὲν Πέρσαις ὠφέλιμα ἔσται, ὑμῖν δὲ καὶ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι βλαβερά· μὴ οὖν ἱδρύετε τὰ τείχη». Οὕτως οἱ τῶν Λακεδαιμονίων πρέσβεις τοὺς Ἀθηναίους τῆς τῶν τειχῶν ἱδρύσεως ἔπαυσαν καὶ εἰς τὴν Σπάρτην ἀπῆλθον. Θεμιστοκλῆς δ' εἶτα ἐν τῇ βουλῇ τάδε εἶπεν· «Ἐγὼ νῦν εἰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σπάρτην πρεσβεύσω[1], ἀπόντος δέ μου συμβουλεύω ὑμῖν ἱδρῦσαι παντὶ τρόπῳ τὰ τείχη· ἱδρύσαντες δὲ καὶ ἄλλους πέμψατε πρέσβεις». Ἀπόντος οὖν τοῦ Θεμιστοκλέους οἱ Ἀθηναῖοι τὰ τείχη ἵδρυσαν, ἔπειτα δὲ τοὺς ἄλλους πρέσβεις εἰς Σπάρτην ἔπεμψαν. Ἐπεὶ δ' ἐκεῖσε ἦλθον, Θεμιστοκλῆς αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἐφόρους ἤγαγεν. Οἱ δ' εἶπον· «Ὦ Θεμιστόκλεις, οὐ πιστεύομέν σοι· ἄλλοι γὰρ λέγουσιν Ἀθηναίους τὰ τείχη ἱδρύειν». Θεμιστοκλῆς δ' εἶπεν· «Ἐὰν μὴ πιστεύητε ταλήθη με λέγειν, πέμψατε πρέσβεις Ἀθήναζε, ἐμὲ δ' ἔχετε ὅμηρον». Ὅτε δὲ οἵ τε Λακεδαιμονίων καὶ οἱ Ἀθηναίων πρέσβεις εἰς Ἀθήνας ἦλθον, Θεμιστοκλῆς τοῖς ἐφόροις εἶπεν· «Ἀθηναῖοι νῦν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, τὰ τείχη ἱδρύκασιν· ἐγὼ δ' εἰμὶ ὁ ταῦτα τούτοις συμβεβουλευκώς· ἐνόμιζον γὰρ ἡμῖν μὲν ἐξεῖναι[2] τείχη ἱδρύειν, ὑμῖν δ' οὐ προσήκειν[3] ἡμᾶς κωλύειν· καὶ γιγνώσκω μὲν ὅτι νῦν ἐφ' ὑμῖν εἰμι[4], μὴ μέντοι καὶ ὑμεῖς ἐπιλανθάνεσθε[5], ὅτι οἱ πρέσβεις ὑμῶν ἐν Ἀθήναις ἔχονται.[6] Ἵνα οὖν τούτους πάλιν ἔχητε, ἀνάγκη ὑμῖν λῦσαί με». Τότε δὴ οἱ ἔφοροι Θεμιστοκλέα ἀπέπεμψαν.

38. Λόγος τοῦ Περικλέους πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

Ὅτε ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἔμελλον οἱ Λακεδαιμόνιοι στρατεύεσθαι, τάδε Περικλῆς τοῖς Ἀθηναίοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἶπεν· «Οἱ πολέμιοι ταῖς τε προτέραις ἥτταις καὶ τῇ ἡμετέρᾳ εὐδαιμονίᾳ ἀχθόμενοι[1] εἰς πόλεμον παρασκευάζονται καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐπὶ τὴν χώραν ἡμῶν στρατεύσουσιν. Ἀντιπαρασκευαζώμεθα οὖν καὶ ἡμεῖς, ἵνα μὴ ἡ ἡμετέρα χώρα ὑπ' αὐτῶν διαρπάζηται. Τὰ φρούρια καλῶς φυλαττέσθω καὶ ἐπιτήδεια ἐν αὐτοῖς συγκομιζέσθω, οἱ δὲ φρούραρχοι πρὸς τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον παρασκευαζέσθων, ἵνα μὴ ἀπαράσκευοι καταλαμβάνωνται. Ἀναγκαῖον δ' ἔτι ἐστὶν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἡμῖν καὶ τὰς ναῦς παρασκευάζεσθαι, ἵνα τὰς ἐκείνων ἀκτὰς λῃζώμεθα[2] καὶ στρατιὰν συνάγειν, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τὴν ἐκείνων χώραν στρατευώμεθα. Οἱ δ' ἂν ὑμῶν ἢ τὰ φρούρια φυλάττητε ἢ ἐπὶ

τοὺς πολεμίους στρατεύησθε, γενναίως μάχεσθε καὶ τῆς πατρίου[3] ἀρετῆς[4] μὴ ἐπιλανθάνεσθε. Οἱ δὲ θεοί, οὓς πάντων μάλιστα σεβόμεθα, μὴ παύοιντο νίκην τε καὶ δόξαν ἡμῖν παρέχοντες.

39. Δεύτερος λόγος τοῦ Περικλέους πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

Οὐ μόνοι, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοὺς πολεμίους στρατευσόμεθα. Ἔχομεν συμμάχους πιστοὺς καὶ ἀνδρείους, οἳ ἁθρόοι ἐκπορεύσον-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ται[1]. Οἱ τούτων στρατηγοὶ συμβουλεύσονται[2] ἡμῖν περὶ τῆς στρατείας, τὰς δ' ὀρθὰς αὐτῶν συμβουλὰς ἀποδεξόμεθα. Πρὸ δὲ τῆς στρατείας, ὦ πολῖται, εὐξόμεθα περὶ τῆς νίκης τοῖς θεοῖς, οἳ τοῖς μὲν πολεμίοις οὐ βοηθήσουσιν, ὅτι τὴν εἰρήνην ἔλυσαν, ἡμῶν δ' οὐ παύσονται προστατοῦντες.

40. Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης.

Οἱ τοῦ Οἰδίποδος υἱοί, Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης, πρῶτον μὲν κοινῇ τῶν Θηβαίων ἐβασίλευσαν· μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον Ἐτεοκλῆς φεύγειν Πολυνείκη ἐβιάσατο. Τοῦτον ἐδέξατο Ἄδραστος, ὁ τῶν Ἀργείων βασιλεύς· οὗτος δὲ καὶ Πολυνείκης μετ' οὐ πολὺ ἐπὶ Θήβας ἐστρατεύσαντο. Ἐπεὶ δ' αἱ ἀντίπαλοι στρατιαὶ παρετάξαντο, Ἐτεοκλῆς μὲν καὶ Πολυνείκης ἀλλήλους ἐφόνευσαν, οἱ δὲ θεοὶ Θηβαίοις τὴν νίκην παρέσχον. Κρέων δ' ὁ μετὰ τὸν Ἐτεοκλέους θάνατον τῶν Θηβαίων ἄρξας, τὸ μὲν Ἐτεοκλέους σῶμα θάψαι ἐκέλευσε, τὸ δὲ Πολυνείκους, ἐπεὶ οὗτος ἀλλοτρίους ἄνδρας συνελέξατο καὶ ἐπὶ τὴν ἰδίαν πόλιν ἐστρατεύσατο, ἄταφον κατέλιπε, θάνατον τῷ θάψοντι αὐτὸν προειπών. Ἀντιγόνη δ' ἡ Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους ἀδελφή, νυκτὸς τὸ τοῦ ἀδελφοῦ σῶμα ἔθαψε. Κρέων δὲ τὴν Ἀντιγόνην μετεπέμψατο καὶ ὀνειδίσας αὐτῇ ἐκέλευσε ζῶσαν θάψαι.

41. Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων.

Ἐπεὶ φίλοι τινὲς τοῦ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος συνηθροισμένοι ἦσαν, Ἁρμόδιος εἶπεν· «Ὦ ἄνδρες, ὑπὸ μὲν Θησέως ἥ τε τῶν Κρητῶν ἀδικία καὶ ὕβρις ἐλέλυτο καὶ ἡ πολιτεία καὶ βασιλεία ἵδρυτο. Μετὰ δὲ τὸν τοῦ Κόδρου θάνατον, ἐπεὶ ἡ βασιλεία

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῖς προγόνοις ἡμῶν ἐπέπαυτο, οὐδεὶς ἐτυράννευσε, πλὴν Πεισίστρατος καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, οἳ δουλεύειν ἡμᾶς ἀναγκάζουσιν. Ἀλλ' εἰς τὸ δουλεύειν οὔθ' ὑμεῖς πεπαίδευσθε, οὔτ' ἐγὼ πεπαίδευμαι· πεπαιδεύμεθα δέ, ὦ ἄνδρες, ἐλεύθεροι εἶναι. Ἵνα δ' ἡ πατρὶς ἡμῶν ἐλευθέρα ᾖ, τοὺς τυράννους ἀνάγκη φονεῦσαι. Φονεύσωμεν οὖν αὐτοὺς καὶ ἱδρύσωμεν ἐλευθερίαν».

42. Ψυχὴ μητρός.

Εἴθε οἱ ἐμοὶ υἱοὶ εὖ πεπαιδευμένοι εἶεν καὶ ἀεὶ ἀγαθὰ ἐργάζοιντο[1]. Εἴθε πάντες εὖ αὐτοὺς λέγοιεν[2], μηδεὶς δὲ μέμψαιτο. Φυλάξαιντο[3] τὰς κακὰς ὁμιλίας, αἳ τοὺς νέους παντὸς μᾶλλον διαφθείρουσι καὶ μηδέποτε ψεύσαιντο[4]. Εἴθε, ὦ υἱοί, εὖ γεγυμνασμένοι εἶητε καὶ φιλοπατρίαν ἔχοιτε. Εἴθε μετὰ θάρρους ἐπὶ τοὺς τῆς πατρίδος πολεμίους στρατεύσαισθε καὶ τούτους σὺν τοῖς ἄλλοις στρατιώταις τρέψαισθε[5]. Εἴθε ὑποδεξαίμην ποτὲ νικητὰς τοὺς ἐμοὺς υἱοὺς καὶ εὐθὺς ἀποθάνοιμι.

43. Κατάλυσις τῆς τοῦ Κροίσου ἀρχῆς.

Κροῖσος, ὁ Λυδῶν βασιλεύς, εὐδαιμονέστατος ὑφ' ἁπάντων ἐνομίζετο. Κίνδυνος δ' ἦν, μὴ ὑπὸ Κύρου, τοῦ Περσῶν βασιλέως, καὶ ἡ Λυδία ἐπιβουλευθῇ καὶ ἡ Κροίσου βασιλεία καταλυθῇ. Πέμψας οὖν πρέσβεις εἰς Δελφοὺς ὁ Κροῖσος ἐμαντεύσατο[1], εἰ ἐπὶ Κῦρον στρατεύσαιτο. Ἡ δὲ Πυθία «Ἐὰν στρατεύσῃ, ὦ Κροῖσε,» εἶπεν «ἐπὶ τοὺς Πέρσας, μεγάλη ἀρχὴ καταλυθήσεται». Ἀκούσαντι δὲ Κροίσῳ πολλὴ ἐλπὶς ἦν, ἐὰν στρατεύσηται, τὴν Κύρου ἀρχὴν καταλύσειν. Συνεβουλεύετο οὖν τοῖς φίλοις, ὅπως ἂν ἄριστ' ἐπὶ τοὺς Πέρσας πορευθείη. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι Κροίσῳ συνεβούλευσαν πολλῷ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στρατεύματι στρατεύσασθαι, ἵνα Κῦρον τῆς ὕβρεως[2] παύσῃ. Σάνδανις δέ, ὁ σοφώτατος τῶν τότε Λυδῶν, ἐκώλυε τὸν Κροῖσον λέγων· «Ὦ βασιλεῦ, σοφοῦ ἀνδρός ἐστιν εὖ βουλεύσασθαι. Ἐὰν οὖν ἐμοὶ πεισθῇς, οὐ πορεύσει ἐπὶ Κῦρον. Ἐὰν μὲν γὰρ ἡ Περσῶν ἀρχὴ καταλυθῇ, οὐδὲν ὄφελος ἔσται τοῖς Λυδοῖς. Οἱ γὰρ Πέρσαι λέγονται πενέστατοι εἶναι. Εἰ δ' ἡ ἡμετέρα δύναμις ὑπὸ τῶν Περσῶν καταλυθείη, οὐκ ἂν κωλυθεῖεν εἰς τὴν ἡμετέραν χώραν πορευθῆναι. Τῶν δ' ἡμετέρων ἀγαθῶν γευσάμενοι οὐκέτ' ἂν κινδυνεύοντες παύσαιντο, πρὶν ἂν Σάρδεις διαλυθῶσι καὶ πάντες οἱ Λυδοὶ τῷ Κύρῳ δουλεύσωσιν». Οὕτω μὲν οὖν ὁ σοφώτατος τῶν Λυδῶν συνεβούλευσε· Κροῖσος δ' οὐκ ἐπείσθη, ἀλλὰ στρατευσάμενος μεγάλην ἀρχὴν κατὰ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος χρησμὸν κατέλυσεν· ἡ γὰρ Κροίσου ἀρχὴ ὑπὸ Κύρου κατελύθη.

44. Ἡρακλῆς, Ἀρετὴ καὶ Κακία.

Ὡς πάντες, ὅτε ἔφηβοί εἰσι, κρίνουσιν, εἰ τὴν διὰ τῆς ἀρετῆς ὁδὸν τρέψονται ἐπὶ τὸν βίον ἢ τὴν διὰ τῆς κακίας, οὕτω καὶ Ἡρακλῆς τηλικοῦτος γενόμενος ἐν μεγάλῃ ἀπορίᾳ ἦν, ποτέραν τῶν ὁδῶν τούτων τράποιτο. Σκοπουμένῳ[1] δ' αὐτῷ ἐφάνησαν γυναῖκες δύο. Ἡ μὲν οὖν ἑτέρα τὰ ὄμματα πλήρη αἰδοῦς καὶ ἁπλῆν τὴν ἐσθῆτα εἶχεν, ἡ δ' ἑτέρα τὴν ἐσθῆτα ποικίλην[2] εἶχε καὶ πολλάκις εἰς ἑαυτὴν ἀπέβλεπε. Καὶ πλησιαζουσῶν αὐτῶν τῷ Ἡρακλεῖ, ἐκείνη μὲν ἀεὶ τὸν αὐτὸν τρόπον προύβαινεν[3], αὕτη δὲ ὡς τάχιστα προσδραμοῦσα τάδε εἶπεν· «Ὁρῶ[4] σε, ὦ Ἡράκλεις, ἀποροῦντα, ποίαν ὁδὸν ἐπὶ τὸν βίον τράπῃ. Ἐὰν οὖν ἐμοὶ ἐπιτρέψῃς σεαυτόν, τὴν ἡδίστην τε καὶ ῥᾴστην ὁδὸν ἄξω σε καὶ τῶν μὲν ἡδονῶν πασῶν μέτοχος, τῶν δὲ πόνων ἄπειρος διάξεις τὸν βίον, ἀφθονίαν ἔχων σίτων καὶ ποτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἡδονῶν. Καὶ οὐ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φόβος, μή ποτε ἀπορία[5] σε τούτων καταλάβῃ· τοῖς γὰρ ἐμοῖς φίλοις ἄνευ πόνου πάντα τὰ τοιαῦτα γίγνεται». Καὶ ὁ Ἡρακλῆς ταῦτ' ἀκούσας «Ὦ γύναι», εἶπεν «ὄνομα δέ σοι τί ἐστιν ;» Ἡ δὲ «Οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι» εἶπεν «ὀνομάζουσί με Εὐδαιμονίαν, οἱ δ' ἐχθροὶ Κακίαν». Καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἑτέρα γυνὴ πλησιάσασα τάδε εἶπε· «Καὶ ἐγὼ ἥκω πρὸς σέ, ὦ Ἡράκλεις, οὐκ ἄπειρος οὖσα τῶν τε σῶν γο-

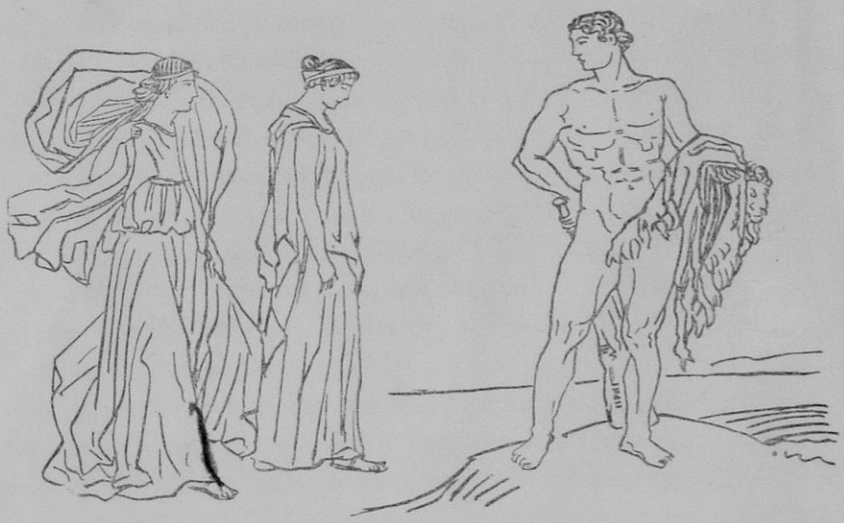

νέων καὶ τῆς σῆς φύσεως. Διὸ ἐλπίζω σε, ἐὰν τὴν πρὸς ἐμὲ ὁδὸν τράπῃ, βέλτιστον ἐν ἀνθρώποις γενήσεσθαι. Πάντων δὲ τῶν ἀγαθῶν, ὅσα ἐν τῇ γῇ ἐστίν, οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἱδρῶτος τοῖς ἀνθρώποις παρέχεται. Ἐὰν οὖν ἀγαθὸς γενέσθαι θέλῃς, σὺν ἐμοὶ πονήσεις[6], οὐδὲν δ' ἑτοῖμον εὑρήσεις». Ἡ δὴ Κακία «Ὦ νεανία», εἶπε «τί ἔτι μέλλεις[7] ἐμοὶ ἕπεσθαι[8] ταύτης ἀκούσας τοὺς λόγους ;» Ἡ δ' Ἀρετὴ «Ὦ τλῆμον[9],» εἶπε «τί δὲ σὺ ἀγαθὸν ἔχεις ; Τίς δὲ πιστεύει σοι λεγούσῃ τι ; Ἐγώ εἰμι φίλη μὲν συνεργὸς[10] τεχνί-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ταις, πιστὴ δὲ φύλαξ οἴκων δεσπόταις, εὔνους δὲ βοηθὸς οἰκέταις, σύμμαχος δὲ τῶν ἐν πολέμῳ ἔργων». Ἡρακλεῖ δὲ ταῦτ' ἀκούσαντι ἔδοξε[11] τῇ Ἀρετῇ διὰ παντὸς τοῦ βίου ἕπεσθαι.

45. Ὁ Κῦρος παρὰ τῷ πάππῳ Ἀστυάγει.

Κῦρος υἱὸς ἦν Καμβύσου, τοῦ Περσῶν βασιλέως καὶ Μανδάνης, θυγατρὸς Ἀστυάγους, ὃς τῶν Μήδων ἐβασίλευεν. Ὅτε δ' ὁ Κῦρος ἦν ἐτῶν δώδεκα, μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· ἐβούλετο γὰρ ἰδεῖν τὸν παῖδα, ὃν πάντες ἔλεγον καλὸν κἀγαθὸν εἶναι. Ἦλθεν οὖν ἡ Μανδάνη μετὰ τοῦ υἱοῦ πρὸς τὸν πατέρα. Θαυμάζων δ' ὁ Κῦρος τὸν κόσμον[1] τοῦ πάππου ἔλεγεν· «Ὦ μῆτερ, ὡς καλός μοι ὁ πάππος ἐστίν». Ἠρώτησεν οὖν ἡ μήτηρ· «Πότερος καλλίων φαίνεταί σοι εἶναι ὁ σὸς πατὴρ ἢ ὁ πάππος;» Κἀκεῖνος εἶπεν· «Ὦ μῆτερ, Περσῶν μὲν κάλλιστός ἐστιν ὁ ἐμὸς πατήρ, Μήδων δὲ οὗτος ὁ ἐμὸς πάππος κάλλιστος. Ἀμφοτέρους δ' ὁμοίως ἑστέργω[2]». Ἐξ ἀρχῆς μὲν Κῦρος τὸν πάππον ὡς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἔστεργεν, ἐξ οὗ δὲ πολυτελῆ ἐσθῆτα καὶ ἄλλον πολὺν κόσμον παρ' αὐτοῦ ἔλαβεν, ἥδιστον αὐτῷ παρὰ τῷ πάππῳ βιοτεύειν ἐφαίνετο. Πάσῃ τῇ ἐν Μήδοις διαίτῃ Κῦρος πάνυ ἔχαιρεν· ἐμάνθανε γὰρ ἱππεύειν τε καὶ θηρεύειν. Τὰ μέντοι ἁπλούστερα δεῖπνα τὰ ἐν Πέρσαις ἡδίω ἐνόμιζεν εἶναι. Καὶ τοῦτο δὲ βαρέως ἔφερεν, ὅτι Σάκας, οὗ ἦν τοὺς ἀνθρώπους παρὰ τὸν βασιλέα εἰσάγειν, πολλάκις αὐτὸν τῆς πρὸς τὸν πάππον εἰσόδου ἐκώλυεν. Ἐπεὶ δ' ἡ μήτηρ πρὸς τὸν ἄνδρα ἐπανέρχεσθαι ἔμελλεν, Ἀστυάγης πρὸς τὸν Κῦρον τάδε εἶπεν· «Ὦ παῖ, μένε παρ' ἡμῖν. Τὴν ἡμετέραν δίαιταν ἡδίω εἶναι νομίζω ἢ τὴν ἐν Πέρσαις. Ἐξουσίαν γάρ σοι παρέχω ἐπὶ μὲν τῶν ἐμῶν ἵππων ἐλαύνειν καὶ τὰ θηρία τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ ἡμῶν δι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ώκειν, ἐν δὲ τῷ δείπνῳ λαμβάνειν, ἅττα σοι ἥδιστά ἐστιν. Ὧντινων σὺ ὀρέγει[3], ταῦτα ἡδέως σοι παρέξω. Ταῦτά, οἷσπερ ἐν Πέρσαις εὐφραίνει, καὶ παρ' ἡμῖν σοι ὑπάρξει καὶ οὐδεὶς τῆς παρ' ἐμὲ εἰσόδου σε ἔτι κωλύσει». Ταῦτ' ἀκούσας Κῦρος ἡδέως κατέμενε καὶ ἐν Μήδοις ἐτρέφετο. Ἐπεὶ δ' ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ ἦν, ἐν ᾗ ἤδη τὰ ἀνδρὸς ἔργα πράττουσιν οἱ νέοι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ ἐπανελθεῖν οἴκαδε.

46. Περὶ τῆς Ἀθηνᾶς.

Ἀθηνᾶ Διὸς θυγάτηρ ἦν. Ἐν τῇ τῶν Ἀθηνῶν ἀκροπόλει τὸ τῆς Ἀθηνᾶς λαμπρὸν ἱερὸν καὶ τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα,

κλεινὸν[1] Φειδίου τοῦ τεχνίτου ἔργον, ἦν. Ἐνταῦθα καὶ ἡ ἱερὰ ἐλαία, τῆς Ἀθηνᾶς δῶρον, ἦν. Τῇ Ἀθηνᾷ παντοίας τέχνας, οἷον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν ὑφαντικὴν καὶ τὴν τεκτονικήν, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες προσάπτουσιν. Οἱ Ἀθηναῖοι ἑορταῖς τὴν Ἀθηνᾶν ἐθεράπευον. Αἱ παρθένοι δ' ᾖδον· «Ὦ Ἀθηνᾶ, σεμνὴ θεά, τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν ἀκρόπολιν φύλαττε».

47. Ὁ πρῶτος περίπλους τῆς Λιβύης.

Νεκῶς, ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεύς, οὐ μόνον κατὰ γῆν μεγάλην δύναμιν παρεσκευάσατο, ἀλλὰ καὶ τῇ ναυτικῇ τέχνῃ τὸν νοῦν προσέχων Φοίνικας ἄνδρας μετεπέμψατο, ἵνα τοὺς Αἰγυπτίους τὴν ναυπηγίαν διδάξωσιν. Ἐβουλεύσατο δὲ καὶ τὸν ἰσθμὸν τὸν μεταξὺ Λιβύης καὶ Ἀσίας διορύξαι, ἵνα τοῖς πλοίοις διέκπλουν ἐκ τοῦ Ἀραβίου κόλπου εἰς τὴν πρὸς βορρᾶν θάλατταν παράσχῃ. Ἐν νῷ γὰρ εἶχεν ἄνδρας πέμψαι ἐπὶ πλοίων, ὅπως διὰ τῆς διώρυχος ἀεὶ πρὸς μεσημβρίαν πλέοντες τὸν τῆς Λιβύης περίπλουν εὕρωσιν. Ἐπαύσατο δ' ὅμως τοῦ ἔργου μαντείῳ[1] τινὶ πειθόμενος. Παυσάμενος δ' ὁ Νεκῶς τοῦ τῆς διώρυχος ἔργου, ὅμως τῷ τῆς Λιβύης περίπλῳ προσεῖχε τὸν νοῦν καὶ μεταπεμψάμενος τοὺς Φοίνικας ἔπειθεν αὐτοὺς τούτῳ ἐπιχειρῆσαι τῷ ἔργῳ. Πείσας δ' αὐτοὺς ἔπεμψεν εἰς τὸν Ἀράβιον κόλπον, ἔνθα πολλὰ πλοῖα αὐτῷ ἦν. Παρασκευασάμενοι δ' οὗτοι ταχέως πάντα τὰ εἰς τὸν πλοῦν οὐκ ἠμέλλησαν[2] ἀνάγεσθαι[3]. Οὕτω δὴ πρῶτον μὲν ἀεὶ πρὸς μεσημβρίαν, εἶτα δὲ πρὸς βορρᾶν πλέοντες, τρίτῳ ἔτει διὰ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἦλθον καὶ τῷ βασιλεῖ τὰ περὶ τὸν πλοῦν λέγοντες πολλὴν ἡδονὴν παρεῖχον.

48. Αἰγεὺς καὶ Μίνως.

Ἀνδρόγεων, τὸν τοῦ Μίνω υἱόν, εἰς Ἀθήνας ἐλθόντα οἱ Παλλαντίδαι φιλικῶς ἐδέξαντο. Αἰγεὺς δ' ὁ τῶν Ἀθηναίων βασιλεὺς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φοβούμενος, μὴ ἐκεῖνοι, Μίνω βοηθοῦντος, ἑαυτὸν τῆς ἀρχῆς ἐκβάλωσι, τῷ Ἀνδρόγεῳ ἐπεβούλευσε καὶ αὐτὸν ἐφόνευσε. Μίνως οὖν τοῦτο μαθὼν εὐθὺς στρατιὰν συνέλεξεν ὡς τοὺς Ἀθηναίους τιμωρησόμενος. Καὶ ἠνάγκασεν αὐτούς, τὰ Ἀνδρόγεω ὀστᾶ ἀπολαβών, δι' ἐνάτου ἔτους ἑπτὰ νεανίας καὶ τοσαύτας παρθένους εἰς Κρήτην πέμπειν βορὰν τοῦ Μινωταύρου.

49. Περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις νομισμάτων.

Ἐν Ἀθήναις χρυσᾶ τε καὶ ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ νομίσματα ἐκόπτετο. Χαλκοῦν ἦν οὐ μόνον τὸ λεπτόν, ὃ μικρότατον ἦν τῶν νομισμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἑπταπλοῦν τοῦ λεπτοῦ, ᾧ καὶ ὄνομα ἦν χαλκοῦς. Τὸ δὲ δίχαλκον τοτὲ μὲν χαλκοῦν, τοτὲ δ' ἀργυροῦν ἦν, τὸ δὲ τετράχαλκον ἀεὶ ἀργυροῦν. Ὀκτὼ δὲ χαλκοῖ ἴσοι ἦσαν τῷ ὀβολῷ, ἓξ δὲ ὀβολοὶ ἴσοι τῇ δραχμῇ. Ἦσαν δὲ καὶ ὁ ὀβολὸς καὶ ἡ δραχμὴ ἀργυρᾶ νομίσματα. Ἀργυροῦς δ' ἦν καὶ ὁ στατήρ, ὃς καὶ τετράδραχμον ὠνομάζετο. Ἐκόπτοντο δὲ καὶ χρυσοῖ στατῆρες· ἡ δὲ τοῦ χρυσοῦ στατῆρος τιμὴ δεκαπλασία ἦν τῆς τοῦ ἀργυροῦ. Αἱ μναῖ δὲ καὶ τὰ τάλαντα νομίσματα οὐκ ἦν κεκομμένα, ἀλλ' ὀνόματα μόνον ἢ ἀριθμοί. Ὠνόμαζον γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἑκατὸν δραχμὰς μνᾶν, ἑξήκοντα δὲ μνᾶς τάλαντον.

50. Περὶ τῆς τῶν Σπαρτιατῶν ἁπλότητος.

Οἱ Λυκούργου, τοῦ Σπαρτιατῶν νομοθέτου, νόμοι ἁπλοῖ ἦσαν. Οἱ παλαιοὶ τοὺς Σπαρτιάτας τῶν ἁπλῶν τρόπων ἐθαύμαζον. Νόμος ἦν αὐτοῖς τὰς οἰκίας ἄνευ ἀργυροῦ καὶ χρυσοῦ κόσμου εἶναι. Ἁπλῆ ἦν ἐν Σπάρτῃ καὶ ἡ τῶν παίδων παιδεία, ἁπλαῖ δὲ καὶ αἱ τῆς ἀνδρείας τιμαί· ἐλαίας γὰρ στέφανος τῆς νίκης τιμὴ καὶ τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στρατηγοῦ κόσμος ἦν. Μάλιστα δ' οἱ παλαιοὶ τὴν ἁπλῆν δίαιταν καὶ τὰ ἐν τοῖς συσσιτίοις ἁπλᾶ σῖτα, οἷον τὸν μέλανα ζωμόν, ἐγκωμιάζουσι.

51. Ὁ Ἅδης.

Ἔνδον[1] γῆς τόπος ἐστὶ σύμπλεως[2] σκότους καὶ φόβου, ὃν οἱ παλαιοὶ Ἅδην ὀνομάζουσιν. Ἐν Ἅδου οἰκίαι ἔμπλεῳ[2] ψυχῶν εἰσιν, ἃς ἐκεῖσε Ἑρμῆς, ὁ τῶν θεῶν ἄγγελος[3], ἄγει. Περιέχεται[4] δ' ὁ τόπος φοβεροῖς ποταμοῖς, οἳ τὸν ἔκρουν[5] εἰς δεινὴν ἔχουσι λίμνην, φόβου ἀνάπλεων[2]. Μετὰ τὸν διὰ τῆς λίμνης πλοῦν αἱ ψυχαὶ τῇ εἰσόδῳ πλησιάζουσιν. Ἡ εἴσοδος χαλκαῖς πύλαις κλείεται καὶ ταύτας ὁ Κέρβερος φυλάττει. Τοῦ Ἅδου ἄρχουσι Πλούτων καὶ Περσεφόνη, κριταὶ δ' ἄλλοι τε καὶ Μίνως ἐστίν. Οἱ κριταὶ τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἵλεῳ[6] εἰσι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς χώραν ἡδονῶν πλέαν[2] ἄγουσι, τοῖς δὲ κακοῖς κακόνοι[7] εἰσὶ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς τὸν τῶν ζημιῶν τόπον πέμπουσι.

52. Οἱ θεοὶ τῶν Ἑλλήνων.

Ὅμηρος τὸν Δία θεῶν καὶ ἀνθρώπων πατέρα λέγει. Ζεὺς ἐν τῷ Ὀλύμπῳ ἐβασίλευεν. Οἱ παλαιοὶ ποιηταὶ γυναῖκα τοῦ Διὸς τὴν Ἥραν λέγουσιν εἶναι. Διὶ πολλοὶ παῖδες ἦσαν, οἷον υἱεῖς μὲν Ἀπόλλων καὶ Ἑρμῆς, θυγατέρες δ' Ἀθηνᾶ καὶ Ἄρτεμις. Ἐν τοῖς Διὸς γόνασι τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματ' ἦν. Ἐκ Διὸς καὶ τὰ ὀνείρατ' ἦν· ὡς δ' ἄλλοι λέγουσιν, ἡ τῶν ὀνειράτων οἰκία ἐγγὺς τοῦ Ἅδου ἦν. Ποσειδῶ, τὸν Διὸς ἀδελφόν, τῶν ὑδάτων ἄρχειν λέγουσι. Τὸ Ποσειδῶνος ἅρμα ἵπποι διὰ τοῦ ὕδατος ἤλαυνον, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τὴν τρίαιναν εἶχεν οὗτος. Πλούτων δέ, ὁ Διὸς ἀδελφός,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐν Ἅδου ἐβασίλευεν. Ὁ Πλούτωνος καὶ Περσεφόνης, τῆς γυναικός, θρόνος μέλας ἦν. Ὁ μὲν τὰς τοῦ Ἅδου κλεῖδας εἶχεν, ἡ δ' ἐν ταῖς χερσὶ δᾷδας· παρὰ δὲ τῷ θρόνῳ κύων θαυμαστὸς τὸ μέγεθος καὶ

τὴν μορφὴν ἦν, Κέρβερος ὄνομα· λέγουσι δὲ τὸν κύνα ἐλέφαντι ὅμοιον εἶναι τὸ μέγεθος, τὴν δὲ τοῦ κυνὸς οὐρὰν τῇ δράκοντος ὁμοίαν.

53. Ἄδμητος καὶ Ἄλκηστις.

Ἄλκηστις ἡ Ἀδμήτου, τοῦ Θετταλῶν βασιλέως, γυνὴ ἐνδοξοτάτη ἦν. Ὅτε γὰρ Ἀδμήτου θάνατος ἐγγὺς ἦν, τῶν μάντεών τις εἶπεν· «Ἐὰν ἄλλος τις εἰς Ἅδου ἔλθῃ, Ἄδμητος ἐν τῷ βίῳ ἔτι ἔσται». Τῇ γυναικὶ μᾶλλον ὁ Ἄδμητος ἢ ὁ ἴδιος αὐτῆς βίος φίλος ἦν. Τῆς οὖν γυναικὸς εἰς Ἅδου ἐλθούσης, Ἄδμητος τὸν βίον εἶχεν. Ἡρακλῆς δ' ἐπεὶ τοῦτ' ἤκουσε, πιστεύων ταῖς ἰδίαις χερσὶν εἰς Ἅδου ἦλθε καὶ τὴν τοῦ Ἀδμήτου γυναῖκα ἐκ τῶν τοῦ θανάτου χειρῶν πάλιν εἰς τὴν γῆν ἤγαγεν. Ὁ δ' Ἄδμητος τῇ γυναικὶ εἶπεν· «Ὦ γύναι, τῷ Ἡρακλεῖ πολλὴν ἔχωμεν χάριν· ἐάν ποτε πάλιν εἰς Θετταλίαν ἔλθῃ, φίλος ἡμῖν ἔσται ξένος.»

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

54. Ὅπως Σίνων τοὺς Τρῶας ἔψευσεν[1].

Οἱ Ἀχαιοί, ὅτε δολερῶς ἀπὸ Τροίας ἔφευγον, τόν τε ξύλινον ἵππον, πολλοὺς τῶν ἡγεμόνων ἔχοντα, καὶ Σίνωνα κατέλιπον. Οἱ δὲ Τρῶες, ἐπεὶ ἐκ τῆς πόλεως ἐλθόντες τὸν ἵππον ἐθαύμασαν, ὁπόσος ἦν, Σίνωνα ἐν λίμνῃ κεκρυμμένον εἶδον. Προσαχθεὶς δ' οὗτος ἠρωτήθη.

Ποδαπὸς εἶ; Πῶς κεκοσμημένος[2], πόθεν εἰς τὴν λίμνην ἥκεις;

Ἀχαιός εἰμι· οἱ μὲν Ἀχαιοὶ ἐκόσμησάν με ὡς σφάξοντες, ἐγὼ δ' ἔφυγον.

Διὰ τί;

Ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἠδίκησα· Κάλχας δὲ τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκέλευσε νεανίαν θῦσαι, ἵνα εὖ πλεύσωσι.

Ποῖ δ' οἱ Ἕλληνες πλέουσιν;

Οἴκαδε[3], εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ποῖον δὲ χρῆμά[4] ἐστιν οὗτος ὁ ἵππος;

Ἀνάθημα[5] τῇ Ἀθηνᾷ.

Διὰ τί δὲ τοσοῦτον κατεσκευάκασι;

Τοσοῦτον κατεσκευάκασιν, ὅσον τοῦ ὑμετέρου τείχους τὸ ὕψος ἐστίν, ἵνα μὴ διὰ τῶν πυλῶν κομίσητε. Ἐὰν δ' εἰς τὴν ὑμετέραν ἀκρόπολιν κομισθῇ, ἡ Ἀθηνᾶ εἰς ἀεὶ ὑμᾶς σώσει.

Τοσαῦτα μὲν ὁ Σίνων εἶπε· Λαοκόων δὲ τοὺς Τρῶας ἐκέλευσε τὸν ἵππον ἀφανίσαι δόλον ὄντα τῶν Ἀχαιῶν. Τοῖς μὲν οὖν Τρωσὶν ἄδηλον ἦν, ὁποτέρῳ πιστευτέον εἴη. Ἐξαίφνης δ' ἐκ τῆς θαλάττης δράκοντες δύο ἐξορμήσαντες τῷ τε Λαοκόοντι καὶ τοῖς παισὶν αὐτοῦ προσέβαλον. Ὁ μὲν οὖν Λαοκόων ἐπόνησεν ὡς τοὺς παῖδας σώσων, ἔσωσε δ' οὐδέτερον. Οἱ δράκοντες ἀμφοτέρους τοὺς παῖδας καὶ τὸν Λαοκόοντα ἐφόνευσαν. Τοῦτο οἱ Τρῶες ζημίαν[6]

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παρὰ τῶν θεῶν εἶναι νομίζοντες τὸ τεῖχος διέσκαψαν[7] καὶ τὸν ἵππον εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐκόμισαν. Νυκτὸς δ' οἱ Ἕλληνες πάλιν εἰς Τροίαν ἧκον. Ἐν τῷ αὐτῷ οὖν χρόνῳ καὶ οἱ ἐκ τοῦ ἵππου καὶ οἱ ἐκ τῶν νεῶν τοὺς Τρῶας φονεῦσαι ἐπεχείρησαν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ Β'.

55. Ἡ παρὰ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν μάχη.

Οἱ Ἕλληνες τῇ Ἀλεξάνδρου ἀνδρείᾳ ἐκπλαγέντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν πάντες πλὴν Λακεδαιμονίων συνελέγησαν καὶ ἐψηφίσαντο[1] ἔχειν μὲν ἡγεμόνα Ἀλέξανδρον, στρατεῦσαι δὲ σὺν αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Πέρσας, ὑφ' ὧν πολλάκις πρότερον ἐβλάβησαν. Ἀλέξανδρος οὖν πολλοὺς Μακεδόνας τε καὶ Ἕλληνας λαβὼν εἰς τὴν Ἀσίαν διαβαίνει καὶ τοῖς Πέρσαις παρὰ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν πρῶτον μάχεται. Ἐπεὶ δ' αἱ ἀντίπαλοι στρατιαὶ συνεπλάκησαν, κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ μάχη ἀμφίρροπος ἦν, τέλος δὲ στραφέντες οἱ Πέρσαι εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. Τῶν Περσῶν πολλοὶ μὲν κατεκόπησαν, τινὲς δ' ἐν τῷ ποταμῷ ἐπνίγησαν. Τοσοῦτον δ' ἦν τὸ τῶν κατακοπέντων πλῆθος, ὥστε τὸ τοῦ ποταμοῦ ὕδωρ τῷ αἵματι βαφὲν ἐπὶ πολλάς, ὡς λέγεται, ἡμέρας ἐρυθρὸν ἦν. Ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου κράνος λέγεται ὑπὸ Πέρσου τινὸς ἀποκοπῆναι, ὃς ἠθέλησε μὲν Ἀλέξανδρον φονεῦσαι, πληγεὶς[2] δ' ὑπὸ Κλείτου τοῦ σκοποῦ ἥμαρτε[3]. Μετὰ δὲ τὴν μάχην Ἀλέξανδρος τριακοσίας πανοπλίας Περσικὰς εἰς Ἀθήνας ἔπεμψεν, ἀνάθημα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ καὶ ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευσε τόδε· «Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου καὶ οἱ Ἕλληνες πλὴν Λακεδαιμονίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ».

56. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀνοικοδομοῦσι καὶ τειχίζουσι τὰς Ἀθήνας.

Μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην ἐφρόντισαν οἱ Ἀθηναῖοι, ὅπως τὴν πόλιν ἀνοικοδομήσουσι καὶ τειχιοῦσι. Λακεδαιμόνιοι δ' ἀκούσαντες μέλλειν τοὺς Ἀθηναίους τὴν πόλιν τειχιεῖν πρέσβεις ἔπεμψαν Ἀθήναζε, οἳ τάδε εἶπον· «Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ τὴν πόλιν τειχιεῖτε, οἱ βάρβαροι στρατεύσαντες ἐπ' αὐτὴν φυγαδεύσουσι πάλιν ὑμᾶς καὶ ὁρμητήριον ποιοῦνται». Θεμιστοκλῆς δὲ τοῖς Ἀθηναίοις εἶπε· «Τειχιοῦμεν τὴν πόλιν ἀκόντων τῶν Λακεδαιμονίων. Λόγῳ μὲν αὐτοῖς χαριούμεθα, ἔργῳ δ' ὡς τάχιστα τειχιεῖτε αὐτήν. Ἡ πόλις ψηφιεῖται τρεῖς πρέσβεις εἰς Σπάρτην πέμψαι. Πρῶτον μὲν ἐγὼ εἰς Σπάρτην κομισθήσομαι καὶ ἐνταῦθα διατρίψω, ἕως ἂν τὴν πόλιν ἱκανῶς τειχίσητε· τότε δ' οἱ δύο ἕτεροι πρέσβεις ἐκεῖσε κομισθέντων». Οὕτως οἱ Λακεδαιμόνιοι ψευσθήσονται τῆς ἐλπίδος.

57. Ἀργοναῦται.

Πελίαν, τὸν τῆς ἐν Θετταλίᾳ Ἰωλκοῦ βασιλέα, μαντευσάμενον[1] περὶ τοῦ μέλλοντος ἐκέλευσεν ὁ θεὸς φυλάξασθαι τὸν μονοσάνδαλον. Ἐπεὶ οὖν Ἰάσων ἐπὶ θυσίαν ἦλθε μονοσάνδαλος (διαβαίνων γὰρ ποταμόν τινα τὸ ἕτερον τῶν πεδίλων ἀπέβαλε[2]), Πελίας λέγειν αὐτὸν παρεκελεύσατο[3], τίνος ζημίας ἄξιον νομίζοι τοῦτον, ὑφ' οὗ φονευθήσεσθαι αὐτὸν ὁ θεὸς ἐμαντεύσατο[4]. Ὁ δ' εἶπε· «Κελευσθήτω οὗτος τὸ χρυσόμαλλον δέρας κομίσαι». Τοῦτο ἀκούσας Πελίας εὐθὺς πορευθῆναι αὐτὸν ἐκέλευσεν, ἵνα τοῦτο

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πράξῃ. Ὁ δ' Ἄργῳ συνεβουλεύσατο[5]. Ὑπὸ τούτου, Ἀθηνᾶς συμβουλευσάσης, ναῦς κατεσκευάσθη, ἣ ὑπ' αὐτοῦ Ἀργὼ ὠνομάσθη. Καὶ συλλεξάμενος Ἰάσων τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος, τοὺς Ἀργοναύτας ὀνομασθέντας, ἐπορεύθη.

Ὡς δ' οἱ Ἀργοναῦται ἐπὶ τὸν Φᾶσιν ποταμὸν ἦλθον, Ἰάσων πρὸς Αἰήτην, τὸν τῆς Κολχίδος βασιλέα, ἔρχεται καὶ τὰ παρὰ Πελίου ἀγγέλλει. Ὁ δ' ἐθέλειν εἶπεν αὐτῷ χαρίσασθαι[6], ὃ βούλοιτο, ἐφ ᾧτε[7] ὑπ' ἐκείνου τοὺς χαλκόποδας

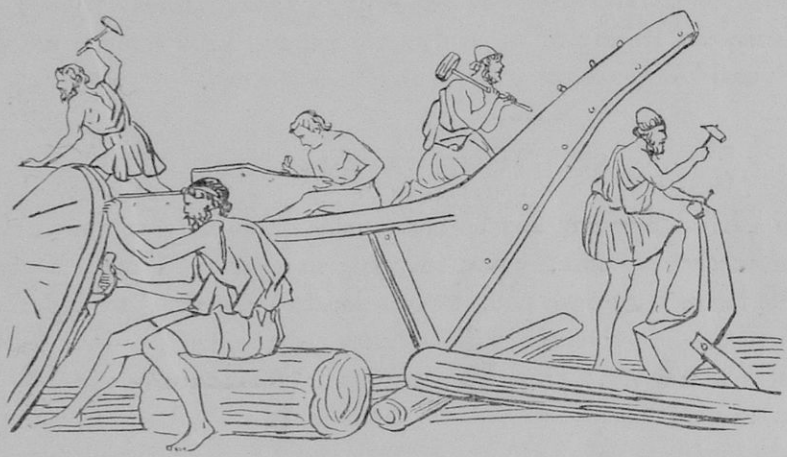

καὶ πυρίπνους[8] ταύρους ὑπὸ ζυγὸν ἀχθῆναι καὶ ὀδόντας δράκοντος σπαρῆναι. Ἰάσονι οὖν ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ὄντι Μήδεια, ἡ τοῦ Αἰήτου θυγάτηρ, βοήθειαν ἐπηγγέλλετο, ἐφ' ᾧτε ἐπὶ γάμῳ ὑπ' ἐκείνου ἀχθῆναι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα κομισθῆναι. Καὶ παρέσχεν αὐτῷ φάρμακόν τι αὕτη εἰποῦσα· «Παῦσαι τοῦ φόβου καὶ προθύμως ἐπὶ τὰ κελευσθέντα πορεύθητι· δι' ἐμοῦ γὰρ πάντων τῶν κινδύνων ἀπαλλαγήσει. Τούτῳ τῷ φαρμάκῳ χρῖσαι τήν τε ἀσπίδα καὶ τὸ δόρυ καὶ τὸ σῶμα, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν ταύρων φονευθῇς· ὅταν γὰρ τούτῳ χρίσῃ τό τε σῶμα καὶ τὰ ὅπλα, ἀδύνατόν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐστιν εἰς μίαν ἡμέραν σε ὑπὸ πυρὸς ἢ ὑπὸ σιδήρου βλαβῆναι. Σπειρομένων δὲ τῶν ὀδόντων, ἐκ τῆς γῆς ἄνδρες ἔνοπλοι ἐπὶ σὲ ἀναδύσονται[9], ἐφ' οὓς βάλλε ἐκ τοῦ ἀφανοῦς λίθους· ὅταν δὲ διὰ τούτους ἐρίζοντες μάχωνται πρὸς ἀλλήλους, τότε φόνευσον αὐτούς». Καὶ Ἰάσων χρισάμενος τῷ φαρμάκῳ τό τε σῶμα καὶ τὰ ὅπλα πάντα ταῦτα ἔπραξεν. Ὡς δὲ τὸ χρυσόμαλλον δέρας ὁ βασιλεὺς αὐτῷ παρασχεῖν οὐκ ἤθελε, πρὸς Μήδειαν ἦλθεν, ἵνα μετὰ ταύτης βουλεύσηται. Αὕτη δὲ νυκτὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸν φυλάττοντα δράκοντα ἤγαγε καὶ τοῦτον φαρμάκοις κατεκοίμισεν. Εὐθὺς δ' Ἰάσων καὶ Μήδεια τὸ δέρας ἔχοντες ἐπὶ τὴν ναῦν ἔφυγον καὶ ὡς τάχιστα οἱ Ἀργοναῦται τὴν Κολχίδα ἀπέλιπον.

58. Μίδας καὶ Διόνυσος.

Ἐπεὶ Μίδας, ὁ Φρυγῶν βασιλεύς, Σειληνόν, τὸν τοῦ Διονύσου τροφόν, ἐξένισεν, οὗτος ὡς χαριούμενος τῷ βασιλεῖ ἔλεξεν· «Ὦ Μίδα, τὸν τροφόν μου, ὃν ὑπὸ λῃστῶν ἁρπασθῆναι ἐνόμιζον, σύ γε φιλικῶς ἐξένισας· τί οὖν ἄν σοι χαρισαίμην;» Καὶ ὁ Μίδας «Ὦ Διόνυσε,» εἶπεν «ὅτε μοι χαριεῖσθαι λέγεις, ποίησόν με πάντα ταῖς χερσὶν εἰς χρυσὸν μεταβάλλειν». Ταῦτ' ἀκούσας ὁ θεὸς ἐθαύμασε μέν, ἐπείσθη δέ· ἐν ὀλίγῳ δ' ἐνόμιζε τὸν βασιλέα τῇ ὕβρει κολασθήσεσθαι. Καὶ ὁ Μίδας πρῶτον μὲν ἥσθη τῇ δυνάμει· τὰς γὰρ τραπέζας καὶ τὰς θύρας καὶ τὰ δένδρα εἰς χρυσὸν μετέβαλλεν. Ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ σῖτος καὶ τὸ ὕδωρ καὶ ὁ οἶνος χρυσᾶ ἐγίγνοντο, λιμῷ καὶ δίψῃ ἀναγκασθεὶς πάλιν τῷ θεῷ ἔλεξεν· «Ὦ Διόνυσε, τῆς ἐλπίδος ἔψευσμαι· τῇ γὰρ δυνάμει οὐχ, ἃ ἤλπιζον, πεπόρισταί μοι, ἡδονὴ καὶ εὐδαιμονία, ἀλλὰ τἀναντία· σὺ δὲ καὶ πρότερον κεχάρισαί μοι καὶ νῦν δεύτερον χάρισαι· σῶσόν με ἐκ τοῦ κακοῦ παύσας τὴν δύναμιν». Ὁ δὲ νομίζων τὸν Μίδαν ἱκανῶς κεκολάσθαι ἔλεξεν· «Ἵνα σωθῇς, ἐν τῷ Πακτωλῷ ποταμῷ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λοῦσαι». Εὐθὺς οὖν ἐκεῖνος ἐλούσατο καὶ ὁ μὲν ποταμὸς ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου χρυσοῦ ἔγεμε, Μίδας δ' ἐκ τῶν παθῶν ἐσώθη.

59. Νιόβη.

Νιόβη, γυνὴ Ἀμφίονος, τοῦ Θηβῶν βασιλέως, ἐπεὶ υἱοὺς μὲν ἑπτά, θυγατέρας δ' ἰσαρίθμους ἔτεκεν[1], ἐπὶ τῷ τῶν παίδων πλήθει ἠλαζονεύετο. Ὅτε δέ ποτε αἱ Θηβαῖαι εὐχαῖς καὶ θυσίαις τὴν Λητὼ ἐτίμων, ἠρώτα, τίνα τῶν θεῶν τιμῷεν. Ἐκεῖναι μὲν δὴ εἶπον· «Λητὼ τιμῶμεν, ἣν πολλοὶ τῶν παίδων ἕνεκεν εὐχαῖς καὶ θυσίαις τιμῶσι». Καὶ ἡ Νιόβη «Σιγᾶτε» εἶπεν «ἵνα σαφῶς ἀκούητε, ἃ ἐγὼ κελεύω ὑμᾶς δρᾶν[2] καὶ ἃ μή. Τὸν μὲν Δία τιμῶμεν, τὴν δὲ Λητὼ μὴ τιμᾶτε οὕτω, Τιτᾶνος μὲν θυγατέρα οὖσαν, παῖδας δὲ δύο μόνους, Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν, τεκοῦσαν. Ἐγὼ γὰρ καὶ εὐγενείᾳ[3] ἐκείνην νικῶ καὶ πολὺ πλείους ἔτεκον παῖδας. Εἰ δὲ τολμῷτε αὐτὴν τιμᾶν, ζημία ἂν ὑμῖν εἴη». Ταῦτ' ἀκούσασαι αἱ Θηβαῖαι τὴν Λητὼ τιμᾶν οὐκέτ' ἐτόλμων. Λητὼ δὲ τὴν ὕβριν ἀκούσασα τοὺς ἑαυτῆς παῖδας ἐρωτᾷ· Τί δρᾶτε; Νιόβη οὐκ ἐᾷ τὰς Θηβαίας ἐμὲ τιμᾶν». Οἱ οὖν Λητοῦς παῖδες τὴν Νιόβην οὐκέτ' εἴων ὑβρίζειν[4], ἀλλ' Ἀπόλλων μὲν πάντας τοὺς υἱοὺς αὐτῆς, τοὺς μὲν ἱππεύοντας, τοὺς δ' ἄλλα δρῶντας, κατετόξευσεν, Ἄρτεμις δὲ πάσας τὰς θυγατέρας. Τότε δὴ Νιόβη οὐκ ἐπαύσατο δακρύουσα, πρὶν ὑπὸ Διὸς εἰς πέτραν μετηλλάγη[5].

60. Θεμιστοκλῆς καὶ Εὐρυβιάδης.

Ἐπεὶ οἱ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες ἤκουσαν τοὺς Πέρσας εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσελθόντας καὶ τὰ πάντα διαρπάζοντας καὶ καίοντας, ἐδόκει ἐνίοις τῶν στρατηγῶν ἀπὸ Σαλαμῖνος πρὸς τὸν Ἰσθμὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὁρμᾶσθαι[1], ἵνα τὴν Πελοπόννησον φυλάττωσι. Μελλόντων δὲ τῶν Ἑλλήνων ὁρμᾶσθαι, Θεμιστοκλῆς πρὸς τὸν Εὐρυβιάδην ἦλθε καὶ αὐτὸν ἐπειρᾶτο[2] πείθειν τὰ βεβουλευμένα διαλῦσαι λέγων τάδε· «Μὴ ἔα[3] τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸν Ἰσθμὸν ὁρμᾶσθαι. Φοβοῦμαι γάρ, μὴ ἐξαπατᾷ νομίζων τοὺς συμμάχους ἐκεῖ ναυμαχίαν συνάψειν. Ἐὰν νῦν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ Σαλαμῖνος ὁρμῶνται, οἴκαδε πάντες τρέψονται! Καὶ ἡττῷτο[4] ἂν ἡ Ἑλλὰς διὰ ταύτην τὴν ἀφροσύνην.

Ἀλλὰ πειρῶ διαλῦσαι τὰ βεβουλευμένα πείθων τοὺς στρατηγοὺς αὐτοῦ[5] μένειν. Ταῦτα πράξας μεγάλην ἂν κτῷο[6] δόξαν». Καὶ πειθόμενος Θεμιστοκλεῖ ὁ Εὐρυβιάδης συνήγαγε τοὺς στρατηγοὺς εἰς συνέδριον. Ἐν τῷ συνεδρίῳ οὐκ ἠτιᾶτο[7] Θεμιστοκλῆς τοὺς συμμάχους, ὡς φυγὴν μηχανῷντο, ἀλλ' ὧδέ[8] πως πρὸς Εὐρυβιάδην εἶπεν· «Ἐν[9] σοὶ νῦν ἐστι τὴν Ἑλλάδα σῴζειν, ἐὰν ἐμοὶ πειθόμενος αὐτοῦ μένῃς καὶ μὴ ὁρμᾷ πρὸς τὸν Ἰσθμόν. Πρὸ γὰρ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχίαν συνάπτοντες ἡττῷμεθ' ἂν ναῦς ἔχοντες βαρυ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τέρας καὶ ἀριθμὸν ἐλάττους, αὐτοῦ δ' ἐν Σαλαμῖνι ῥᾳδίως ἂν τοὺς πολεμίους νικῷμεν ἐν στενῷ αὐτοὺς κατακλείσαντες. Ἐὰν τοῦτο δρῶμεν, εὖ βουλευσόμεθα. Οἱ δ' εὖ βεβουλευμένοι τοῖς θεοῖς συμμάχοις χρῶνται. Τὰ γὰρ τῶν ἀνθρώπων πράγματα ὑπὸ θεῶν κυβερνᾶται». Τούτοις τοῖς λόγοις πεισθέντες οἱ Ἕλληνες συμβάλλουσι[10] τοῖς βαρβάροις καὶ λαμπρότατα αὐτοὺς νικῶσι.

61. Ἐπιστολή.

Ἀλέξανδρος Ἀριστοτέλει χαίρειν.

Νικῶ· οὐκέτι πλανώμεθα, ἀλλὰ Δία Ἄμμωνα θεῶμαι. Ἀλλ' ἄκουσον· ἐν νῷ μοι ἦν τὸν θεὸν ἐπερωτᾶν. Ἠρώτων τὸν ἐν Μέμφιδι ἀρχιερέα περὶ τῆς πορείας. Ὁ δ' εἶπε· «Μὴ τόλμα, Ἀλέξανδρε, μὴ πειρῶ πρὸς Ἄμμωνα πορεύεσθαι. Εἰ τολμῴης, ἡττῷο ἂν τῆς ἐρήμου. Κίνδυνός ἐστι, μὴ πλανώμενος τελευτᾷς, μὴ ἅπαντες τελευτᾶτε. Αἱ πέντε Καμβύσου τοῦ βασιλέως μυριάδες πλανώμεναι ἡττῶντο οὐ τῶν πολεμίων, ἀλλὰ τῆς ἐρήμου. Διὰ τί οὐκ ἀγαπᾷς[1] τὴν Αἴγυπτον ἔχων; Ἀγαπῶμέν σε, Ἀλέξανδρε. Τίς οὐκ ἄν σε ἀγαπῴη; Ὁ νικῶν τιμᾶται». Ἐγὼ δ' ἐκέλευσα πάντα παρασκευάσαι. Ἐκ τῆς Μέμφιδος ὁρμώμενοι ἐπορεύθημεν παρὰ τὴν θάλατταν εἰς Παραιτόνιον, ἐντεῦθεν δὲ διὰ τῆς ἐρήμου ἡγεμόνας[2] ἔχοντες, μὴ πλανῴμεθα. Οὔτε δένδρον οὔτε ὄρος ἐθεώμεθα, ὀλίγας δὲ πηγάς. Ὡρμώμεθα δ' ἤδη νυκτός, ἵνα μὴ τοῦ καύματος ἡττῴμεθα. Τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ θεῷο ἄν, Ἀριστότελες, ἐν τῷ ἀέρι λίμνην καὶ οἰκίας καὶ χαριέστατον ἄλσος. Ἐξαίφνης δ' οὐδὲν ἦν θεᾶσθαι. Τῇ δ' ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἐδόων· «Θεῶ, ὦ Πτολεμαῖε, θεᾶσθε, ὦ φίλοι, τοὺς δύο κόρακας, τοῦ Διὸς ἀγγέλους καὶ τῆς ὁδοῦ ἡγεμόνας. Οὐκέτι κίνδυνος, μὴ ἡττώμεθα». Καὶ οὕτως ἦν. Τῇ γὰρ ἐνάτῃ ἡμέρᾳ Ἄμμωνα ἐθεώμεθα. Οὐδὲν ἥδιον ἦν τοῖς θεωμένοις. Οἱ ἱερεῖς ἡμᾶς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μάλα ἐτίμων. Αὐτὸς μαντευσάμενος μάλιστα ἐτιμώμην· ὁ γὰρ θεὸς προσηγόρευσέ με Ἄμμωνος υἱόν.

62. Καμβύσης καὶ Αἰγύπτιοι.

Ἐπεὶ Καμβύσης, ὁ Περσῶν βασιλεύς, οὐκ ηὐτύχει[1] ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας στρατεύων, ἠθύμει[2] μὲν ἰσχυρῶς ὀκνῶν[3], μὴ γέλωτα τοῖς Αἰγυπτίοις ποιοίη, ὅμως δ' αὐτῷ ἐδόκει εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀναχωρεῖν[4]. Εἰς Μέμφιν δ' ἐλθὼν ἔτι μᾶλλον ἠγανάκτει· οἱ γὰρ ἐνοικοῦντες ηὐθύμουν καὶ ἑορτὰς ἦγον[5] δοκοῦντες ἔχειν τὸν Ἆπιν, ὃν πολὺν χρόνον ἐζήτουν. Ὁ δὲ Καμβύσης τῇ ἑαυτοῦ ἀτυχίᾳ χαίρειν ἐκείνους ὑποπτεύων, τοὺς ἄρχοντας καλεῖ καὶ ἐρωτᾷ, τί τότε μὲν ἐποίουν τοῦθ' οἱ πολῖται, πρότερον δ' αὐτοῦ παρόντος οὔ. Ἀκούων δὲ τὰ περὶ τὸν Ἆπιν καὶ τοῖς αὐτῶν λόγοις ἀπιστῶν ἀναιρεῖν[6] αὐτὸν ἠθέλησε. Διὸ τοὺς ἱερέας τὸν Ἆπιν ἄγειν ἐκέλευσε· καὶ οἱ μὲν τοῦτ' ἐποίουν, ὁ δὲ Καμβύσης τῷ ξίφει τὸν τοῦ Ἄπιδος παίει μηρόν. Καὶ ῥέοντος τοῦ αἵματος ἐλοιδόρει[7] τοὺς ἱερέας, ὅτι βοῦν καλοῖεν θεόν. Ἐκέλευσε δὲ καὶ ῥαβδίζειν αὐτοὺς καὶ ἀναιρεῖν, ὅντιν' ἂν ἑορτάζοντα καταλαμβάνωσι[8]. Καὶ τὸν μὲν Ἆπιν νοσοῦντα οἱ ἱερεῖς ἐθεράπευον, ἐπεὶ δ' οὐκ ἔσωσαν, ἐν τῷ ἱερῷ ἔθαψαν· τὸν δὲ Καμβύσην μαίνεσθαι[9] πάντες ἐνόμιζον, ὅτι τοσαῦτα εἰς τοὺς θεοὺς ἀσεβοίη.

63. Καμβύσης καὶ Σμέρδις.

Καμβύσῃ ἀδελφὸς ὁμοπάτριος καὶ ὁμομήτριος Σμέρδις ἦν, ὃς πάλαι[1] ὑπ' αὐτοῦ ἐφθονεῖτο, ὅτι μόνος πάντων τῶν Περσῶν δυνατὸς ἦν τὸ τοῦ Αἰθίοπος τόξον τείνειν[2]. Τοῦτον οὖν βασιλεὺς γενόμενος ὁ Καμβύσης ἀπέπεμψεν ἐξ Αἰγύπτου εἰς τοὺς Πέρσας,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἵνα μηκέτι λυποῖτο ῥώμῃ τε καὶ ἀρετῇ ὑπ' αὐτοῦ κρατούμενος[3]. Ὀλίγῳ δ' ὕστερον ὄναρ[4] ἐδόκει αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῶν Περσῶν ἀγγέλλειν, ὅτι Σμέρδις ἐν τῷ βασιλείῳ θρόνῳ καθεζόμενος τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ ψαύοι. Ἐνθυμούμενος[5] οὖν, ὅτι οἱ Πέρσαι τὸν νεανίαν περὶ πολλοῦ[6] ποιοῖντο καὶ φοβούμενος, μὴ ἐκεῖνος τῆς βασιλείας ἐπιθυμοίη, Πρηξάσπους, ὃν πιστότατον ἡγεῖτο[7], ἐδεῖτο[8] Σμέρδιν φονεῦσαι. Τὸ οὖν βούλεσθαι τὸν ἀδελφὸν φονεῦσαι καὶ τοῦτο πάντες ἡγοῦντο οὐ σμικρὸν τεκμήριον[9] τῆς Καμβύσου μανίας εἶναι.

64. Τὸ τέλος τοῦ Καμβύσου.

Καμβύσης ὁ μετὰ Κῦρον Περσῶν βασιλεύσας, εἰς πολλοὺς τῶν ὑπηκόων ἐξαμαρτάνων[1], τῶν φίλων ἀπεγυμνοῦτο οὐκ ἐνθυμούμενος, ὅτι ἡ τῶν ἀρχομένων εὔνοια μόνη τὴν τῶν βασιλέων ἀρχὴν ὀρθοῖ. Ἐν δὲ τοῖς Πέρσαις κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον δύο ἄνδρες Μάγοι ἀδελφοὶ μισοῦντες τὸν τῶν Περσῶν ζυγὸν ἠξίουν τὴν τῶν Μήδων ἀρχὴν ἐπανορθοῦν. Καὶ τοῦτ' οὐκ ἐδόκει αὐτοῖς χαλεπὸν[2] εἶναι, ὅτι ὁ ἕτερος αὐτῶν καὶ τὸ εἶδος[3] ὁμοιότατος ἦν τῷ Καμβύσου ἀδελφῷ καὶ ταὐτὸν εἶχεν ὄνομα, Σμέρδιν. Οὗτος οὖν ὁ Σμέρδις ἐπὶ τὸν βασίλειον θρόνον ἐκαθέζετο[4]. Τὸ δὲ Περσῶν πλῆθος ἐνόμιζε τὸν Καμβύσου ἀδελφὸν Σμέρδιν ζῆν, ὅτι Πρηξάσπης, ὁ φονεύσας αὐτόν, οὐκ ἐτόλμα τὸ πρᾶγμα δηλοῦν[5]. Οἱ μὲν οὖν Πέρσαι ἡδέως ἐδέχοντο τὴν Σμέρδιος ἀρχὴν καὶ ζηλοῦντες αὐτοῦ τὴν ἀρετὴν καὶ πάλαι ἀγανακτοῦντες, ὅτι Καμβύσης ἄνδρας τοὺς ἀναιτιωτάτους[6] μαστιγοίη ἢ θανάτῳ ζημιοίη[7]. Οἱ δὲ Μάγοι κήρυκας διέπεμψαν καὶ ἄλλοσε καὶ δὴ καὶ εἰς τὴν Συρίαν (ἐτύγχανε γὰρ Καμβύσης τὸ στράτευμα ἐν Ἐκβατάνοις τῆς Συρίας σκηνοῦν[8]) δηλοῦντας, ὡς οἱ Πέρσαι οὐκέτι Καμβύσου ὑπήκοοι εἶναι ἀξιοῖεν, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Σμέρδιος ἀρχὴν προτιμῷεν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Καμβύσης δὲ ἰσχυρῶς ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ ταύτῃ ἠνιᾶτο, ἀληθῆ ἡγούμενος λέγειν τοὺς κήρυκας, ψεύσασθαι δὲ τὸν Πρηξάσπη. Μεταπεμψάμενος δ' ὁ Καμβύσης τὸν Πρηξάσπη «Ὦ Πρήξασπες,» εἶπεν «οὕτω σὺ οἶει[9] τὴν ἐμὴν πίστιν βεβαιοῦσθαι[10]; Ἐγὼ μὲν γάρ σε ἐκέλευσα τὸν Σμέρδιν φονεῦσαι καὶ οὐδέν σε ἐναντιούμενον ἔπεμψα εἰς τοὺς Πέρσας, σὺ δ' ὡς καλῶς μου ὑπήκουσας, ὑπὸ τούτων τῶν κηρύκων νῦν δηλοῦται· ἀγγέλλουσι γάρ, ὅτι ἐκεῖνος μὲν ζῇ, οἱ δὲ Πέρσαι ὑπακούουσιν αὐτῷ». Ὁ δ' εἶπεν· «Ὦ δέσποτα, νῦν μὲν θυμοῖ[11] ψευδέσι πειθόμενος λόγοις· ταχέως δ' ἂν τοῖς ἐμοῖς λόγοις δηλοῖτο, ὅτι ἐγὼ ἀεὶ δικαίως τῆς σῆς πίστεως ἠξιούμην. Τί δὲ κἂν καρποίμην[12] ἄπιστος γενόμενος; Ὁ δ' ἀνήρ, ὃς νῦν τοὺς Πέρσας δουλοῦται, καλεῖται μὲν Σμέρδις καὶ τὸ εἶδος ὁμοιοῖτ' ἂν τῷ σῷ ἀδελφῷ, ἔστι δ' ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, Μάγος τις, ἀδελφὸς τοῦ Πατιζείθους, ᾧ σὺ εἰς Αἴγυπτον στρατευσάμενος ἐπέτρεψας τὸν σὸν οἶκον φυλάττειν». Τότε Καμβύσης ἐννοῶν, ὅτι μάτην τὸν ἀδελφὸν ἐφόνευσεν, οἰκτίρει τὴν τύχην αὐτοῦ καὶ εὐθὺς ἀναπηδᾷ ἐπὶ τὸν ἵππον ἐν νῷ ἔχων τὴν ταχίστην εἰς Σοῦσα στρατεύεσθαι, ἵνα οἱ Μάγοι ὡς τάχιστα ζημιῶνται. Ἀναπηδῶντος δ' αὐτοῦ ἀπογυμνοῦται τοῦ κολεοῦ[13] τὸ ξίφος καὶ παίει αὐτοῦ τὸν μηρόν. Τῶν δ' ἰατρῶν οὐ δυναμένων τὸ τραῦμα ἰᾶσθαι[14], τελευτᾷ Καμβύσης ἔτη ἑπτὰ καὶ μῆνας πέντε βασιλεύσας.

65. Θεμιστοκλέους φυγή.

Θεμιστοκλῆς, κωλύσας τῇ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ τὸν Ξέρξην τοῦ τὴν Ἑλλάδα δουλῶσαι, μάλιστα ὑπὸ τοῦ τῶν Ἀθηναίων δήμου ἐτιμήθη. Μετ' ὀλίγον δέ, πολλῶν αὐτῷ φθονησάντων, οἱ Ἀθηναῖοι ἐφυγάδευσαν αὐτόν. Ὅτε δὲ φυγὰς ἐν Ἄργει ἦν, οἱ τῶν Λακεδαιμονίων ἔφοροι Παυσανίαν, τολμήσαντα γράψαι τῷ τῶν Περσῶν βα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σιλεῖ τὴν Ἑλλάδα δουλώσειν, ἐθανάτωσαν. Ἔπειτα δὲ πρέσβεις εἰς Ἀθήνας πέμψαντες εἶπον· «Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μὲν Παυσανίαν ἡμεῖς ἐτιμωρησάμεθα θανατώσαντες καὶ τετελεύτηκεν οὗτος, ὡς ἄξιος ἦν. Μάρτυρες δὲ πολλοὶ ἐδήλωσαν, ὅτι καὶ Θεμιστοκλῆς προδότης ἐστί. Διὸ ἀξιοῦμεν καὶ ὑμᾶς τὸν προδότην τιμωρήσασθαι». Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πιστεύσαντες τοῖς Λακεδαιμονίοις θάνατον αὐτοῦ ἀπόντος κατεψηφίσαντο. Ὁ δ' ἐξ Ἄργους πρῶτον μὲν εἰς Κέρκυραν ἔφυγεν, ἐντεῦθεν δ' εἰς τὴν Ἤπειρον πρὸς Ἄδμητον τὸν βασιλέα. Ἐκεῖθεν δ' εἰς Ἀσίαν ἦλθεν, ἔνθα καὶ ἐτελεύτησεν.

66. Ἀντιόπη καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς.

Τῶν Θηβῶν ἐβασίλευέ ποτε Νυκτεύς, τῶν δὲ τέκνων αὐτοῦ ἔζη μόνη ἡ θυγάτηρ Ἀντιόπη. Ἡ μὲν οὖν τὸν πατέρα οὐκ αἰδεσθεῖσα[1] ἐκ τῶν βασιλείων[2] εἰς Σικυῶνα ἔφυγε, Νυκτεὺς δέ, ἐπεὶ φυγοῦσαν τὴν θυγατέρα ἤκουσε, σπασάμενος[3] τὸ ξίφος ἑαυτὸν ἐφόνευσεν. Ἐν δὴ Θήβαις Λύκος δυνατώτατος ὢν τῇ βασιλικῇ ἐχρῆτο δυνάμει, στρατεύσας δ' εἰς Πελοπόννησον, Ἐπωπέα τὸν βασιλέα, οὗ γυνὴ ἦν Ἀντιόπη, ἐν Σικυῶνι κατέκλεισεν, εἶτα δὲ τὴν πόλιν ἐκπολιορκήσας κατέκαυσε καὶ τὸν βασιλέα ἐφόνευσε, τὴν δ' Ἀντιόπην ἀπέσπασεν. Ἐπεὶ δ' Ἀντιόπη, πρὶν τὴν ὁδὸν τελέσαι, ἐν τῷ Κιθαιρῶνι παῖδας δύο ἔτεκεν, ἐκείνη μὲν ὑπὸ Λύκου εἰς Θήβας ἤχθη, τοὺς δὲ παῖδας φονεῦσαι οἱ δοῦλοι ἐκελεύσθησαν. Ἐπεὶ δὲ τούτοις μὲν ἤρκεσε καταλιπεῖν τοὺς παῖδας, οἱ δὲ μόνοι ἐν τῷ δάσει ἦσαν, ὥστε ζῆν μὲν ἔτι, πεινῆν δὲ καὶ διψῆν, ποιμήν τις ἐλθὼν παρέλαβεν αὐτοὺς καὶ ἔθρεψε καὶ τὸν μὲν ἐκάλεσε Ζῆθον, τὸν δ' Ἀμφίονα. Ἐν δὲ Θήβαις τῇ Ἀντιόπῃ Λύκος καὶ Δίρκη, ἡ τούτου γυνή, χαλεπῶς[4] ἐχρῶντο. Ὅτε δ' οἱ παῖδες νεανίαι ἐγένοντο, Δίρκη ποτὲ τὴν Ἀντιόπην παρ' ἑαυτῇ ἔχουσα ἐπὶ τὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Κιθαιρῶνα ἦλθε καὶ τοὺς ποιμένας προσκαλέσασα ἐκέλευσε τὴν Ἀντιόπην ἐκ ταύρου δῆσαι[5], ἵνα ἑλκυσθεῖσα τελευτήσῃ. Ζῆθος δὲ καὶ Ἀμφίων ἀκούσαντες τὴν Ἀντιόπην μητέρα αὐτῶν εἶναι, Δίρκην, ὑφ' ἧς ἡ μήτηρ πολλάκις ὑβρίσθη καὶ κατεγελάσθη, ἀντὶ τῆς μητρὸς δῆσαι ἐπεχείρησαν. Τότε δὲ Κίρκη, ἣ πρότερον πολλάκις ὑβρίζουσα ἐπὶ τοῖς τῆς Ἀντιόπης πάθεσιν ἐγέλασεν, ἔτρεσέ[6] τε καὶ ἔκλαυσε. Δεθεῖσα δ' εἱλκύσθη ὑπὸ τοῦ ταύρου κατὰ τὸ ὄρος, ὥστ' αἰσχρῶς ἐτελεύτησεν. Ἐντεῦθεν δ' οἱ ἀδελφοὶ ἐπὶ τὰς Θήβας ἐστράτευσαν καὶ τὸν Λύκον φονεύσαντες, αὐτοὶ μὲν ἐβασίλευσαν, τὴν δὲ μητέρα πάσῃ θεραπείᾳ ἐθεράπευον[7].

67. Ἡ τοῦ Πολυκράτους σφραγίς.

Πολυκράτης, ὁ τῆς Σάμου τύραννος, φιλίαν καὶ συμμαχίαν πεποιημένος πρὸς Ἄμασιν, τὸν τῆς Αἰγύπτου βασιλέα, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τοσούτῳ τῇ δυνάμει ἴσχυσεν, ὥστε μεγίστην ἐν πάσῃ τῇ

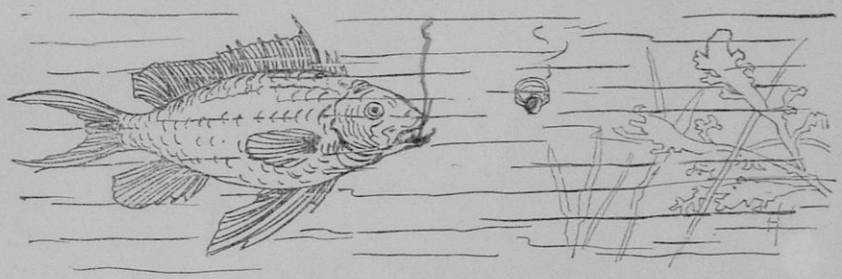

Ἑλλάδι δόξαν ἐκτήσατο. Πάντες, ὅσοι πρὸς αὐτὸν ἐπολέμουν, οὐκ ηὐτύχουν. Ἀκούσας δὲ τοῦτο Ἄμασις ἔγραψεν αὐτῷ τάδε· «Ἡδύ ἐστιν ἀκούειν ἄνδρα φίλον καὶ σύμμαχον εὐτυχοῦντα· ἐμοὶ δ' αἱ σαὶ μεγάλαι εὐτυχίαι οὐκ ἀρέσκουσι. Παντὶ ἀνθρώπῳ ὥρισται τὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μὴ ἐν ἅπασιν εὐτυχεῖν· οἳ δ' ἂν διὰ παντὸς τοῦ βίου εὐτυχήσωσιν, οὗτοι κακῶς τελευτῶσιν. Οἱ γὰρ θεοὶ τῇ τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονίᾳ φθονοῦσι. Σὺ οὖν πάντα ἐκτήσω, ὅσα τὸν τοῦ ἀνθρώπου βίον κοσμεῖ. Δεῖ οὖν πρὸς τύχης μεταβολὴν παρεσκευάσθαι. Διὰ τοῦτο παραινῶ[1] σοι τὴν τύχην βιάσασθαι καὶ αὐτὸν τὴν σεαυτοῦ εὐτυχίαν ἐλάττω ποιεῖν. Ἐμοὶ οὖν νῦν πειθόμενος ὧδε ποίησον· σκόπει[2], τί σοι τῶν κτημάτων πλείστου ἄξιόν ἐστι καὶ τίνος ἀποστερηθεὶς μάλιστα ἀνιάσει[3]· τοῦτο, ἵνα μὴ ἀγανακτήσωσί σοι οἱ θεοί, ἀπόβαλε οὕτως, ὥστε μηκέτι εἰς ἀνθρώπους ἐλθεῖν».

Ἐνθυμούμενος δὲ Πολυκράτης ἐνόμισε σφραγῖδα σμαράγδου λίθου χρυσόδετον, ἣν ἐφόρει, ἥδιστον ἑαυτῷ κειμήλιον εἶναι. Ὅπως οὖν ταύτην ἀπορρίψῃ, πεντηκόντορον[4] πληρώσας ἀνήχθη εἰς τὸ πέλαγος. Ὡς δ' ἀπεχώρησε μακρὰν ἀπὸ τῆς νήσου, τὴν σφραγῖδα, πάντων ὁρώντων, ῥίψας εἰς τὴν θάλατταν, εὐθὺς οἴκαδε κατέπλευσε λυπούμενος. Πέμπτῃ δ' ἡμέρᾳ ὕστερον ἁλιεύς τις εἰς τὰ βασίλεια ἦλθεν ἰχθὺν μέγαν καὶ καλὸν τῷ τυράννῳ δωρεῖσθαι ἀξιῶν. Εἰσαχθεὶς οὖν πρὸς αὐτὸν ἔλεξε τάδε· «Ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ τόνδε τὸν ἰχθὺν οὐκ ἠξίωσα εἰς ἀγορὰν φέρειν, ἀλλά μοι ἐδόκει σοῦ τ' εἶναι ἄξιος καὶ τῆς σῆς ἀρχῆς· διὰ τοῦτο ἥκω δεόμενός σου δέξασθαι αὐτόν». Ὁ δ' ἡσθεὶς τοῖς λόγοις «Εὖ ἐποίησας» εἶπε «καὶ χάριν διπλῆν σοι ἔχω τῶν τε λόγων καὶ τοῦ δώρου καὶ ἐπὶ δεῖπνόν σε καλῶ». Ὁ μὲν οὖν ἁλιεὺς ὑπερχαίρων οἴκαδε ἀπῄει. Τὸν δ' ἰχθὺν τέμνοντες οἱ θεράποντες εὑρίσκουσιν ἐν τῇ γαστρὶ αὐτοῦ τὴν τοῦ Πολυκράτους σφραγῖδα. Καὶ τεθαυμακότες αὐτίκα[5] ταύτην ἐκόμισαν τῷ βασιλεῖ. Ὁ δὲ θεῖον εἶναι τὸ πρᾶγμα ἡγούμενος ἔγραψε πάντα πρὸς Ἄμασιν. Οὗτος πεπεισμένος, ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσειν ἔμελλε Πολυκράτης τὰ πάντα εὐτυχῶν, ἐπεὶ καὶ ἃ ἀπέβαλεν, ηὗρεν, ἔπεμψε κήρυκα εἰς Σάμον λέξοντα, ὅτι ἡ φιλία αὐτῶν διαλέλυται. Ἐφοβεῖτο γὰρ μή, εἰ τὴν πρὸς Πολυκράτη φιλίαν διαφυλάξειε, δεινῆς τινός ποτε καὶ μεγάλης συμφορᾶς μετέχειν ἀναγκασθείη.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

68. Ὁ Ὀδυσσεὺς παρὰ τῷ Πολυφήμῳ.

Μετὰ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν Ὀδυσσεύς, ὁ τῆς Ἰθάκης βασιλεύς, ἐν τῇ θαλάττῃ ἐπλανᾶτο, πολλὰ κινδυνεύων καὶ πονῶν. Πλανώμενοι δ' Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ πρὸς νῆσόν τινα ὡρμίσαντο[1] ὑπὸ τῶν Κυκλώπων οἰκουμένην. Οἱ δὲ Κύκλωπες ἦσαν γίγαντες δεινοὶ μέγεθός τε καὶ ῥώμην, ᾤκουν δ' ἐν ἄντροις[2] τρεφόμενοι ἀπὸ τῶν ἀγελῶν. Πάντας δὲ τοὺς Κύκλωπας μεγέθει τε καὶ ῥώμῃ ἐνίκα Πολύφημος, ὃς καταφρονῶν τῶν ἄλλων οὔποτ' αὐτοῖς ὡμίλει[3]. Εἰς τούτου οὖν τὸ ἄντρον Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ ἦλθον.

Καὶ ὁ Πολύφημος αὐτοὺς ἠρώτησε· «Τίνες ἐστέ, ὦ ξένοι, καὶ τίνος ἕνεκα ἥκετε; Τὴν δὲ ναῦν ποῦ ἔχετε;» Ταῦτ' ἀκούσαντες οἱ μὲν ἄλλοι μάλα ἐφοβήθησαν, Ὀδυσσεὺς δὲ θαρρῶν τάδε εἶπεν· «Ἡμεῖς Ἀχαιοί ἐσμεν τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσάντων, οἳ πολὺν χρόνον ἐν τῇ θαλάττῃ πλανηθέντες καὶ πολλὰ πονήσαντες ἱκέται παρὰ σὲ ἥκομεν. Ναῦς δ' ἡμῖν οὐκέτι ἐστίν, ἐπεὶ Ποσειδῶν αὐτὴν κατέδυσεν[4]. Ἀλλ', ὦ βέλτιστε, μὴ ἀδικήσῃς ἡμᾶς, ἀλλ' ὠφέλησον· Ζεὺς γὰρ ζημιοῖ μὲν τὸν τοὺς ἱκέτας ἀδικοῦντα, τὸν δ' ὠφελοῦντα τιμᾷ». Ὁ μὲν δὴ ταῦτ' εἶπε· Πολύφημος δ' ἀμελῶν τῶν Ὀδυσσέως λόγων δύο τῶν ἑταίρων φονεύσας κατέφαγε.

Τοῦτο θεασάμενοι οἱ μὲν ἄλλοι ἑταῖροι ἀνεχώρησαν· Ὀδυσσεὺς δὲ δόλον μηχανώμενος Πολυφήμῳ κύπελλον ἡδέος οἴνου φέρει. Γευσάμενος δὲ τοῦ οἴνου ὁ Κύκλωψ δεύτερον κύπελλον αἰτεῖ λέγων· «Ὁ σὸς οἶνος ἥδιστός ἐστιν, ὦ ξένε· ἀλλ' ἔνεγκέ μοι δεύτερον κύπελλον γεύσασθαι. Εἰπὲ δέ μοι καὶ τὸ σὸν ὄνομα, ἵνα ὑπὸ σοῦ εὐεργετηθεὶς κἀγώ σε εὐεργετήσω». Ὀδυσσεὺς δὲ τῷ Πολυφήμῳ πάλιν οἶνον φέρων «Ἐρωτᾷς με» εἶπεν «ὦ Κύκλωψ, τὸ ἐμὸν ὄνομα· ἐγὼ δέ σοι τοῦτο δηλώσω. Οὖτίς μοι ὄνομά ἐστιν· Οὖτιν πατήρ τε καὶ μήτηρ καὶ οἱ ἐμοὶ ἑταῖροι καλοῦσιν. Ἀλλὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φίλα φρονῶν· εὖ[5] ἡμᾶς ποιήσειας, ὦ Πολύφημε». Πρὸς ταῦτα ὁ Κύκλωψ μεθύων ἤδη εἶπεν· «Εὖ σε ποιήσω, ὦ Οὖτι· πίστευσόν μοι· τελευταῖον γάρ σε κατέδομαι πάντων τῶν ἑταίρων».

Μετὰ ταῦτα Πολύφημος βαθὺν ὕπνον κοιμηθεὶς τυφλοῦται ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν. Μέγα δὲ βοῶντος αὐτοῦ οἱ ἄλλοι Κύκλωπες βοηθήσαντες[6] ἠρώτων· «Τί λυπηθείς, ὦ Πολύφημε, οὕτω βοᾷς; Τίς ἀδικεῖ σε; Ἆρα μή τις πειρᾶταί σε φονεῦσαι; Ἆρα μή τις τολμᾷ τὰς σὰς αἶγας ἄγειν;» Ὁ δὲ ὀδυνώμενος[7] «Οὖτις» εἶπεν «ἐτόλμησέ μ' ἀδικῆσαι· Οὖτις πειρᾶταί με φονεῦσαι». Κἀκεῖνοι τῷ ὀνόματι ἐξαπατηθέντες εἶπον· «Εἰ μηδείς σε ἀδικεῖ, δῆλον, ὅτι βοᾷς νοσήσας· νοσοῦντι δὲ ἡμεῖς οὐκ ἄν σοι βοηθήσαιμεν. Ἀλλ' αἴτησον Ποσειδῶνα τὸν πατέρα βοήθειαν, ὅς σε ἰάσεται». Ταῦτα συμβουλεύσαντες αὐτῷ ἀπεχώρησαν.

Ὀδυσσεὺς δὲ τοὺς ἑταίρους ὑπὸ τὰς τῶν κριῶν γαστέρας δήσας ἠλευθέρωσεν ἐκ τοῦ ἄντρου. Ἤδη δ' ἦν ἐν τῇ νηὶ καὶ μέγα βοήσας «Ὦ Κύκλωψ», εἶπεν «ἐξηπατήθης ὑπ' ἐμοῦ καὶ ῥώμην κρείττων ὢν ἡττήθης τῆς ἐμῆς σοφίας· ἔστι γάρ μοι ὄνομα Ὀδυσσεύς, ἀλλ' οὐκ Οὖτις». Ταῦτ' ἀκούσας Πολύφημος Ποσειδῶνι τῷ πατρὶ τάδε ηὔξατο· «Ἄκουσον, ὦ Πόσειδον, ἐμοῦ τοῦ υἱοῦ καὶ ἴασαι τὸν ὀφθαλμόν, τὸν δ' Ὀδυσσέα, ὅς μ' ἐτύφλωσε, ζημίωσον. Εἴθε πολλὰ ἔτη πλανώμενος κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν πολλὰ πονοίη καὶ μηδὲ ἥκων οἴκαδε τῶν κακῶν ἀπαλλαγείη, ἀλλ' ὑπ' ἐχθρῶν ἐπιβουλεύοιτο». Καὶ ἤκουσε Ποσειδῶν τοῦ υἱοῦ ταῦτ' αἰτοῦντος.

69. Περὶ τοῖν Διοσκούροιν.

Τὼ Διοσκούρω ἐλεγέσθην υἱὼ Διός εἶναι. Ἐπρωτευέτην δ' ἀγῶσι γυμνικοῖς, Κάστωρ μὲν τῷ δρόμῳ, Πολυδεύκης δὲ τῇ πυγμῇ. Διὰ τοῦτο φύλακε καὶ προστάτα τῶν παλαιστρῶν ἐλεγέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σθην. Ὅτε δέ ποτε εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐστρατευσάσθην, ὑπὸ τῶν πολεμίων ὁ Κάστωρ ἐτρώθη[1], τετρωμένος δ' ὑπὸ κεραυνοῦ κατεκαύθη. Ἐπεὶ δ' ὁ μὲν Πολυδεύκης ἀθάνατος ἦν, θνητὸς δ' ὁ Κάστωρ, ἐντεῦθεν[2] ἀμφοτέρω τὴν μὲν ἑτέραν ἡμέραν ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμοῦ ἐλεγέσθην εἶναι, τὴν δ' ἐν Ἅδου. Πρὸ πλοῦ οἱ Ἕλληνες καὶ τὼ Διοσκούρω ὧδε ἱκέτευον· «Ὦ Διοσκούρω, εὔνω ὄντε λάμπετον ἡμῖν ἐν κινδύνῳ». Ἐν γὰρ τῷ πλῷ, ὅτε[3] ἀστέρε δύο ἐν τῷ ἱστῷ λαμποίτην, οἱ ναῦται ἐπίστευον τὸν κίνδυνον τοῖν ἀστέροιν παυθήσεσθαι· εἶναι[4] γὰρ τὼ Διοσκούρω. Μάλιστα δὲ τὼ ἥρωε τούτω ἐν Πελοποννήσῳ παρεκαλείσθην.

70. Ἑκούσιος θάνατος τοῦ Κόδρου.

Κόδρου τῶν Ἀθηνῶν βασιλεύοντος στρατιὰν μεγάλην ἤγειραν[1] οἱ Πελοποννήσιοι, ἵνα εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβάλωσι[2] καὶ τὴν χώραν καταστρεψάμενοι[3] διανείμωνται. Καὶ πρῶτον μὲν εἰς Δελφοὺς ἀποστείλαντες τὸν θεὸν ἐπηρώτων, εἰ αἱρήσουσι[4] τὰς Ἀθήνας. Τοῦ δὲ θεοῦ σημήναντος, ὅτι τὴν πόλιν αἱρήσουσιν, ἐὰν μὴ τὸν τῶν Ἀθηναίων βασιλέα ἀποκτείνωσιν, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Κλεόμαντις δέ τις, Δελφὸς ἀνήρ, ἀκούσας τὸν χρησμὸν ἄνδρα ἀπέστειλεν ἀπαγγελοῦντα τοῦτον τοῖς Ἀθηναίοις. Καὶ οὕτως ἦν φιλόπολις[5] ὁ ἐκείνων βασιλεὺς Κόδρος, ὥστε καὶ τὸν θάνατον ὑπέμεινεν, ἵνα τὴν πόλιν σώσῃ. Τῶν γὰρ Πελοποννησίων ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐστρατοπεδευμένων, πτωχικὴν στολὴν περιβληθείς[6], ἵνα τοὺς πολεμίους σφήλειεν[7], ἐξῆλθε τῆς πόλεως καὶ φρύγανα συλλέγειν προσεποιεῖτο. Ἀπήντησαν δ' αὐτῷ ἄνδρες δύο ἐκ τοῦ τῶν πολεμίων στρατοπέδου. Τούτων τὸν ἕτερον Κόδρος τῷ δρεπάνῳ ἀπέκτεινεν, ἵνα τὸν ἕτερον παροξύνῃ[8]. Ὁ δὲ περιλελειμμένος[9], κρίνας αὐτὸν πτωχόν τινα ὑλοτόμον εἶναι, ἀπέκτεινε Κόδρον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον κήρυκες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀποσταλέντες εἰς τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον ἦλθον. Οὗτοι ἐσήμηναν, ὅτι Κόδρον ἐκεῖνοι ἀπεκτόνεσαν καὶ τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα, ἵνα θάψωσιν, ᾔτησαν. Πελοποννήσιοι δὲ τὸν μὲν νεκρὸν τοῖς ἐπὶ τούτῳ ἀποσταλεῖσι κομίσαι ἐπέτρεψαν, σφαλέντες δὲ τῆς ἐλπίδος εἰς τὴν Πελοπόννησον ἀνεχώρησαν.

71. Βελλεροφόντης.

Βελλεροφόντης, ὁ Γλαύκου υἱός, τὸν ἀδελφὸν ἄκων ἀποκτείνας ἐκ Κορίνθου πρὸς Προῖτον, τὸν Τίρυνθος βασιλέα, ἔφυγεν, ὃς αὐτὸν τοῦ φόνου ἐκάθηρε. Διαβληθέντα[1] δ' αὐτὸν ὑπὸ τῆς γυναικὸς Ἀντείας, ὡς ἐπιβουλεύοι αὐτῇ, Προῖτος εἰς Λυκίαν πρὸς Ἰοβάτην τὸν πενθερὸν ἐπιστολὰς ἔχοντα ἀπέστειλεν, ἐν αἷς ἐγέγραπτο Βελλεροφόντην ἀποκτεῖναι. Ἰοβάτης οὖν τῷ γαμβρῷ χαρίσασθαι βουλόμενος ἐπέστειλε[2] Βελλεροφόντῃ τὴν Χίμαιραν ἀποκτεῖναι, ἡγούμενος αὐτὸν ὑπὸ τοῦ θηρίου διαφθαρήσεσθαι. Ἡ γὰρ Χίμαιρα τὰ μὲν πρόσθια λέοντος, τὰ δὲ ὀπίσθια δράκοντος, τὸ δὲ μέσον τοῦ σώματος ἀγρίας αἰγὸς εἶχε· φλόγας δὲ πυρὸς ἀποπνέουσα τήν τε χώραν διέφθειρε καὶ τὰ βοσκήματα ἐλυμαίνετο[3]. Ἀναπηδήσας οὖν ὁ Βελλεροφόντης ἐπὶ τὸν Πήγασον, ἵππον πτερωτόν, ὃν ἡ Ἀθηνᾶ αὐτῷ ἐδωρήσατο, εἰς ὕψος ἀρθεὶς καὶ ἀπὸ τούτου τοξεύσας τὴν Χίμαιραν ἀπέκτεινεν. Ἐπεὶ οὖν πάλιν ἦλθεν, ἐκπλαγεὶς ὁ Ἰοβάτης ἐνετείλατο[4] αὐτῷ δεύτερον ἄρασθαι κίνδυνον, τὸν πρὸς Ἀμαζόνας. Ὡς δὲ καὶ ταύτας διέφθειρε, τοὺς ἀνδρείᾳ Λυκίων ὑπερέχειν δοκοῦντας[5] συναγείρας ἐπέστειλεν αὐτοῖς Βελλεροφόντην ἀποκτεῖναι ἐνεδρεύσαντας. Ὡς δὲ καὶ οὗτοι ὑπ' αὐτοῦ πάντες διεφθάρησαν, θαυμάσας τὴν ῥώμην αὐτοῦ ὁ Ἰο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βάτης παρ' αὐτῷ μένειν τὸν Βελλεροφόντην ἠξίωσε τῇ θυγατρὶ συνοικίσας καὶ ἀποθνήσκων τὴν βασιλείαν αὐτῷ κατέλιπε.

72. Στρατεία Καμβύσου ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους.

Καμβύσης, ὁ Περσῶν βασιλεύς, εἰς τὴν Αἴγυπτον εἰσεβεβλήκει, ἵνα Ἄμασιν, τὸν τῶν Αἰγυπτίων βασιλέα, ἐκ τῆς χώρας ἐκβάλῃ, ὅτι ὑπ' αὐτοῦ ἔσφαλτο. Τὴν γὰρ Ἀμάσιος θυγατέρα γυναῖκα ἀγαγέσθαι αὐτοῦ ἐπιθυμοῦντος, οὗτος τὴν μὲν θυγατέρα οὐκ ἀπεστάλκει, ἄλλη δέ τις παρθένος ἐκείνῃ ὁμοία οὖσα ἀπέσταλτο. Ἐπεὶ δ' ἐν τούτῳ ἐτελεύτησεν ὁ Ἄμασις, ὁ τούτου υἱὸς στράτευμα συλλέξας ὑπέμεινεν[1] αὐτὸν ἐν τῷ τοῦ Νείλου στόματι τῷ πρὸς ἕω[2] κεκλιμένῳ[3]. Οἱ Αἰγύπτιοι ἐπὶ πολὺ ἀνδρείως ἠμύναντο· τέλος δ' οἱ Πέρσαι τὴν τάξιν αὐτῶν ἔκλιναν καὶ αὐτοὺς διεσπαρμένους ἐτρέψαντο. Ὁ οὖν Καμβύσης πολλοὺς καὶ αὐτὸς τῶν στρατιωτῶν ἀποβαλὼν ἀπέστειλε ναῦν εἰς Μέμφιν κήρυκα ἄγουσαν, ἵνα εἰρήνην ποιήσαιτο. Τῆς δὲ νεὼς ἀποσταλείσης, ὀλίγῳ ὕστερον ἠγγέλθη, ὅτι οἱ Μεμφῖται τὴν μὲν ναῦν διεφθαρκότες, τὸν δὲ κήρυκα ἀπεκτονότες εἶεν. Ταύτῃ δὲ τῇ ἀδικίᾳ παροξυνθεὶς ὁ Καμβύσης ὡς τὴν πόλιν διαφθερῶν ἀπῆρε[4]. Καὶ τῆς πόλεως διαφθαρείσης, δισχιλίους τῶν Αἰγυπτίων λυμηνάμενος[5] ἀπέκτεινε· τοσούτων γὰρ οἱ δικασταὶ οἱ ἐκ τῶν εὐγενεστάτων Περσῶν κριθέντες θάνατον κατεψηφίσαντο, ὅτι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ἡ ἀποσταλεῖσα ναῦς διέφθαρτο.

73. Τὰ Τέμπη τὰ Θετταλικά.

Τὰ καλούμενα Τέμπη τὰ Θετταλικὰ χῶρος ἦν μεταξὺ κείμενος τοῦ τ' Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὄσσης. Ἔρρει δὲ διὰ μέσου αὐτοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὁ Πηνειὸς ποταμός. Εἰς τοῦτον δὲ καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ἔρρεον καὶ εἰργάζοντο[1] αὐτὸν μέγαν. Διατριβὰς[2] δ' εἶχε ποικίλας καὶ παντοδαπὰς ὁ τόπος οὗτος, οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ τῆς φύσεως. Κιττός τε πολὺς ἐκεῖ ἤκμαζε καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνεῖρπε[3] καὶ περὶ αὐτὰ περιειλίττετο. Τὸ πᾶν ἐκεῖ ἑωρᾶτο θάλλον[4] καὶ ἡδονὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς παρεῖχε.

74. Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐν Θερμοπύλαις.

Λακεδαιμόνιοι οὐκ εἰώθεσαν[1] πρὸ τῆς τῶν Καρνείων ἑορτῆς πανστρατιᾷ στρατεύεσθαι. Ἔπεμψαν οὖν εἰς Θερμοπύλας Λεωνίδαν σὺν τριακοσίοις μόνον Σπαρτιάταις, ἐπεὶ ἠκηκόεσαν, ὅτι Ξέρξης, ὁ Περσῶν βασιλεύς, ἐπλησίαζε. Τοῖς Σπαρτιάταις εἵποντο[2] περὶ τοὺς τετρακισχιλίους Ἕλληνας. Ξέρξης δ' ἐπεπόμφει ἱππέας τινὰς ἐλέγξοντας[3], ὁπόσοι ἦσαν οἱ πολέμιοι καὶ ὅ,τι ἐποίουν. Οἱ ὑπὸ Ξέρξου σταλέντες σκοποὶ οὐχ ἅπαν τὸ στρατόπεδον ἑωράκεσαν, ἀλλὰ μόνον τὸ ἔξω τῶν τειχῶν· ἐπανελθόντες δ' εἶπον αὐτῷ· «Ὦ βασιλεῦ, τοῦθ' ὅπερ ἑοράκαμεν, ἐξέπληξεν ἡμᾶς· οἱ γὰρ πολέμιοι οὐκ ἀνδράσιν ἐοίκασιν[4] ἐπὶ μάχην πορευομένοις, ἀλλ' ἑορτὴν ἄγουσι· τὸ τεῖχος καὶ τὴν τάφρον, ἣ τοῖς Λακεδαιμονίοις ὀρώρυκται[5], ἐπίλεκτοι[6] φυλάττουσιν ὁπλῖται, οἱ δὲ πρὸ τοῦ τείχους ἄνδρες ἀληλιμμένοι γυμνάζονται». Ξέρξῃ εἵπετο Δημάρατος ὁ Ἀρίστωνος, φυγὰς[7] Λακεδαιμόνιος, ὃν Ξέρξης ἐρωτᾶν εἰώθει, ὁπότε τι μανθάνειν περὶ Λακεδαιμονίων βούλοιτο. Εἶπεν οὖν τότε αὐτῷ Ξέρξης· «Ἀκήκοα τοὺς Ἕλληνας θαυμαστὰ καὶ γελοῖα ποιεῖν· εἰπέ μοι, τί ἐν νῷ ἔχουσιν;» «Ὦ βασιλεῦ,» εἶπεν ὁ Δημάρατος «πολλάκις ἤδη διείλεξαί μοι καὶ πολλὰ περὶ τῶν ἀνδρῶν τούτων ἀκήκοάς μου· καὶ νῦν οὖν ἄκουσον. Οἱ ἄνδρες οὗτοι προθυμότατοί εἰσι τῆς εἰσόδου ἡμᾶς κωλύειν καὶ τοῦτο παρασκευάζονται. Εἰ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θισμένοι γάρ εἰσι Λακεδαιμόνιοι, ἐπειδὰν κινδυνεύειν μέλλωσι, τήν τε κόμην κτενίζεσθαι καὶ ἀληλιμμένοι γυμνάζεσθαι».

75. Ἐπαμεινώνδας καὶ Πελοπίδας.

Πελοπίδας τοὺς τῶν Θηβαίων τυράννους Λεοντιάδην, Ἀρχίαν καὶ Φίλιππον νυκτὸς ἀποκτείνας ἅμα τῇ ἡμέρᾳ τὸν σαλπιγκτὴν τοὺς πολίτας ἀνιστάναι ἐκέλευσε. Καθιστάντος δ' αὐτοῦ ἐν τάξει τοὺς στρατιώτας προσῆλθον καὶ ἄλλοι καὶ Ἐπαμεινώνδας. Τότε πάντας ἐν τάξει καταστήσας ὁ Πελοπίδας τὴν τῶν Θηβῶν ἀκρόπολιν ἐπολιόρκει, ἕως τὴν Λακεδαιμονίων φυλακὴν ἐξέβαλεν. Εἶτα δὲ Λακεδαιμόνιοι μὲν ὡς τοὺς Βοιωτοὺς ἀπὸ τῶν Θηβαίων ἀποστήσοντες[1] καὶ τοὺς Θηβαίους τιμωρησόμενοι[2] Κλεόμβροτον εἰς τὴν Βοιωτίαν ἔπεμψαν, Θηβαῖοι δὲ στράτευμα ἀνθιστᾶσιν[3] Ἐπαμεινώνδαν αὐτῷ ἐπιστήσαντες[4]. Οὗτος τὴν φάλαγγα λοξὴν στήσας τοὺς Λακεδαιμονίους ἐνίκησε. Ταύτῃ δὲ τῇ νίκῃ τὴν τῶν Θηβαίων ἐν τῇ Βοιωτίᾳ ἀρχὴν καθίστησι. Δι' ὅπερ τὸν Ἐπαμεινώνδαν καὶ Πελοπίδαν οἱ Θηβαῖοι πολλάκις τοῖς στρατεύμασιν ἐφίστασαν. Ἵνα δὲ τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων συμμάχους ἀποστήσειεν Ἐπαμεινώνδας, εἰς τὴν Λακεδαίμονα ἐστράτευσε καὶ τοὺς μὲν Μεσσηνίους ἀφίστησιν, Ἀρκάδες δ' αὐτοῦ κελεύσαντος πόλεως κοινῆς τὰ τείχη ἱστᾶσι.

76. Περὶ τῆς τῶν Ἀθηναίων ἡγεμονίας.

Ἐπεὶ Παυσανίας ὁ Λακεδαιμόνιος, ὃς τῶν Ἑλλήνων ἐν Πλαταιαῖς προειστήκει, τοῖς μὲν βαρβάροις περὶ προδοσίας διελέγετο καὶ βασιλεῖ ἔγραφεν ἐπιστολάς, τοὺς δὲ συμμάχους αἴσχιστα ὕβριζε[1], συστάντες[2] οἱ Ἕλληνες ἐκέλευσαν τοὺς Ἀθηναίους

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων προΐστασθαι. Ἡδέως οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἡγεμονίαν ἐδέξαντο ἄλλως τε καὶ[3] ἐλπίζοντες πάντα καταστήσεσθαι[4], ἢ[5] ἄριστα αὐτοῖς ἐδόκει. Προστάντες οὖν οἱ Ἀθηναῖοι τῶν συμμάχων ἔταξαν[6], ἅς τε τῶν πόλεων χρήματα ἔδει παρέχειν καὶ ἃς ναῦς. Καὶ οἱ Ἑλληνοταμίαι τότε πρῶτον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων κατεστάθησαν[7], οἳ τοὺς τῶν συμμάχων φόρους ἐδέχοντο. Οἱ μέντοι σύμμαχοι ταχέως ἠχθέσθησαν[8] τῇ τῶν Ἀθηναίων ἡγεμονίᾳ καὶ διίσταντο[9]. Πολλοὶ γὰρ ὡς πολέμου οὐδὲν δεόμενοι[10] οὔτε τὰς ναῦς ἐπλήρουν οὔτε τοὺς φόρους ἐτέλουν[11]. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἀναγκάζοντες αὐτοὺς ταῦτα ποιεῖν καὶ τοὺς ἀνθισταμένους κολάζοντες λυπηρὰν[12] καθίστασαν τὴν ἑαυτῶν ἀρχήν[13], ὥστε πολλοὶ τῶν συμμάχων ἀφίσταντο[14]. Τοὺς δὲ πλείστους τῶν ἀφεστηκότων ῥᾳδίως οἱ Ἀθηναῖοι παρεστήσαντο[15]. Αὐτοὶ μὲν γὰρ τοῖς τῶν συμμάχων χρήμασιν ἰσχυρότεροι κατέστησαν, ἐκεῖνοι δ' ὁπότε ἀποσταῖεν, ἀπαράσκευοι καὶ ἄπειροι εἰς τὸν πόλεμον καθίσταντο.

77. Αἱ Συμπληγάδες πέτραι.

Ἐπεὶ οἱ Ἀργοναῦται, ὧν Ἰάσων προέστη, ὡς τὸ χρυσόμαλλον δέρας κομιοῦντες ἐξέπλευσαν, εἰς Θρᾴκην πρὸς Φινέα, μάντιν τυφλόν, ἦλθον. Ὁ μάντις συνεβούλευσεν αὐτοῖς, πῶς ἂν τὸν πλοῦν ποιήσαιντο, ἵνα μὴ ὑπὸ τῶν Συμπληγάδων πετρῶν διαφθαρῶσιν. «Ἐν τῇ τοῦ Εὐξείνου Πόντου εἰσόδῳ» εἶπε «δύο ἑστήκασι[1] πέτραι, αἱ Συμπληγάδες καλούμεναι. Δεῖ δ' αὐτὰς συστῆναι[2], ἐάν τις διαπλεῦσαι[3] ἐπιχειρήσῃ. Εἰ ὑμεῖς προσπλεύσαιτε, συσταῖεν ἂν αἱ πέτραι καὶ τὴν ὑμετέραν ναῦν διαφθείρειαν. Ὑμεῖς μέντοι μὴ ἀποστῆτε[4] τοῦ πλοῦ, ἀλλ' ἀπολύσατε περιστερὰν εἰς τὰς πέτρας, ὅταν αὗται διαστῶσιν[5]· ἐὰν ταύτην μὴ διαφθείρωσιν αἱ πέτραι, αὐτοὶ διαπλεύσατε, ὅταν αὗται πάλιν διαστῶσι. Νεὼς δὲ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διαπλευσάσης δεῖ αὐτὰς εἰς ἀεὶ διεστάναι». Ταῦτ' ἀκούσαντες οἱ Ἀργοναῦται ἀπέπλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τὰς πέτρας εἶδον διαστάσας, περιστερὰν ἀπέλυσαν. Καὶ τῆς μὲν περιστερᾶς αἱ πέτραι συστᾶσαι τὴν οὐρὰν περιέκοψαν, ὅτε δ' αὖθις διέστασαν, διέπλευσεν ἡ Ἀργὼ καὶ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διεστᾶσιν αἱ Συμπληγάδες.

78. Περὶ νομοθετῶν.

Οἱ νομοθέται νόμους τιθέασιν, ἵνα μὴ ἀδικία διαφθείρῃ τὰς πόλεις. Εὐεργετεῖ τὴν πατρίδα, ὃς ἂν αὐτῇ νόμους θῇ ἀγαθούς. Οἱ ταῖς πόλεσι νόμους ἀγαθοὺς τιθέντες οὐ μείονος τιμῆς ἄξιοι νομίζονται ἢ οἱ τοὺς πολεμίους νικῶντες. Τοῖς Κρησὶ νόμους πρῶτος ἔθηκε Μίνως, βασιλεὺς σοφώτατος καὶ δικαιότατος· λέγουσι δ' αὐτὸν τοὺς νόμους θεῖναι Διὸς συμβουλεύσαντος. Διὸ ἐτίθεσαν αὐτὸν οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες ἐν τοῖς τρισὶ κριταῖς τοῖς ἐν Ἅδου τοὺς τετελευτηκότας κρίνουσιν. Ἐν τοῖς ἐνδοξοτάτοις ἀνδράσι τίθεμεν τὸν Λυκοῦργον καὶ τὸν Σόλωνα, τοὺς ταῖς ἑαυτῶν πόλεσι νόμους ἀγαθοὺς θέντας. Λυκοῦργος μὲν τοῖς Σπαρτιάταις τοὺς νόμους ἔθηκε, Σόλων δέ, ὃν οἱ παλαιοὶ εἰς τοὺς ἑπτὰ σοφοὺς ἐτίθεσαν, τοῖς Ἀθηναίοις.

79. Ὁ Νεῖλος ποταμός.

Ὁ Νεῖλος ποταμὸς ἐκ τῆς Αἰθιοπίας ῥέων ἐξίησι[1] νῦν δυοῖν στομάτοιν εἰς τὴν θάλατταν, τὸ πάλαι δ' ἑπτὰ στόμασιν ἐξίει. Κατ' ἔτος ὁ Νεῖλος ὕδωρ πολὺ ἐπὶ τὴν γῆν ἱεὶς καὶ πηλὸν καταλείπων τοὺς ἀγροὺς παμφορωτάτους τίθησι[2]. Λέγουσι δὲ καὶ τὸ ὕδωρ, ὃ τὰ φρέατα τὰ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἀνίησιν[3], ἐκ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ῥεῖν. Ἐν τῷ ποταμῷ τρέφεται πολλὰ καὶ μεγάλα θηρία,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οἷον κροκόδειλοι καὶ ποτάμιοι ἵπποι. Οἱ ποτάμιοι ἵπποι διωκόμενοι ἔκ τε τῆς ῥινὸς καὶ τοῦ στόματος ὕδωρ πολὺ ἀνιᾶσιν, ἡ δὲ φωνή, ἣν τὸ θηρίον ἀνίησι, μᾶλλον τῇ βοὸς ἢ τῇ ἵππου φωνῇ ἔοικε.

80. Μεγαλοφροσύνη Ἀθηναίων.

Μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν οἱ Πέρσαι τοῖς Ἀθηναίοις εἰρήνην καὶ συμμαχίαν συνθέσθαι[1] ἐφίεντο[2]· εἰ γὰρ οὗτοι αὐτοῖς προσθεῖντο, ῥᾳδίως ἤλπιζον ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος κρατήσειν[3]. Μαρδόνιος μὲν οὖν, ὁ Ξέρξου στρατηγός, Ἀλέξανδρον, τὸν τῶν Μακεδόνων βασιλέα, εἰς Ἀθήνας ἔπεμψε λέξοντα, ὅτι βασιλεύς, ἐὰν συμμαχίαν αὐτῷ συνθῶνται, οὐ μόνον τὴν γῆν αὐτῶν ἐλευθέραν καὶ αὐτόνομον ἐάσει, ἀλλὰ καὶ ἄλλης γῆς, ἥστινος ἂν ἐφιῶνται, κυρίους ποιήσει. Οἱ δ' ἀπεκρίναντο· «Ἕως ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν πορεύηται, οὐκ ἐθελήσομεν τοῖς Πέρσαις συνθέσθαι[4]». Καὶ τέκνα μὲν καὶ γυναῖκας εἰς τὰς νήσους ὑπεξέθεντο[5], αὐτοὶ δὲ τὴν πόλιν προέμενοι[6] εἰς τὰς ναῦς κατέφυγον. Μαρδόνιος δὲ κρατήσας τῆς πόλεως δεύτερον ἄγγελον εἰς Σαλαμῖνα ἀπέστειλεν, εἰ νῦν δὴ μεταθεῖντο[7] οἱ Ἀθηναῖοι τὴν γνώμην γιγνώσκοντες, ὅτι αὐτὸς κύριος τῆς Ἀττικῆς ἦν ἁπάσης. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ αὖθις[8] τὸν ἄγγελον ἀπέπεμψαν. Τότε δὴ Μαρδόνιος ὀργισθεὶς τά τε τείχη τῆς πόλεως κατέσκαψε[9] καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰς οἰκίας κατέκαυσε.

81. Σόλων.

Ἀθηναῖοι, ἐπεὶ περὶ τῆς Σαλαμῖνος πρὸς τοὺς Μεγαρέας πολεμοῦντες πολλάκις ἡττήθησαν, ὑφέμενοι[1] τὴν νῆσον προεῖντο[2] καὶ νόμον ἔθεντο μήτε γράψαι μήτ' εἰπεῖν αὖθις, ὡς δέοι περὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς νήσου κινδυνεύειν. Σόλων δ' οὐδεμίαν ἡμέραν παριεὶς[3] ἐσκοπεῖτο, ὅπως ἂν τοὺς πολίτας πείσειε τὴν νῆσον μὴ ἀνεῖναι[4]. Τέλος δ' ἐπενόησε τόδε· μανίαν προσποιούμενος εἰς τὴν ἀγορὰν ἵεται[5] καὶ ἐλεγείαν[6], ἣν συνετεθείκει ᾄδει, ἧς ὁ νοῦς[7] ὅδε ἦν·

«Μὴ προῆσθε τὴν νῆσον, ἣν οἱ θεοὶ αὐτοὶ ἡμετέραν εἶναι βουλόμενοι μεταξὺ τῆς Μεγαρίδος καὶ τῆς Ἀττικῆς τεθείκασι. Μόνοι οἱ ἀνόητοι ταῦτα τὰ κειμήλια ἀνιᾶσιν, ἃ ἂν τοὺς θεοὺς ἑαυτοῖς παρέχοντας συνιῶσιν[7]. Αὖθις οὖν ἐπὶ τοὺς πολεμίους στρατευώμεθα καὶ μὴ ὑφιώμεθα, ἵνα μὴ ἀνάξιοι τῆς τῶν θεῶν εὐνοίας εἶναι δοκῶμεν». Τότε δὴ Ἀθηναῖοι Σόλωνα οὐ μόνον ἀφεῖσαν δίκην[8] οὐκ ἐπιθέντες, ἀλλὰ καὶ στρατηγὸν κατέστησαν ὡς τῇ νήσῳ ἐπιστρατεύσοντα. Μετὰ ταῦτα περὶ τῆς πολιτείας[9] στασιάζοντες[10] οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Σόλωνα διαλλακτὴν[11] καὶ νομοθέτην κατέστησαν, ὃς νόμους τῇ ἑαυτῶν πόλει θήσει. Πρῶτον μὲν οὖν ἔταξε Σόλων τὰ ὑπάρχοντα τῶν χρεῶν ἀφεθῆναι καὶ μηδένα ἐπὶ τοῖς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σώμασι[12] δανείζειν. Οὕτω τοὺς πένητας τοῦ ἄχθους ἀφεικὼς[13] καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀγαθοὺς νόμους τεθεικὼς εἰς δέκα ἔτη ἀπεδήμησε.

82. Ἡ τοῦ Κύρου σωτηρία.

Ἀστυάγει, τῷ τῶν Μήδων τελευταίῳ βασιλεῖ, θυγάτηρ ἦν, ᾗ ὄνομα Μανδάνην ἔθετο. Αὕτη μέγαν φόβον αὐτῷ ἐνετίθει, ἐπεὶ ὑπὸ τῶν θεῶν ἐδεδήλωτο, ὅτι ὁ Μανδάνης υἱὸς τῆς βασιλείας ἐφήσοιτο. Ἐπεὶ οὖν ἡ Μανδάνη παῖδα ἔτεκεν, Ἁρπάγῳ τῷ στρατηγῷ παρήγγειλεν ὁ βασιλεὺς τοῦτον ἀφανίσαι. Ὁ δ' Ἅρπαγος, ἐπεὶ τὸ παιδίον παρέλαβε, προσελθὼν ποιμένι τινὶ εἶπε· «Τὸ παιδίον τοῦτο ἔκθες εἰς ἔρημον τόπον. Ἐὰν δὲ μὴ ἐκθῇς αὐτό, ἀλλὰ τρόπῳ τινὶ ἀφῇς, χαλεπωτάτην δίκην ἐγώ σοι ἐπιθήσω· ἐμοὶ γὰρ ἐπιτέτακται φροντίσαι, ὅπως ὁ παῖς ἐκτεθήσεται· καὶ οὐκ ἀφήσομαι αὐτοῦ, πρὶν ἂν ἐκκείμενον θεάσωμαι». Ὁ δὲ ποιμὴν οὐκ ἐξέθηκε τὸ παιδίον, ἀλλ' οἴκαδε κομίσας ἐφῆκε τῇ γυναικὶ θρέψαι. Ἡ γὰρ γυνὴ αὐτοῦ ἰδοῦσα τὸ παιδίον «Μὴ ἐκθῇς» εἶπε «τοῦτο τὸ παιδίον· ὁ γὰρ ἐμὸς παῖς ἄρτι ἐτελεύτησε· τὸν μὲν οὖν ἐμὸν ἐν τόπῳ ἐρήμῳ προέμενοι προτιθῶμεν τῷ Ἁρπάγῳ ὡς ἐκκείμενον, τὸν δὲ τῆς Ἀστυάγους θυγατρὸς ἐμοὶ ἄφες ὡς ἐξ ἡμῶν ὄντα». Ὁ οὖν ποιμὴν τὸν παῖδα μὴ ἐκθεῖναι πείθεται· περιθεὶς δὲ τὸν νεκρὸν τὸν τοῦ ἑτέρου κόσμον ἐξέθηκεν εἴς τι ὄρος, ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ τὸν ὕστερον Κῦρον ὀνομασθέντα ἔτρεφεν, ἄλλο τι ὄνομα καὶ οὐ Κῦρον θεμένη.

83. Σπερθίας καὶ Βοῦλις.

Δαρεῖος πειρώμενος[1], εἰ οἱ Ἕλληνες ἑαυτοὺς παραδώσουσι, κήρυκας γῆν καὶ ὕδωρ αἰτήσοντας ἀπέστειλεν αὐτοῖς. Καὶ πολ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λοὶ μὲν τῶν Ἑλλήνων, ἃ Δαρεῖος ᾔτησεν, ἔδοσαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ τοὺς κήρυκας εἰς φρέαρ εἰσέβαλον[2]. Ἐπεὶ δὲ διὰ τοῦτο τὸ ἁμάρτημα οἱ θεοὶ χαλεπήναντες[3] αὐτοῖς θυομένοις[4] οὐκέτι ἐδίδοσαν τὰ ἱερὰ καλὰ γίγνεσθαι[5], ἐφοβοῦντο οἱ ἄρχοντες, μὴ ἡ πόλις διαφθαρῇ, ἐὰν μὴ δίκην[6] τοῦ φόνου ἑκοῦσα δῷ. Καὶ ἁλίας[7] συλλεγείσης ἠρώτων οἱ ἄρχοντες, εἴ τις βούλοιτο ἑαυτὸν ἐκδοῦναι[8] τοῖς Πέρσαις, ἵνα δίκην τοῖς ὕβρεως δοίη. Ἔνθα δὴ Σπερθίας τε καὶ Βοῦλις, ἄνδρες Σπαρτιᾶται, δίκην ἐπηγγείλαντο δώσειν Ξέρξῃ, τῷ μετὰ Δαρεῖον βασιλεύσαντι, τῆς πρὸς τοὺς κήρυκας ὕβρεως. Οὗτοι τοίνυν εἰς τοὺς Πέρσας ἀπεστάλησαν, ἵνα δίκην δοῖεν. Ξέρξης δὲ θαυμάσας αὐτῶν τὸ φιλόπατρι[9] εἰς τὴν πατρίδα ἀπέπεμψε.

84. Τάνταλος καὶ Πέλοψ.

Ταντάλῳ, τῷ τῶν Φρυγῶν βασιλεῖ, μεγάλαι τιμαὶ ὑπὸ τῶν θεῶν ἀπεδίδοντο. Φίλος γὰρ τοῖς θεοῖς, ὡς ὑπὸ τῶν παλαιῶν ποιητῶν παραδίδοται, ἐγένετο καὶ τῆς τούτων τραπέζης αὐτῷ μετεδίδοτο. Εἰ καὶ τοσαῦται δ' αὐτῷ ὑπὸ τῶν θεῶν τιμαὶ ἀπεδέδοντο, ὅμως πρὸς αὐτοὺς οὗτος ἠγνωμόνησε. Πρῶτον μὲν γὰρ ὑπ' αὐτοῦ τοῖς ἀνθρώποις τὰ τῶν θεῶν ἀπόρρητα προυδόθη, εἶτα δὲ μετεδόθη αὐτοῖς ὑπ' αὐτοῦ κλέψαντος τοῦ νέκταρος καὶ τῆς ἀμβροσίας. Τέλος δὲ Πέλοψ ὁ υἱὸς ὑπ' αὐτοῦ ἀποσφαγεὶς τοῖς θεοῖς παρετέθη. Τοῦτο δ' ἐποίησεν, ἵνα ἴδοι, εἰ οἱ θεοὶ συνεῖεν, ὅ,τι αὐτοῖς παρατιθεῖτο. Πλὴν δὲ τῆς Δήμητρος οἱ λοιποὶ θεοὶ τὸν δόλον συνεῖσαν, ὁ δὲ Ζεὺς εἶπεν· «Πέλοπι μὲν ὁ βίος ἀποδοθήσεται, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ δίκην ἡμῖν χαλεπωτάτην δώσει». Κελεύσαντος οὖν τοῦ Διὸς Τάνταλος μὲν εἰς τὸν Τάρταρον ἐρρίφθη, ἵνα ἐκεῖ δίκην τῆς ἀγνωμοσύνης δοίη, Πέλοπι δ' εἰς τὸν βίον πάλιν κατασταθέντι ἡ βασιλεία παραδίδοται. Μετ' ὀλίγον δ' ἐκβληθεὶς ὁ Πέλοψ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑπὸ Ἴλου, τοῦ τῶν Τρώων βασιλέως, εἰς τὴν νῆσον ἔπλευσεν, ἣ ὕστερον ἀπ' αὐτοῦ ὄνομα ἐδόθη Πελοπόννησος.

85. Δάμων καὶ Φιντίας.

Διονυσίῳ, τῷ τῶν Συρακοσίων τυράννῳ, Φιντίας τις ἐπεβεβουλεύκει[1]. Μέλλων δὲ δίκην δώσειν τοῦ ἀδικήματος ἱκέτευε τὸν Διονύσιον μεθεῖναι[2] αὐτόν, ἕως ἂν εἰς τὴν πατρίδα πορευθεὶς τὰ αὐτοῦ διαθῆται[3]· «Δώσω δὲ» εἶπε «τῶν φίλων τινὰ ἐγγυησόμενον». Τοῦ δὲ τυράννου λέγοντος, ὅτι μεθήσει αὐτὸν εἰς ὡρισμένον χρόνον, ἐὰν τοιοῦτον ἔχῃ φίλον, ὃς εἰς τὸ δεσμωτήριον αὐτὸν παραδώσει ἀντ' ἐκείνου, ὁ Φιντίας Δάμωνα, τῶν ἑταίρων τινά, ἐκέλευεν ἐγγυήσασθαι. Οὗτος εὐθὺς παρέδωκεν αὐτὸν τῷ τυράννῳ οὐκ ἀγνοῶν, ὅτι διαφθαρήσεται, ἐὰν ἐκεῖνος παρῇ[4] τὸν ὡρισμένον χρόνον. Οἱ μὲν οὖν ἐπῄνουν τὴν τῶν ἀνδρῶν φιλίαν, οἱ δ' ἔλεγον μεμηνέναι τὸν Δάμωνα. Τῇ δὲ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ ἅπας ὁ δῆμος συνείλεκτο καραδοκῶν[5], πότερον ὁ Φιντίας ποιήσει, ὃ συνέθετο[6], ἢ προέμενος τὸν φίλον πέφευγε. Τῆς δὲ ὥρας συγκλειούσης[7] πάντες μὲν ἀφεῖσαν τὴν ἐλπίδα, ὁ δὲ Φιντίας δρόμῳ ἧκεν ἀπαγομένου ἤδη πρὸς θάνατον τοῦ Δάμωνος. Θαυμαστῆς οὖν τῆς φιλίας ἅπασι φανείσης Διονύσιος τὸν ἐπιβουλεύσαντα ἀφῆκε καὶ ἠτήσατο τοὺς ἄνδρας τρίτον αὐτὸν εἰς τὴν φιλίαν προσέσθαι[8].

86. Πρίαμος καὶ Ἀχιλλεύς.

Ἕκτωρ Ἀχιλλεῖ μέλλων ἀγωνιεῖσθαι «Ὦ Ἀχιλλεῦ», εἶπε «νῦν ἢ αὐτὸς ἀπολοῦμαι ἢ σὲ ἀπολῶ. Ὄμνυμι δὲ τὸ σὸν σῶμα μὴ λυμανεῖσθαι, ἐάν μοι Ζεὺς νίκην δῷ· ἀλλὰ τὰ μὲν ὅπλα σου συλήσας ἀνακρεμῶ μνημεῖα[1] τῆς νίκης, τὸ δὲ σῶμα τοῖς σοῖς ἑταίροις

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀποδώσω. Ταὐτὸ δὲ καὶ σὺ ἐμοὶ ὄμοσον». Οὐ μέντοι ἐπείσθη Ἀχιλλεύς, ἀλλ' ἐπεὶ τὸν Ἕκτορα ἀπέκτεινε, δήσας τὸ σῶμα ἐκ τοῦ ἅρματος διὰ τοῦ πεδίου εἵλκεν ἐπιδεικνύς, ὅτι τοῦ ἐχθροῦ οὔτε ζῶντος φείδεται[2] οὔτε ἀπολωλότος. Καὶ ἕνδεκα μὲν ἡμέρας τὸ σῶμα γυμνὸν ἔκειτο καὶ ἄταφον. Τῇ δὲ δωδεκάτῃ Ζεὺς τὸν Πρίαμον ἐλεήσας[2] ἅρμα ἐκέλευσε ζεῦξαι, ἵνα πολυτελῆ λύτρα κομίσας τὸν Ἀχιλλέα πείσῃ τὸ τοῦ Ἕκτορος σῶμα αὐτῷ ἀποδοῦναι. Πρίαμος μὲν οὖν τοὺς ἵππους ζεύξας, λαμπροὺς

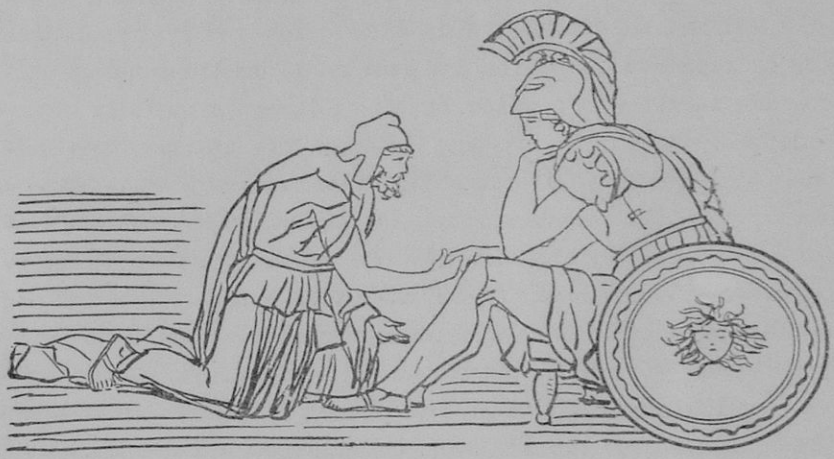

πέπλους καὶ τρίποδας καὶ τάλαντα χρυσοῦ δέκα εἰς τὸ ἅρμα ἐνέθηκε· τὴν τοῦ Ἀχιλλέως δ' ὀργὴν φοβούμενος οἶνον ἐν κρατῆρι ἐκέρασε καὶ σπείσας[3] τῷ Διὶ τάδε ηὔξατο· «Ζεῦ πάτερ, σύ με ἐπίρρωσον τέρας[4] ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ πέμψας». Καὶ μέγας ἀετὸς ἐν δεξιᾷ ἐφάνη. Ἔνθα[5] δὴ ὁ γέρων ἐπιρρωσθεὶς ἀνέβη ἐπὶ τὸ ἅρμα αὐτός τε καὶ ὁ κήρυξ. Ἐν δὲ τῇ ὁδῷ Ἑρμῆς ὑπὸ Διὸς ἀποσταλεὶς παρέστη αὐτοῖς καὶ τὰς τοῦ στρατοπέδου πύλας ἀναπετάσας τὴν Ἀχιλλέως ἔδειξε σκηνήν. Ἐπεὶ δὲ καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν τῆς αὐλῆς θύραν ἀνέῳξεν, ἣν οὐδεὶς τῶν θνητῶν μόνος ἀνοιγνύναι ἐδύνατο, πρὸς τὸν Ὄλυμπον ἀπῆλθε. Πρίαμος δ' εἰσελθὼν καὶ τῶν Ἀχιλλέως γονάτων ἁψάμενος μετὰ πολλῶν δακρύων ἱκέτευσε τὸ τοῦ υἱοῦ σῶμα ἀποδοῦναι. Ἡ δ' Ἀχιλλέως ὀργὴ κατεσβήκει. Ζεὺς γὰρ πέμψας τὴν Θέτιν ἐκέλευσεν αὐτὸν τὰ λύτρα δέξασθαι. Διὸ Ἀχιλλεὺς τὸ τοῦ Ἕκτορος σῶμα λοῦσαι καὶ καλῶς ἀμφιέσαι καὶ ἐπὶ τὸ Πριάμου ἅρμα θεῖναι ἐκέλευσε.

87. Ἀλέξανδρος πρὸ τῆς παρὰ τὰ Γαυγάμηλα μάχης τοῖς στρατηγοῖς παρακελεύεται.

Ἀλέξανδρος τοῦ παρὰ τὰ Γαυγάμηλα στρατοπέδου τῶν Περσῶν περὶ τοὺς τριάκοντα σταδίους ἀπέχων τὴν φάλαγγα ἔστησε καὶ νυκτὸς μετά τινων τῶν στρατιωτῶν ἅπαντα τὸν ἐκεῖ χῶρον περιῆλθεν, ἵνα ἴδῃ, εἰ σκόλοπες πεπηγότες ἐν τῇ γῇ ἀφανεῖς εἶεν. Πέρσης γάρ τις συλληφθεὶς εἰρήκει, ὅτι σκόλοπες τοῖς Πέρσαις ἐπεπήγεσαν, ἵνα οἱ τῶν Μακεδόνων ἵπποι τοὺς ἀναβάτας σφήλωσι[1]. Μετὰ ταῦτα δὲ συγκαλέσας Ἀλέξανδρος τοὺς ἡγεμόνας, ἵνα αὐτοῖς παρακελεύσηται τοὺς στρατιώτας ἐπιρρωννύναι καὶ περὶ τῆς μάχης τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἐπιδείξηται, ἔλεξε τοιάδε· «Ὑμᾶς μὲν διὰ τὴν ἀρετὴν ἡγεμόνας ἀποδειχθέντας οὐ χρὴ νῦν ἐπιρρῶσαι· πάλαι γὰρ ἐπέρρωσθε ὑπὸ τῶν πολλάκις ἤδη ἐπιδεδειγμένων καλῶν ἔργων· τοὺς δὲ στρατιώτας ἀνάγκη ἐπιρρώννυσθαι, ἵνα μὴ τὸ φρόνημα αὐτῶν τὴν τοσαύτην τῶν πολεμίων δύναμιν θεασαμένων κατασβεσθῇ. Δεῖ τοίνυν αὐτοῖς ἐπιδείκνυσθαι, ὅτι πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας ἀγωνιούμεθα, οἵπερ ἤδη παρὰ Γρανικόν τε καὶ ἐν Ἰσσῷ ἡττήθησαν». Τούτοις δὴ τοῖς λόγοις τοὺς στρατηγοὺς ἐπιρρώσας τὰς λαμπάδας ἐκέλευσεν ἀποσβεσθῆναι καὶ ἀναπαύσασθαι τοὺς ἄνδρας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

88. Οἱ Περσικοὶ πόλεμοι.

Τρὶς οἱ Πέρσαι ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐστρατεύσαντο, ἵνα τὴν Ἑλλάδα καταστρέψαιντο. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον Μαρδόνιος πολλὰς μὲν ναῦς ἔχων, πολλὰς δὲ πεζῶν μυριάδας, πόλεμον αὐτοῖς ἤρατο[1]. Τῶν δὲ νεῶν περιπλεουσῶν τὸν Ἄθω τριακοσίας ὁ χειμὼν διέφθειρε καὶ ὑπὲρ δύο μυριάδας ἀνθρώπων, τῶν δὲ πεζῶν πολλοὺς οἱ Θρᾷκες κατέκοψαν. Μαρδόνιον οὖν παύσας τῆς στρατηγίας Δαρεῖος, Δᾶτιν καὶ Ἀρταφέρνην ἐκέλευσε τοὺς τ' Ἀθηναίους καὶ τοὺς Ἐρετριᾶς καταστρέψασθαι. Οἱ δὲ τὴν Περσικὴν στρατιὰν τριήρεσιν ἑξακοσίαις διαβιβάσαντες, πρῶτον μὲν τοὺς Ἐρετριᾶς ἐν τρισὶν ἡμέραις κατεστρέψαντο, τῇ δὲ τετάρτῃ εἰς Μαραθῶνα τὴν στρατιὰν ἐξεβίβασαν. Μιλτιάδης δὲ τὰς τῶν Ἀθηναίων τάξεις ἐπ' αὐτοὺς ἤγαγε καὶ τετρακοσίους καὶ ἑξακισχιλίους κατακόψας, τοὺς λοιποὺς πρὸς τὰς ναῦς ἀπήλασεν[2]. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι οὐ πλείους τῶν δύο καὶ ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἀνδρῶν ἀπολέσαντες εἰς τὸ ἄστυ ἦλθον. Ἐλέγετο δ' ἡ μὲν τῶν Περσῶν στρατιὰ πεντήκοντα μυριάδων ἀνθρώπων εἶναι, οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐνακισχίλιοι ἦσαν καὶ μετ' αὐτῶν ἐν τῷ εὐωνύμῳ[3] κέρᾳ χίλιοι Πλαταιεῖς ἠγωνίσαντο. Δεκάτῳ δ' ἔτει ὕστερον τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης οἱ Πέρσαι, Ξέρξου βασιλεύοντος, αὖθις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν ἐστρατεύσαντο. Καὶ πεζῶν μὲν ἤθροισε βασιλεὺς μυριάδας ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατόν, ἱππέας δ' ὀκτακισμυρίους, ναῦς δ' ἑπτὰ καὶ διακοσίας καὶ χιλίας. Καὶ κατὰ γῆν μὲν Λεωνίδας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν τριακόσιοι Σπαρτιᾶται μεθ' ἑπτακοσίων Θεσπιέων τρεῖς ἡμέρας τῷ τῶν πολεμίων πλήθει ἀντεῖχον[4], τῇ δὲ τετάρτῃ οἱ Πέρσαι τῇ Ἐφιάλτου προδοσίᾳ ὄπισθεν αὐτῶν γενόμενοι[5] πάντας κατέκοψαν. Ἐν δὲ τῇ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ οἱ Ἕλληνες ναῦς ἔχοντες τριακοσίας καὶ ὀγδοήκοντα δυοῖν δεούσας τοὺς Πέρσας ἐτρέψαντο. Τῷ δ' ὑστέρῳ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἔτει μιᾷ ἡμέρᾳ δὶς οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν τοὺς βαρβάρους ἐν Πλαταιαῖς τε καὶ ἐν Μυκάλῃ.

89. Περὶ τῶν Ἀθηνῶν.

Πρὸ μὲν τῶν Μηδικῶν ἑνὶ λιμένι ἐχρῶντο[1] Ἀθηναῖοι, τῷ Φαλήρῳ, μετὰ δὲ τὰ Μηδικὰ τρισίν. Οἱ δύο ἄλλοι, ὁ Πειραιεὺς καὶ ἡ Μουνυχία, ἑνὸς ἀνδρὸς ἔργον, τοῦ Θεμιστοκλέους, ἦσαν. Τῶν τριῶν λιμένων ὁ Πειραιεὺς ἄριστος καὶ μέγιστος ἦν. Ὁ τοῦ Πειραιῶς περίβολος[2], ἔργον Θεμιστοκλέους, ἑξήκοντα σταδίων ἦν.

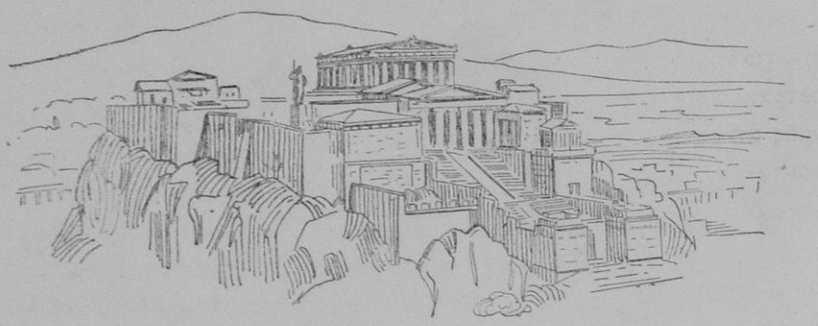

Ἐνταῦθα πέντε μὲν λαμπραὶ στοαὶ ἦσαν, νεώσοικοι δ' ἐνενήκοντα καὶ τέτταρσι ναυσί, ναύσταθμον δὲ τετρακοσίαις. Τὸ μὲν Φαληρικὸν τεῖχος, ἔργον τοῦ Κίμωνος, τριάκοντα καὶ πέντε σταδίων ἦν, τὰ δὲ μακρὰ τείχη τὰ πρὸς τὸν Πειραιᾶ, ὧν τὸ μὲν βόρειον ἔργον τοῦ Κίμωνος, τὸ δὲ νότιον τοῦ Περικλέους, τετταράκοντα σταδίων ἑκάτερον. Ὁ τῶν Ἀθηνῶν περίβολος, ἔργον Θεμιστοκλέους, ἑξήκοντα σταδίων ἦν. Ἐν τῷ ἄστει μύριαι μὲν οἰκίαι καὶ ὀκτωκαίδεκα μυριάδες οἰκητόρων, ἐλευθέρων καὶ δούλων, ἦσαν. Ἐν δὲ μέσῃ τῇ πόλει ἡ Ἀκρόπολις ἦν, ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ποδῶν[3] ὕψος, πεντακοσίων ποδῶν εὖρος καὶ ἑπτακοσίων ἑξήκοντα πήχεων μῆκος. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τὴν τοῦ Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων πολέμου τοῖς Ἀθηναίοις ἦσαν ὁπλῖται μὲν μύριοι καὶ τρισχίλιοι, ἄνευ τῶν ἐν τοῖς φρουρίοις μυρίων καὶ ἑξακισχιλίων ἀπό τε τῶν πρεσβυτάτων καὶ νεωτάτων καὶ τῶν μετοίκων, ἱππεῖς δὲ χίλιοι καὶ διακόσιοι, τοξόται δὲ χίλιοι καὶ ἑξακόσιοι, τριήρεις δὲ τριακόσιαι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ Γ'.

90. Ὁ εὐσεβῶν χῶρος.

Ἐν Σικελίᾳ συνέβη ποτὲ ῥύακα πυρὸς[1] ἐκ τῆς Αἴτνης ῥυῆναι πρὸς πόλιν τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πρὸς φυγὴν ὥρμησαν τὴν αὑτῶν σωτηρίαν ζητοῦντες· εἷς δέ τις τῶν νεωτέρων γνοὺς[2] τὸν πατέρα οὐ δυνάμενον ἀποβῆναι[3], ἀλλὰ ἐγκαταλαμβανόμενον[4], ἀράμενος[5] ἔφερεν ἐκ τῆς πόλεως. Τοῦ δὲ φορτίου βαρυτέρου ὄντος καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. Ἐξ ὧν δὲ μετὰ ταῦτα συνέβη, ἔστι[6] γνῶναι, ὅτι τοῖς περὶ τοὺς γονέας εὐσεβέσιν εὐμενῶς ἔχει τὸ θεῖον. Ὁ γὰρ πυρὸς ῥύαξ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἐν ᾧ ὁ εὐσεβὴς υἱὸς μετὰ τοῦ πατρὸς ὑπελέλειπτο, περιρρυεὶς ἀπέσβη. Καὶ ἐσώθησαν οὗτοι μόνοι, ἀφ' ὧν καὶ τὸ χωρίον τῶν εὐσεβῶν χῶρος προσηγορεύθη, τοῖς δ' ἄλλοις πᾶσι κακῶς ἡ φυγὴ ἀπέβη· οὐ γὰρ ἀπέδρασαν[7] τὸν ὄλεθρον, ἀλλὰ κατὰ τοῦ πυρὸς ῥύακος καταδύντες[8] ἀπώλοντο.

91. Ἑρμῆς καὶ ὑλοτόμος.

Ὑλοτόμος ποταμὸν διαβαίνων τὸν ἑαυτοῦ πέλεκυν ἀπώλεσεν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀπορῶν οὖν παρὰ τὸν ποταμὸν ἐκάθισεν καὶ ἐπὶ τῇ τοῦ πελέκεως ἀπωλείᾳ ὠδύρετο[1]. Ἑρμῆς δ' ἀκούσας αὐτοῦ ὀδυρομένου ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀνέδυ[2] καὶ τὴν αἰτίαν τῆς θλίψεως γνοὺς οἰκτίρει[3] αὐτόν. Εὐθὺς τοίνυν εἰς τὸν ποταμὸν κατέδυ καὶ μετ' οὐ πολὺ πάλιν ἀναδὺς χρυσοῦν ἀνεκόμισε πέλεκυν καὶ τὸν ὑλοτόμον ἠρώτησεν, εἰ οὗτός ἐστιν, ὃν ἀπωλωλέκει. Ὁ δ' ἄνθρωπος οὐ πεφυκὼς ψεύδεσθαι οὐκ ἔφη τοῦτον εἶναι. Αὖθις δ' ὁ θεὸς καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε πέλεκυν. Τοῦ δὲ οὐδὲ τοῦτον εἶναι ἑαυτοῦ λέγοντος, τὸ τρίτον ὁ θεὸς ἔγνω[4] καταδῦναι καὶ τὸν ἐκείνου πέλεκυν ἀνακομίσαι. Οὐκ ἔφθη[5] δὲ δείξας καὶ ὁ ὑλοτόμος τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα ἔλεξεν. Ἐνταῦθα δὴ ὁ Ἑρμῆς γνοὺς τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ «Ἔγνων» εἶπεν «ὦ ἄνθρωπε, πεφυκότα σε ἀληθεύειν. Διὰ τοῦτο οὐ μόνον ἀποδίδωμί σοι τὸν σὸν πέλεκυν, ἀλλὰ καὶ προστίθημι τόν τε χρυσοῦν καὶ τὸν ἀργυροῦν. Οὐ γὰρ ἂν μᾶλλον ἠσθεῖεν οἱ θεοὶ ἢ γνόντες τοὺς ἀνθρώπους δικαίους ὄντας, ἐπεὶ ἡ δικαιοσύνη ἀρίστη τε καὶ καλλίστη ἔφυ τοῖς ἀνθρώποις ἀρετή». Ὁ δ' ὑλοτόμος χάριν ἔχων τῷ θεῷ ἀπέβη καὶ ἥκων παρὰ τοὺς ἑταίρους τὰ συμβάντα ἤγγειλε.

Τῶν δὲ φίλων αὐτοῦ τις τὰ ἴσα κερδᾶναι βουλόμενος τὸν ποταμὸν διαβαίνων τὸν ἑαυτοῦ πέλεκυν ἐξεπίτηδες ἀφῆκεν εἰς τὸ ὕδωρ καταδῦναι· τοῦτο δὲ ποιήσας μέγα ὠδύρατο. Ἀλλ' ἀπέβη αὐτῷ κακῶς ἡ ἀπάτη. Ἐπιφανεὶς γὰρ ὁ Ἑρμῆς καὶ ἐκείνῳ καὶ τὴν αἰτίαν γνοὺς τῆς λύπης, καταδὺς ὁμοίως χρυσοῦν ἀνεκόμισε πέλεκυν καὶ ἠρώτησεν, εἰ τοῦτον ἀπολέσειε. Τοῦ δ' ἀποκριναμένου «Νὴ Δία, ὅδ' ἐστίν», ὁ θεὸς ὀργισθεὶς «Ὦ κάκιστε», εἶπεν «ἀπόβηθι ψεύστης ἁλούς[6]. Καὶ ἔδει καταγνῶναί[7] σου θάνατον· τί γὰρ αἴσχιον ἢ ἁλῶναι ψευσάμενον; Ἀλλ' οὐδὲ ὁ σὸς πέλεκύς σοι ἀποδοθήσεται». Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἑρμῆς εἰς τὸν ποταμὸν κατέδυ, ὁ δ' ἄνθρωπος ἀπέβη γνούς, ὅτι ὁ ψευδόμενος ἑαυτὸν βλάπτει.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

92. Οἱ Πέρσαι πορθοῦσι τὴν Βοιωτίαν καὶ τὴν Ἀττικήν.

Ἄγγελλος ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Σαλαμῖνα ἐλθὼν ἤγγειλε τὴν Ἀττικὴν ἅπασαν βαρβάρων ἐμπεπλῆσθαι καὶ αὐτοῖς πεπορθῆσθαι[1]. Ὁ γὰρ διὰ Βοιωτίας διαπορευόμενος τῶν Περσῶν στρατὸς τὰς τῶν Πλαταιῶν καὶ Θεσπιῶν πόλεις ἐμπρήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσέβαλε καὶ πάντα διήρπαζεν. Ἐνέπρησε δὲ Θεσπιάς τε καὶ Πλαταιὰς ἀκούσας Θηβαίων, ὅτι οὐκ ἐμήδιζον. Ἐλθόντες δ' εἰς Ἀθήνας οἱ Πέρσαι καταλαμβάνουσιν ἔρημον τὸ ἄστυ καί τινας ὀλίγους εὑρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῇ Ἀκροπόλει ὄντας, οἳ τῷ μαντείῳ πειθόμενοι ξύλοις αὐτὴν περιέφραξαν, εἴ πως τῆς εἰσόδου κωλύειν δύναιντο τοὺς βαρβάρους. Οἱ δὲ Πέρσαι ἐναντίον[2] τῆς Ἀκροπόλεως στρατοπεδευσάμενοι χρόνον πολὺν ἐπολιόρκουν αὐτήν, ἕως εἴσοδός τις αὐτοῖς ἐφάνη κατὰ τὸ τῆς Πανδρόσου, τῆς Κέκροπος θυγατρός, ἱερόν. Ὁρῶντες δ' οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς βαρβάρους εἰς τὴν Ἀκρόπολιν εἰσελθόντας οὐκέτι ἠπίσταντο, ὅπως τῷ ἀμέτρῳ αὐτῶν πλήθει ἀντισταῖεν. Καὶ οἱ μὲν αὐτῶν κατὰ τοῦ τείχους[3] ἑαυτοὺς κατέρριψαν, οἱ δ' εἰς τὰ ἱερὰ κατέφυγον. Οἱ δὲ Πέρσαι τοὺς μὲν ἱκέτας ἀπέκτειναν, τὰ δ' ἱερὰ συλήσαντες τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν ἐνέπρησαν. Οἱ δ' ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες ἀκούσαντες ἐμπρησθείσας τὰς Ἀθήνας οὐ μικροῦ φόβου καὶ ἀθυμίας ἐνεπλήσθησαν.

93. Ἀρίστιππος ὁ φιλόσοφος.

Ἀρίστιππος, ὁ Κυρηναῖος φιλόσοφος, ἐδίδασκε τοὺς νέους μισθοῦ. Προσαγαγόντος οὖν αὐτῷ ποτε Ἀθηναίου τινὸς τὸν υἱόν, ἵνα αὐτὸν διδάξῃ, ἠτήσατο δραχμὰς πεντακοσίας μισθόν. Ἀγα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σθέντος δὲ τοῦτο τοῦ πατρὸς καὶ εἰπόντος· «Ἀλλὰ τοσούτου δύναμαι ἀνδράποδον πρίασθαι»· «Πρίω» εἶπεν ὁ φιλόσοφος «καὶ ὅταν τοῦτο πρίῃ, δύο ἕξεις ἀνδράποδα· ἓν μὲν ἀνδράποδον ἔσται ὁ υἱὸς μὴ διδαχθείς, ἕτερον δέ, ὅπερ τῶν πεντακοσίων πρίαιο ἂν δραχμῶν».

94. Πατὴρ καὶ θυγατέρες.

Δύο θυγατέρων Ἀθηναίῳ τινὶ οὐσῶν, τὴν μὲν ἠγάγετο[1] κηπουρός, τὴν δὲ κεραμεύς. Μετ' οὐ πολὺ δὲ πρὸς τὴν τοῦ κηπουροῦ ἐλθὼν ὁ πατὴρ ἠρώτα, πῶς μετὰ τοῦ ἀνδρὸς διάγοι καὶ ἐν τίνι αὐτοῖς εἴη τὰ πράγματα. Ἡ δὲ «Πάντα μὲν ἐμοὶ πάρεστιν» ἔφη «καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθός ἐστιν, ἓν δὲ τοῦτο, εἰ εὔχεσθαι παρείη[2], εὐχοίμεθ' ἂν τοῖς θεοῖς, ὄμβρῳ τὴν γῆν ἀρδεύειν[3]». Οὐ πολλῷ δ' ὕστερον πρὸς τὴν τοῦ κεραμέως ἦλθε καὶ ἠρώτα, εἰ εὐδαίμονες εἶεν. Ἡ δ' ἔφη· «Νὴ Δία, οὔ φημι εὐδαιμονεστέρους εἶναι ἡμῶν ἀνθρώπους. Πάντων γάρ, ὅσα οἱ θεοὶ τοῖς ἀνθρώποις παρέχουσιν, ἡμῖν μέτεστιν. Ἓν δὲ μόνον, εἰ ἐξῆν, ηὐχόμεθ' ἂν τοῖς θεοῖς, ἥλιον ἀεὶ λαμπρὸν εἶναι, ἵνα ὁ κέραμος ξηραίνηται». Ὁ δὲ πατὴρ ἔφη· «Εἰ σὺ μὲν ἥλιον ἐπιζητεῖς, ἡ δ' ἀδελφή σου ὄμβρον, ποτέρᾳ ὑμῶν χρή με συνεύχεσθαι ;»

95. Ὁ Ἀρισταγόρας παρὰ τῷ Κλεομένει.

Ἀρισταγόρας, ὁ Μιλήτου τύραννος, ἀποστήσας τῶν Περσῶν τοὺς Ἴωνας, εἰς Σπάρτην ἐπορεύετο τοὺς Λακεδαιμονίους πείσων βοηθῆσαι τοῖς Ἴωσι. Ἐβασίλευε δὲ τότε τῶν Σπαρτιατῶν Κλεομένης. Ὡς οὖν Ἀρισταγόρας τούτῳ πρῶτον εἰς λόγους συνήει, τάδε ἔφη πρὸς αὐτόν· «Μὴ θαυμάσῃς, ὦ Κλεόμενες, τὴν ἐμὴν σπουδὴν τῆς ἀφίξεως. Πῶς γὰρ φής ; Οὐκ ἄλγος[1] μὲν ἡμῖν ἐστιν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑμῖν δέ, οὓς προεστάναι φαμὲν τῆς Ἑλλάδος, ὄνειδος[2], Ἴωνας δούλους τῶν Περσῶν εἶναι; Ἀλλ' ἴθι, ὦ βασιλεῦ, κοινῇ ἴωμεν εἰς πόλεμον πρὸς τοὺς Πέρσας, τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἕλληνας ἐλεύθερώσοντες. Τοῦτο δ' ὑμῖν οὔ φημι χαλεπὸν ἔσεσθαι· οὔτε γὰρ οἱ Πέρσαι ἄλκιμοί[3] εἰσιν, οὔθ' ὑμᾶς τις ἂν φαίη ἀπείρους εἶναι τῶν πολεμικῶν. Ἐὰν δὲ πρὸς αὐτοὺς ἴητε πολεμήσοντες, καὶ ἆθλα[4] ὑμῖν προτεθήσεται λαμπρότατα, πλῆθος χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου καὶ χαλκοῦ καὶ ἐσθῆτος ποικίλης καὶ ὑποζυγίων. Ταῦτα δ' ὑμῶν ἔσται ἰόντων εἰς τὴν Ἀσίαν». Ταῦτα μὲν ἔφη Ἀρισταγόρας· Κλεομένης δὲ «Ὦ ξένε», ἔφη «οὐκ εὐθὺς τὴν γνώμην σοι ἀποφανοῦμαι τὴν ἐμήν, ἀλλὰ βουλευσάμενος τρεῖς ἡμέρας».

Τρισὶν οὖν ἡμέραις ὕστερον πάλιν εἰς λόγους ἰὼν μετ' Ἀρισταγόρου ὁ Κλεομένης ἠρώτησεν αὐτόν, ὁπόσων ἡμερῶν φαῖεν οἱ Ἴωνες εἶναι τὴν ὁδὸν τὴν ἀπὸ θαλάττης εἰς τὰ Σοῦσα. Εἰπόντος δ' αὐτοῦ, ὅτι τριῶν μηνῶν φασιν εἶναι τὴν ὁδόν, ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρου λόγον ὑφαρπάσας[5] «Ὦ ξένε», ἔφη «συμβουλεύω σοι πρὸ τῆς ἑσπέρας ἐκ τῆς Σπάρτης ἀπιέναι· τριῶν γὰρ μηνῶν ὁδὸν οὐδέποτ' εἰσιν ἡ Σπαρτιατῶν στρατιά». Ταῦτα οὖν εἰπὼν ὁ Κλεομένης εἰς τὴν οἰκίαν ᾔει· ἠκολούθει δ' αὐτῷ μετὰ ῥάβδου ἱκετηρίας ὁ Ἀρισταγόρας καὶ ὡς ἱκέτης πάλιν ἔπειθεν ὁμολογῆσαι αὐτῷ, ἃ αἰτοίη. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ δώσειν αὐτῷ ἔφη πρῶτον μὲν δέκα τάλαντα, ὕστερον δὲ πεντήκοντα. Ἦν δὲ Κλεομένει θυγάτηρ, ὄνομα Γοργώ, ἐτῶν ἐννέα· τοῦτο τὸ παιδίον παρειστήκει αὐτῷ, ὅτε ὁ Ἀρισταγόρας λόγους περὶ τῶν δώρων ἐποιήσατο. Καὶ εὐθὺς «Ὦ πάτερ», ἔφη «διαφθερεῖ σε ὁ ξένος, ἐὰν μὴ ἀποστὰς ἴῃς». Κλεομένης δ' ἡσθεὶς τῇ τοῦ παιδίου παραινέσει εἰς ἕτερον οἴκημα ᾔει, Ἀρισταγόρας δ' ἐπανῄει εἰς τὴν Ἀσίαν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

96. Μηδὲν κακὸν εἰσίτω.

Μοχθηρὸς[1] ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς θύρας τῆς ἑαυτοῦ οἰκίας ἐπέγραψε· «Μηδὲν κακὸν εἰς τὸν ἐμὸν οἶκον εἰσίτω». Διογένης δ' ὁ φιλόσοφος συνειδὼς τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ μοχθηρῷ καὶ κακῷ ὄντι, παριὼν[2] πρὸ τῆς θύρας καὶ τὴν ἐπιγραφὴν ἀναγνοὺς ἔφη· «Εἰ μηδενὶ κακῷ εἰς τὸν οἶκον εἰσιέναι ἔξεστιν, ὁ τοῦ οἴκου κύριος ποῦ ἂν εἰσίοι;»

97. Τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἄγαλμα τοῦ Διός.

Ἡ Ὀλυμπία ἡ ἐν τῇ Πισάτιδι κειμένη ἔνδοξος ἦν διὰ τοὺς

ἀγῶνας τοὺς Ὀλυμπιακούς. Ἐκοσμεῖτο δὲ τῷ πλήθει τῶν ἀναθημάτων, ἅπερ ἐκ πάσης ἀνέκειτο τῆς Ἑλλάδος. Κάλλιστον δὲ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πάντων καὶ μέγιστον τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα ἦν, ὃ Φειδίας ὁ Ἀθηναῖος χρυσελεφάντινον ἐποίησε. Καίπερ γὰρ τοῦ τεχνίτου καθήμενον ποιήσαντος τὸν Δία, σχεδόν τι ἥπτετο τὸ ἄγαλμα τῆς τοῦ ναοῦ ὀροφῆς. Ἐκάθητο δ' ὁ Ζεὺς ἐπὶ θρόνου μεγαλοπρεποῦς, στέφανος δ' ἐλαίας ἐπέκειτο αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ. Ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ ἄγαλμα Νίκης ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ἔφερεν, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ σκῆπτρον εἶχεν, ἐφ' οὗ ἀετὸς καθῆτο. Ὁ δὲ θρόνος, ἐφ' οὗ ὁ θεὸς καθῆστο, ποικίλος μὲν χρυσῷ καὶ πολυτίμοις λίθοις, ποικίλος δ' ἐβένῳ τε καὶ ἐλέφαντι ἦν.

98. Ἀριστίππου ἀποφθέγματα.

Ἀρίστιππος ὁ φιλόσοφος ἐρωτηθεὶς ὑπό τινος, διὰ τί οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐπὶ τὰς τῶν πλουσίων θύρας ἴοιεν, οἱ δὲ πλούσιοι οὐκ ἐπὶ τὰς τῶν φιλοσόφων, ἀπεκρίνατο, ὅτι οἱ μὲν ἴσασιν, ὧν δέονται, οἱ δ' οὔ. Καὶ ὑπ' ἄλλου τινὸς ὅμοιόν τί ποτε ἐρωτηθεὶς «Ἴσθι», ἔφη «ὅτι καὶ οἱ ἰατροὶ ἐπὶ τὰς τῶν νοσούντων θύρας ἔρχονται».

Δεξαμένου δ' αὐτοῦ μὲν ἀργύριον παρὰ Διονυσίου, τοῦ τῶν Συρακουσῶν τυράννου, Πλάτωνος δὲ βιβλίον, πρὸς τὸν ὀνειδίζοντα «Οὐκ οἶσθα», ἔφη «ὅτι ἐγὼ μὲν χρημάτων ἐνδεής εἰμι, Πλάτων δὲ βιβλίων;» Καὶ ἄλλοτέ ποτε λοιδορηθείς, ὅτι ἀργύριον παρὰ πλουσίου τινὸς ἐδέξατο, «Τὸ ἀργύριον» ἔφη «ἐδεξάμην, ἵνα οἱ πλούσιοι εἰδεῖεν, εἰς τίνα δεῖ τοῖς χρήμασι χρῆσθαι».

Εἰς Κόρινθον αὐτῷ πλέοντί ποτε συνέβη ταραχθῆναι καὶ δεῖσαι· εἰπόντος οὖν τινος πρὸς αὐτὸν δεδιότα «Ἡμεῖς μέν, οἱ φιλόσοφοι οὔκ ἐσμεν, οὐ δέδιμεν, ὑμεῖς δ' οἱ φιλόσοφοι δέδιδε». «Οὐ γὰρ περὶ ὁμοίας» ἔφη «ψυχῆς δέδιμεν ἑκάτεροι».

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

99. Ἀριστομένης καλεῖ τοὺς Μεσσηνίους εἰς ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας.

Μεσσήνιοι ἡττηθέντες κατὰ τὸν πρῶτον Μεσσηνιακὸν πόλεμον ὑπὸ Λακεδαιμονίων, οἱ μὲν αὐτῶν εἰς Σικυῶνα καὶ Ἄργος καὶ Ἀρκαδίαν ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ πολλοὶ κατὰ τὰς πατρίδας ἕκαστοι τὰς ἀρχαίας διελύθησαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὰς πόλεις τῶν Μεσσηνίων κατασκάψαντες τοὺς ἀγροὺς αὐτοῖς ἐφεῖσαν[1] ἔχειν, ἐφ' ᾧτε τῶν καρπῶν πάντων τοὺς ἡμίσεις αὐτοῖς ἀποφέρειν[2] καὶ μήτε στασιάσαι ποτὲ μήτε μεταβαλεῖν μηδὲν τῶν καθεστώτων. Τοῖς δὴ Μεσσηνίοις, ὅσοι οὐκ ἀνέστασαν[3] ἐκ τῆς χώρας, παρῆει ὁ χρόνος ὀδυρομένοις καὶ στενάζουσι. Τοιαῦτα πάσχοντες ἤδη πολλὰ ἔτη ἄμεινον ἐγίγνωσκον[4] ἢ τεθνάναι καλῶς ἢ καὶ ἐκ τῆς Πελοποννήσου φεύγοντες οἴχεσθαι· καὶ δὴ καὶ παρώξυνον ἀλλήλους Λακεδαιμονίων ἀφίστασθαι. Οὐχ ἥκιστα δὲ τοῦτ' ἔσπευδον[5] οἱ νεώτεροι, τῇ τῶν πατέρων τύχῃ διδαχθέντες, ὡς κακῶς αὐτοὶ διακείσονται, ἐπειδὰν ἡβήσωσιν[6]. Ἄριστοι δὲ καὶ πλεῖστοι τούτων περὶ τὴν Ἀνδανίαν τεθραμμένοι ἦσαν, ἐν δ' αὐτοῖς Ἀριστομένης, νεανίας πάντων τῶν ἡλικιωτῶν τόλμῃ τε καὶ γνώμῃ διαφέρων[7]. Ἔγνωσαν[8] οὖν οἱ Μεσσήνιοι ἀγγέλους πέμπειν εἰς Ἀργείους καὶ Ἀρκάδας βοήθειαν αἰτήσοντας. Ἐπειδὴ δ' αὐτοῖς καὶ τἆλλα παρεσκεύαστο καὶ οἱ σύμμαχοι προθυμότεροι ἢ προσεδόκων, ἦσαν, ἀπέστησαν ἔτει τρίτῳ τῆς δευτέρας καὶ τριακοστῆς Ὀλυμπιάδος, πεντηκοστῷ δὲ καὶ ἕκτῳ, ἀφ' οὗ ἡ Ἰθώμη ἑάλω.

100. Μάχη παρὰ τὰς Δέρας τῆς Μεσσηνίας. Τυρταῖος.

Καὶ πρῶτον μὲν συνέβαλον Λακεδαιμονίοις μαχόμενοι ἐν Δέραις τῆς Μεσσηνίας τῷ πρώτῳ ἔτει τοῦ πολέμου, πρὶν τοὺς συμ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μάχους αὐτοῖς παρεῖναι. Ἡ δὲ μάχη κρίσιν[1] οὐκ εἶχε, καίπερ πολλῶν ἑκατέρωθεν τρωθέντων καὶ ἀποθανόντων[2]. Μετὰ τὴν μάχην ταύτην οἱ Μεσσήνιοι Ἀριστομένη τῆς ἀρετῆς θαυμάζοντες στρατηγὸν αὐτοκράτορα[3] ἀπέδειξαν[4]. Τὴν δὲ πολιτείαν τὴν τῶν Λακεδαιμονίων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον στάσεσι διεσπασμένην[4] εἷς ἀνὴρ κατέστησε[6], Τυρταῖος ὁ Ἀφιδναῖος. Ἔνιοι δέ φασι, χρήσαντος[7] τοῦ Ἀπόλλωνος, τοὺς Λακεδαιμονίους σύμβουλον αἰτῆσαι τοὺς Ἀθηναίους· τοὺς δὲ τῆς ἐκείνων ὕβρεως μνησθέντας πεισθῆναι μὲν τῷ θεῷ, πέμψαι δὲ Τυρταῖον, γραμμάτων διδάσκαλον, ἐλπίζοντας αὐτόν, ἅτε τὸν ἕτερον τοῖν ποδοῖν χωλὸν ὄντα καὶ ἄπειρον τοῦ πολέμου, μὴ διδάξειν ἐκείνους, ὅπως τοὺς Μεσσηνίους κρατήσουσιν[8]. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν φανερά ἐστιν ὕστερον πλασθέντα· ὁ δὲ Τυρταῖος, ὁστισοῦν ἦν, σύμβουλος ηὑρέθη ἄριστος. Ποιητὴς γὰρ ὢν ποιήμασι τοὺς Λακεδαιμονίους παρώξυνε τοὺς πατέρας ἀναμιμνήσκων αὐτούς, οἳ χρήματά τε καὶ σώματα πλεῖστ' ἀναλώσαντες οὐκ ἀπέστησαν τοῦ πολέμου, πρὶν ἡ Ἰθώμη ἑάλω. Εἵπετο δὲ καὶ τοῖς ἐξιοῦσι καὶ παρῆν μαχομένοις ἀεὶ κελεύων μεμνῆσθαι, ὡς καλὸν μὲν ἆθλον πρόκειται τοῖς ἀγαθοῖς[9] ἀνδράσιν, οἱ δὲ κακοὶ οὐδὲ φεύγοντες ἀποδράσονται τὸν θάνατον.

101. Νίκη τοῦ Ἀριστομένους ἐπὶ τῷ καλουμένῳ Κάπρου σήματι.

Ἀλλὰ καὶ Μεσσήνιοι ἐμέμνηντο τῆς τῶν πατέρων ἀρετῆς εὖ εἰδότες, ὅτι Λακεδαιμόνιοι οὔποτ' αὐτοῖς συγγνώσονται[1] τοσαῦθ' ἡμαρτηκόσιν[2]. Ηὐξήθη δ' αὐτοῖς ἡ δύναμις πολλῇ βοηθείᾳ οὐ μόνον τῶν πρότερον ἐκ τῆς πατρίδος πεφευγότων Μεσσηνίων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων Πελοποννησίων. Πανταχοῦ γὰρ τῆς Πελοποννήσου ἀπήχθητο[3] τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ὄνομα, ὥστε καὶ Ἡ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λεῖοι καὶ Ἀρκάδες καὶ τῶν Ἀργείων καὶ Σικυωνίων πολλοὶ μαθόντες τὴν ἐν Δέραις μάχην παρεσκευάσαντο ὡς τοῦ ἀγῶνος μεταληψόμενοι[4]. Τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις οἱ μὲν Κορίνθιοι, ὥσπερ καὶ πρότερον, πανστρατιᾷ προσέθεντο, τῶν δὲ Λεπρεατῶν οὐκ ὀλίγοι, ἅτ' ἀπεχθομένων τοῖς Ἠλείοις. Ἀλλὰ γὰρ ἄριστον βοηθὸν προσειλήφεσαν τὸν Τυρταῖον, οὗ τὰ ἐμβατήρια ᾄδειν οἱ στρατιῶται ὡς τοὺς θυμοὺς[5] αὐξήσοντες ἐμεμαθήκεσαν. Μάχην δὲ συνῆψαν ἐνιαυτῷ ὕστερον τοῦ περὶ τὰς Δέρας ἀγῶνος ἐπὶ τῷ καλουμένῳ Κάπρου σήματι. Καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι, καίπερ τῶν πολεμίων οὐδὲν λειφθέντες[6], ὅμως ἡττήθησαν.

102. Ὁ Ἀριστομένης ἐμβάλλει εἰς τὴν Λακωνικήν. — Νίκη τῶν Σπαρτιατῶν ἐπὶ τῇ καλουμένῃ Μεγάλῃ τάφρῳ.

Ταύτης τῆς νίκης τυχὼν Ἀριστομένης τοὺς τ' ἐπιλέκτους καὶ ἄλλους τῶν Μεσσηνίων ἄγων ἑσπέρας ἐξήλασεν[1] ὡς τοὺς ἐν Φαραῖς Λακεδαιμονίους καταληψόμενος. Καὶ μεγάλης λείας ἐλπίζων τεύξεσθαι οὐκ ἐψεύσθη· οἱ γὰρ Μεσσήνιοι τοὺς ἀμυνομένους διαφθείραντες οὐ μόνον τὴν πόλιν διήρπασαν, ἀλλὰ καὶ Ἀνάξανδρον, τὸν τῶν Λακεδαιμονίων βασιλέα, βοηθήσαντα ἐτρέψαντο. Τρωθέντος δὲ τοῦ Ἀριστομένους οὐκ ἐδίωξαν τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ τὴν λείαν ᾤχοντο ἀπελάσαντες. Ἰαθεὶς δ' ὁ Ἀριστομένης αὐτῇ τῇ Σπάρτῃ ὡς μειζόνων τευξόμενος ἐπεβούλευε· λέγεται δ' ὑφ' Ἑλένης καὶ Διοσκούρων ὄναρ φανέντων ἀποτραπῆναι. Τρίτῳ δ' ἔτει τοῦ πολέμου αὖθις συνέβαλον ἐπὶ τῇ καλουμένῃ Μεγάλῃ τάφρῳ. Ἐνταῦθα δ' οἱ Μεσσήνιοι τῶν Λακεδαιμονίων ἡττήθησαν, καίπερ ἀνδρείως ἀμυνάμενοι· περιληφθέν-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τες[2] γὰρ ὑπὸ τῶν πλειόνων ταχέως ἔκαμον. Τραπέντων δ' αὐτῶν τοσοῦτο πλῆθος ἀνηλώθη, ὥστε πρότερον ἐλπίσαντες πρὸς τῇ χώρᾳ, ἣν πάλαι εἰλήχεσαν, καὶ τὴν Λακεδαίμονα προσλήψεσθαι, τότε καὶ πάσης σωτηρίας ἐνόμιζον ἁμαρτήσεσθαι.

103. Οἱ Μεσσήνιοι εἰς Εἶραν ἀποχωροῦσιν. Ὁ Ἀριστομένης ἐν τῇ Λακωνικῇ ἁλίσκεται.

Ἐπὶ τούτοις λύπῃ καὶ ὀργῇ δεδηγμένος ὁ Ἀριστομένης ἀγείρει πάντας, ὅσοι ἐκ τῆς μάχης κεκμηκότες ἀπέφυγον καὶ πείθει εἰς Εἶραν τὸ ὄρος ἀναβῆναι. Συνεληλαμένους[1] οὖν εἰς τοῦτο τὸ χωρίον ἐπολιόρκουν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐλπίζοντες αὐτοὺς διὰ ταχέων καμεῖσθαι ἀμυνομένους. Οἱ δὲ Μεσσήνιοι ὑπέμενον τὴν πολιορκίαν ἔτη ἕνδεκα· ὁρῶντες γὰρ τὴν Ἀριστομένους ἀνδρείαν οὐκ ἐπαύοντο ἐλπίζοντες πάντα καλῶς ἀποβήσεσθαι. Καὶ μὲν δὴ οὗτος τριακοσίους ἐπιλέκτους ἄνδρας λαβὼν τήν τε Λακωνικὴν καὶ τὴν Μεσσηνίαν, σχεδὸν πᾶσαν τῶν πολεμίων οὖσαν, διήλαυνε[2] τοὺς ἀγροὺς τέμνων[3]. Ἐπαρθεὶς[4] δὲ τῇ εὐτυχίᾳ[5] εἰς μέσην τὴν πολεμίαν προήλαυνε καὶ δὴ καὶ Ἀμύκλας τὴν πόλιν ἔφθασε καταλαβών. Τοῦτο πυθόμενοι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐβουλεύσαντο, ὅπως αὐτὸν συλλήψονται, πρὶν πᾶσαν τὴν χώραν αὐτοῖς τμηθῆναι καὶ τὰς πόλεις διαρπασθῆναι. Εἰσβαλόντων οὖν ποτε τῶν περὶ Ἀριστομένη εἰς τὴν Λακωνικὴν ἔλαθον ἐκεῖνοι πάσῃ δυνάμει προσιόντες καὶ περιλαβόντες αὐτοὺς ἐνίκησαν. Ἀριστομένης γὰρ λίθῳ τὴν κεφαλὴν βληθεὶς οὐκ ἐδύνατο τὸ πλῆθος ἀμύνασθαι[6] καὶ αὐτὸς θ' ἑάλω καὶ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ περὶ τοὺς πεντήκοντα.

Γιάννα κ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

104. Ὁ Ἀριστομένης ἐν τῷ Καιάδᾳ. Σωτηρία αὐτοῦ.

Ἀριστομένη καὶ τοὺς ἄλλους Μεσσηνίους τοὺς ἐν τῇ Λακωνικῇ ἁλωκότας ἔγνωσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐμβαλεῖν[1] εἰς τὸν Καιάδαν, βάραθρον βαθὺ ἐν τῷ Ταϋγέτῳ, εἰς ὃ τοὺς κακούργους ἐμβάλλειν εἰώθεσαν. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι καταρριφέντες αὐτίκα ἀπώλοντο, Ἀριστομένη δ' ὥς φασιν, ἀετὸς ἀνεῖχε[2] ταῖς πτέρυξι πίπτοντα καὶ εἰς τὸ βάραθρον κατήνεγκεν οὐδὲν κακὸν παθόντα. Καὶ δύο μὲν ἡμέρας ἐν αὐτῷ ἔκειτο οὐπώποτ' εἰς ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι οἰόμενος, ἀλλ' ἐκεῖ λιμῷ ἀποθανεῖσθαι, τῇ δὲ τρίτῃ ἁλώπεκα εἶδε τὰ τῶν τεθνεώτων ἑταίρων σώματα κατεσθίουσαν. Θαυμάσας οὖν, ὅπως αὕτη εἰς τὸ βάραθρον εἰσεληλύθει, ἐσκόπει, πῶς ἂν αὐτῇ δύναιτο σπέσθαι ἐξιούσῃ. Σκεψάμενος δ' ηὗρε τήνδε τὴν μηχανήν·[3] χρόνον μέν τινα ἐπισχὼν[4] ἡσύχως εἶχεν· ἐπεὶ δ' ἡ ἁλώπηξ ἐγγύτερον ἦλθεν, ἐξαίφνης αὐτῆς ἐπελάβετο[5], τῇ δ' ἑτέρᾳ χειρὶ τὴν χλαμύδα[6] προυβάλλετο, ὁπότε ὡς δηξομένη πρὸς αὐτὸν στρέφοιτο. Καὶ ἡ μὲν ἁλώπηξ ἀπέτρεχεν, Ἀριστομένης δ' οὐκ αὐτὴν μεθίει, ἀλλ' εἵπετο, τὰ μὲν συνθέων, τὰ δὲ καὶ ἐφελκόμενος ὑπὸ τοῦ θηρίου. Ὀψὲ δέ ποτε ὀπήν τε εἶδεν ἁλώπεκι διαδύεσθαι[7] ἱκανὴν καὶ φῶς δι' αὐτῆς. Ταύτην οὖν τὴν ὀπὴν εὐρυτέραν ποιήσας ταῖς χερσὶ καὶ διαδὺς ἐσώθη καὶ εἰς τὴν Εἶραν ἀφίκετο.

105. Ὁ Ἀριστομένης νικᾷ τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων συμμάχους Κορινθίους, συλληφθεὶς δὲ καὶ αὖθις σώζεται.

Ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ ὕστερον καὶ τοῖς πολεμίοις φανερὸς ἐγένετο ζῶν. Τοῖς γὰρ Κορινθίοις παρακληθεῖσιν[1] ὑπ' ἐκείνων ἔδοξε[2]

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στρατιὰν ἀποστεῖλαι εἰς τὴν Λακεδαίμονα, ἵν᾽ ἁλοίη ποτὲ[3] ἡ Εἴρα. Πυθόμενος δ᾽ Ἀριστομένης τοὺς Κορινθίους ἀτακτοτέρους ὄντας κατὰ τὴν πορείαν καὶ ἀφυλακτότερον στρατοπεδευομένους, ἐπέθετο αὐτοῖς νυκτὸς καὶ καταλαβὼν αὐτοὺς καθεύδοντας ἀπέκτεινε πολλοὺς καὶ τὴν τῶν στρατηγῶν σκηνὴν διήρπασεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν πατρίδα. Οἱ μὲν οὖν Κορίνθιοι ἀπωσθέντες βαρέως ἔφερον, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὰ γεγενημένα ἀκούσαντες ἀθύμως εἶχον, ἅμα δὲ καὶ ἐπῄει Ὑακίνθια· ὥστε σπεισάμενοι τοῖς Μεσσηνίοις οἴκαδ᾽ ἀπῆσαν.

Κρῆτες δὲ τοξόται, οὓς Λακεδαιμόνιοι μισθοφόρους παρεκεκλήκεσαν, καταλαβόντες ποτὲ τὸν Ἀριστομένη (τῶν γὰρ σπονδῶν γεγενημένων ἀσφαλῶς ᾤετο πορεύσεσθαι) οὐδὲν ἐφρόντιζον τῶν σπονδῶν, ἀλλὰ δήσαντες αὐτὸν ἀπήλαυνον. Ἦσαν δ᾽ οἱ πάντες ἑπτά· καὶ οἱ μὲν δύο αὐτῶν εἰς Σπάρτην ἐπορεύθησαν τὰ γεγενημένα ἀγγελοῦντες, οἱ δ᾽ ἄλλοι ἑσπέρας ἐπιγενομένης εἰς ἀγρόν τινα τὸν δεδεμένον εἰσέωσαν. Ἐνταῦθ᾽ ᾤκει γυνή τις μετὰ τῆς θυγατρός, ἣ ὄναρ ἔδοξε τῇ προτέρᾳ νυκτὶ λύκους λέοντ᾽ εἰς τὸν ἀγρὸν ἄγειν δεδεμένον καὶ ὄνυχας οὐκ ἔχοντα, αὐτὴν δὲ λύσασαν τοὺς δεσμοὺς καὶ εὑροῦσαν τοὺς ὄνυχας δοῦναι αὐτῷ καὶ τοὺς λύκους διασπασθῆναι ὑπὸ τοῦ λέοντος. Τότε δ᾽ ὁρῶσα τοὺς ἄνδρας ἠρώτησε τὴν μητέρα, τίς ὁ δεδεμένος εἴη ἀνήρ· μαθοῦσα δέ, ὡς Ἀριστομένης κέκληται, εὐθὺς συνῆκε τὸ ἐνύπνιον. Καὶ καθευδόντων τῶν Κρητῶν ὑπὸ τοῦ οἴνου, ὃν πολὺν αὐτοῖς ἐδεδώκει, τοὺς Ἀριστομένους δεσμοὺς διέτεμεν· ὁ δὲ ξίφος λαβὼν παρ᾽ αὐτῆς καὶ ἀποκτείνας τοὺς Κρῆτας ἀπέφυγεν. Ὕστερον δέ, ὅτε Γόργος ὁ Ἀριστομένους γυναῖκα ἀγαγέσθαι ἐβουλήθη, τὴν χάριν ὁ πατὴρ ἀπέδωκε τῇ κόρῃ· ταύτην γὰρ συνῴκισε[4] τῷ Γόργῳ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

106. Ἅλωσις τῆς Εἴρας.

Οὐ πολὺ δ' ὕστερον Λακεδαιμόνιοι τὴν Εἶραν προδοσίᾳ εἷλον, τῶν Μεσσηνίων ἑνδέκατον ἤδη ἔτος ἀνδρειότατα ἀντεσχηκότων[1]. Ἐπειδὴ γὰρ διὰ τὸ τῶν ἀνθρώπων πλῆθος οὐ πᾶσιν ἐξῆν[2] ἐντὸς τῶν τειχῶν καθέζεσθαι, ἔνιοι τὰ ἔξω αὐτῶν κατέσχον. Ἐν δὲ τούτοις αὐτόμολός τις Λακεδαιμόνιος ἦν, βουκόλος Ἐμπεράμου, ἀνδρὸς ἐν Σπάρτῃ ἐντίμου[3]. Οὗτος οὖν ἐν χειμερίᾳ[4] καὶ ἀσελήνῳ νυκτί, ὕοντος[5] πολλῷ, τοὺς φυλάττοντας τῶν Μεσσηνίων τὴν φρουρὰν ἀπολιπόντας ἐρρακώς, εἰς τὸ τῶν Λακεδαιμονίων στρατόπεδον ἔρχεται, οὗ Ἐμπέραμος προεστήκει. Καὶ πρῶτον μὲν τοῦ δεσπότου ἐδεήθη τὴν αὐτομολίαν ἑαυτῷ συγγνῶναι. Τούτου δ' ὑποσχομένου μηδὲν αὐτὸν πείσεσθαι κακὸν εἶπε τάδε· «Ἐὰν ἐμοὶ πεισθῇς, ὦ Ἐμπέραμε, οὐκέτι πολὺν χρόνον τοῖς τείχεσι προσκαθεδεῖ[6], ἀλλὰ ταύτῃ τῇ νυκτὶ αἱρήσεις αὐτά. Οἱ γὰρ φύλακες τὸν χειμῶνα[7] οὐκ ἀνασχόμενοι[8] τὴν φρουρὰν ἀπολελοίπασι[9] μηδένα ὑμῶν τῇ πολιορκίᾳ προσέξειν τὸν νοῦν ἐλπίζοντες. Εἰ οὖν βούλει, ἐγὼ ὑμᾶς ἄξω[10] καὶ ῥᾴδιον ὑμῖν ἔσται τὰ τείχη ἑλεῖν ταῦτα, οἷς προσκαθεζόμενοι τοσαῦτα πεπόνθατε κακά».

Ταῦτ' εἰπὼν τῷ Ἐμπεράμῳ μεγάλας ἐνέβαλεν ἐλπίδας· πάντα γὰρ ἐδόκει αὐτῷ καλῶς εἰρῆσθαι. Μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς μὲν στρατιώταις προεῖπε παρασκευάσασθαι, τὸν δὲ βουκόλον ἡγεῖσθαι[11] ἐκέλευσε. Λακεδαιμόνιοι δὲ τῷ ἡγεμόνι[12] ἐφέσποντο, τούτου ἀεὶ ἐχόμενοι[13], ἵνα μὴ τῆς ὁδοῦ ἁμάρτοιεν. Οὐ γὰρ ἦν οὔτ' ἰδεῖν οὐδὲν διὰ τὸ σκότος, οὔτ' ἀκοῦσαι διὰ τὸν χειμῶνα. Ἀνελθόντες δ' εἰς τὴν Εἶραν, ὡς τάχιστ' εἰς τὰ τείχη ἀνέβαινον, κλίμακάς τε προστιθέντες καὶ ὅτῳ τις ἐδύνατο ἄλλῳ τρόπῳ. Τῶν δὲ πολεμίων ἐμπεπτωκότων πρῶτοι ἥσθοντο Γόργος τε ὁ Ἀριστομένους καὶ Ἀριστομένης αὐτός, Θέοκλός τε ὁ μάντις καὶ Μάντικλος ὁ Θεόκλου καὶ Εὐεργετίδας. Οὗτοι οὖν ἔδραμον κατὰ τὴν πόλιν τοὺς πολίτας ἐπὶ τὸν ἔσχατον καὶ ἀναγκαιότατον παρακαλοῦντες

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀγῶνα. Οἱ δὲ οὐδὲ τὰ ὅπλα ἅπαντα ἀναλαβόντες, ἀλλ' ὅτῳ τις προχείρῳ μάλιστα ἐντύχοι[14] ἁρπάζοντες, ἤμυνον[15] τῇ πατρίδι. Ἐλπίζοντες δὲ ταύτην σώσειν οὐκ ἀπειρήκεσαν[16], ἀλλὰ μαχόμενοι τὴν νύκτα διῆγον. Λακεδαιμόνιοι δ' ἅτ' ἄπειροι ὄντες τῶν τόπων οὐκ ἐτόλμων θρασύτερον προϊέναι[17]. Ἐπεὶ δ' ἡ νὺξ παρεληλύθει καὶ ὑπ' ἀμφοτέρων τὰ πράγματα κατώφθη, Λακεδαιμόνιοι μὲν ἰσχυρότερον ἐπέθεντο, τοὺς δὲ Μεσσηνίους Ἀριστομένης ἐπὶ τὴν ἐσχάτην τόλμην παρώξυνε[18]. Καὶ οἱ Μεσσήνιοι τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας οὐκ ἐπαύοντο μαχόμενοι. Ἀριστομένης δ' ἰδὼν τοὺς Μεσσηνίους οὐκέτι δυναμένους τὸ τῶν πολεμίων πλῆθος ἀνασχέσθαι, ἐκέλευσε τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας εἰς τὸ μέσον λαβόντας συλλεγῆναι καὶ ἑαυτῷ ἐπισπέσθαι, ὅποι ἔξοδον παράσχοι. Ἐπειδὴ δὲ πάντες αὐτῷ συνειλεγμένοι ἦσαν, ἀπεχώρει, ὡς αὐτοῖς προειρήκει. Οἱ δὲ περὶ Ἐμπέραμον διέστησαν ὡς αὐτοὺς διήσοντες[19], ἅτε τοὺς ἀνθρώπους ὁρῶντες ἀπεγνωκότας τὰ πάντα[20] καὶ ἑτοίμους ὄντας τὰ ἔσχατα παθεῖν. Οὕτω δ' εἶτα ἡ Εἶρα ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἑάλω.

107. Οἱ Μεσσήνιοι κατοικίζονται εἰς Ζάγκλην.

Ὁπόσοι τῶν Μεσσηνίων περὶ τὴν Εἶραν ἢ ἄλλοθί που τῆς Μεσσηνίας ἡττηθέντες ἐγκατελήφθησαν[1], τούτους εἰς τοὺς Εἵλωτας Λακεδαιμόνιοι κατέστησαν. Οἱ δὲ τὰ ἐπιθαλάττια οἰκοῦντες εἰς Κυλλήνην τῆς Ἤλιδος ἀποπλεύσαντες τοῖς εἰς τὴν Ἀρκαδίαν ἀποσωθεῖσι Μεσσηνίων ἅμ' αὐτοῖς γῆν ἀναζητῆσαι παρεκελεύσαντο, ἔνθα ἐν ἡσυχίᾳ οἰκῆσαι δυνήσονται. Οἱ δ' ἡσθέντες τῇ παρακελεύσει Ἀριστομένους ἐδεήθησαν εἰς ἀποικίαν σφίσιν ἡγήσασθαι[2]. Ὁ δ' ἠναντιώθη μὲν αὐτοῖς οὐδέν, συμπλεύσεσθαι δ' οὐκ ἔφη αὐτός, ἀλλὰ Γόργον καὶ Μάντικλον ἡγεμόνας ἔδωκε.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Διανοηθεὶς γάρ, ὅτι ῥᾷστ' ἂν δυνηθείη ἐν Ἑλλάδι διάγων τοὺς Λακεδαιμονίους βλάπτειν, οὐκ ἠβουλήθη εἰς τὴν ξένην ἀπαλλαγῆναι[3]. Καὶ συλλεγέντες εἰς τὴν Κυλλήνην τὸν μὲν χειμῶνα αὐτοῦ διέτριβον· ἅμα δὲ τῷ ἔαρι ἐβουλεύοντο, ποῖ πλέοιεν. Ἔνθα δὴ Γόργος μὲν συνεβούλευε τὴν Ζάκυνθον καταλαβόντας καὶ νησιώτας ἀντ' ἠπειρωτῶν γενομένους τὰ τῆς Λακωνικῆς ἐπιθαλάττια δῃοῦν[4] ναυσὶν ἐπιπλέοντας· Μάντικλος δ' ἡγούμενος τούτου μόνου δεῖν ἐπιμεληθῆναι, ὅπως γῆν ἀγαθὴν κτήσονται, εἰς τὴν Σαρδὼ παρεκελεύετο πλεῦσαι. Ἐν δὲ τούτῳ Ἀναξίλαος, Ἀλκιδαμίδου ἀπόγονος, τοῦ μετὰ τὴν Ἰθώμης ἅλωσιν εἰς Ῥήγιον τῆς Ἰταλίας ἀπῳκισμένου, μετεπέμψατο αὐτοὺς καὶ εἰς Ἰταλίαν ἀναχθέντες μετὰ τοῦ Ἀναξιλάου ἐπὶ τοὺς ἐν Ζάγκλῃ τῆς Σικελίας λῃστὰς ὡρμήθησαν[5]. Ἁλούσης δὲ τῆς πόλεως, Ἀναξίλαος μὲν ᾠήθη δεῖν πάντας ἀποκτεῖναι τοὺς Ζαγκλαίους, Γόργος δὲ καὶ Μάντικλος ἐνθυμηθέντες, ὅσα κακὰ αὐτοὶ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐπεπόνθεσαν, ἔπεισαν αὐτὸν τοῖς Ζαγκλαίοις καταλλαγῆναι[6]. Καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου κοινῇ ἀμφότεροι ᾤκουν τὴν πόλιν εὐδαίμονα οὖσαν καὶ καλήν· τὸ δ' ὄνομα μεταβαλόντες Μεσσήνην αὐτὴν ἐκάλεσαν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ Α΄

1. Ὁ πιστὸς φίλος.

Εἰς τοὺς λόγους τῶν πιστῶν φίλων πάντοτε πιστεύομεν. Ἔχομεν ἐμπιστοσύνην [1] εἰς τοὺς πιστοὺς φίλους. Ὁ πιστὸς φίλος δὲν ἐγκαταλείπει τὸν φίλον εἰς τοὺς κόπους καὶ τοὺς κινδύνους. Οἱ καλοὶ ἄνθρωποι καὶ εἰς κινδύνους δὲν ἔχουν φόβον· διότι [2] ἔχουν τὸν θεὸν πιστὸν φίλον.

2. Ἤπειροι, νῆσοι, χερσόνησοι.

Αἱ ἤπειροι, αἱ νῆσοι, αἱ χερσόνησοι ἔχουν διάφορα ὀνόματα. Γνωσταὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους ἤπειροι ἦσαν ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία καὶ ἡ Λιβύη. Ἀπὸ τὰς νήσους [1] ἔνδοξος ἦτο ἡ μὲν Νάξος διὰ τὰς ἀμπέλους [2], ἡ δὲ Δῆλος διὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἀπὸ τὰς χερσονήσους ὀνομάζομεν ἐνταῦθα τὴν Θρακικὴν χερσόνησον καὶ τὴν Πελοπόννησον.

3. Πολεμικὴ παρασκευή.

Ὁ στρατηγὸς γυμνάζει τὸν στρατὸν εἰς [1] τὰ ὅπλα, τὰ δὲ φρούρια ἔχει γεμᾶτα [2] ἀπὸ τρόφιμα [3]. Ὁ στρατὸς φυλάττει τὰς κορυφὰς [4] μὲ τόξα καὶ μὲ ἀκόντια καὶ μὲ ἄλλα ὅπλα. Οἱ γεωργοὶ φέρουν σῖτον καὶ πρόβατα εἰς τοὺς ὀχυροὺς τόπους. Ἂν οἱ ἐχθροὶ ὑπερβαίνουν τὰ ὅρια, οἱ γεωργοὶ ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς καταφεύγουν εἰς τὰ φρούρια.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

4. Ὁ φόνος τοῦ κάπρου.

Καὶ χθὲς ἐκυνηγοῦμεν[1] τὸν κάπρον, ὁ ὁποῖος κατέστρεφε[2] τοὺς ἀγρούς. Πολλὰς ἡμέρας μάτην κατεδιώκομεν αὐτόν. Ὁ κάπρος ἐτρέπετο εἰς φυγήν[3], ὅτε οἱ κυνηγοὶ ἤρχοντο πλησίον[4] αὐτοῦ. Τέλος χθὲς εἷς ἐκ τῶν νέων ἔδιδε συμβουλὴν[5] νὰ ἀνάψωμεν[6] πυράν. Οἱ κυνηγοὶ μὲ τὰ καιόμενα ξύλα ἤρχοντο πλησίον τοῦ κάπρου. Οὗτος δὲ ἤρχετο πλησίον τῆς πυρᾶς, ἡ ὁποία προξενεῖ[7] εὐχαρίστησιν εἰς αὐτόν. Τότε ἐρρίπτομεν βέλη[8] καὶ τοιουτοτρόπως ἐφονεύσαμεν τὸν κάπρον.

5. Οἱ στρατιῶται.

Εἰς τοὺς στρατιώτας ἡ δειλία φέρει ἐντροπήν.[1] Οὐχὶ πάντοτε ἡ ἧττα φέρει ἐντροπὴν εἰς τὸν στρατιώτην· διότι οὐχὶ πάντοτε ἡ ἀνδρεία, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἡ τύχη εἶναι αἰτία τῆς νίκης. Εἰς τὰς ἐκστρατείας οἱ ἀρχαῖοι εἶχον ἀνάγκην[2] ἀπὸ ὁπλίτας, ἀπὸ πελταστάς, ἀπὸ ἀκοντιστάς, ἀπὸ σφενδονήτας καὶ ἀπὸ τοξότας.

6. Ὁ γεωργός.

Οἱ γεωργοὶ μὲ τοὺς διαφόρους καρποὺς καὶ αὐτοὶ τρέφονται καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους παρέχουν τροφήν. Εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους, πρὸ πάντων[1] δὲ εἰς τοὺς γεωργούς, ἡ ζωὴ εἶναι γεμάτη[2] ἀπὸ κόπους[3]. Οἱ κόποι τῶν γεωργῶν πολλάκις εἶναι μάταιοι· διότι βλαβερὰ ζῷα καταστρέφουν τοὺς καρπούς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

17. Κόραξ καὶ ἀλώπηξ.

Κάποτε ἕνας κόραξ ἁρπάσας τεμάχιον τυροῦ ἀπὸ μίαν ἀγροτικὴν οἰκίαν καὶ κρατῶν[1] αὐτὸ εἰς τοὺς ὄνυχάς του ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς τὴν σκάλαν τῆς αὐλῆς. Μία δὲ ἀλώπηξ τρέχει κάτω ἀπὸ τὴν σκάλαν καὶ λέγει εἰς αὐτόν· «Ὦ κόραξ, πόσον[2] ὡραῖος[3] εἶσαι! πόσον ὡραίους ὄνυχας καὶ ὡραίας πτέρυγας ἔχεις! Ἂν εἶχες καὶ φωνήν, θὰ ἦσο[4] βασιλεὺς τῶν πτηνῶν». Ὁ κόραξ πιστεύει εἰς τὸν κόλακα καὶ κράζει δυνατὰ[5] διὰ νὰ δείξῃ, ὅτι ἔχει καὶ φωνήν. Συγχρόνως[6] δὲ ἀνοίγει καὶ τοὺς ὄνυχάς του καὶ τὰς πτέρυγας. Καὶ ἡ μὲν ἀλώπηξ ἁρπάζει τὸν τυρόν· μία δὲ κουκουβάγια ἀπὸ τὸ πλησίον[7] δένδρον εἶπεν· «Ὦ κόραξ, φωνὴν μὲν ἔχεις, νοῦν δὲ ὄχι».

18. Διάλογος Λάχητος καὶ Ἀλκιβιάδου.

Ὁ Λάχης μετὰ τὴν μάχην τοῦ Δηλίου συναντᾷ[1] τὸν Ἀλκιβιάδην εἰς τὰς Ἀθήνας.

Λάχης. Χαῖρε, ὦ Ἀλκιβιάδη· χρεωστῶ εὐγνωμοσύνην[2] εἰς τοὺς θεούς, διότι εἶσαι ὑγιής.

Ἀλκιβ. Καὶ σὺ χαῖρε, ὦ Λάχης. Καὶ μετὰ τὴν ἧττάν μας ἔχω ἐλπίδας εἰς τὴν νίκην.

Λάχης. Οἱ καλοὶ πολῖται φροντίζουν[3] διὰ τὴν πατρίδα.

Ἀλκ. Νὰ ἔχῃς ἐλπίδας, ὦ ἀγαπητέ[4]. Ἀλλὰ σὺ ποῦ πηγαίνεις;[5]

Λάχης. Εἰς τὴν ἀγοράν, ὅπου πωλοῦνται ὅπλα· διότι αἱ περικνημῖδες μου καὶ τὰ ἄλλα ὅπλα μου εἶναι ἄχρηστα ἕνεκα τῆς μάχης.

Ἀλκ. Ἀλλ', ὦ Λάχης, ἀξιεπαίνους νομίζω τὰς ἀσπίδας καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὰ ἄλλα ὅπλα τοῦ ἐργοστασίου[6] τῶν ἀδελφῶν Λυσίου καὶ Πολεμάρχου.

Λάχης. Ὀρθὰ λέγεις. Χαῖρε.

Ἄλκ. Καὶ σὺ χαῖρε.

9. Ἡ Ἰφιγένεια εἰς τὴν Αὐλίδα.

Ὅτε οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν Αὐλίδα ἡτοιμάζοντο πρὸς ἀπόπλουν, ἡ Ἄρτεμις ἔστειλε[1] νηνεμίαν, ἐπειδὴ ὁ Ἀγαμέμνων ἐφόνευσε μὲ τόξον ἔλαφον ἀφιερωμένην[2] εἰς αὐτήν. Οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἑλλήνων μάτην παρεκάλεσαν[3] τὴν Ἄρτεμιν. Ὁ Κάλχας διέταξε[4] νὰ θυσιάσουν παρθένον εἰς αὐτήν. Οἱ ἄλλοι ἡγεμόνες εἶπον εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα· «Θὰ θυσιάσῃς τὴν κόρην σου, διότι σὺ συνήθροισες τὸν στρατὸν καὶ σὺ ἔπαυσες τὴν εὔνοιαν τῆς θεᾶς». Καὶ ἔφερε[5] μὲν ὁ Ἀγαμέμνων τὴν κόρην του Ἰφιγένειαν εἰς τὸν βωμόν, ἀλλὰ ἡ Ἄρτεμις ἔστειλεν ἔλαφον ἀντὶ τῆς Ἰφιγενείας. Ὁ Κάλχας ἐθυσίασε τὴν ἔλαφον, ἡ δὲ Ἄρτεμις ἔφερε τὴν Ἰφιγένειαν εἰς τὸν ἐν τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ ναόν.

10. Περὶ τῶν ἐλεφάντων.

Οἱ ἐλέφαντες ἔχουν μεγάλην δύναμιν. Οἱ ἄνθρωποι κυνηγοῦν τοὺς ἐλέφαντας ἕνεκα τῶν ὀδόντων των· διότι οἱ ὀδόντες τῶν ἐλεφάντων ἔκπαλαι εἶναι πολύτιμοι.[1] Ἀπὸ τοὺς ὀδόντας τῶν ἐλεφάντων κατεσκευάζοντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἄλλα κοσμήματα καὶ ἀγάλματα. Οἱ ἀρχαῖοι καὶ ἐξεστράτευον ἐπάνω εἰς ἐλέφαντας. Εἰς τὸ στράτευμα τοῦ Πύρρου, τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου, ὑπῆρχον πολλοὶ ἐλέφαντες· μὲ τοὺς ἐλέφαντας δὲ ὁ Πύρρος πολλάκις ἐνίκησε τοὺς ἐχθρούς.[2]

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

11. Ὁ Εὔξεινος Πόντος.

Εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον εἶχον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες πολλὰς ἀποικίας, οἷον τὴν Σινώπην καὶ τὴν Τραπεζοῦντα. Μεταξὺ τῶν γειτόνων τῶν πόλεων τούτων ὑπῆρχον πολλοὶ πολεμικοὶ καὶ ἀνδρεῖοι. Ἡ Σινώπη εἶχε δύο λιμένας. Εἰς τοὺς δύο τούτους λιμένας ὑπῆρχον ὄχι μόνον ναύσταθμοι[1], ἀλλὰ καὶ ναοὶ καὶ βωμοὶ τῶν θεῶν τῆς θαλάσσης. Οἱ ναοὶ ἦσαν ἔργα καλῶν ἀρχιτεκτόνων. Κατὰ τὸν χειμῶνα τὰ πλοῖα ἦσαν εἰς τοὺς λιμένας· διότι μεγάλαι τρικυμίαι ἐτάραττον τὴν θάλασσαν. Κατὰ τὸν χειμῶνα ἡ χώρα σκεπάζεται[2] ἀπὸ χιόνι, κατὰ δὲ τὸν ἄλλον χρόνον οἱ βοσκοὶ ὁδηγοῦν[3] τὰ ποίμνια εἰς τὰ λειβάδια[4].

12. Οἱ ῥήτορες τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν.

Εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπῆρχον πολλοὶ ῥήτορες. Οἱ ἀρχαῖοι ἐγκωμιάζουν δέκα ἀπὸ τοὺς ῥήτορας τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ λόγοι τῶν Ἀθηναίων ῥητόρων θαυμάζονται ἀπὸ ὅλους. Ἀπὸ τοὺς ῥήτορας ἄλλοι μὲν ἐπρώτευον εἰς τὰς συνελεύσεις τοῦ λαοῦ, ἄλλοι δὲ εἰς τὰς δίκας. Ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀρχαίους ῥήτορας θαυμάζομεν τὸν Δημοσθένη.

13. Περὶ τῶν ζῴων.

Ζῷα ὑπάρχουν καὶ εἰς τὴν ξηρὰν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀπὸ τὰ ζῷα ἄλλα μὲν εἶναι ἥμερα, ἄλλα δὲ ἄγρια. Εἰς τὰ ἥμερα ζῷα ἀνήκουν ὁ ἵππος καὶ ὁ ὄνος, εἰς δὲ τὰ ἄγρια ὁ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λύκος καὶ ἡ ἄρκτος. Οἱ ἄνθρωποι φονεύουν τὰ ἄγρια ζῷα ὄχι μόνον ἕνεκα τροφῆς, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα ἀσφαλείας. Εἰς τὰ ἄγρια ζῷα ἡ θέα τῆς φωτιᾶς προξενεῖ φόβον.

14. Γονεῖς καὶ τέκνα.

Τὰ τέκνα εἶναι ἀγαπητὰ εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. Οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες παρέχουν πολλὰ ἀγαθὰ εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας (των). Ἡ εὐτυχία τῶν υἱῶν καὶ τῶν θυγατέρων προξενεῖ χαρὰν εἰς τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας. Τὰ τέκνα ὀφείλουν εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα (των). Εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας ἁρμόζει νὰ ὑπακούουν εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα (των).

15. Περὶ τῆς Θεσσαλίας.

Εἰς τὴν Θεσσαλίαν ὑπάρχουν ὑψηλὰ βουνά, οἷον ὁ Ὄλυμπος καὶ ἡ Πίνδος. Ὁ Ὄλυμπος εἶναι θαυμάσιος κατὰ τὸ ὕψος[1] καὶ τὸ μέγεθος. Εἰς τὸν Ὄλυμπον εἶχον τὰς κατοικίας των οἱ Ὀλύμπιοι θεοί, καθὼς λέγει ὁ Ὅμηρος εἰς τὰ ποιήματά του. Αἱ κορυφαὶ τοῦ βουνοῦ τούτου καὶ κατὰ τὸ θέρος[2] εἶναι γεμᾶται ἀπὸ χιόνι[2]. Ὀλίγα στενὰ φέρουν εἰς τὴν Θεσσαλίαν διὰ μέσου τῶν βουνῶν, οἷον ἀπὸ τὰ νότια[3] μὲν αἱ Θερμοπύλαι, ἀπὸ τὰ βόρεια[4] δὲ τὰ πλησίον τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ στενὰ τῶν Τεμπῶν. Αἱ μὲν Θερμοπύλαι ἔχουν παντοτινὴν[5] δόξαν ἕνεκα τοῦ θανάτου τοῦ Λεωνίδου, τὰ δὲ Τέμπη εἶναι θαυμάσια κατὰ τὴν ὡραιότητα[1]. Ὁ Πηνειὸς ποταμός, τοῦ ὁποίου αἱ πηγαὶ εὑρίσκονται εἰς τὸ βουνὸν τῆς Πίνδου, χύνεται[6] διὰ μέσου τῶν Τεμπῶν εἰς τὴν θάλασσαν. Πλησίον τοῦ ποταμοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑπάρχουν ὑψηλοὶ βράχοι[7] καὶ δάση ἀπὸ δάφνας, ἀπὸ πλατάνους καὶ ἀπὸ ἄλλα δένδρα.

16. Ὀνομαστοὶ Ἀθηναῖοι.

Ἔνδοξα εἶναι τὰ ὀνόματα τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Περικλέους, τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Δημοσθένους. Τὸν Θεμιστοκλῆ δικαίως ὠνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι σωτῆρα τῆς Ἑλλάδος· διότι μὲ τὴν συμβουλὴν αὐτοῦ κατεσκεύασαν οἱ Ἀθηναῖοι στόλον, μὲ τὸν ὁποῖον ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας εἰς τὴν Σαλαμῖνα. Οἱ χρόνοι τῆς ἀρχῆς τοῦ Περικλέους ὠνομάζοντο «χρυσοῦς αἰὼν» τῶν Ἀθηνῶν. Αἱ τραγῳδίαι τοῦ Σοφοκλέους ἐπροξένουν μεγάλην τέρψιν[1] εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Τὸν Σωκράτην συνανεστρέφοντο[2] πολλοὶ Ἀθηναῖοι καὶ φιλοσοφίαν ἐδιδάσκοντο ἀπὸ αὐτόν. Εἰς τὸν Δημοσθένην, ὅτε ἐρητόρευεν[3], ἔδιδε προσοχὴν[4] ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ εὐχαρίστως[5] ἤκουεν αὐτόν.

17. Τὸ πρὸ τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης θαῦμα[1].

Πρὸ τῆς ἐν Λεύκτροις μάχης αἱ ἱέρειαι τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡρακλέους ἐν Θήβαις ἦλθον εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Θηβαίων. Τότε ὁ μὲν Ἐπαμεινώνδας παρέτασσε τὴν φάλαγγα εἰς τὸ ἀριστερὸν κέρας, ὁ δὲ Πελοπίδας εἰς τὸ δεξιὸν κέρας. Αἱ ἱέρειαι ἀναγγέλλουν κάποιον θαῦμα· «Ὦ Θηβαῖοι, ὅλα τὰ ὅπλα, ὅσα ἦσαν ἐντὸς τοῦ ναοῦ, αἱ ἀσπίδες, τὰ κέρατα καὶ τὰ ἄλλα, ἐξηφανίσθησαν.[2] Ἡ δὲ ἔννοια[3] τοῦ θαύματος εἶναι, ὅτι ὁ Ἡρακλῆς φέρει τὰ ὅπλα ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν».

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

18. Οἱ Λυδοί.

Αἱ πόλεις τῶν Λυδῶν ἦσαν πλούσιαι, ἐπειδὴ ἡ χώρα ἦτο ἔξοχος ἐκ φύσεως. Τὰ βασιλικὰ ἀνάκτορα[1] ἦσαν ἐπάνω εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῶν Σάρδεων. Ἡ ἀνάβασις ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἦτο δύσκολος[2] ἕνεκα τοῦ ὕψους αὐτῆς. Ὁ Ἡρόδοτος ἐγκωμιάζει τὸν Κροῖσον, τὸν βασιλέα τῶν Λυδῶν, διὰ[3] τὸν πλοῦτον καὶ τὴν δύναμίν του. Τὸ εἰς παράταξιν[4] στράτευμα τοῦ Κροίσου ἦτο ὡραῖον κατὰ τὴν θέαν,[5] ἀλλὰ ὄχι ἰσόπαλον[6] πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ Κύρου, τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν.

19. Κυνήγιον ἀγριοχοίρων.

Μὲ τὸν Ἀριστείδην τὸν κυνηγὸν ἐβαδίζαμεν ἀπὸ τὴν πόλιν[1] εἰς ἓν δάσος ἀπὸ πεῦκα[2] καὶ βελανιδιές·[3] διότι αὐτὸς ἤθελε νὰ κυνηγήσῃ ἀγριοχοίρους.[4] Σιγὰ-σιγὰ[5] λοιπὸν προχωροῦμεν[6] εἰς στενὰ μονοπάτια.[7] Μετ' ὀλίγον βλέπομεν ἴχνη ἀγριοχοίρου εἰς λασπώδη τόπον.[8] Χαίρομεν διὰ τὴν θέαν αὐτῶν καὶ ἀμέσως συναντῶμεν μεγάλον ἀγριόχοιρον. Ἡμεῖς μὲν ἐφοβήθημεν τὴν φοβερὰν ὁρμὴν καὶ δύναμιν[9] τοῦ ἀγριοχοίρου, ἀλλὰ ὁ Ἀριστείδης ρίπτει[10] τὸ ἀκόντιον εἰς τὰ νῶτα τοῦ ἀγριοχοίρου καὶ φονεύει αὐτόν.

20. Περὶ τῶν Αἰγυπτίων.

Ὁ ἱστορικὸς συγγραφεὺς Ἡρόδοτος λέγει περὶ τῶν Αἰγυπτίων τὰ ἑξῆς· «Οἱ Αἰγύπτιοι ὑπακούουν εἰς βασιλεῖς· ἔχουν δὲ ἑπτὰ τάξεις[1], ἤτοι τὴν τάξιν τῶν ἱερέων, τῶν στρατιωτῶν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν γεωργῶν, τῶν ἐμπόρων, τῶν τεχνιτῶν, τῶν διερμηνέων καὶ τῶν ποιμένων. Ἡ τάξις τῶν ἱερέων τιμᾶται[2] πάρα πολύ.[3] Ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς πολλοὶ εἶναι καὶ ἰατροὶ ἢ διδάσκαλοι. Αἱ οἰκίαι τῶν ἱερέων εὑρίσκονται[4] εἰς τοὺς ναούς. Οἱ Αἰγύπτιοι ἔχουν πεζοὺς καὶ ἱππεῖς καὶ ἅρματα. Οἱ πεζοὶ καὶ οἱ ἱππεῖς ἔχουν περικεφαλαίας, ἀσπίδας καὶ ἀκόντια. Οἱ ποιμένες τρέφουν βόδια, χοίρους καὶ πρόβατα. Ὁ πλοῦτος τῶν Αἰγυπτίων εἶναι τὰ βόδια. Οἱ δὲ διερμηνεῖς εἶναι ἀναγκαῖοι, ἐπειδὴ πολλοὶ Ἕλληνες ἔχουν ἐκεῖ ἀποικίας».

21. Διάλογος Ἀριστείδου καὶ Ἀλεξάνδρου.

Ἀριστ. Αὔριον θὰ κυνηγήσωμεν τὸν κάπρον, ὁ ὁποῖος καταστρέφει τοὺς καρποὺς τῶν ἀγρῶν μας· θὰ διαμείνωμεν[1] εἰς τοὺς ἀγροὺς ὅλην τὴν ἡμέραν· θὰ κυνηγήσῃς καὶ σὺ μαζὶ μὲ ἡμᾶς ;

Ἀλέξ. Θὰ κυνηγήσω εὐχαρίστως· ἀλλὰ ἔχετε πολλοὺς κυνηγούς ;

Ἀριστ. Ἔχομεν πολλούς, διότι ὅλοι οἱ νέοι τῶν πλησίον χωρίων[2] θὰ κυνηγήσουν μαζὶ μὲ ἡμᾶς τὸν κάπρον.

22. Λόγος ἐπιτάφιος.

Ὦ Ἀθηναῖοι, ὁ θάνατος τῶν φονευθέντων εἰς τὸν Μαραθῶνα συμπολιτῶν μας πολλῶν μὲν τὰς ἐλπίδας ἔχει κόψει, ὅλων δὲ τὴν χαρὰν ἔχει διαλύσει· διότι ὅλοι οἱ πολῖται κλαίομεν. Καὶ οἱ μὲν γονεῖς καλῶς εἶχον ἀναθρέψει καὶ ἐκπαιδεύσει αὐτούς, σεῖς δέ, αἱ σύζυγοι καὶ τὰ τέκνα, εἴχετε πιστεύσει, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν οἱ προστάται σας. Τώρα δὲ οἱ ἐχθροὶ ἔχουν φο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νεύσει ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους εἴχετε τὰς ἐλπίδας σας. Ἀλλὰ ὄχι ἄνευ τιμωρίας ἔχουν φονεύσει αὐτοὺς οἱ Πέρσαι· διότι σεῖς πολὺ μεγαλύτερον[1] ἀριθμὸν ἀνδρῶν ἔχετε φονεύσει, ἔχετε δὲ ἐμποδίσει τὰ στρατεύματα τῶν Περσῶν νὰ εἰσβάλουν[2] εἰς τὴν πατρίδα μας. Πιστεύομεν, ὅτι αὐτοὶ θελληματικῶς[3] καὶ ἔχουν κινδυνεύσει καὶ ἔχουν φονευθῆ[4] χάριν τῆς πατρίδος. Εἰς τούτους λοιπὸν θὰ ὑπάρχῃ αἰωνίως δόξα καὶ εὐγνωμοσύνη[5] καὶ ἐκ μέρους τῶν συμπολιτῶν των καὶ ἐκ μέρους ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

23. Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Ξέρξου.

Ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Ξέρξης, ἀφοῦ συνήθροισεν ἀπὸ ὅλας τὰς χώρας τῆς Ἀσίας ὅλους τοὺς ἱκανοὺς ἄνδρας, ἐξεστράτευσεν ἐναντίον ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Ἀναρίθμητον ἦτο τὸ πλῆθος τοῦ ὅλου στρατεύματος Ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι ἐπολέμησαν ἐναντίον αὐτοῦ, κατὰ μὲν τὸ ναυτικὸν[1] ἐπρώτευον οἱ Ἀθηναῖοι, κατὰ δὲ τὸ πεζικὸν οἱ Λακεδαιμόνιοι. Ὁ Λεωνίδας, ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, δὲν ὡδήγησεν[2] ὅλους τοὺς Σπαρτιάτας εἰς τὰς Θερμοπύλας, ἀλλὰ πολλοὶ νέοι εὑρίσκοντο εἰς τὴν Σπάρτην. Ἐξεστράτευσαν δὲ μαζὶ μὲ αὐτὸν καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, ἄλλοι μὲν θελληματικῶς, ἄλλοι δὲ χωρὶς νὰ θέλουν.

24. Ἡ Κύπρος.

Οἱ ἀρχαῖοι λέγουν περὶ τῆς Κύπρου τὰ ἑξῆς· «Ἡ νῆσος Κύπρος ἔχει πολλὰ ὄρη. Μεταξὺ τῶν ὀρέων τῆς νήσου εἶναι καὶ ὁ Ὄλυμπος, γεμᾶτος ἀπὸ βαθείας καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δασείας χαράδρας. Οἱ ὀλίγοι ποταμοὶ αὐτῆς εἶναι βαθεῖς καὶ γεμᾶτοι ἀπὸ ψάρια. Ἡ χώρα εἶναι πλουσία, διότι παράγει[1] οἶνον καὶ ἔχει πολλὰ δάση καὶ μέταλλα. Κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα τὰ ὄρη ὀλίγον χρόνον σκεπάζονται ἀπὸ χιόνι, κατὰ δὲ τὴν ἄνοιξιν αἱ πεδιάδες εἶναι γεμᾶται ἀπὸ ρόδα καὶ ἄλλα ἄνθη. Πρὸ πάντων δὲ ἡ πέριξ τῆς πόλεως Πάφου χώρα καὶ ἡ πλησίον τῆς πόλεως Σαλαμῖνος πεδιὰς παρέχουν[2] εὐχάριστον θέαμα. Αἱ πλησίον τῆς θαλάσσης πεδιάδες ἔχουν πολλοὺς φοίνικας, οἱ ὁποῖοι παράγουν γλυκεῖς καρπούς. Ἀπὸ τοὺς καρποὺς τοῦ φοίνικος οἱ γεωργοὶ παρασκευάζουν γλυκὺν οἶνον. Αἱ πλησίον τῆς θαλάσσης πόλεις Πάφος καὶ Σαλαμὶς ἔχουν βαθεῖς καὶ ἀσφαλεῖς λιμένας».

25. Ὁ Πυθαγόρας.

Ὁ φιλόσοφος Πυθαγόρας, ὅτε ἦτο νεανίας, ἦλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐδιδάχθη πολλὰ ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ ἱερεῖς. Ἀφοῦ δὲ διέμεινεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀρκετὸν[1] καιρόν, ἐπέστρεψεν[2] εἰς τὴν πατρίδα του Σάμον, ὅτε τύραννός αὐτῆς ἦτο ὁ Πολυκράτης, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀσεβὴς καὶ ἀνόητος[3] ἄνθρωπος. Ἐπειδὴ δὲ εἶχεν ὑψηλὰ φρονήματα[4] καὶ δὲν ἐλησμόνει[5] τὴν ἐλευθερίαν, ἐμίσει τὴν τυραννικὴν ἐξουσίαν. Ἦλθε λοιπὸν εἰς τὴν Ἰταλίαν διὰ νὰ εἶναι μακρὰν[6] ἀπὸ τὸν ἀσεβῆ καὶ ἀνόητον τύραννον. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο συνετὸς[7] καὶ ἐγκρατής, συνεβούλευε[8] τοὺς μαθητάς του νὰ εἶναι καὶ αὐτοὶ συνετοὶ καὶ ἐγκρατεῖς, ἀπεμάκρυνε[9] δὲ τοὺς ἀκρατεῖς καὶ ἀνοήτους. Ἔλεγε δέ, ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀθάνατοι καὶ ὅτι αἱ μὲν ψυχαὶ τῶν εὐσεβῶν καὶ συνετῶν ἔρχονται[10] εἰς ἄλλους καλοὺς ἀνθρώπους, αἱ δὲ ψυχαὶ τῶν ἀσεβῶν καὶ ἀνοήτων εἰς ζῷα ὅμοια μὲ αὐτούς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

26. Κῦρος ὁ νεώτερος.

Ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Δαρεῖος εἶχε δύο υἱούς, μεγαλύτερον μὲν κατὰ τὴν ἡλικίαν τὸν Ἀρταξέρξην, μικρότερον[1] δὲ τὸν Κῦρον. Ὅτε ὁ Κῦρος ἐξεπαιδεύετο μαζὶ μὲ τοὺς υἱοὺς τῶν πάρα πολὺ πλουσίων Περσῶν, ἦτο πάρα πολὺ ἐντροπαλὸς[2] καὶ πάρα πολὺ φιλομαθὴς καὶ πάρα πολὺ εὐπειθὴς εἰς τοὺς γεροντοτέρους. Ὅτε δὲ ἦτο νεανίας, ἐθεωρεῖτο[3] πάρα πολὺ ἀνδρεῖος καὶ πάρα πολὺ πολεμικός. Προσέτι δὲ αὐτὸς ἦτο ὡραιότατος κατὰ τὴν μορφὴν[4] καὶ πάρα πολὺ ἰσχυρὸς κατὰ τὸ σῶμα. Ὅτε δὲ ἔγινε σατράπης τῆς Λυδίας, ἦτο πάρα πολὺ ἱκανὸς καὶ πάρα πολὺ δίκαιος, πάρα πολὺ δὲ εὐνοϊκὸς[5] καὶ πάρα πολὺ ὠφέλιμος εἰς τοὺς καλοὺς[6] καὶ ἀνδρείους. Οἱ (εὑρισκόμενοι) εἰς ἐκείνην τὴν σατραπείαν ἦσαν περισσότερον εὐτυχεῖς[7] παρὰ οἱ (εὑρισκόμενοι) εἰς ἄλλας σατραπείας.

27. Περὶ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὁποῖοι ἐξεστράτευσαν κατὰ τῆς Τροίας.

Τὸν παλαιὸν καιρὸν[1] ὡραιοτάτη ἀπὸ ὅλας τὰς Ἑλληνίδας ἦτο ἡ Ἑλένη, ἡ σύζυγος τοῦ Μενελάου. Ταύτην δὲ ἥρπασεν ὁ Πάρις, ὁ ὡραιότατος ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Πριάμου. Ἀφοῦ δὲ ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὴν Τροίαν, ὁ Μενέλαος καὶ ὁ Ἀγαμέμνων μαζὶ μὲ πάρα πολλοὺς Ἕλληνας ἐξεστράτευσαν ἐναντίον τῶν Τρώων. Τὸ κράτος[2] τοῦ Μενελάου ἦτο μικρότερον μὲν ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ Ἀγαμέμνονος, μεγαλύτερον δὲ ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ Ὀδυσσέως. Ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς εἶχε πάρα πολὺ ὀλίγους συντρόφους[3], ὁ δὲ Ἀγαμέμνων πάρα πολλούς· ὁ δὲ Μενέλαος εἶχεν ὀλιγωτέρους μὲν ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του, περισσο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τέρους δὲ ἀπὸ τὸν Ὀδυσσέα. Ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνας ἡγεμόνας ὁ Ἀχιλλεὺς ἦτο πάρα πολὺ ἀνδρεῖος καὶ πάρα πολὺ ταχύς. Ἀπὸ τοὺς ἄλλους δὲ ἡγεμόνας πάρα πολὺ πανοῦργος[4] ἦτο ὁ Ὀδυσσεύς, πάρα πολὺ δὲ γέρων καὶ πάρα πολὺ σοφὸς ὁ Νέστωρ, πάρα πολὺ δὲ κακὸς ὁ Θερσίτης, ὁ ὁποῖος τὴν ἐπιστροφὴν[5] εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐνόμιζε καλυτέραν καὶ εὐκολωτέραν ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας εἰς τὴν Τροίαν.

28. Ἀρτάβανος.

Ὁ Ἀρτάβανος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Δαρείου, εἶπεν εἰς τὸν Ξέρξην, ὁ ὁποῖος ἐσκέπτετο[1] νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος· «Δὲν σκέπτεσαι ὀρθῶς νὰ ἐκστρατεύσῃς ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων. Διότι ὁ μὲν Μαρδόνιος πρὸ ὀλίγου[2] εἰς τὸ συμβούλιον[3] τῶν στρατηγῶν διὰ νὰ σὲ κολακεύσῃ εἶπεν, ὅτι ἡ δύναμις αὐτῶν εἶναι μικρὰ καὶ ἀσθενής, πράγματι[4] ὅμως οἱ Ἀθηναῖοι εἶναι ἀνδρεῖοι καὶ ἐμπειρότατοι τῶν πολεμικῶν (πραγμάτων). Νὰ πιστεύσῃς λοιπὸν εἰς τοὺς ἰδικούς μου λόγους καὶ ὄχι[5] εἰς τὰ ψεύδη ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι κολακεύουν καὶ νὰ μὴ γίνῃς δοῦλος[6] τῆς ὀργῆς σου. Καὶ ὁ ἀδελφός μου Δαρεῖος, ἐπειδὴ δὲν ἐπίστευσεν εἰς τὰς συμβουλάς μου, πάρα πολὺ ἐκινδύνευσεν ὄχι μόνον εἰς τὴν χώραν τῶν Σκυθῶν, ἀλλὰ καὶ ὕστερον, ὅτε ἐξεστράτευσεν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων. Μήτε εἰς τὰ ἀναρίθμητα στρατεύματα νὰ ἐμπιστεύεσαι[7], μήτε εἰς τὰς γεφύρας τοῦ Ἑλλησπόντου. Διότι εἶναι κίνδυνος, μήπως οἱ θεοὶ ἐμφυτεύσουν φόβον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν στρατιωτῶν ἢ τρικυμία[8] ἐμποδίσῃ τὴν διάβασιν τῶν γεφυρῶν. Αὐτὰ λοιπὸν σκεπτόμενος νὰ μὴ ἐκστρατεύσῃς, ὦ Ξέρξη, διὰ νὰ μὴ διατρέξουν κίνδυνον[9] οἱ Πέρσαι χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη». Αὐτὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μὲν εἶπεν ὁ Ἀρτάβανος, ἀλλὰ ὁ Ξέρξης ἔδωσε πίστιν[10] εἰς τοὺς εὐχαρίστους[11] λόγους τοῦ Μαρδονίου.

29. Ὁ Κῦρος ὁ πρεσβύτερος πρὸ τοῦ θανάτου του.

Ἐπειδὴ ὁ Κῦρος ὁ πρεσβύτερος ἐγνώριζεν,[1] ὅτι ἐπλησίαζε τὸ τέλος[2] τῆς ζωῆς του, εἶπεν εἰς τοὺς υἱούς του Καμβύσην καὶ Ταναοξάρην καὶ εἰς ὅλους τοὺς παρευρισκομένους[3] φίλους του τὰ ἑξῆς· «Ὦ Καμβύση καὶ Ταναοξάρη καὶ σεῖς ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι φίλοι, πλησιάζει τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου· νὰ μὲ ἀκούσετε· σᾶς ἀγαπῶ,[4] ὅπως σεῖς μὲ ἀγαπᾶτε· χρεωστῶ εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς θεούς, διότι εἶναι εὐνοϊκοὶ[5] εἰς ἐμέ· οἱ Πέρσαι μὲ ἀγαποῦν, διότι κυβερνῶ μὲ δικαιοσύνην καὶ σᾶς, ὦ υἱοί μου, ἀγαποῦν οἱ Πέρσαι· ὅλοι ἔχουν ἐμπιστοσύνην εἰς σᾶς. Καὶ εἰς σὲ μέν, ὦ Καμβύση, ἀφήνω[6] τὸν βασιλικὸν θρόνον·[7] διατάσσω[8] δὲ νὰ εἶσαι σύ, ὦ Ταναοξάρη, σατράπης τῶν Μήδων καὶ τῶν Ἀρμενίων καὶ τῶν Καδουσίων· ἁρμόζει[9] δὲ εἰς σᾶς νὰ κυβερνᾶτε[10] μὲ δικαιοσύνην. Σεῖς ὅλοι, ὦ φίλοι, νὰ ἀγαπᾶτε τοὺς υἱούς μου. Σεῖς δέ, ὦ θεοί, νὰ φυλάττετε τοὺς υἱούς μου καὶ τὴν πατρίδα μας· διότι ἡ δύναμίς σας εἶναι μεγάλη».

30. Περὶ Κάδμου.

Ὄχι μόνον ἀπὸ Ἕλληνας εἶχον κτισθῆ[1] πόλεις εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ ξένοι εἶχον ἐγκατασταθῆ[2] εἰς αὐτὴν διὰ νὰ κτίσουν πόλεις. Ὁ Κάδμος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, εἶχεν ἐγκατασταθῆ ἀπὸ τὴν Φοινίκην εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ λέγεται, ὅτι ἀπὸ αὐτὸν εἶχε κτισθῆ ἡ Καδμεία εἰς τὰς Θήβας. Ἐλέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γετο δέ, ὅτι καὶ τὰ γράμματα ἀπὸ αὐτὸν εἶχον φερθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα· διὰ τοῦτο εἶχον ὀνομασθῆ ταῦτα φοινικικὰ γράμματα.

31. Θάνατος τοῦ Ἄτυος.

Ὁ βασιλεὺς τῶν Λυδῶν Κροῖσος εἶχεν υἱὸν τὸν Ἄτυν. Διὰ ὀνείρου[1] δὲ ἐφανερώθη[2] εἰς τὸν Κροῖσον, ὅτι ὁ Ἄτυς θὰ φονευθῇ μὲ σιδηρᾶν αἰχμήν. Διὰ τοῦτο ὁ Ἄτυς ἠμποδίσθη[3] ἀπὸ τὸν πατέρα του νὰ ἔχῃ ἀκόντια καὶ δόρατα καὶ ἄλλα ὅπλα. Κατὰ τοῦτον δὲ τὸν χρόνον μεγάλος ἀγριόχοιρος κατέστρεφε τοὺς ἀγροὺς τῶν Μυσῶν. Ἐστάλησαν[4] λοιπὸν πρέσβεις εἰς τὸν Κροῖσον ἀπὸ τοὺς Μυσούς, διὰ νὰ παρακαλέσουν[5] νὰ σταλῇ μαζὶ μὲ αὐτοὺς ὁ υἱός του καὶ ἄλλοι νέοι διὰ τὸ κυνήγιον[6] τοῦ ἀγριοχοίρου. Ὁ Κροῖσος δὲ ἔλεγεν, ὅσα ἐφανερώθησαν εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ ὀνείρου. Ὁ Ἄτυς δὲ ἀφοῦ ἤκουσε ταῦτα, εἶπεν· «Ὦ πάτερ, λέγεις, ὅτι ἐφανερώθη διὰ τοῦ ὀνείρου, ὅτι θὰ φονευθῶ μὲ σιδηρᾶν αἰχμήν. Ἀλλ' ὁ ἀγριόχοιρος οὔτε σιδηροῦς ὀδόντας ἔχει οὔτε ἄλλο τίποτε σιδηροῦν· πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμποδισθῇς[7] ἀπὸ τὸ ὄνειρον νὰ μὲ στείλῃς εἰς τὸ κυνήγιον μαζὶ μὲ ἐκείνους; Τώρα δὲν ἐκστρατεύομεν ἐναντίον ἐχθρῶν[8], ὥστε νὰ φοβηθῇς[9], μήπως φονευθῶ ἀπὸ τὰ ὅπλα αὐτῶν». Τοιουτοτρόπως ὁ Κροῖσος, ἀφοῦ ἐπείσθη ἀπὸ τὸν υἱόν του, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ[10] διὰ τὸ κυνήγιον τοῦ ἀγριοχοίρου. Ὁ ἀγριόχοιρος κατεδιώχθη ἀπὸ τοὺς κυνηγούς, οἱ ὁποῖοι ἐπῆγαν εἰς τὰ ὄρη τῆς Μυσίας. Ἐκεῖ λοιπὸν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη[11] ἔρριπτον[12] δόρατα καὶ ἀκόντια. Ἀπὸ ἕνα δὲ κυνηγόν, ὁ ὁποῖος ἔρριψεν ἀκόντιον[13] ἐναντίον τοῦ ἀγριοχοίρου, ἐκτυπήθη ὁ Ἄτυς. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν ὁ υἱὸς τοῦ Κροίσου ἐφονεύθη μὲ σιδηρᾶν λόγχην σύμφωνα[14] μὲ τὸ ὄνειρον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

32. Ξέρξης καὶ Ἀρτάβανος.

Ὅτε ὁ Ξέρξης ἐσκόπευε[1] νὰ ἐκστρατεύσῃ[2] ἐναντίον τῶν Ἀθηνῶν, ὁ θεῖος του Ἀρτάβανος, θέλων νὰ ἀποτρέψῃ αὐτὸν ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν, εἶπεν· «Ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ συνεβούλευσα κάποτε τὸν πατέρα[3] σου καὶ ἀδελφόν μου Δαρεῖον νὰ μὴ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον[4] τῶν Σκυθῶν. Αὐτὸς ὅμως δὲν ἐπείσθη εἰς τὴν ἰδικήν μου συμβουλήν. Τοιουτοτρόπως δὲ ἡμεῖς ἐξεστρατεύσαμεν ἐναντίον τῶν Σκυθῶν, οἱ ὁποῖοι ἐνίκησαν τοὺς ἀρίστους ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας. Καὶ σὺ τώρα σκοπεύεις νὰ ὁδηγήσῃς[5] πολὺ πλῆθος τῶν ἰδικῶν σου στρατιωτῶν ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων. Λέγω λοιπὸν εἰς σέ, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶναι πολὺ δυνατώτεροι ἀπὸ τοὺς Σκύθας καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν. Ἐνθυμεῖσαι[6] βεβαίως[7], ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τὰ ἰδικά μας στρατεύματα εἰς τὸν Μαραθῶνα. Ἂν δὲ τώρα θὰ νικήσουν καὶ εἰς ναυμαχίαν[8], θὰ ἔλθουν[9] εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ θὰ λύσουν τὰς γεφύρας. Καὶ τότε δὲ διετρέξαμεν τὸν κίνδυνον νὰ πάθωμεν τοιοῦτόν τι, ὅτε ὁ πατήρ σου γεφυρώσας τὸν ποταμὸν Ἴστρον ἐξεστράτευσεν ἐναντίον τῶν Σκυθῶν. Τότε ἔσωσε τὸν πατέρα σου ἀπὸ τὸν κίνδυνον ὁ Ἱστιαῖος ὁ Μιλήσιος. Τίς ἀνάγκη δὲ νὰ κινδυνεύσωμεν πάλιν; Διὰ τοῦτο νὰ πεισθῇς[10] εἰς τοὺς λόγους μου καὶ νὰ μὴ ἐκστρατεύσῃς ἐναντίον τῶν Ἀθηνῶν».

33. Περὶ τοῦ Ἑρμοῦ.

Οἱ ἀρχαῖοι ποιηταὶ λέγουν, ὅτι ὁ Ἑρμῆς ἦτο εὑρετὴς τῆς λύρας. Εἰς τὸν Ἑρμῆν ἀποδίδουν[1] καὶ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὴν γυμναστικήν. Τοῦ Ἑρμοῦ βωμοὶ καὶ στῆλαι ἦσαν εἰς τὰς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὁδούς. Τὰς στήλας τοῦ Ἑρμοῦ ὠνόμαζον οἱ Ἀθηναῖοι Ἑρμᾶς. Εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπῆρχον πολλαὶ λίθιναι στῆλαι τοῦ Ἑρμοῦ. Ἐπάνω εἰς τὰς στήλας τοῦ Ἑρμοῦ ὑπῆρχον ἐπιγραφαὶ παρέχουσαι ὁδηγίας εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Μεταξὺ τῶν στηλῶν τοῦ Ἑρμοῦ ὑπῆρχον ἔργα περιφήμων τεχνιτῶν. Στῆλαι τοῦ Ἑρμοῦ ἦσαν στόλισμα[2] τῶν γυμναστηρίων[3].

34. Τὰ ταξίδια.

Δύσκολα εἶναι τὰ ταξίδια[1] κατὰ θάλασσαν. Τὰ ρεύματα[2] τῆς θαλάσσης φέρουν εἰς τὰ ταξίδια πολλοὺς κινδύνους. Ἡ θάλασσα εἶναι γεμάτη ἀπὸ φοβερὰ[3] ρεύματα· μερικαὶ δὲ θάλασσαι φέρουν κινδύνους ἕνεκα τῶν σκοπέλων, οἱ ὁποῖοι ὑπάρχουν εἰς τὰ ρεύματα. Οἱ ναῦται δὲν φοβοῦνται τοὺς παντὸς εἴδους κινδύνους τοῦ ταξιδίου. Οἱ ἀρχαῖοι ποιηταὶ ἐγκωμιάζουν τὸ ταξίδιον τῶν Ἀργοναυτῶν εἰς τὴν Κολχίδα· διότι εἶναι δύσκολος καὶ ἡ εἴσοδος πλοίου[4] εἰς τὸν Βόσπορον καὶ ἡ ἔξοδος ἀπὸ αὐτὸν ἕνεκα τῶν φοβερῶν ρευμάτων αὐτοῦ.

35. Περὶ τῶν ναῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες κατεσκεύαζον ὡραίους καὶ λαμπροὺς ναοὺς εἰς τοὺς θεοὺς καὶ εἰς τὰς θεάς. Ἐντὸς τῶν ναῶν καὶ ἔμπροσθεν[1] αὐτῶν ὑπῆρχον βωμοί, πέριξ δὲ πολλῶν ναῶν ὑπῆρχον δένδρα. Ἐντὸς τῶν ναῶν ὑπῆρχον χρυσᾶ καὶ ἐλεφάντινα καὶ λίθινα καὶ ξύλινα ἀγάλματα. Ὁ λαὸς ἔφερε πολλὰ δῶρα εἰς τοὺς ναοὺς διὰ τοὺς θεούς[3]. Ἐντὸς[4] μερικῶν ναῶν ἐτρέφοντο ἱερὰ ζῷα τῶν θεῶν, π. χ. εἰς τὸν ναὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς Ἥρας, ὁ ὁποῖος ὑπῆρχεν εἰς τὴν νῆσον Σόμον, ἐτρέφοντο παγώνια[5].

36. Ὁ στόλος τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων.

Ὁ στόλος τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων ἦτο περίφημος διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ταχύτητα τῶν πλοίων[1]. Μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ συμβουλὴν τοῦ Θεμιστοκλέους κατεσκεύασαν ἑκατὸν πλοῖα. Κατὰ δὲ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον τριακόσια πλοῖα. Τοὺς ἐντὸς τῶν πλοίων στρατιώτας ὠνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι ἐπιβάτας. Εἶχον δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἱερὰ πλοῖα, τὴν Πάραλον καὶ τὴν Σαλαμινίαν. Τὴν Πάραλον ἔστελλον[2] εἰς τὰς θεωρίας, π.χ. εἰς τὰ Δήλια καὶ ἐντὸς τοῦ πλοίου τούτου ἔφερον[3] τὰ σφάγια[4]· τοῦ δὲ πλοίου τούτου ναύαρχος ἦτο ὁ ἀρχιθέωρος.

37. Φρουρὸς Θρᾷξ καὶ Σκύθης.

Ὅτε κάποτε Λακεδαιμόνιός τις ἐταξίδευσεν[1] εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον, ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο δούλων του ἔφυγεν. Ὅτε δὲ οὗτος ἦλθεν εἰς ἓν χωρίον τῆς Θρᾴκης, ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ φρουρός· «Ποῖος εἶσαι;»

Σ. Ὁ Τήρης, ὁ υἱὸς τοῦ Ὀδρύσου.

Θ. Ποίας ἡλικίας εἶσαι;

Σ. Εἴκοσιν ἐτῶν.

Θ. Ἀπὸ ποῖον τόπον εἶσαι; Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι; Εἰς ποῖον μέρος[2] θέλεις νὰ ὑπάγῃς;

Σ. Εἶμαι Σκύθης· τώρα ἔφυγα ἀπὸ τὴν δουλείαν καὶ θέλω νὰ ἐπιστρέψω[3] εἰς τὴν πατρίδα μου[4], εἰς τὴν Σκυθίαν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Θ. Μὲ ποῖον τρόπον καὶ πότε ἔγινες δοῦλος ;

Σ. Ὅτε ἤμην παιδίον, μὲ ἥρπασε κάποιος Λακεδαιμόνιος ἀπὸ τὴν πατρίδα μου[5] καὶ μὲ ἠνάγκασε νὰ γίνω δοῦλος.

Θ. Πόσα ἔτη ἦσο δοῦλος ;

Σ. Δέκα ἔτη.

Θ. Εἰς ποῖον μέρος κατοικοῦν[6] οἱ Λακεδαιμόνιοι ;

Σ. Εἰς τὴν Πελοπόννησον.

Θ. Πόσοι εἶναι ;

Σ. Πόσοι εἶναι, δὲν γνωρίζω. Εἶναι ὅμως[7] οἱ ἀνδρειότατοι ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνας. Ὅταν ἔχουν πόλεμον[8], δὲν ἐρωτοῦν, πόσοι εἶναι οἱ ἐχθροί, ἀλλὰ εἰς ποῖον μέρος εἶναι.

Θ. Ποῖος εἶναι ἄρχων αὐτῶν ;

Σ. Δύο βασιλεῖς.

Θ. Ποῖος ἐκ τῶν δύο ἔχει μεγαλυτέραν δύναμιν ;

Σ. Οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος. Καθεὶς ἀπὸ τοὺς δύο ἔχει τὴν ἰδίαν δύναμιν, διότι καὶ οἱ δύο εἶναι ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Ἡρακλέους.

Θ. Τώρα ἐπιτρέπεται[9] εἰς σὲ νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸ χωρίον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ Β΄

38. Θησαυρὸς χωσμένος εἰς τὴν γῆν.

Γεωργός τις προαισθανόμενος, ὅτι θὰ ἀποθάνῃ[1], ἐκάλεσε[2] τοὺς υἱούς του καὶ εἶπεν εἰς αὐτοὺς τὰ ἑξῆς· «Ἔχω κρύψει εἰς τὸν ἀγρόν μας τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἔχω· ἂν σκάψετε καὶ πάρετε[3] αὐτά, θὰ εὐτυχήσετε[4]». Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ πατὴρ ἀπέθανεν, ὁ μεγαλύτερος[5] ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς ἤρχισε[6] νὰ ὁμιλῇ[7] εἰς τοὺς ἄλλους ὡς ἑξῆς· «Ὁ μὲν πατήρ μας ἔχει ἀποθάνει[8], ἔχει δὲ ἀφήσει[9] θησαυρὸν κρυμμένον εἰς τὸν ἀγρόν μας. Ὦ ἀδελφοί, ἂς σκάψωμεν καλῶς τὸν ἀγρόν, διὰ νὰ πάρωμεν[10] τὸν θησαυρόν». Ἐκεῖνοι δέ, ἀφοῦ ἐπείσθησαν εἰς τοὺς λόγους τούτου, ἔσκαψαν μὲν καλῶς τὸν ἀγρόν, δὲν εἶδον ὅμως κρυμμένον θησαυρὸν καὶ θυμωμένοι ἀνεχώρησαν[11]. Ὁ ἀγρός, ἐπειδὴ ἐσκάφη καλῶς, ἔδωκε[12] πολὺν καρπόν. Τότε λοιπὸν[13] οἱ υἱοὶ τοῦ γεωργοῦ ἐνόησαν[14], ποῖος θησαυρὸς εἶχεν ἀφεθῆ ἀπὸ τὸν πατέρα των εἰς αὐτοὺς καὶ σκάπτοντες καλῶς κατ' ἔτος τὸν ἀγρὸν ἔγιναν εὐτυχεῖς.

39. Ὁδοιπόροι καὶ ἄρκτος.

Μία ἄρκτος ἐπλησίασε δύο φίλους[1], οἱ ὁποῖοι ἐβάδιζον κάποτε μαζὶ εἰς ἓν δάσος. Καὶ ἐκεῖνος μέν, ὁ ὁποῖος πρῶτος εἶδεν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτήν, ἀφοῦ εἶχε φωνάξει[2] «Ἄρκτος, ἄρκτος, ἂς στραφῶμεν καὶ ἂς φύγωμεν», ἐσώθη, ἀφοῦ κατέφυγεν ἐπάνω εἰς ἓν δένδρον· ἐκεῖνος δέ, ὁ ὁποῖος ἐγκατελείφθη, κατεδιώκετο ἀπὸ τὴν ἄρκτον. Διὰ νὰ γλυτώσῃ[3] δέ, ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ ἐκράτει τὴν ἀναπνοήν του[4], ὡσὰν νὰ εἶχεν ἀποθάνει[5]. Διότι λέγουν, ὅτι ἡ ἄρκτος δὲν ἐγγίζει[6] νεκρόν. Ἀφοῦ δὲ ἡ ἄρκτος ἐπλησίασεν[7], ἐμυρίζετο[8] καὶ τὰ ὦτα[9] καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν ῥῖνα αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἐνόμισεν, ὅτι αὐτὸς ἦτο νεκρός, ἀφοῦ ἐστράφη, ἀνεχώρησεν[10]. Ἀφοῦ δὲ αὐτὴ ἀνεχώρησεν, ὁ ἄλλος καταβαίνων ἀπὸ τὸ δένδρον εἶπε· «Τί σοῦ εἶπεν ἡ ἄρκτος;» Ἐκεῖνος δὲ εἶπε· «Μοῦ εἶπεν, ὅτι ὁ σύντροφός[11] μου μὲ ἔχει ἐγκαταλείψει καὶ μὲ συνεβούλευσε νὰ μὴ ἔχω ἐμπιστοσύνην εἰς φίλους, οἱ ὁποῖοι εἰς ὥραν κινδύνου[12] ἐγκατέλειψαν τοὺς συντρόφους των».

40. Καμβύσης καὶ Κροῖσος.

Ὁ Καμβύσης, ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, πολλὰς βλάβας ἐπροξένει[1] εἰς τοὺς Πέρσας. Ἐπειδὴ ὁ Κροῖσος ἐστενοχωρεῖτο[2] διὰ τοῦτο, ἐδοκίμαζε[3] νὰ συμβουλεύῃ τὸν Καμβύσην. Ἔλεγε λοιπὸν εἰς αὐτόν· «Ὦ βασιλεῦ, ἂν κάμνῃς ταῦτα, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκτᾷς[4] φίλους, ἀλλὰ χάνεις[5] καὶ ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἔχεις. Ὁ δὲ πατήρ σου, ἐφ' ὅσον ἦτο εἰς τὴν ζωήν, ἐμὲ ἐξετίμα περισσότερον ἀπὸ ὅλους[6] τοὺς συμβούλους καὶ ἐπέτρεπεν εἰς ἐμὲ πολλάκις καὶ σὲ νὰ συμβουλεύω. Κοίταξε[7] λοιπὸν νὰ μὴ ἀποκτᾷς[8] ἐχθροὺς καὶ νὰ προσπαθῇς[9] νὰ ἐξουσιάζῃς[10] τὰς ἐπιθυμίας σου». Ἐκεῖνος δὲ εἶπεν· «Ἔχεις τὴν τόλμην νὰ συμβουλεύῃς καὶ ἐμὲ σύ, ὁ ὁποῖος καὶ τὸ βασίλειόν[11] σου διέλυσες καὶ τὸν πατέρα μου, ὁ ὁποῖος σὲ εἶχε[12] σύμβου-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λον, παρεκίνησες[13] κάποτε νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον τῶν Μασσαγετῶν»; Καὶ ἀμέσως[14] ἐλάμβανε τὸ τόξον διὰ νὰ φονεύσῃ αὐτόν, ὁ δὲ Κροῖσος ἔτρεξεν ἔξω. Μετὰ ταῦτα δὲ διέταξε τοὺς ὑπηρέτας[16] νὰ φονεύσουν αὐτόν. Ἐκεῖνοι δέ, ἐπειδὴ ἐγνώριζον τὸν χαρακτῆρα[17] τοῦ βασιλέως, ἔκρυψαν αὐτὸν δοκιμάζοντες[18], ἂν ὁ Καμβύσης θὰ μετανοήσῃ ταχέως. Ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπον, ὅτι ὁ Καμβύσης ἐπόθει τὸν Κροῖσον, ἀνήγγελλον εἰς αὐτόν, ὅτι ἐκεῖνος ἦτο εἰς τὴν ζωήν. Ὁ δὲ Καμβύσης ἀφ' ἑνὸς μὲν ηὐχαριστεῖτο[19], ἀφ' ἑτέρου δὲ[20] ἐστενοχωρεῖτο διὰ τὴν ἀπιστίαν τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἐφόνευσεν ὅλους.

41. Διάλογος Σωκράτους καὶ Ξενοφῶντος.

Ξ. Χαῖρε, ὦ Σωκράτη· τί ἐξετάζεις[1];

Σ. Ἐξέταζε καὶ σύ, ὦ Ξενοφῶν.

Ξ. Τί νὰ ἐξετάζω; Ἢ νὰ ἐξετάζωμεν μαζί[2]; Τί δὲ ἐσκέπτεσο[3] τώρα;

Σ. Ἐσκεπτόμην περὶ τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀσεβείας· διότι τὸν Σοφοκλῆ ἐνήγαγεν[4] ὁ υἱός του εἰς τὸ δικαστήριον ὡς παράφρονα, ἐπειδὴ δὲν φροντίζει[5] οὗτος διὰ τὴν περιουσίαν[6] του.

Ξ. Ἤκουσα τοῦτο· ποῖος δὲν θὰ ἔλεγεν[7] αὐτὸν ἀχάριστον;

Σ. Ἐγὼ θὰ ἔλεγον αὐτὸν ἀσεβῆ· νὰ σκέπτεσαι δὲ ὡς ἑξῆς[8]· ποῖος διαπράττει ἀδικίαν[9];

Ξ. Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν πράττει[10] τὰ δίκαια καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος πράττει[11] κάτι τι ὄχι σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους[12].

Σ. Ποῖος δὲ διατάσσει τὰ τέκνα νὰ ἀγαποῦν[13] τοὺς γονεῖς των;

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ξ. Ὁ νόμος· διότι οὗτος ἐμποδίζει νὰ γίνωνται ἄρχοντες οἱ κακοποιοῦντες τοὺς γονεῖς των. Διότι ὑπάρχει φόβος, μήπως οἱ κακοποιοῦντες τοὺς γονεῖς των ἀδικοῦν καὶ τὴν πατρίδα των.

Σ. Ὀρθῶς λοιπὸν[14] δυνάμεθα νὰ λέγωμεν αὐτοὺς ἀδίκους. Οἱ δὲ ἀχάριστοι καὶ τοὺς θεοὺς παραμελοῦν. Διότι ποῖος ἄλλος δύναται νὰ εὐεργετῇ ἡμᾶς περισσότερον[15]; Ἐκείνους δέ, οἱ ὁποῖοι περιφρονοῦν[16] τοὺς θεούς, ὀνομάζομεν[17] ἀσεβεῖς.

Ξ. Καλῶς[18]· ὁ υἱὸς τοῦ Σοφοκλέους εἶναι ὄχι μόνον ἀχάριστος, ἀλλὰ καὶ ἄδικος καὶ ἀσεβής.

Σ. Χαῖρε, Ξενοφῶν.

Ξ. Καὶ σὺ χαῖρε, Σωκράτη.

42. Περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Περσῶν.

Τὰ παιδία τῶν Περσῶν ἐδιδάσκοντο εἰς τὰ σχολεῖα[1] δικαιοσύνην. Οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐξελέγοντο[2] ἐκ τῶν γεροντοτέρων, κατὰ τὸ περισσότερον μέρος τῆς ἡμέρας ἐδίκαζον αὐτά[3]. Διότι καὶ τὰ παιδία κάμνουν ἀδικήματα, ὅπως οἱ μεγαλύτεροι κατὰ τὴν ἡλικίαν, ἐπειδὴ πολλάκις παίρνει[4] κάτι τι τὸ ἕν ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ κτυπᾷ[5] καὶ κακολογεῖ τὸ ἕν τὸ ἄλλο. Ἐτιμώρουν[6] δὲ ἐκεῖνα τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα ἔκαμνον κάποιο ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀδικήματα. Αὐστηρῶς δὲ ἐτιμώρουν καὶ τὰ ἀχάριστα παιδία, διὰ νὰ θεωροῦν οἱ ἄνθρωποι πάρα πολὺ σπουδαῖον[7] τὸ νὰ μὴ παραμελοῦν ἐκείνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους εὐεργετοῦνται. Διότι ἐνόμιζον, ὅτι οἱ ἀχάριστοι ὀλίγον[8] φροντίζουν καὶ διὰ τοὺς θεοὺς καὶ διὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοὺς γονεῖς καὶ διὰ τὴν πατρίδα καὶ διὰ τοὺς φίλους. Ἐδίδασκον δὲ οἱ Πέρσαι τὰ παιδία καὶ τὴν πειθαρχίαν καὶ τὴν ἐγκράτειαν φαγητοῦ[9] καὶ ποτοῦ· εὐκόλως δὲ ἐμάνθανον ταῦτα τὰ παιδία, διότι αἱ ἴδιαι ἀρεταὶ ἐφηρμόζοντο[10] καὶ ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους κατὰ τὴν ἡλικίαν, τοὺς ὁποίους πάρα πολὺ σπουδαῖον ἐθεώρουν νὰ μιμοῦνται καὶ διότι τὰ παιδία δὲν ἔτρωγον[11] πλησίον τῆς μητρός των, ἀλλὰ πλησίον τοῦ διδασκάλου.

43. Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Ἀγησιλάου εἰς τὴν Ἀσίαν.

Ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων Ἀγησίλαος, ἐπειδὴ ἤθελε τὴν μὲν ἀλαζονείαν[1] τῶν Περσῶν νὰ ἐλαττώνῃ[2], τοὺς δὲ Ἕλληνας τῆς Ἀσίας νὰ ἐλευθερώνῃ, ἐνόμιζε καλὸν[3] νὰ ἐρωτήσῃ τὸ ἐν Δωδώνῃ μαντεῖον τοῦ Διός. Ἀφοῦ δὲ ὁ θεὸς παρεκίνησεν[4] αὐτὸν νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀνακοινώνει[5] τὸν χρησμὸν εἰς τοὺς ἐφόρους. Οἱ ἔφοροι συνεβούλευσαν[6] τὸν βασιλέα νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τούτου καὶ τὸν ἐν Δελφοῖς θεόν. Ὁ Ἀγησίλαος δὲ ὡς ἑξῆς ζητεῖ τὴν συμβουλὴν[7] τοῦ Ἀπόλλωνος· «Ἆρά γε δὲν νομίζεις καλὸν νὰ διατάξῃς τὰ ἴδια, τὰ ὁποῖα καὶ ὁ πατήρ σου;» Ἐπειδὴ δὲ ὁ θεὸς ἐνόμιζε καλὸν νὰ διατάξῃ τὰ ἴδια, ἐφοδιάζονται μὲ πληρώματα[8] πλοῖα ἀπὸ τὸν Ἀγησίλαον καὶ διαβιβάζονται[9] ἀπὸ τὴν Εὔβοιαν εἰς τὴν Ἔφεσον. Εἰς τὴν Ἀσίαν ὁ Ἀγησίλαος ἐλευθερώνει μὲν πολλὰς Ἑλληνικὰς πόλεις, ἐλαττώνει δὲ τὴν δύναμιν τοῦ Ἀρταξέρξου, τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, ἐπειδὴ ἐνίκησε πολλὰ στρατεύματα αὐτῶν. Ἕνεκα δὲ τούτου ἔστειλεν ὁ Ἀρταξέρξης πρέσβεις εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ πείσουν μὲ χρήματα τὰς πόλεις νὰ ἐναντιώνωνται κατὰ τῆς Σπάρτης. Οἱ δὲ Λα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κεδαιμόνιοι, ἐπειδὴ ἐγίνετο γνωστὸν[10] εἰς αὐτούς, ὅτι αἱ μέγισται πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμοῦν νὰ ταπεινώνουν τὴν δύναμιν αὐτῶν, βλέποντες, ὅτι ἡ πόλις των εὑρίσκετο[11] εἰς κίνδυνον, ἐνόμιζον, ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐκστρατεύσουν ἐναντίον τῶν πόλεων. Ἀμέσως δέ, ἀφοῦ ἔστειλαν ἀγγελιαφόρον, ἀνακοινώνουν εἰς τὸν Ἀγησίλαον, ὅτι ἡ πόλις διατάσσει αὐτὸν νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν[12] τῆς πατρίδος. Ἐκεῖνος δέ, ἂν καὶ ἀνελογίζετο[13], ποίας τιμὰς ἔχανεν[14], ὅμως συγκαλεῖ τοὺς συμμάχους καὶ κάμνει γνωστὰς εἰς αὐτοὺς τὰς διαταγὰς[15] τῶν ἐφόρων. Εὐθὺς δὲ ἔπειτα ἀφήσας[16] τὴν Ἰωνίαν ἐπέστρεψεν[17] εἰς τὴν Ἑλλάδα.

44. Ἀλαζών.

Κάποιος, ἀφοῦ πολὺν χρόνον ἐξενητεύθη[1], ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του[2]. Ὅποιον δὲ ἀπὸ τοὺς συμπολίτας[3] του συνήντα[4], καυχώμενος[5] διηγεῖτο εἰς αὐτὸν τὰ ἑξῆς· «Ἐγὼ ἀπέκτησα[6] πολλὰς δεξιότητας[7] εἰς τὰς ξένας χώρας· διὰ τὰς δεξιότητας αὐτὰς ποῖος δὲν θὰ μὲ ἐφθόνει; Ὅτε ἔμενα μακρὰν τῆς πατρίδος μου, πολλὰ καὶ μεγάλα ἔπραξα[8] καὶ εἰς τὴν Ρόδον ἐπήδησα μέγα πήδημα, τὸ ὁποῖον κανεὶς ἀπὸ σᾶς δὲν δύναται νὰ πηδήσῃ. Ὡς μάρτυρας δὲ παρουσιάζω[9] ὅλους, ὅσοι εἶδον[10], ὅτι ἐπήδησα αὐτὸ τὸ πήδημα». Κάποιος δὲ ἀπὸ αὐτοὺς εἶπεν· «Ὦφίλε, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ παρουσιάσῃς ἄλλους μάρτυρας· ἡμεῖς εἴμεθα μάρτυρες· ἴδοὺ ἡ Ρόδος· πήδησον. Ἐὰν πηδήσῃς τὸ μέγα πήδημα, ἡμεῖς θὰ ζητήσωμεν νὰ σὲ μιμηθῶμεν[10] εἰς τοῦτο». Ἐκεῖνος δέ, ἀφοῦ ἐσιώπησεν, οὔτε ἐτόλμησεν οὔτε ἐδοκίμασε[11] νὰ πηδήσῃ τὸ μέγα πήδημα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

45. Κόραξ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

Κάποτε εἷς κόραξ, ἐπειδὴ ἠσθένησεν, ἐφοβεῖτο, μήπως ἀποθάνῃ[1]. Διὰ τοῦτο ἐφώναξεν[2] εἰς τὴν μητέρα του τὰ ἑξῆς· «Ὦ μῆτερ, νὰ εὔχεσαι εἰς τοὺς θεοὺς νὰ μὲ βοηθήσουν καὶ νὰ μὲ θεραπεύσουν·[3] ἐὰν οἱ θεοὶ μὲ θεραπεύσουν, θὰ τιμήσω αὐτούς». Ἡ δὲ μήτηρ του εἶπε· «Νὰ σιωπᾷς, ὦ τέκνον, καὶ νὰ μὴ δοκιμάσῃς νὰ ζητήσῃς[4] βοήθειαν ἀπὸ τοὺς θεούς. Ποῖος ἀπὸ τοὺς θεοὺς δύναται νὰ σὲ βοηθήσῃ, ποῖος νὰ σὲ θεραπεύσῃ ; Ποῖον ἀπὸ τοὺς θεοὺς ἐτίμησες ; Ὁ καθεὶς ἠδικήθη ἀπὸ σέ· διότι τοῦ καθενὸς τὰ κρέατα ἐδοκίμαζες νὰ κλέπτῃς».

46. Οἱ Ἕλληνες ἐστεφάνωνον τοὺς νικητὰς τῶν ἀγώνων.

Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐνίκων εἰς τοὺς ἀγῶνας, ἐστεφανώνοντο ἀπὸ τοὺς ἀγωνοθέτας, οἱ δὲ Ἕλληνες πάρα πολὺ ἐξετίμων[1] τοῦτο τὸ στεφάνωμα[2]. Ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον[3], ὅπου κατῴκουν Ἕλληνες, οἱ ἀγωνισταὶ ἔσπευδον νὰ ἔλθουν[4] εἰς τὴν Ὀλυμπίαν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἀγῶνας, διὰ νὰ ἀγωνίζωνται[5] εἰς τὸ ἅλμα[6], εἰς τὸν δίσκον, εἰς τὸ ἀκόντιον, εἰς τὸν δρόμον καὶ εἰς τὴν πάλην. Ἔλεγον δέ, ὅτι ἡ ἱερὰ ἐλαία, μὲ τὴν ὁποίαν ἐστεφάνωνον τοὺς Ὀλυμπιονίκας[7], εἶχε φυτευθῆ ἀπὸ τὸν Ἡρακλῆ. Ὅλοι ἐμακάριζον ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐστεφανώνοντο· διότι τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὁ ὁποῖος εἶχε νικήσει, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἐκηρύττετο ἀπὸ τὸν κήρυκα, ἡ δὲ Ὀλυμπιὰς ἐπωνομάζετο ἀπὸ τὸ ὄνομα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐνίκων εἰς τὸ ἀγώνισμα τοῦ σταδίου. Εἰς τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πατρίδα των οἱ νικηταὶ ἐκρίνοντο[8] ἀπὸ τοὺς συμπολίτας των ἄξιοι μεγίστων τιμῶν· διότι οὗτοι ἐνόμιζον, ὅτι ἐστεφανώνετο ὄχι μόνον ὁ νικητής, ἀλλὰ καὶ ἡ πατρίς του.

47. Περὶ σκιᾶς ὄνου.

Ὅτε κάποτε ὁ ῥήτωρ Δημοσθένης ἐδημηγόρει, ἀντελήφθη[1], ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι δὲν τὸν ἤκουον, ἀλλὰ συνωμίλουν[2] μεταξύ των. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔπαυσε[3] νὰ δημηγορῇ, διηγήθη[3] εἰς αὐτοὺς τὸν ἑξῆς μῦθον· «Κάποτε εἷς νέος ἐμίσθωσε[3] κατὰ τὸ θέρος ἕνα ὄνον διὰ νὰ ὑπάγῃ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὰ Μέγαρα, ἠκολούθει δὲ αὐτὸν ὁ κύριος[4] τοῦ ὄνου. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο μεσημβρία καὶ ἔκαιε πολὺ ὁ ἥλιος, ἤθελον καὶ ὁ νέος καὶ ὁ κύριος τοῦ ὄνου νὰ προφυλαχθοῦν μὲ τὴν σκιὰν τοῦ ὄνου. Ἠμπόδιζε δὲ ὁ εἷς τὸν ἄλλον λέγοντες, ὁ μὲν κύριος τοῦ ὄνου, ὅτι ἐμίσθωσε τὸν ὄνον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν σκιάν του, ὁ δὲ νέος, ὅτι ἐμίσθωσε[3] καὶ τὸν ὄνον καὶ τὴν σκιὰν αὐτοῦ». Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ὁ Δημοσθένης, ἐσιώπησεν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἠρώτησαν ἀμέσως. «Μετὰ ταῦτα τί ἔκαμαν ἐκεῖνοι; Ποῖος ἀπὸ αὐτοὺς ἐνίκησε, ποῖος δὲ ἐνικήθη»; Ὁ δὲ ῥήτωρ ἀγανακτήσας ἐφώναξεν· «Ὦ θεοί, βλέπετε, ἀπὸ ποίαν νόσον πάσχει[5] ἡ πόλις μας· οἱ Ἀθηναῖοι δηλ. προτιμοῦν[6] νὰ ἀκούουν τοὺς ῥήτορας νὰ λέγουν μύθους[7] καὶ ὄχι νὰ συμβουλεύουν τὰ συμφέροντα εἰς τὴν πόλιν». Μὲ αὐτὸ τὸ τέχνασμα[8] ἔπεισε τοὺς Ἀθηναίους νὰ τὸν ἀκούσουν.

48. Ὁ Σωκράτης περὶ ἀδελφῶν.

Κάποτε ἐξεπαιδεύοντο μαζὶ[1] εἰς τὰς Ἀθήνας δύο ἀδελφοί, ἀλλ' ὅμως δὲν εἶχον ἐμπιστοσύνην μεταξύ των, ἀλλὰ ἦσαν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐχθροί. Διὰ τοῦτο ὁ Σωκράτης εἶπεν εἰς τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς δύο ἀδελφούς· «Δύο ἀδελφοὶ ὁμοιάζουν[2] μὲ τὰς δύο χεῖρας καὶ μὲ τοὺς δύο πόδας καὶ μὲ τοὺς δύο ὀφθαλμούς. Αἱ δύο χεῖρες καὶ οἱ δύο πόδες καὶ οἱ δύο ὀφθαλμοὶ ἐποιήθησαν ἀπὸ τὸν θεὸν διὰ νὰ βοηθῇ ὁ εἷς τὸν ἄλλον· τοιουτοτρόπως καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐποιήθησαν ἀπὸ τὸν θεὸν ὄχι διὰ νὰ ἐμποδίζῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ βοηθῇ ὁ εἷς τὸν ἄλλον».

49. Ἀγαμέμνων καὶ Κλυταιμήστρα.

Ἀγ. Ὦ Κλυταιμήστρα, ὑγίαινε, χαῖρε. Ἐὰν κυριεύσω[1] τὴν Τροίαν, ἀμέσως[2] θὰ ἀναγγείλω τοῦτο εἰς σέ.

Κλ. Πῶς θὰ ἀναγγείλῃς τοῦτο, ὦ Ἀγαμέμνων ;

Ἀγ. Θὰ ἀποστείλω πολλοὺς φρουροὺς[3] πλησίον τῆς παραλίας[4]· οὗτοι, ἀφοῦ ἀνάψουν πυρά, ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον θὰ κάμουν γνωστὴν[5] τὴν εἴδησιν[6]· ὁ δὲ φρουρὸς τῶν Μυκηνῶν θὰ κάμῃ γνωστὴν τὴν νίκην εἰς σέ.

Κλ. Εἴθε νὰ γίνῃ τοῦτο ἐντὸς ὀλίγου χρόνου[7]. Διότι νομίζω, ὅτι οἱ Τρῶες δὲν θὰ ὑπερασπίσουν τὸν ἑαυτόν των[8] ἐπὶ πολὺν χρόνον.

Ἀγ. Δὲν κρίνεις ὀρθῶς, ὦ Κλυταιμήστρα· οἱ Τρῶες θὰ ὑπερασπίσουν τὸν ἑαυτόν των ἐπὶ πολὺν χρόνον· ὁ πόλεμος θὰ καταστρέψῃ πολλοὺς ἀπὸ ἡμᾶς· ὁ χρόνος θὰ κάμῃ γνωστὰ τὰ πάντα. Ὑγίαινε, χαῖρε.

Κλ. Καὶ σὺ ὑγίαινε.

50. Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ, ἀφοῦ ἔκαμαν συμμαχίαν, ἐξῆλθον εἰς κυνήγιον. Ἀφοῦ δὲ ἐφόνευσαν[1] πολλὰ ζῷα, ὁ λέων

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἔδωσεν ἐντολὴν[2] εἰς τὸν ὄνον νὰ διαμοιράσῃ[3] τὴν λείαν· ὁ ὄνος διεμοίρασεν αὐτὴν εἰς τρία ἴσα μέρη. Καὶ ὁ λέων ὀργισθεὶς[4] ἐφόνευσε τὸν ὄνον καὶ εἶπε· «Τώρα σύ, ὦ ἀλώπηξ, νὰ κάμῃς τὴν διανομήν». Ἐκείνη δὲ ἀφήσασα[5] πολὺ μικρὸν μερίδιον[6] διὰ τὸν ἑαυτόν της παρεχώρησεν ὅλην σχεδὸν τὴν λείαν εἰς τὸν λέοντα. Καὶ ὁ λέων εἶπεν· «Ὦ φίλη, ποῖος σὲ ἐδίδαξε[7] νὰ μοιράσῃς τοιουτοτρόπως τὴν λείαν;» Ἐκείνη δὲ ἀπήντησεν[8]· «Ἡ συμφορὰ τοῦ ὄνου».

51. Ταυροσθένης ὁ Αἰγινήτης καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

Τ. Τώρα χαῖρε, ὦ πάτερ· θὰ ἀναχωρήσω[1] διὰ τὴν Ὀλυμπίαν. Ἐὰν δὲν ἀποτύχω[2] ὡς πρὸς τὰς ἐλπίδας[3] μου, θὰ νικήσω. Ἡ νίκη θὰ ἀναγγελθῇ εἰς σέ, ὦ πάτερ, τὴν ἰδίαν ἡμέραν.

Π. Εἴθε νὰ μὴ ἀποτύχῃς ὡς πρὸς τὰς ἐλπίδας σου, ὦ υἱέ μου· εἴθε νὰ νικήσῃς. Ἀλλὰ οὔτε διὰ ἱππέως οὔτε διὰ ταχυδρόμου[4] εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγγελθῇ[5] ἡ νίκη κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν[6].

Τ. Ὁ ἀγγελιαφόρος μου στολισμένος[7] μὲ ἐρυθρὸν χρῶμα θὰ ἀναγγείλῃ τὴν νίκην· χαῖρε.

Ὁ Ταυροσθένης δὲν ἠπατήθη ὡς πρὸς τὰς ἐλπίδας του. Ἐπῆρε[9] δὲ μαζί του περιστεράν, ἡ ὁποία εἶχε νεοσσούς. Ταύτην στολισμένην μὲ ἐρυθρὸν χρῶμα ἄφησεν ἐλευθέραν[10] κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς νίκης. Ὑπὸ ταύτης δὲ τῆς περιστερᾶς, ἡ ὁποία ἔσπευσε[11] πρὸς τοὺς νεοσσούς της, ἀνηγγέλθη εἰς τὸν πατέρα τοῦ Ταυροσθένους ἡ νίκη τοῦ υἱοῦ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

52. Γέρων καὶ θάνατος.

Κάποτε εἷς γέρων, ἀφοῦ ἔκοψε ξύλα, ἔφερεν αὐτὰ ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του. Ἐπειδὴ δὲ ἐστενοχωρεῖτο[1] ἕνεκα τοῦ βάρους[2], ἄφησε[3] κατὰ γῆς τὸ φορτίον καὶ κλαίων[4] εἶπεν· «Οἱ θεοὶ ἔδωσαν[5] εἰς ἐμὲ κακὴν τύχην. Εἴθε νὰ μὲ λυπηθῇ[6] ὁ Ζεὺς καὶ εἴθε νὰ στείλῃ εἰς ἐμὲ τὸν Θάνατον· διότι, ἂν φανῇ ὁ Θάνατος, θὰ ἀπαλλαχθῶ ἀπὸ ὅλα τὰ κακά». Αὐτὸς μὲν αὐτὰ εἶπε κλαίων. Ὁ δὲ Ζεὺς ἐλυπήθη αὐτὸν καὶ τοῦ ἔστειλε τὸν Θάνατον. Ὁ Θάνατος ἠρώτησε τὸν γέροντα, διὰ τί ἔκλαιεν. Ὁ δὲ γέρων ἐξάρωσε[7] διὰ τὴν παρουσίαν[8] τοῦ Θανάτου καὶ ἀπήντησε· «Βοήθησέ με νὰ σηκώσω[9] τὸ φορτίον εἰς τοὺς ὤμους μου· διότι διὰ τοῦτο ἐζήτησα ἀπὸ τὸν Δία νὰ σὲ στείλῃ».

53. Ζώπυρος.

Ὁ Δαρεῖος, ὅτε ἀνηγγέλθη εἰς αὐτόν, ὅτι οἱ Βαβυλώνιοι εἶχον ἐκδιώξει[1] τὸν σατράπην καὶ εἶχον φονεύσει πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Πέρσας, ἀφοῦ συνήθροισε πολὺ στράτευμα, ἤρχισε[2] τὸν πόλεμον ἐναντίον αὐτῶν. Καὶ ἐπὶ εἴκοσι μὲν μῆνας ἐπολιόρκει τὴν Βαβυλῶνα· οἱ δὲ ἐχθροὶ μὲ τόσην ἀνδρείαν ὑπερήσπιζον τὸν ἑαυτόν των, ὥστε καμμία ἐλπὶς δὲν ἐφαίνετο, ὅτι θὰ κυριεύσῃ τὴν πόλιν διὰ τῆς βίας. Ἐπὶ τέλους δὲ ὁ Ζώπυρος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἔμπιστος[3] τοῦ βασιλέως, ἐκυρίευσε τὴν Βαβυλῶνα διὰ δόλου. Ἀφοῦ δηλαδὴ οὗτος ἔκοψεν ὁλόγυρα[4] τὰ ὦτα του καὶ ἐμαστίγωσε τὸ σῶμα του, ἦλθεν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Δαρείου. Καὶ ὅτε ὁ βασιλεὺς ἠρώτησε, ποῖος ἐκακοποίησεν[5] αὐτὸν καὶ διὰ τί, ἀπήντησεν οὗτος ὡς ἑξῆς· «Ἐγὼ ὁ ἴδιος ἔχω κακοποιήσει τὸν ἑαυτόν μου, διότι θέλω νὰ σὲ ὠφελήσω». Ὁ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δὲ βασιλεὺς ἐκπλαγεὶς ἐφώναξεν· «Ἄνθρωπε, εἶσαι τρελός;[6] Τί θὰ κερδίσω ἐγώ, ἐὰν σὺ καταστραφῇς;» Ὁ δὲ Ζώπυρος ἔκαμε γνωστὸν τὸ τέχνασμα εἰπὼν τὰ ἑξῆς· «Θὰ σὲ κατηγορήσω[7] ψευδῶς εἰς τοὺς Βαβυλωνίους καὶ θὰ εἴπω, ὅτι σὺ μὲ ἐκακοποίησες, διότι σὲ συνεβούλευον νὰ λύσῃς τὴν πολιορκίαν τῆς Βαβυλῶνος καὶ νὰ ἀναχωρήσῃς[8] καὶ ἂν πιστεύσουν εἰς ἐμέ, θὰ ὑποσχεθῶ[9], ὅτι θὰ βοηθήσω αὐτούς. Οἱ ἐχθροὶ νομίζοντες ὅτι ἔχει παρουσιασθῆ[10] εἰς αὐτοὺς ἰσχυρὸς σύμμαχος καὶ σωτήρ, θὰ ἐμπιστευθοῦν[11] εἰς ἐμὲ καὶ ὅλην τὴν πόλιν καὶ τὰς πύλας αὐτῆς· τότε δὲ θὰ εἶναι κατάλληλος περίστασις[12] νὰ ἐκτελέσω[13] ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔχω κατὰ νοῦν». Ὅπως[14] εἶπεν ὁ Ζώπυρος, τοιουτοτρόπως καὶ συνέβη[15]. Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ Πέρσαι ἐκυρίευσαν[16] τὴν Βαβυλῶνα.

54. Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος, ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν.

Ὅτε ὁ Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος κατεῖχε[1] τὴν ἀρχὴν τῶν Συρακοσίων, ἠκολούθουν[2] αὐτὸν πάντοτε πολλοὶ μισθοφόροι, ὄχι μόνον ὅτε ἐξεστράτευεν, ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐπορεύετο διὰ μέσου τῆς πόλεως. Διὰ νὰ εἶναι δὲ οὗτοι πιστοὶ εἰς αὐτόν, ἄφηνεν[3] αὐτοὺς νὰ κάμνουν ὅ,τι ἤθελον[4]. Ὅτε κάποτε ἐστρατοπέδευεν[5] ἔμπροσθεν τῆς πόλεως Ἐρβησσοῦ, ἐξερράγη στάσις εἰς τὸ στράτευμά του. Τότε δὲ τοὺς μὲν γενναιοτάτους ἐκ τῶν πολιτῶν ἐξεδίωξεν[6] ἀπὸ τὰς Συρακούσας, πρὸς τοὺς λοιποὺς δὲ πολίτας ἐφέρετο[7] μὲ ἠπιότητα[8]. Ἀλλὰ δὲν συνήθισε[9] τοὺς Συρακοσίους νὰ ὑποφέρουν μὲ ἡσυχίαν τὴν ἀρχήν του καὶ πολλοὶ ἐπροσπάθουν νὰ ἐκδιώξουν ἢ νὰ φονεύσουν αὐτόν. Διὰ τοῦτο ἐλάμβανε μεγάλας προφυλάξεις[10]. Μὲ τοὺς πολίτας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

συνδιελέγετο μέσα ἀπὸ ἕνα πύργον, ὁ ὁποῖος εἶχε κατασκευασθῆ[11] πολὺ στερεός. Πέριξ τοῦ κοιτῶνος[12] του εἶχε σκαφῆ[13] χάνδαξ[14] καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ εὑρίσκετο μικρὰ γέφυρα· ταύτην κατὰ τὴν ἑσπέραν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔσυρε[15] καὶ τὴν πρωΐαν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἤνοιγε τὸν κοιτῶνα του. Ἀπὸ φόβον δὲ δὲν ἐκοιμᾶτο[16] τὴν νύκτα, ἀλλὰ ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἦτο ἄγρυπνος[17]. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὡμοίαζε[18] μὲ αἰχμάλωτον καὶ ὄχι μὲ βασιλέα.

55. Μύρμηξ καὶ περιστερά.

Εἷς μύρμηξ, ἐπειδὴ ἐδίψα, ἐβάδισε,[1] καθὼς συνήθιζε[2], πρὸς μίαν πηγήν, ἀλλὰ παρεσύρθη[3] ἀπὸ τὸ ὕδωρ καὶ ἐπρόκειτο[4] νὰ πνιγῇ. Μία δὲ περιστερά, ἡ ὁποία εἶδεν, ὅτι αὐτὸς ἔτρεμε καὶ ἐπάλαιε μὲ τὸν θάνατον[5], ἔκοψε κλάδον ἐλαίας καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τὴν πηγήν. Ὁ μύρμηξ ἀνέβη[6] ἐπάνω εἰς τὸν κλάδον καὶ ἐσώθη. Μετ' ὀλίγον δὲ ὁ μύρμηξ ἔβλεπε[7] κυνηγόν, ὁ ὁποῖος ἐτέντωνε[8] τὴν χορδὴν[9] τοῦ τόξου του διὰ νὰ τοξεύσῃ τὴν περιστεράν. Ὁ μύρμηξ ἠθέλησε νὰ βοηθήσῃ αὐτὴν καὶ δὲν ἄφησε νὰ φονευθῇ ἐκείνη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν αὐτὸς εἶχε σωθῆ. Διὰ τοῦτο ἐβάδισε πρὸς τὸν κυνηγὸν καὶ ἐδάγκασε[10] δυνατὰ[11] τὸν πόδα του. Ἐκεῖνος δέ, ἐπειδὴ ἐπόνεσεν[12], ἔρριψε κατὰ γῆς[13] τὸ τόξον του καὶ ἡ περιστερά, ἐπειδὴ ἐτρόμαξεν[14] ἀπὸ τὸν κρότον[15], ἐτράπη εἰς φυγὴν[16] καὶ τοιουτοτρόπως ἐσώθη.

56. Ἐπιστολὴ τοῦ στρατηγοῦ Ἁρπάγου πρὸς τὸν Κῦρον.

Ἐπειδὴ ἡ διοίκησις[1] τοῦ βασιλέως τῶν Μήδων Ἀστυάγους ἔγινε[2] σκληρά[3], ὁ στρατηγὸς Ἅρπαγος καὶ ἄλλοι ἐπιφα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νεῖς Πέρσαι ἐσκέφθησαν[4] νὰ ἐκδιώξουν[5] τὸν Ἀστυάγην ἀπὸ τὸν βασιλικὸν θρόνον καὶ νὰ κάμουν[6] βασιλέα τὸν Κῦρον. Διὰ νὰ κάμῃ δὲ ὁ Ἅρπαγος τὴν σκέψιν του γνωστὴν εἰς τὸν Κῦρον, ἔστειλεν εἰς αὐτὸν ἐπιστολήν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον γραφῆ τὰ ἑξῆς· «Ὦ υἱὲ τοῦ Καμβύσου, ἔχει ὁρισθῆ ἀπὸ τοὺς θεοὺς νὰ τιμωρήσῃς[7] τὸν Ἀστυάγην, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ σὲ φονεύσῃ, ὅτε ἦσο νήπιον, διὰ νὰ μὴ γίνῃς βασιλεὺς ἀντὶ αὐτοῦ. Τώρα ὅλοι οἱ ἐπιφανεῖς Μῆδοι εἶναι ἕτοιμοι νὰ ἀποστατήσουν[8] ἀπὸ τὸν Ἀστυάγην καὶ νὰ κάμουν σὲ βασιλέα. Νὰ κινήσῃς λοιπὸν εἰς ἀποστασίαν τοὺς Πέρσας· ἀφοῦ δὲ κινήσῃς αὐτοὺς εἰς ἀποστασίαν καὶ τοὺς συνενώσῃς[9], νὰ ἀντιπαραταχθῇς[10] μὲ θάρρος ἐναντίον τοῦ βασιλέως· διότι ὁ βασιλεὺς θὰ διορίσῃ ἀρχηγὸν[11] τοῦ στρατεύματός του ἢ ἐμὲ ἢ κάποιον ἄλλον ἀπὸ τοὺς φίλους μας. Ἂν ἐγὼ ἢ κάποιος ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεῖς Μήδους διορισθῇ[12] ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ τοῦ βασιλέως, θὰ γίνῃ[13] ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θέλομεν· διότι ἡμεῖς θὰ ἀποσιατήσωμεν ἀπὸ τὸν Ἀστυάγην καὶ ἀφοῦ ἔλθωμεν μὲ τὸ μέρος σου[14], θὰ σὲ κάμωμεν βασιλέα».

57. Χαρώνδας.

Ὁ Χαρώνδας, ὁ ὁποῖος εἶχε θέσει νόμους εἰς τὴν πόλιν τῶν Θουρίων, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἀξιομνημονεύτους νόμους εἶχε θέσει καὶ τὸν ἑξῆς παραδοξότατον περὶ τῆς μεταβολῆς τῶν νόμων· ἐπειδὴ δηλ. ἔβλεπεν, ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὅσοι ἐπεχείρουν νὰ μεταβάλουν[1] τοὺς νόμους, διετάραττον τὰς πόλεις, ἔθεσεν ἰδιαίτερον[2] νόμον περὶ τούτων. Ὥρισε[3] δηλ. νὰ θέτῃ[4] εἰς τὸν τράχηλόν του θηλειὰν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ προτείνῃ τὴν μεταβολὴν[5] νόμου τινὸς εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν πολι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν[6] καὶ νὰ περιμένῃ, ἕως ὅτου νὰ ἀποφασίσῃ[7] αὕτη περὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ νόμου. Καὶ ἂν μὲν ἡ συνέλευσις τῶν πολιτῶν μετέβαλλε τὸν προηγούμενον νόμον, ὁ προτείνας[8] ἀφήνετο ἐλεύθερος[9]· ἄλλως, ἔπρεπε νὰ θανατωθῇ οὗτος σφιγγόμενος μὲ τὴν θηλειάν. Τοιουτοτρόπως ἦτο πιθανὸν νὰ προξενηθῇ[9] φόβος εἰς ὅλους καὶ κανεὶς σχεδὸν νὰ μὴ τολμήσῃ νὰ μεταβάλῃ τοὺς νόμους. Καὶ καθ' ὅλον τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον λέγεται, ὅτι τρεῖς μόνον ἄνδρες εἰς τοὺς Θουρίους ἐπεχείρησαν νὰ μεταβάλουν τοὺς νόμους, οἱ ὁποῖοι εἶχον γραφῆ ἀπὸ τὸν Χαρώνδαν.

58. Ἀφιερώματα εἰς τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν.

Οἱ Δελφοὶ ἦσαν στολισμένοι μὲ τὰ ἀφιερώματα[1], τὰ ὁποῖα ἀφιερώνοντο[2] ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα· διότι εἰς τοὺς Δελφοὺς ὑπῆρχε τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος. Ὄχι μόνον ἀπὸ Ἕλληνας εἶχον ἀφιερωθῇ[3] ὡραιότατα ἀφιερώματα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ βαρβάρους. Ἀπὸ τὸν Μίδαν μέν, τὸν βασιλέα τῶν Φρυγῶν, ἀφιερώθη ὁ θρόνος, ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον καθήμενος οὗτος ἐδίκαζεν, ἀπὸ τὸν Γύγην δέ, τὸν βασιλέα τῶν Λυδῶν, εἶχον ἀφιερωθῆ χρυσοῖ κρατῆρες, ἀπὸ τὸν Ἀλυάττην δέ, τὸν βασιλέα τῶν Λυδῶν, λέγει ὁ Ἡρόδοτος, ὅτι ἀφιερώθη ἀργυροῦς κρατήρ· πολλὰ δὲ ἀφιερώματα, π. χ. δύο χρυσοῖ κρατῆρες, χρυσῆ εἰκὼν λέοντος, ἀφιερώθησαν ἀπὸ τὸν Κροῖσον, τὸν βασιλέα τῶν Λυδῶν. Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐθαυμάζοντο ὅλα αὐτὰ τὰ ἀφιερώματα, τὰ ὁποῖα ἀφιερώθησαν ἀπὸ τὸν Κροῖσον καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους βασιλεῖς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

59. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Ἰνδὸς τοξότης.

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἤκουσε κάποτε, ὅτι Ἰνδοὶ τοξόται ἠδύναντο[1] τοξεύοντες νὰ περνοῦν[2] τὸ βέλος των διὰ μέσου δακτυλιδίου.[3] Ὅτε λοιπὸν ἐπιτεθεὶς[4] κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἰνδῶν ἐνίκησε τὸ στράτευμα αὐτοῦ, ᾐχμαλωτίσθησαν[5] ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας πολλοὶ καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀρκετοὶ τοξόται. Τότε λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀφοῦ ἐκάλεσε τὸν καλύτερον ἀπὸ τοὺς τοξότας, εἶπεν εἰς αὐτόν· «Μανθάνω, ὅτι σεῖς δύνασθε τοξεύοντες νὰ περνᾶτε τὸ βέλος σας διὰ μέσου δακτυλιδίου. Ἐμπρὸς[6] λοιπὸν ρῖψε[7] αὐτό, διὰ νὰ ἴδωμεν τὴν τέχνην σου. Ἐὰν ρίψῃς αὐτό, θὰ λάβῃς[8] πολλὰ δῶρα καὶ θὰ ἀφεθῇς ἐλεύθερος». Ἀλλὰ ὁ τοξότης, ἂν καὶ ὡρίσθησαν[9] πολλαὶ ἀμοιβαί, ἠρνήθη νὰ ρίψῃ τὸ βέλος· οὐδὲ ἤλλαξε[10] γνώμην, ὅτε ὁ βασιλεὺς ἠπείλησεν, ὅτι θὰ ἐπιβάλῃ[11] εἰς αὐτὸν ὡς τιμωρίαν[12] τὸν θάνατον, ἐὰν δὲν ρίψῃ τὸ βέλος. Διὰ τοῦτο ὁ Ἀλέξανδρος διέταξε τοὺς ὑπηρέτας νὰ δέσουν τὸν τοξότην καὶ νὰ τὸν ἀπομακρύνουν[13], διὰ νὰ ἐπιβληθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ὁρισθεῖσα τιμωρία. Τότε ὁ τοξότης εἶπεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας· «Δὲν τιμωροῦμαι[14] δικαίως ἀπὸ τὸν βασιλέα. Δὲν ἔρριψα τὸ βέλος, διότι ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας δὲν ἔχω ἐξασκηθῆ[15] εἰς τὴν τέχνην μου καὶ ἐφοβήθην, μήπως ἀποτύχω[16]». Ὁ Ἀλέξανδρος, ὅτε ἔμαθε ταῦτα, ἄφησεν αὐτὸν (ἐλεύθερον) μὲ πολλὰ δῶραθ αυμάσας,διότι ἐπροτίμα[17] τὸν θάνατον ἀπὸ τὴν καταισχύνην, διότι ἐπροτίμα δηλ. νὰ θανατωθῇ, παρὰ νὰ φανῇ ἀνάξιος τῆς φήμης του.

60. Παῖς ψεύστης.

Κάποτε ἓν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἔβοσκε[1] πρόβατα, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ προξενήσῃ[2] φόβον εἰς τοὺς πέριξ εὑρισκομένους[3] γε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ωργούς, ἐφώναξε· «Τρέξατε εἰς βοήθειαν, διότι εἷς λύκος ἐπετέθη κατὰ τῆς ἀγέλης μου». Ἐκεῖνοι δὲ ὁρμήσαντες[4] διὰ νὰ βοηθήσουν, ἀντελήφθησαν[5] ὅτι ἐξηπατήθησαν ἀπὸ τὸ παιδίον. Ἀφοῦ δὲ τὸ παιδίον ἔκαμε τοῦτο δύο καὶ τρεῖς φοράς, κάποτε πραγματικῶς[6] εἷς λύκος ἐπετέθη κατὰ τῆς ἀγέλης. Τὸ παιδίον ἐφώναξε πάλιν· «Τρέξατε εἰς βοήθειαν, ὦ φίλοι· λύκος, λύκος· μὴ βουλώσετε[7] τὰ ὦτα σας». Ἐπειδὴ ὅμως ἐκεῖνοι ἐνόμισαν, ὅτι τὸ παιδίον ἔκαμνε τοῦτο κατὰ τὴν συνήθειάν[8] του, δὲν ἔδωσαν προσοχὴν[9] εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐφώναζεν. Ἐπειδὴ δὲ κανεὶς δὲν ἦλθεν εἰς βοήθειαν τοῦ παιδίου, ὁ λύκος ἐφόνευσε καὶ τὰ πρόβατα καὶ τὸ παιδίον. Τοιουτοτρόπως ἐτιμωρήθη τὸ παιδίον διὰ τὰ ψεύδη του.

61. Φαέθων.

Ὁ υἱὸς τοῦ Ἡλίου Φαέθων, ὅτε ἦτο ἀκόμη παιδίον, εἶπε κάποτε εἰς τὸν πατέρα του· «Ὦ πάτερ μου, νὰ μοῦ δώσῃς τὸ ἅρμα σου διὰ[1] μίαν ἡμέραν». Ὁ δὲ Ἥλιος εἶπε· «Τέκνον μου, δὲν εἶσαι ἀκόμη ρωμαλέος· διαφορετικά,[2] θὰ σοῦ ἔδιδα αὐτό· τώρα δέ, ἂν σοῦ δώσω αὐτό, εἶναι πιθανὸν[3] νὰ σὲ φονεύσουν οἱ ἵπποι· τώρα λοιπὸν νὰ μὴ ζητῇς νὰ σοῦ δώσω αὐτό· ὅταν δὲ γίνῃς ρωμαλέος νεανίας, θὰ σοῦ δώσω αὐτό». «Καὶ τώρα» εἶπεν ὁ Φαέθων «εἶμαι ρωμαλέος· ἐὰν μοῦ δώσῃς τὸ ἅρμα σου, θὰ σοῦ τὸ ἐπιστρέψω[4] τὴν ἑσπέραν[5]». «Σοῦ δίδω αὐτὸ» εἶπεν ὁ πατὴρ «ἀλλὰ νὰ εἶσαι προσεκτικός·[6] καὶ σὺ νὰ ἐπιστρέψῃς σῶος καὶ τὸ ἅρμα σῶον νὰ μοῦ ἐπιστρέψῃς». Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ πατὴρ ἔδωσε τὸ ἅρμα εἰς τὸν Φαέθοντα, οὗτος ἀνεχώρησε. Μετ᾽ ὀλίγον οἱ ἵπποι ἀπεμακρύνθησαν[7] ἀπὸ τὸν συνηθισμένον[8] δρόμον καὶ τὸ ἅρμα διηυθύνετο[9] πρὸς τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γῆν. Ἕνεκα τούτου καὶ οἱ ποταμοὶ ἐξηραίνοντο καὶ τὸ ἔδαφος ἐκαίετο. Τότε ὁ Ζεύς, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ σώσῃ τὴν γῆν, τὸν μὲν Φαέθοντα ἐφόνευσε μὲ κεραυνόν, τὸ δὲ ἅρμα τοῦ Ἡλίου ἔθεσε πάλιν εἰς τὸν συνηθισμένον δρόμον του.

62. Ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ οἱ Ἄνδριοι.

Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Ἄνδρου, ὅτε παρεκλήθησαν ἀπὸ τὸν Θεμιστοκλῆ νὰ δώσουν χρήματα διὰ τὸν πόλεμον, δὲν ἔδιδον. Διὰ τοῦτο ὁ Θεμιστοκλῆς εἶπεν εἰς αὐτούς· «Τὰ χρήματα θὰ δοθοῦν· διότι ἤλθαμεν μαζὶ μὲ δύο μεγάλας θεάς, δηλ. τὴν Πειθὼ καὶ τὴν Ἀνάγκην· ἂν λοιπὸν δὲν δώσετε τὰ χρήματα μὲ τὴν θέλησίν σας, θὰ σᾶς ἀναγκάσωμεν νὰ τὰ δώσετε». Οἱ δὲ Ἄνδριοι ἀπήντησαν· «Εἰς σᾶς μὲν μεγάλαι καὶ εὐτυχεῖς θεαὶ ἔχουν δοθῆ, τὴν δὲ νῆσον μας οὐδέποτε ἔχουν ἐγκαταλείψει δύο θεαί, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἰσχυρότεραι ἀπὸ ἐκείνας, δηλ. ἡ Πενία καὶ ἡ Ἀπορία. Προτοῦ ἀπαλλαγῇ ἡ νῆσος μας ἀπὸ αὐτὰς τὰς θεάς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δοθοῦν χρήματα εἰς σᾶς». Αὐτοὶ λοιπόν, ἀφοῦ ἀπήντησαν ταῦτα, ἐπειδὴ δὲν ἔδωσαν τὰ ζητούμενα χρήματα, ἐπολιορκήθησαν. Μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον ὁ Θεμιστοκλῆς, ἐπειδὴ ἐνόησεν, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξαναγκάσῃ αὐτοὺς νὰ δώσουν τὰ χρήματα, ἔλυσε τὴν πολιορκίαν καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν νῆσον.

63. Σαλπιγκτής.

Εἷς σαλπιγκτής, ὁ ὁποῖος συνελήφθη ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς, ἐφώναξεν· «Ὦ ἄνδρες, κινούμενοι ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν[1] ἀφήσατέ με, ἐπειδὴ δὲν σᾶς ἔκαμα τίποτε κακόν· διότι ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐδῶ τὴν σάλπιγγα τίποτε ἄλλο δὲν ἔχω». Ἐκεῖνοι δὲ εἶπον εἰς αὐτόν· «Δὲν θὰ σὲ ἀφήσωμεν, ἀλλὰ θὰ σὲ πωλήσωμεν[2] ὡς δοῦλον, διὰ νὰ τιμωρηθῇς[3], δι' ὅσα κακὰ μᾶς ἔκαμες. Ἐπειδὴ σὺ δὲν ἠδύνασο νὰ πολεμῇς, μὲ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγός σου εἰς ἡμᾶς μὲν ἐπροξένεις φόβον, τοὺς δὲ φίλους σου παρεκίνεις[4] νὰ ἐπιτίθενται μὲ γενναιότητα ἐναντίον ἡμῶν». Ἀφοῦ εἶπον ταῦτα, ἀπεφάσισαν νὰ πωλήσουν τὸν σαλπιγκτήν.

64. Ὁ φιλάργυρος.

Κάποιος φιλάργυρος, ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο, μήπως τὰ οἰκονομικά του[1] περιέλθουν εἰς κακὴν κατάστασιν[2] καὶ ἤθελε νὰ βάλῃ κατὰ μέρος τὰ ἀναγκαῖα πρὸς συντήρησίν του κατὰ τὰ γηρατεῖα του[3], ἠγόρασε χρυσοῦν βῶλον καὶ ἔχωσεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν. Ὁ δοῦλος του προδώσας αὐτὸν ἔπεισεν ἕνα φίλον του νὰ κλέψῃ τὸν βῶλον καὶ νὰ δώσῃ καὶ εἰς αὐτὸν ἓν μέρος ἀπὸ τὸν χρυσόν[4]. Ὅτε δὲ ὁ φιλάργυρος ἀντελήφθη τὴν κλοπήν, ἐφώναξε κλαίων· «Ὦ Ζεῦ, ἐὰν μοῦ φανερώσῃς τὸν κλέπτην, διὰ νὰ τιμωρήσω αὐτόν, ὑπόσχομαι[5], ὅτι θὰ σοῦ ἀνταποδώσω τὴν εὐεργεσίαν καὶ ὅτι θὰ σοῦ ἀφιερώσω ἀργυροῦν τρίποδα». Κάποιος δέ, ὁ ὁποῖος ἤκουσε ταῦτα, συνεβούλευσεν[6] αὐτὸν καὶ εἶπε τὰ ἑξῆς· «Νὰ μετριάσῃς[7] τὴν λύπην σου καὶ νὰ θέσῃς[8] ἕνα λίθον εἰς τὸν ἴδιον τόπον καὶ νὰ νομίζῃς, ὅτι ἐκεῖ ἔχει τεθῆ ὁ χρυσοῦς βῶλος, διότι οὔτε ὁ χρυσοῦς βῶλος σὲ ὠφέλησεν, ὅτε εὑρίσκετο ἐκεῖ».

65. Ἡ κεφαλὴ τῆς Μεδούσης.

Ὁ Περσεύς, ὁ ὁποῖος ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης, κατὰ διαταγὴν[1] τοῦ βασιλέως τῆς Σερίφου Πολυδέκτου λέγε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ται, ὅτι ἔφερε τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ὁ Ἑρμῆς καὶ ἡ Ἀθηνᾶ δεικνύουν εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον πρὸς τὰς θυγατέρας τοῦ Φόρκου, αἱ ὁποῖαι ἦσαν τρεῖς καὶ εἶχον ἕνα μόνον ὀφθαλμὸν καὶ ἕνα ὀδόντα, τοὺς ὁποίους μετεχειρίζοντο διαδοχικῶς[2]. Ἀφοῦ ἥρπασε τούτους καὶ ἐκεῖναι ἐζήτουν αὐτούς, εἶπεν· «Ἐὰν δείξετε εἰς ἐμὲ τὸν δρόμον πρὸς τὰς Γοργόνας, θὰ σᾶς δώσω αὐτούς. Ἀφοῦ δὲ ἐκεῖναι ἔδειξαν τὸν δρόμον, ἦλθε πρὸς αὐτάς. Εἶχον δὲ αἱ Γοργόνες ὄφεις μὲν ἀντὶ κόμης, μεγάλους δὲ ὀδόντας ὡσὰν ἀγριοχοίρων καὶ χαλκίνας χεῖρας· δεικνύουσαι δὲ τὸν ἑαυτόν των μετεμόρφωνον εἰς λίθους τοὺς βλέποντας αὐτάς. Σταθεὶς λοιπὸν πλησίον αὐτῶν ὁ Περσεύς, ἐνῷ αὐταὶ ἐκοιμῶντο, στρέψας τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὀπίσω[3] καὶ κοιτάζων[4] μέσα εἰς χαλκίνην ἀσπίδα, ἡ ὁποία παρουσίαζε[5] τὰ ὁμοιώματα[6] τῶν Γοργόνων, ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, ἡ ὁποία μόνη ἀπὸ τὰς ἀδελφάς της ἦτο θνητή. Ἀφοῦ δὲ ἔθεσε τὴν κεφαλὴν ἐντὸς σάκκου[7], ἀνεχώρησεν. Ἔκτοτε ὁ Περσεύς, ὁσάκις[8] ἐδείκνυεν εἰς τοὺς ἐχθρούς του τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης, μετεμόρφωνεν αὐτοὺς εἰς λίθους.

66. Ὁ δειλὸς κυνηγός.

Κάποιος κυνηγός, ὁ ὁποῖος κατεδίωκεν ἕνα λέοντα, ἠρώτησεν ἕνα ξυλοκόπον[1], ἂν ἠδύνατο νὰ δείξῃ εἰς αὐτὸν τὰ ἴχνη τοῦ λέοντος. «Ὁ λέων» εἶπε «διὰ νὰ κάμῃ ἐπίδειξιν[2] τῆς δυνάμεώς του, ἥρπασε πολλὰ πρόβατα καὶ τοιουτοτρόπως πολὺ ἐζημίωσε τοὺς φίλους μου. Διὰ τοῦτο, ἐὰν δείξῃς εἰς ἐμὲ τὰ ἴχνη του, θὰ φονεύσω αὐτόν». Ὅτε δὲ ὁ ξυλοκόπος εἶπε «Θὰ σοῦ δείξω ἀμέσως καὶ τὸν ἴδιον τὸν λέοντα», ἐκεῖνος ἐπάγω-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σεν[3] ἀπὸ τὸν φόβον του καὶ εἶπε· «Μόνον τὰ ἴχνη του νὰ μοῦ δείξῃς, ὄχι τὸν ἴδιον τὸν λέοντα».

67. Ἄφιξις τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου εἰς τὰ Γαυγάμηλα.

Ἀφοῦ ὁ Ἀλέξανδρος ὑπέταξε[1] τὴν Αἴγυπτον, ἐπορεύθη εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν χωρὶς νὰ τὸν ἐμποδίσῃ κανείς· διότι ὅλαι αἱ ἐκεῖ πόλεις ἤνοιξαν θελληματικῶς τὰς πύλας των καὶ ἐβεβαίωσαν ἐνόρκως[2] τὴν συνθήκην, τὴν ὁποίαν παρήγγειλεν ὁ Ἀλέξανδρος νὰ βεβαιώσουν ἐνόρκως, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο, μήπως καταστραφοῦν, ἂν δὲν ὑπετάσσοντο[3] εἰς αὐτόν. Εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ὑπῆρχον[4] δύο γέφυραι. Ἀφοῦ δὲ ἐπέρασε τὸν Εὐφράτην, ἐσπευσμένως[5] ἐπορεύετο εἰς τὸν Τίγρητα ποταμόν· διότι συλληφθέντες μερικοὶ ἀπὸ τοὺς διεσκορπισμένους[6] ἐχθροὺς εἶπον, ὅτι ὁ Δαρεῖος ἢ κάποιος ἀπὸ τοὺς στρατηγούς του εὑρίσκετο πλησίον τοῦ Τίγρητος, διὰ νὰ μὴ διέλθουν οἱ Μακεδόνες, ἀφοῦ κατασκευάσουν[7] γεφύρας. Ὅτε δὲ ἦλθεν εἰς τὸν ποταμόν, εἶδεν, ὅτι οἱ Πέρσαι εἶχον ἐγκαταλείψει τὸν τόπον τοῦτον· διότι οἱ σύμβουλοι τοῦ Δαρείου συνεβούλευσαν αὐτὸν νὰ συμπλακῇ[8] πρὸς τοὺς ἐχθροὺς εἰς τὰ Γαυγάμηλα, διότι εἰς τὴν ἐκεῖ πεδιάδα, ἡ ὁποία ἦτο ἀνοικτὴ[9] κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν[10], ὅλη ἡ μεγάλη στρατιὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιδείξῃ τὴν ἀνδρείαν της. Καὶ ὁ Δαρεῖος εὐκόλως πεισθείς, ἀφοῦ ὑπεδείχθη ἡ πεδιὰς εἰς αὐτόν, παρέταξε τὰς ἑκατὸν μυριάδας τῶν πεζῶν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον. Ἀφοῦ ἀνηγγέλθησαν ταῦτα, οἱ Μακεδόνες διέβησαν τὸν ποταμὸν καὶ ἔσπευδον εἰς τὰ Γαυγάμηλα, διὰ νὰ συμπλακοῦν πρὸς τοὺς βαρβάρους.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

68. Οἱ βασιλεῖς τῶν Περσῶν.

Οἱ βασιλεῖς τῶν Περσῶν ἦσαν 12· μερικοὶ δὲ λέγουν, ὅτι ἦσαν 13 οὐχὶ ὀρθῶς, διότι ὁ Σμέρδις ὁ Μάγος δὲν ἦτο ἀπὸ τοὺς Ἀχαιμενίδας. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀπὸ αὐτοὺς ὁ Κῦρος, ὁ υἱὸς τοῦ Καμβύσου, ὁ ὁποῖος ἔγινε βασιλεὺς κατὰ τὸ 3ον ἔτος[1] τῆς 55ης Ὀλυμπιάδος, ἐβασίλευσεν 29 ἔτη· ἦτο δὲ ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐνδοξοτάτη, διότι ὄχι μόνον ἀπήλλαξε τοὺς Πέρσας ἀπὸ τὴν δουλείαν ὑποτάξας τοὺς Μήδους, ἀλλὰ καὶ κατέστρεψε[2] τὴν δύναμιν τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας Κροίσου κατὰ τὸ 11ον ἔτος τῆς βασιλείας του. Ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Καμβύσης ἐβασίλευσεν 7 ἔτη καὶ 5 μῆνας. Μετὰ τὸν Καμβύσην ὁ Μάγος Σμέρδις, ὁ ὁποῖος ἐξηπάτησε τοὺς Πέρσας λέγων, ὅτι ἦτο ἀδελφὸς τοῦ Καμβύσου, ἐβασίλευσεν ὀλίγον χρόνον. Ὅτε δὲ κατὰ τὸν 8ον μῆνα τῆς βασιλείας του ἑπτὰ ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεῖς Πέρσας ἐφόνευσαν τὸν Σμέρδιν, ἔγινε βασιλεὺς ὁ Δαρεῖος, ὁ υἱὸς τοῦ Ὑστάσπου, ὁ ὁποῖος βασιλεύσας 36 ἔτη ἀπέθανε κατὰ τὸ 4ον ἔτος τῆς 73ης Ὀλυμπιάδος. Τέταρτος βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἦτο ὁ Ξέρξης ὁ Α΄, ὁ υἱὸς τοῦ Δαρείου, ὁ ὁποῖος βασιλεύσας 20 ἔτη ἐφονεύθη κατὰ τὸ 4ον ἔτος τῆς 78ης Ὀλυμπιάδος, πέμπτος δὲ ὁ υἱὸς τοῦ Ξέρξου Ἀρταξέρξης, τὸν ὁποῖον οἱ Ἕλληνες ἐπωνόμαζον Μακρόχειρα. Ἀφοῦ δὲ ὁ Ἀρταξέρξης ἐβασίλευσε 40 ἔτη, οἱ δύο ἀπὸ τοὺς τρεῖς υἱούς του, ὁ Ξέρξης ὁ Β΄ καὶ ὁ Σογδιανός, ἐβασίλευσαν ὀλίγον χρόνον, ὁ μὲν Ξέρξης 45 ἡμέρας, ὁ δὲ Σογδιανὸς 7 μῆνας. Τὸν Σογδιανὸν ἐφόνευσεν ὁ τρίτος ἀδελφὸς Δαρεῖος, ὁ ἐπονομαζόμενος Νόθος, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσεν 20 ἔτη, μέχρι τοῦ 1ου ἔτους τῆς 94ης Ὀλυμπιάδος. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δαρείου τοῦ Νόθου ἐβασίλευσε 45 ἔτη ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρταξέρξης, ὁ ἐπονομαζόμενος Μνήμων. Μετὰ τὸν Ἀρταξέρξην τὸν Μνή-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μονα ἐβασίλευσεν ὁ Ἀρταξέρξης ὁ Ὦχος 21 ἔτη. Κατὰ τὸ 3ον ἔτος τῆς 110ης Ὀλυμπιάδος ἐφόνευσεν αὐτὸν ὁ ἀρχηγὸς τῶν δορυφόρων Βαγώας καὶ ἀνεβίβασεν[1] εἰς τὸν θρόνον τὸν νεώτατον υἱὸν τοῦ Ἀρταξέρξου Ἄρσην, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἐβασίλευσε 2 ἔτη, ἐφονεύθη καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸν Βαγώαν. Τέλος τὸ βασίλειον τοῦ τελευταίου[2] βασιλέως τῶν Περσῶν Δαρείου τοῦ Κοδομαννοῦ κατέλυσεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κατὰ τὸ 3ον ἔτος τῆς 112ης Ὀλυμπιάδος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ Γ'

69. Διογένης.

Ὅτε οἱ Σινωπεῖς κατεδίκασαν[1] εἰς θάνατον τὸν Ἰκέσιον, ἐπειδὴ παρέβη κάποιον νόμον, ὁ υἱός του Διογένης ἐδραπέτευσε (καὶ ἦλθεν) εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐκεῖ συναναστρεφόμενος[2] μὲ πολλοὺς φιλοσόφους, ἐθαύμαζε πρὸ πάντων τὸν κυνικὸν φιλόσοφον Ἀντισθένη. Ἐπειδὴ ὁ Διογένης περιέπεσεν εἰς μεγάλην πενίαν, δὲν ἠμποροῦσε νὰ διατρέφῃ τὸν δοῦλον του Μάνην· ὅτε δὲ ἔμαθεν, ὅτι αὐτὸς ἐδραπέτευσε, δὲν ἠθέλησε νὰ καταδιώξῃ αὐτόν, ἐπειδὴ ἐδραπέτευσεν, ἀλλὰ εἶπεν· «Εἶναι ἐντροπή[3], ἄν, ἀφοῦ ὁ Μάνης ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃ χωρὶς τὸν Διογένην, δὲν ἠμπορεῖ ὁ Διογένης νὰ ζήσῃ χωρὶς τὸν Μάνην». Λέγεται δέ, ὅτι ὁ Διογένης εἶχεν ἕνα πίθον ὡς κατοικίαν[4] του καὶ ὅτι ἐφόρεσεν[5] ἐλαφρότατα[6] καὶ ἁπλούστατα ἐνδύματα[7], τὰ ὁποῖα ἐφόρει[8] καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ κατὰ τὸ θέρος. Ἀφοῦ δὲ ἔζησε πολὺν χρόνον εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀπεφάσισε[9] νὰ πορευθῇ εἰς τὴν νῆσον Αἴγιναν. Συνέβη δὲ εἰς αὐτόν, ὅτε ἐταξίδευε, νὰ συλληφθῇ ἀπὸ πειρατάς, οἱ ὁποῖοι ἔφεραν[10] αὐτὸν εἰς τὴν Κρήτην διὰ νὰ τὸν πωλήσουν. Κάποιος δὲ Ξενιάδης ἀπὸ τὴν Κόρινθον ἠγόρασεν αὐτὸν καὶ ἀφοῦ τὸν ἔφερεν εἰς τὴν Κόρινθον, παρέδωσεν εἰς αὐτὸν τὰ τέκνα του διὰ νὰ τὰ ἐκπαιδεύσῃ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

70. Κρίσις τοῦ Κύρου.

Ἓν παιδίον μεγαλόσωμον[1], τὸ ὁποῖον εἶχε μικρὸν χιτῶνα, ὅτε εἶδεν εἰς τὸ σχολεῖον ἄλλο παιδίον μικρόσωμον, τὸ ὁποῖον εἶχε μεγάλον χιτῶνα, ἔβγαλε[2] τὸν ἰδικόν του χιτῶνα, ἔβγαλε[3] καὶ τοῦ μικροσώμου παιδίου[4], χωρὶς αὐτὸ νὰ θέλῃ, τὸν μεγάλον χιτῶνα, τὸν ὁποῖον αὐτὸ ἐφόρει. Ἔπειτα τὸν μὲν ἰδικόν του χιτῶνα ἐφόρεσεν[5] εἰς ἐκεῖνο[6], τὸν δὲ χιτῶνα ἐκείνου ἐφόρεσεν[7] αὐτός. Τὸ μικρότερον παιδίον ἐπῆγεν[8] εἰς τὸν διδάσκαλόν των καὶ εἶπε· «Τὸ μεγαλόσωμον ἐκεῖνο παιδίον μοῦ ἐπῆρε[9] τὸν χιτῶνα μου καὶ τὸν ἐφόρεσεν αὐτό. Νὰ τιμωρήσῃς[10] αὐτὸ μὲ τὴν πρέπουσαν τιμωρίαν». Ὁ διδάσκαλος, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ μάθῃ[11], ἂν ὁ Κῦρος, ὁ ὁποῖος ἦτο καὶ αὐτὸς τότε παιδίον ἀκόμη καὶ μαθητής, ἐξετάζῃ ἀκριβῶς[12] τὰ δίκαια, ὥρισεν[13] αὐτὸν νὰ δικάσῃ[14] διὰ τοὺς χιτῶνας. Ὁ Κῦρος ἔβγαλεν ἀπόφασιν[15], ὅτι ἦτο καλύτερον καὶ διὰ τοὺς δύο νὰ ἔχῃ ὁ καθένας τὸν χιτῶνα, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐταίριαζεν[16]. Ἀλλὰ ὁ διδάσκαλος ἐτιμώρησε τὸν Κῦρον, διότι δὲν ἐδίκασεν[17] ὀρθῶς. «Ἐγὼ» εἶπε «δὲν σὲ διώρισα δικαστὴν ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ταιριάζει, ἀλλὰ ποίου ἀπὸ τοὺς δύο εἶναι ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς δύο χιτῶνας.

71. Οἱ Πέρσαι εἰς τὴν Φωκίδα.

Ὅτε οἱ Πέρσαι κατέβησαν εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Κηφισσοῦ ποταμοῦ, διέταξεν ὁ Ξέρξης νὰ διαβοῦν τὸν ποταμόν, διὰ νὰ κυριευθοῦν καὶ πυροληθοῦν καὶ αἱ πόλεις τῶν Φωκέων, αἱ ὁποῖαι εὑρίσκοντο εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ Παρνασσοῦ. Αἱ δὲ περισσότεραι ἀπὸ τὰς ἄλλας πόλεις αὐτῶν εἶχον λεηλατηθῆ[1] καὶ πυρ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πολιηθῆ· διότι ὁ βασιλεὺς παρακινηθεὶς[2] ἀπὸ τοὺς Θεσσαλοὺς εἶχε διατάξει[3] νὰ ἐρημώσουν[4] τὴν χώραν τῶν Φωκέων καὶ νὰ καύσουν τὰ πάντα, ἐπειδὴ δὲν ἡνώθησαν[5] μὲ αὐτόν. Ἀφοῦ δὲ οἱ Πέρσαι διέβησαν τὸν ποταμόν, ἀπεχωρίσθη[6] μέρος τοῦ στρατεύματος, διὰ νὰ καύσῃ τὰς πόλεις, αἱ ὁποῖαι εὑρίσκοντο εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ Παρνασσοῦ. Ὄχι μόνον δὲ ἔκαυσαν τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, ἀλλὰ καὶ ἐφόνευσαν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἠδύναντο νὰ φύγουν· διότι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δυναμένους νὰ φέρουν ὅπλα εἶχον συνταχθῆ[7], διὰ νὰ ἀντισταθοῦν εἰς τοὺς Πέρσας μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. Ἀφοῦ δὲ αἱ πόλεις καὶ τὰ χωρία τῶν Φωκέων ἐκυριεύθησαν εὐκόλως καὶ ἐπυρπολήθησαν, οἱ Πέρσαι ἐπορεύθησαν εἰς τοὺς Δελφούς, διὰ νὰ λεηλατήσουν καὶ καύσουν καὶ τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος· διότι ἐγνώριζον, ὅτι τὸ μαντεῖον ἦτο γεμᾶτον[8] ἀπὸ πολυτιμότατα ἀφιερώματα. Ἀφοῦ δὲ τὸ στράτευμα διέβη τὸ ὄρος, εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ ὁποίου εὑρίσκοντο[9] οἱ Δελφοί, διέτρεξε μεγάλον κίνδυνον.[10] Λέγεται δηλ., ὅτι ἔγινε φοβερὰ θύελλα καὶ ὅτι καὶ ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις ἀντεστάθησαν εἰς τοὺς βαρβάρους καὶ ἔτρεψαν αὐτοὺς εἰς φυγήν.[11] Οἱ ἴδιοι δὲ οἱ Πέρσαι ἔλεγον, ὅτι ἐπετέθησαν ἐναντίον αὐτῶν δύο γίγαντες καὶ ὅτι κανεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντισταθῇ εἰς αὐτοὺς καὶ ὅτι ὅλον τὸ στράτευμα ἐτράπη[12] εἰς φυγήν. Ἔπειτα δὲ τὸ ἀποχωρισθὲν μέρος τοῦ στρατεύματος ἦλθε πάλιν[13] εἰς τὴν Βοιωτίαν.

72. Ἀβδηρίτης.

Κάποιος Ἀβδηρίτης ταξιδεύων ἠρώτησε τὸν πηδαλιοῦχον[1], τί[2] ὥρα ἦτο. Ἀφοῦ δὲ ὁ πηδαλιοῦχος εἶπεν, ὅτι δὲν ἐγνώριζεν,[3] ἠρώτησε πάλιν ὁ Ἀβδηρίτης, πόσον καιρὸν[4] ἦτο πη-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δαλιοῦχος εἰς τὸ πλοῖον. Ἀφοῦ δὲ ἐκεῖνος εἶπεν «Ἓξ ἔτη», ὁ Ἀβδηρίτης ἐφώναξε· «Θαύμασέ[5] με διὰ τὴν σοφίαν μου. Ἐγὼ μέν, ἐνῷ πρὸ ἕξ μηνῶν ἠγόρασα μίαν οἰκίαν, ὅταν ὁ ἥλιος καταβῇ[6] εἰς τὴν αὐλήν, γνωρίζω νὰ λέγω τὴν ὥραν, σὺ δὲ ἀπὸ τὸ πλοῖον δὲν ἠμπορεῖς νὰ συμπεράνῃς[7], τί ὥρα εἶναι, ἀφοῦ τόσον χρόνον εἶσαι πηδαλιοῦχος[8] αὐτοῦ».

73. Οἱ Σπαρτιᾶται ἐξερχόμενοι εἰς τὸν πόλεμον.

Ὅτε οἱ Σπαρτιᾶται ἐξήρχοντο εἰς τὸν πόλεμον, ἐθυσίαζον εἰς τὰς Μούσας· ὅτε δὲ ἐπήρχοντο κατὰ τὴν μάχην ἐναντίον τῶν ἀντιπάλων[1] των, μετεχειρίζοντο αὐλητάς. Εἶχον δὲ συνήθειαν[2] νὰ ἐπέρχωνται μὲν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, νὰ μὴ καταδιώκουν δὲ τοὺς τρεπομένους εἰς φυγήν. Μεγάλη καταισχύνη ἦτο δι' αὐτοὺς νὰ τραποῦν εἰς φυγὴν[3] ἢ νὰ ἐγκαταλείψουν[4] τὴν ἀσπίδα των. Διὰ τοῦτο κάποια Σπαρτιᾶτις, ὅτε παρέδιδε τὴν ἀσπίδα εἰς τὸν υἱόν της, ὁ ὁποῖος ἐπήγαινεν[5] εἰς τὸν πόλεμον, εἶπεν· «Ὁ πατήρ σου πάντοτε διέσωζεν αὐτὴν διὰ σέ· καὶ σὺ λοιπὸν νὰ διασώσῃς αὐτήν, ἄλλως[6] νὰ μὴ ἐπιστρέψῃς[7]». Ἡ δὲ Γοργώ, ἡ σύζυγος τοῦ Λεωνίδου, ὅτε παρέδιδε τὴν ἀσπίδα εἰς τὸν υἱόν της, ὁ ὁποῖος ἐπήγαινεν εἰς τὸν πόλεμον, εἶπεν· «Ἢ ταύτην ἢ ἐπὶ ταύτης».

74. Ὁ ποιητὴς Φιλόξενος καὶ ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν Διονύσιος.

Ἐπειδὴ ὁ ποιητὴς Φιλόξενος περιεγέλασε[1] κάποτε τὰ ποιήματα τοῦ τυράννου τῶν Συρακουσῶν Διονυσίου, οὗτος εἶπε· «Νὰ ὑπάγῃς εἰς τὰ λατομεῖα[2]». Καὶ ἀμέσως ἤρχοντο[3] οἱ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δορυφόροι, διὰ νὰ ὁδηγήσουν ἐκεῖ τὸν Φιλόξενον· ἐκεῖνος δὲ ἀγογγύστως[4] ἀπήρχετο· διότι ἐγνώριζεν, ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ μετ' ὀλίγον χρόνον. Καὶ πραγματικῶς ἀνεκλήθη τὴν ἑπομένην ἡμέραν. Ὅτε δὲ πάλιν προσεκλήθη νὰ ἀκούσῃ[5] ποιήματα τοῦ Διονυσίου, ἀφοῦ ἔμεινεν ὀλίγον, ἐσηκώθη[6]. Ὅτε δὲ εἶπεν εἰς αὐτὸν ὁ τύραννος· «Ὦ Φιλόξενε, ποῦ λοιπὸν θὰ ὑπάγῃς τώρα;» οὗτος εἶπε· «Θὰ ὑπάγω εἰς τὰ λατομεῖα».

75. Ἡ νῆσος Δῆλος.

Ἡ Δῆλος καὶ αἱ ἄλλαι Κυκλάδες νῆσοι εὑρίσκονται εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. Ἡ νῆσος αὐτὴ ἐτιμᾶτο ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας, διότι ἐλέγετο, ὅτι ἐκεῖ ἐγεννήθησαν ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις, τὰ τέκνα τῆς Λητοῦς. Διὰ τοῦτο ἡ Δῆλος ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τοὺς δύο τούτους θεούς. Εἰς τὴν Δῆλον ὑπῆρχε λαμπρότατος ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, εἰς τὸν ὁποῖον πολλὰ ἀφιερώματα εἶχον ἀφιερωθῆ ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα.

76. Κάτων.

Ὁ Μᾶρκος Κάτων ὑπῆρξεν εἷς ἀπὸ τοὺς ἐνδοξοτάτους ἄνδρας τῆς Ρώμης, ἀλλ' ὅμως [1] κανὲν ἄγαλμα αὐτοῦ δὲν εἶχε στηθῆ[2]. Πολλοὶ λοιπὸν ξένοι, οἱ ὁποῖοι ἐγνώριζον τὰ πολεμικὰ κατορθώματα[3] τοῦ Κάτωνος, ἐρχόμενοι[4] εἰς τὴν Ρώμην παρεξενεύοντο[5], διότι ἔβλεπον, ὅτι εἶχον στηθῆ ἀγάλματα[6] πολλῶν ἀδοξοτέρων ἀνδρῶν, τοῦ δὲ Κάτωνος δὲν εἶχε στηθῆ. Ὅτε δὲ κάποιος ἐζήτει νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τοῦ ὅτι δὲν εἶχε στηθῆ ἄγαλμα τοῦ Κάτωνος, εἶπεν ὁ Κάτων· «Προτιμῶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

περισσότερον νὰ παραξενεύωνται οἱ ἄνθρωποι, διὰ τί δὲν ἔχει στηθῆ ἄγαλμά μου, παρὰ διὰ τί ἔχει στηθῆ».

77. Ὁ μάντις.

Κάποτε εἷς μάντις ἐκάθητο εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἐφώναζεν εἰς τοὺς διερχομένους· «Μὴ προσπερνᾶτε[1], ὦ ἄνθρωποι· ἠξεύρω τὸ παρόν, ἀκόμη δὲ γνωρίζω ἐκ τῶν προτέρων[2] τὸ μέλλον. Ὅποιος λοιπὸν θέλει νὰ γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων τὸ μέλλον, ἂς πλησιάζῃ». Πολλοὶ ἐπλησίαζον, διὰ νὰ γνωρίσουν ἐκ τῶν προτέρων τὰ μέλλοντα. Ἐξαίφνης ἦλθεν εἷς ὑπηρέτης, ὁ ὁποῖος εἶπεν εἰς τὸν μάντιν· «Πήγαινε, διότι κλέπται ἔχουν ἀνοίξει τὰς θύρας τῆς οἰκίας σου καὶ ἔχουν κλέψει, ὅσα εὑρίσκοντο ἐντὸς αὐτῆς». Ἐσηκώθη λοιπὸν ὁ μάντις καὶ ἀνεχώρησε ταχέως. Κάποιος δὲ ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους, ὅτε εἶδεν, ὅτι αὐτὸς ἔτρεχεν, ἐφώναξεν· «Ὦ σύ, ὁ ὁποῖος, ἐνῷ ἔλεγες, ὅτι γνωρίζεις ἐκ τῶν προτέρων τὰ ξένα πράγματα, δὲν ἐγνώριζες ἐκ τῶν προτέρων τὰ ἰδικά σου».

78. Ἀλκιβιάδης.

Ὅτε ὁ Ἀλκιβιάδης ἦτο ἀκόμη παιδίον, ἐπειδὴ ἐνικήθη κάποτε εἰς τὴν πάλην[1], ἐδάγκασε τὴν χεῖρα ἐκείνου, ὁ ὁποῖος τὸν ἐνίκησεν. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐδαγκάσθη, εἶπε· «Δαγκάνεις ὅπως αἱ γυναῖκες»· «Ὄχι» εἶπεν «ἀλλά, ὅπως οἱ λέοντες».

Κάποτε ἀπέκοψεν ὁ Ἀλκιβιάδης τὴν οὐρὰν ἑνὸς ὡραίου κυνός, τὸν ὁποῖον εἶχεν. Ἀφοῦ δὲ ἀπεκόπη ἡ οὐρὰ τοῦ κυνός, οἱ φίλοι του ἠρώτησαν αὐτόν· «Διὰ τί ἔκαμες αὐτό ;» Ἐκεῖνος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δὲ ἀπεκρίθη· «Διὰ νὰ ὁμιλοῦν[2] οἱ Ἀθηναῖοι περὶ ἐμοῦ».

Ὅτε ἀπεσύρθησαν[3] οἱ Ἀθηναῖοι ἱππεῖς ἀπὸ τὴν μάχην τοῦ Δηλίου μὴ φροντίζοντες διὰ τοὺς πεζούς, ὁ Ἀλκιβιάδης ἰδών, ὅτι ὁ Σωκράτης εἶχε κουρασθῆ, δὲν ἐπροσπέρασεν[4], ἀλλὰ παρηκολούθησεν αὐτόν, ἕως ὅτου ἦλθον εἰς ἀσφαλὲς μέρος.

Ὅτε εὑρισκόμενος ὁ Ἀλκιβιάδης εἰς τὸ Ἄργος ἤκουσεν, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον καταδικάσει αὐτὸν εἰς θάνατον, δὲν ἐδίστασε[5] νὰ ἔλθῃ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους,διὰ νὰ ἐκδικηθῇ[6] τοὺς Ἀθηναίους.

79. Ὁ Νικίας καὶ οἱ Συρακόσιοι.

Ὅτε ἔμαθον οἱ Συρακόσιοι, ὅτι μέγα στράτευμα τῶν Ἀθηναίων εἶχε φθάσει[1] εἰς τὴν Σικελίαν, ἐξεπλάγησαν· διότι ἐνόμιζον, ὅτι αὐτοὶ ἀμέσως θὰ ἔλθουν[1] ἐναντίον τῆς πόλεώς των. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Νικίας τρεῖς μῆνας ἔμενεν[2] ἐκεῖ χωρὶς νὰ κάμνῃ τίποτε, τόσον κατεφρόνησαν αὐτόν, ὥστε ἱππεῖς τῶν Συρακοσίων ἐλθόντες εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ ἠρώτησαν σκωπτικῶς[3], ἐὰν ἔχῃ ἔλθει[1] διὰ νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν Σικελίαν.

80. Πλάτων.

Ὅτε κάποιος δοῦλος τοῦ Πλάτωνος ἔκαμε κάποιο μέγα σφάλμα[1], ἐπειδὴ ὁ Πλάτων ἐνόησεν[2], ὅτι, ἐπειδὴ ἦτο ὠργισμένος, θὰ κτυπήσῃ αὐτὸν μὲ σκληρότητα[3], ἔδωσε τὴν μάστιγα εἰς κάποιον ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ παρευρισκομένους φίλους του καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν· «Νὰ λάβῃς αὐτὴν καὶ νὰ κτυπήσῃς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἔσφαλεν».

Ὅτε ὁ Πλάτων ἐπῆγεν εἰς τὰς Συρακούσας, ἔγινε μισή-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸς[4] εἰς τὸν τύραννον Διονύσιον, διότι ὡμίλει περὶ δικαιοσύνης καὶ τυραννίδος. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὁ τύραννος ἐσκέπτετο νὰ φονεύσῃ αὐτόν· ἔπειτα δέ, ἐπειδὴ ὁ ἀδελφὸς τῆς γυναικός του Δίων ἐνόησεν αὐτὸ καὶ τὸν παρεκάλεσε, τοῦτο μὲν δὲν ἔκαμε, παρέδωσε δὲ αὐτὸν εἰς τὸν Πόλλιν τὸν Λακεδαιμόνιον, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔλθει τότε ὡς πρεσβευτής, διὰ νὰ τὸν πωλήσῃ. Καὶ ἐκεῖνος, ἀφοῦ ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν Αἴγιναν, τὸν προσέφερεν εἰς πώλησιν[5]. Ὁ δὲ Ἀννίκερις ὁ Κυρηναῖος ἠλευθέρωσεν[6] αὐτὸν ἀντὶ εἴκοσι μνῶν καὶ τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

81. Ὁ Θεμιστοκλῆς πλησίον τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν.

Ὅτε ὁ Παυσανίας κατεδικάσθη[1] ὡς προδότης, καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς κατηγορήθη[2], ὅτι δῆθεν ἦτο συνωμότης. Πληροφορηθεὶς δέ, ὅτι ἐστάλησαν ἄνδρες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων εἰς τὸ Ἄργος, διὰ νὰ συλλάβουν αὐτόν, ἐπρόλαβε[3] καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν Ἀσίαν. Καὶ ἐγνώριζε μέν, ὅτι ἐμισεῖτο ἀπὸ τοὺς Πέρσας ἕνεκα τῆς ναυμαχίας τῆς Σαλαμῖνος, ἀλλ' ὅμως ἤλπιζεν, ὅτι θὰ τύχῃ συγγνώμης λέγων, ὅτι μετὰ τὴν ναυμαχίαν ἠμπόδισε τοὺς Ἕλληνας νὰ λύσουν τὰς γεφύρας τοῦ Ἑλλησπόντου. Ὅτε δὲ οἱ ὑπηρέται τοῦ Ἀρταξέρξου ἠρώτων[4] αὐτόν, ποῖος ἦτο καὶ τί σκεπτόμενος εἶχεν ἔλθει, ἀπεκρίθη, ὅτι εἶχεν ἔλθει, διὰ νὰ συνδιαλεχθῇ μὲ τὸν βασιλέα περὶ σπουδαίων ὑποθέσεων· «Τὸ δὲ ὄνομά μου» εἶπε «κανεὶς δὲν θὰ μάθῃ πρωτίτερα ἀπὸ τὸν βασιλέα». Ὅτε δὲ ὡδηγήθη ἐνώπιον τοῦ Ἀρταξέρξου, εἶπε τὰ ἑξῆς· «Εἶμαι ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος, ὁ ὁποῖος ἔβλαψα[5] μὲν τὸν πατέρα σου, ὅτε ἔπρεπε νὰ σώ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σω τὴν πατρίδα μου, πολὺ δὲ περισσότερον ὠφέλησα αὐτόν, ὅτε, ἀφοῦ εἶχε σωθῆ ἡ πατρίς μου, ἐπετρέπετο νὰ κάμω χάριν εἰς σᾶς· ἔχω δὲ ἔλθει διὰ νὰ ἐπανορθώσω τὰ σφάλματά[6] μου. Διότι τώρα τοὺς μὲν Ἕλληνας θὰ ἐκδικηθῶ, ἐπειδὴ μὲ ἔχουν ἐκδιώξει[7], τὴν δὲ ἰδικήν σου δύναμιν θὰ αὐξήσω, ἐὰν θέλῃς νὰ μὲ προσλάβῃς ὡς σύμμαχον. Μόνον δὲ ἑνὸς ἔτους προθεσμίαν ζητῶ, διὰ νὰ δύναμαι, ἀφοῦ μάθω τὴν ἰδικήν σας γλῶσσαν, νὰ συνδιαλέγωμαι χωρὶς διερμηνέα». Ὅτε οἱ ἔμπιστοι τοῦ βασιλέως ἐπληροφορήθησαν τὸ ὄνομά του, ὠργίσθησαν καὶ κάποιος Ρωξάνης, ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ εὑρίσκεται πλησίον τοῦ Θεμιστοκλέους, ἀναστενάξας εἶπε· «Φίδι παρδαλό[8], ἡ κακὴ τύχη τοῦ βασιλέως σὲ ἔφερεν ἐδῶ». Ὁ δὲ Ἀρταξέρξης λησμονήσας τὰ κακά, τῶν ὁποίων ἐκεῖνος ἦτο αἴτιος, ἐμακάριζε τὸν ἑαυτόν του, διότι εἶχεν εὕρει[9] ἰσχυρὸν σύμμαχον καὶ ἐθυσίασεν εἰς τοὺς θεοὺς καὶ λέγεται, ὅτι τὴν νύκτα εἰς τὸν ὕπνον του τρεῖς φορὰς ἐφώναξεν· «Ἔχω τὸν Θεμιστοκλῆ τὸν Ἀθηναῖον». Καὶ μετὰ ἓν ἔτος, ἀφοῦ ὁ Θεμιστοκλῆς εἶχε μάθει τὴν γλῶσσαν τῶν Περσῶν, τόσον ἐγοήτευε[10] τὸν βασιλέα μὲ τοὺς λόγους του, ὥστε εἶχε λάβει λαμπρὰ δῶρα ἀπὸ αὐτὸν καὶ συνδιελέγετο μὲ αὐτὸν ὄχι ὡς ξένος, ἀλλὰ ὡς οἰκεῖος καὶ φίλος. Ὅλοι δὲ οἱ ἄλλοι οἱ πλησίον τοῦ βασιλέως ἐμίσουν αὐτόν· διότι ἠγανάκτουν, ἐπειδὴ τοῦ μὲν ξένου ἡ δύναμις ηὐξήθη, αὐτοὶ δὲ παρημελοῦντο. Καὶ ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον περιεφρόνει τὴν ἔχθραν των· ὅτε δὲ ἐνόησεν, ὅτι οἱ ἀντίπαλοί του κατέβαλλον πᾶσαν προσπάθειαν[11], διὰ νὰ ἐκδιώξουν αὐτόν, ἀπεσύρθη[12] ἑκουσίως εἰς τὴν Μαγνησίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει ἀπὸ τὸν βασιλέα. Ἐκεῖ κατῴκει μέχρι τοῦ θανάτου του μὴ ἐκτελέσας μέν, ὅσα συνεφώνησε μὲ τὸν βασιλέα, τιμώμενος δὲ καὶ θαυμαζόμενος ἀπὸ αὐτόν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

82. Λακεδαιμονία.

Κάποια Λακεδαιμονία, ἡ ὁποία εἶχε στείλει[1] εἰς τὸν πόλεμον πέντε υἱούς, ἐστέκετο ἔμπροσθεν τῆς πόλεως διὰ νὰ πληροφορηθῇ, πῶς εἶχεν ἀποβῆ ἡ μάχη. Ὅτε δὲ ἦλθε κάποιος καὶ εἶπεν, ὅτι ὅλοι οἱ υἱοί της εἶχον φονευθῆ, εἶπε· «Δὲν ἠρώτησα αὐτό, ἀλλὰ τί κάμνει[2] ἡ πατρίς». Ἀφοῦ δὲ εἶχε πληροφορηθῆ, ὅτι οἱ Σπαρτιᾶται εἶχον νικήσει[3], εἶπεν· «Ἀγογγύστως[4] ὑπομένω[5] τὸν θάνατον τῶν υἱῶν μου».

83. Ὁ Γόρδιος δεσμός.

Ὁ Γόρδιος ἦτο πτωχὸς κάτοικος τῆς Φρυγίας καὶ εἶχεν ἕνα μικρὸν ἀγρόν. Ὅτε δὲ κάποτε ἠροτρία αὐτόν, κάποιος ἀετὸς ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω εἰς τὸν ζυγόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Γόρδιος ἐνόμισεν[1], ὅτι τὸ γεγονὸς τοῦτο ἦτο θαῦμα[2], ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν Τελμισσόν, διὰ νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τούτου· διότι καὶ οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία τῆς πόλεως ταύτης ἐγνώριζον τὴν μαντικὴν τέχνην. Κάποια λοιπὸν κόρη συνεβούλευσεν αὐτὸν νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν Δία. Ἀφοῦ δὲ ἐκεῖνος παρεκάλεσεν[3] αὐτήν, ἡ κόρη ἀκολουθήσασα ὑπέδειξεν εἰς αὐτόν, ποῦ ἔπρεπε νὰ θυσιάσῃ καὶ πῶς. Ἔπειτα δέ, ἀφοῦ ἔλαβε σύζυγον τὸν Γόρδιον, ἐγέννησεν[4] υἱόν, τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν Μίδαν. Ὅτε δὲ ὁ Μίδας ἠνδρώθη[5], συνέβη νὰ περιέλθουν οἱ Φρύγες εἰς διχόνοιαν μεταξύ των[6]. Ἐπειδὴ δὲ συνάψαντες μάχην μεταξύ των ἔχασαν πολλοὺς ἄνδρας, λυπηθέντες[7] διὰ τὴν ἀθλιότητά[8] των ἠρώτησαν τὸν θεόν. Ὁ θεὸς εἶπεν, ὅτι ἅμαξα θὰ φέρῃ εἰς αὐτοὺς βασιλέα καὶ ὅτι αὐτὸς θὰ φροντίσῃ[9] διὰ τὴν ὁμόνοιαν τῶν Φρυ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γῶν. Ἐνῷ δὲ αὐτοὶ ἐσκέπτοντο ἀκόμη περὶ τούτου, ἐπέρασεν ἀπ' ἐκεῖ κατὰ τύχην ὁ Μίδας ἐφ' ἁμάξης. Οἱ Φρύγες ἐχάρησαν, διότι ἐνόμισαν[10], ὅτι ὁ Μίδας ἐστάλη εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τὸν θεόν. Ἀμέσως λοιπὸν ὁ Μίδας ἔγινε βασιλεὺς τῶν Φρυγῶν. Ἀφοῦ δὲ αὐτὸς ἔγινε βασιλεύς, κατέπαυσε τὴν ἐπανάστασιν καὶ ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Δία τὴν ἅμαξαν τοῦ πατρός του. Ἐλέγετο δὲ τὸ ἑξῆς περὶ αὐτῆς τῆς ἁμάξης, ὅτι δηλ. ἐκεῖνος θὰ γίνῃ κύριος τῆς Ἀσίας, ὁ ὁποῖος θὰ λύσῃ τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμάξης. Ἦτο δὲ ὁ δεσμὸς ἀπὸ φλοιὸν κρανειᾶς καὶ δὲν ἐφαίνετο οὔτε ἀρχὴ οὔτε τέλος αὐτοῦ. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος λοιπόν, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ συγκροτήσῃ μάχην[11] πρὸς τὸν Δαρεῖον, ἠθέλησε[12] νὰ λύσῃ τὸν δεσμόν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδυνήθη νὰ λύσῃ αὐτόν, ἐκτύπησε μὲ τὸ ξίφος του καὶ ἔκοψε τὸν δεσμόν.

84. Ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν Γέλων.

Ὁ Γέλων, ὁ τύραννος τῶν Γελῴων, ὅτε ἔγινε κύριος[1] καὶ τῶν Συρακουσῶν, εἰς μὲν τὸν ἀδελφόν του Ἱέρωνα ἀνέθεσε[2] νὰ φροντίσῃ[3] διὰ τὰ ἐν Γέλᾳ, αὐτὸς δὲ ἐφρόντισε διὰ τὰ ἐν Συρακούσαις. Ὅτε δὲ ὁ Ξέρξης ἐσκόπευε[4] νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων καὶ οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος πρέσβεις παρεκάλεσαν τὸν Γέλωνα νὰ συμμαχήσῃ, ἐκεῖνος ἠθέλησε μὲν νὰ πράξῃ τοῦτο, εἶπεν ὅμως, ὅτι θὰ πολεμήσῃ[5] μὲ αὐτοὺς ἐναντίον τῶν Περσῶν, ἂν γίνῃ στρατηγὸς ὅλων· διότι ἐνόμιζεν, ὅτι ἄνευ τῆς συμμαχίας του δὲν θὰ νικήσουν[1] τοὺς Πέρσας. Ἐκεῖνοι δὲ στενοχωρηθέντες[6] ἀπεκρίθησαν, ὅτι δὲν εἶχον ἀνάγκην στρατηγοῦ, ἀλλὰ στρατεύματος. Ἀφοῦ εἶπον ταῦτα, ἀνεχώρησαν[7]. Ἐνῷ δὲ ἐκεῖνοι ἐπολέμουν[5] ἐναν-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τίον τῶν Περσῶν καὶ ἐνίκων, ὁ Γέλων ἐπολέμησεν ἐναντίον τῶν Καρχηδονίων εἰς τὴν πόλιν τῆς Σικελίας Ἱμέραν καὶ ἐνίκησεν αὐτούς.

85. Ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς τὴν Σκῦρον.

Ὅτε ὁ Μενέλαος μετὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης προσεκάλει ὅλους τοὺς Ἕλληνας νὰ ἐκστρατεύσουν ἐναντίον τῶν Τρώων, ἡ μήτηρ τοῦ Ἀχιλλέως Θέτις ἐξεπλάγη. Διότι εἶχεν ἀκούσει κάποτε ἀπὸ τὸν πατέρα της Νηρέα, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς ἢ θὰ ἀποθάνῃ εἰς τὴν πατρίδα του γέρων[1] μέν, ἀλλὰ ἀδόξαστος, ἢ θὰ φονευθῇ εἰς ξένην χώραν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς νέος μέν, ἀλλὰ δοξασμένος. Ἐνθυμουμένη[2] λοιπὸν ἡ Θέτις τούτους τοὺς λόγους, ἔκρυψε τὸν υἱόν της εἰς τὴν νῆσον Σκῦρον, διὰ νὰ μὴ εὑρεθῇ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι ἐσκόπευον νὰ ἐκστρατεύσουν ἐναντίον τῶν Τρώων. Ἐκεῖ δὲ ἀνετρέφετο μὲ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως τῆς Σκύρου Λυκομήδους ἐνδεδυμένος γυναικεῖα φορέματα. Ὅτε δὲ οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἑλλήνων συνήθροισαν τὰ στρατεύματα καὶ προητοίμασαν τὰ πάντα, ἐπληροφορήθησαν[3] ἀπὸ τὸν μάντιν Κάλχαντα, ὅτι ματαίως θὰ δαπανήσουν[4] τοὺς κόπους καὶ τοὺς κινδύνους, ἐὰν ὁ Ἀχιλλεὺς δὲν λάβῃ μέρος εἰς τὸν πόλεμον. Καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ εὕρουν αὐτόν, ἂν καὶ τὸν ἐζήτουν ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἐπὶ τέλους δὲ πληροφορηθεὶς ὁ Ὀδυσσεύς, ὅτι ὁ νεανίας κρυφίως[5] διέμενεν[5] εἰς τὴν Σκῦρον ὡς παρθένος μεταξὺ παρθένων, ἦλθεν εἰς τὴν νῆσον μὲ μερικοὺς συντρόφους του προσποιούμενος, ὅτι ἦτο μικρέμπορος[6]. Καὶ ἀφοῦ συνεβούλευσε[7] τοὺς συντρόφους του, τί ἔπρεπε νὰ κάμουν, ἐπεδείκνυεν εἰς τὰς παρθένους παντὸς εἴδους κοσμήματα καὶ ἐνδύ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ματα, ἐπεδείκνυε δὲ καὶ ἀσπίδα καὶ δόρυ. Αἱ μὲν παρθένοι λοιπὸν ἐθαύμαζον τὰ κοσμήματα καὶ τὰ ἐνδύματα, εἰς δὲ τὸν Ἀχιλλέα ἤρεσαν τὰ ὅπλα. Ἐξαίφνης δὲ ἐσάλπιγξε κάποιος ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσέως καὶ ἔκρουσε τὰ ὅπλα του. Καὶ αἱ μὲν παρθένοι τρομάξασαι ἐτράπησαν εἰς φυγήν, ὁ δὲ νεανίας, λαβὼν εἰς χεῖρας του τὰ πωλούμενα[8] ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως ὅπλα, ἡτοιμάζετο νὰ ἀμυνθῇ. Τότε λοιπὸν ἐννοήσας ὁ Ὀδυσσεύς, ὅτι εἶχεν εὕρει τὸν Ἀχιλλέα, προέτρεπεν αὐτὸν νὰ ἐνθυμῆται, ὅτι εἶναι ἀνὴρ καὶ νὰ κάμνῃ ἔργα ἄξια ἀνδρός. Ἐκεῖνος δὲ πεισθεὶς εὐχαρίστως ἐξεστράτευσε μὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐναντίον τῆς Τροίας. Καὶ ὁ λόγος τοῦ Νηρέως ἐξετελέσθη· διότι ἀπέκτησε μὲν ἀθάνατον δόξαν, δὲν ἦτο ὅμως ὁ βίος του μακρός, ἀλλά, ἀφοῦ ἐπλήγωσε μὲν πολλοὺς ἀπὸ τοὺς Τρῶας, ἐφόνευσε δὲ πολλοὺς ἀπὸ αὐτούς, εἰς ξένην χώραν ἐφονεύθη[10] ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς.

86. Ὁ τύραννος τῆς Νάξου Λύγδαμις.

Κάποτε εἶχον ἔλθει πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων εἰς τὸν τύραννον τῆς Νάξου Λύγδαμιν· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς ἐδίσταζε[1] νὰ ἔλθῃ εἰς συνομιλίαν μὲ αὐτοὺς[2] καὶ ἐπὶ τέλους κάποιος εἶπεν, ὅτι ὁ Λύγδαμις ἦτο κουρασμένος, οἱ πρέσβεις εἶπον· «Νὰ εἴπῃς εἰς αὐτόν, ὅτι ἔχομεν ἔλθει ὄχι διὰ νὰ κάμωμεν μάχην, ἀλλὰ διὰ νὰ συνδιαλεχθῶμεν μὲ αὐτόν».

87. Κάτων.

Ὅτε ὁ Ρωμαῖος Κάτων εἶδε κάποιον, ὅστις εἶχε πωλήσει τοὺς ἀγρούς του, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκοντο πλησίον τῆς θα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λάσσης καὶ ὅστις εἶχε καταφάγει τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα εἶχε λάβει, προσεποιεῖτο, ὅτι ἐθαύμαζεν αὐτὸν ὡς ἰσχυρότερον ἀπὸ τὴν θάλασσαν· διότι ὅσα ἐκείνη δὲν ἠδύνατο νὰ καταστρέψῃ, αὐτός, εἶπεν, εὐκόλως ἔχει καταπίει.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

593-461

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΝ ΤΗι ΑΡΧΑΙΑι ΕΛΛΗΝΙΚΗι ΠΕΡΙΚΟΠΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α'.

1.—1. γνωρίζω.—2. θυσιάζω.—3. προτιμῶ.

2.—1. τιμωρῶ.—2. συναντῶ.—3. κατηγορῶ.—4. ξένος.

3.—1. πλησίον.—2. σύνορον. 3. κορυφή.—4. ἐμποδίζω.—5. περνῶ.—6. τρόφιμα.—7. φέρω.—8. πρέπει.—9. τρόφιμα.—10. γεμᾶτος.

5.—1. ζῶ.—2. κῆπος.—3. κυνηγῶ.

6.—1. κακία. —2. θάνατος.

7.—1. χαμηλός.—2. ὡραῖος.—3. ναός.—4. προσέτι.—5. γυμναστήριον.—6. ὅπου.—7. γυμναστής.

8.—1. ἄκαρπος.—2. ἔτος.—3. πλημμυρίζω.—4. εἶδος φυτοῦ.

9.—1 πιστευτός.—2. εὐχαρίστως.—3. λοιπόν.—4. αὐστηρότατα, σκληρότατα.—5. πρωΐ.—6. σηκώνομαι.—7. ἔπειτα.—8. φανερός.—9. ὁδηγοῦμαι.

10.—1. παντὸς εἴδους.—2. ἐπιβουλεύομαι, παραμονεύω.—3. δάσος.—4. βράχος.

11.—1. νέος.—2. διατάσσομαι.—3. κατασκόπευσις.—4. τόσον.—5. λογαριάζω.—6. κτυπῶμαι.—7. πάντοτε.

12.—1. διὰ τοῦτο.—2. κομψότης.—3. ὑπερέχω.—4. εὐθυμία.—5. φιλονικία.—6. ζῷον.—7. βόσκω.—8. παράστημα.—9. [illegible] κεφαλαία.

13.—1. ὅτε.—2. καθιερωμένος, ἀφιερωμένος.

14.—1. ὑπερέχω, ὑπερτερῶ.—2. ὄφις.—3. δικαίω[illegible]ω.—3. παρορμῶ.—4. [illegible] 5. φοβερός. [illegible] συμβουλήν.—6. προσφέρω προθύ-

15. μως, χρήματα.—2. [illegible]τοῦτε=ὑπὸ τὸν ὅρον, μὲ τὴν συμφωνίαν.—8. ὁ ἀποπνέων πῦρ.—9. ἐξέρχομαι, ξεφυτρώνω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

16 —1. φόρεμα.—2. κάτοικος.—3. τὸ ποτὸν τῶν θεῶν.—4. ἡ τροφὴ τῶν θεῶν.

17.—1. διαμένω.—2. λατρεύω, τιμῶ.—3. σεβαστός.—4. χάριν ἔχω τινὶ =χρεωστῶ εὐγνωμοσύνην εἴς τινα.

18.—1. βορρᾶς.—2. παραδείγματος χάριν.—3. πλάτος.—4. μέτρον μήκους (=31 μέτρων).—5. μέτρον μήκους (=1,86 μέτρ.).—6. ἐκβάλλω, χύνομαι.

19.—1 συναντῶ.—2. ποῦ.—3. ὅπου.—4. εὐχαρίστως.—5. ἡ κλητ. Ἡράκλεις λαμβάνεται ὡς ἐπίρρημα θαυμασμοῦ ἢ δυσαρεσκείας.

20.—1. πτηνόν.—2. εὐχαριστοῦμαι.—3. προτείνω.—4. καταστρέφομαι.—5. ὑπόσχομαι.—6. σύρομαι κατὰ γῆς.—7. βαδίζω.

21.—1. λοιπόν.—2. θέλω.—3. ἀποφεύγω.—4. συναναστροφή.—5. προτρέπω.

22.—1. ἥκω=ἔχω ἔλθει.—2. κακουργία.—3. φανερώνω.—4. ἄρχων.

23.—1. ἄγριος χοῖρος.—2. μέτρον μήκους (=0,46 μέτρ.).

24.—1. ἐπειδή.—2. σωματικὴ δύναμις.—3. ὡς ἑξῆς.—4. μένω ἄγνωστος, διαφεύγω τὴν προσοχήν.—5. αὐθάδεια.

25.—1. κόπος.—2. παραμονεύω.—3. ὁ ἀγαπῶν τὸ κυνήγιον.—4. ὑπηρέτης.

26.—1. προσπαθῶ νὰ πείσω.—2. ἐντροπή.—3. σφάλμα.—4. ἐννοῶ.—5. πειστικὴ δύναμις.

27.—1. δῆλον ὅτι=βεβαίως.—2. τοὐλάχιστον.

29.—1. ὅμως.—2. ἔχω ἐμπιστοσύνην.

30.—1. ἐπεὶ τάχιστα=εὐθὺς ὡς.—2. προφητεύω, προλέγω.—3. προσκαλῶ.—4. ὄχι πλέον.—5. εὐχάριστος.—6. φανερώνω.—7. ὀφθαλμός.—8. ἐκβάλλω (κτυπῶν).

31.—1. συλλαμβάνω.—2. πολύ.—3. ἐστὶ+ἀπαρμφ.=εἶναι δυνατόν.—4. τροφή.—5. ἀπατῶμαι.—6. ὄφις ζῶν εἰς τὸ ὕδωρ (νερόφιδο).—7. μορφή.—8. συνέλευσις.—9. σύντροφος.—10. κουκκί.—11. περιν[illegible].—12. φλοιός, κέλυφος.—13. βοῦρλον.—14.σαλιγκάρι.

[illegible] τήρ.—

[illegible] έ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

33.—1. τώρα.—2. ὁ πλησίον παρατεταγμένος.—3. παράγγελμα.
34.—1. εὖ πράττω=εὐτυχῶ.
35.—1. ἀγών, δύσκολον καὶ ἐπικίνδυνον ἔργον.—2. κτυπῶ.—3. κουράζομαι.—4. ἀγανακτῶ.
36.—1. ἐγκαταλείπω.—2. πεδιάς.—3. παρουσιάζομαι.—4. κτυπῶ ἀπὸ μακράν.—5. ρίπτω.
37.—1. πορεύομαι ὡς πρεσβευτής.—2. ἔξεστιν=ἐπιτρέπεται.—3. πρέπει, ἁρμόζει.—4. εἰμὶ ἐπί τινι=εἶμαι εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός.—5. λησμονῶ.—6. κρατοῦμαι.
38.—1. ἀγανακτῶ.—2. λεηλατῶ.—3. πατροπαράδοτος.—4. ἀνδρεία.
39.—1. ἐκστρατεύω.—2. συσκέπτομαι.
42.—1. πράττω.—2. εὖ λέγω τινὰ=ἐπαινῶ τινα.—3. προφυλάσσομαι.—4. λέγω ψεύδη.—5. τρέπω εἰς φυγήν.
43.—1. ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον, ζητῶ χρησμόν.—2. ὑπερηφάνεια.
44.—1. σκέπτομαι, ἐξετάζω.—2. ποικιλόχρωμος.—3. προχωρῶ.—4. βλέπω.—5. ἔλλειψις.—6. κοπιάζω.—7. βραδύνω.—8. ἀκολουθῶ.—9. ἄθλιος.—10. βοηθός.—11. δοκεῖ μοι=ἀποφασίζω.
45.—1. στολισμός.—2. ἀγαπῶ.—3. ἐπιθυμῶ.
46.—1. περίφημος.
47.—1. χρησμός.—2. βραδύνω.—3. ἀποπλέω.
51.—1. ἐντός.—2. γεμᾶτος.—3. ἀγγελιαφόρος.—4. περικλείομαι.—5. ἐκβολή.—6. εὐμενής, εὐνοϊκός.—7. δυσμενής.
54.—1. ἐξαπατῶ.—2. στολίζω.—3. εἰς τὴν πατρίδα.—4. πρᾶγμα.—5. ἀφιέρωμα.—6. τιμωρία.—7. κρημνίζω.

ΜΕΡΟΣ Β'.

55.—1. ἀποφασίζω.—2. κτυπῶ.—3. ἀποτυγχάνω.
57.—1. ἐρωτῶ μαντεῖον, ζητῶ χρησμόν.—2. χάνω.—3. παρορμῶ.—4. προλέγω, προφητεύω.—5. ζητῶ συμβουλήν.—6. προσφέρω προθύμως, χαρίζω.—7. ἐφ' ᾧτε=ὑπὸ τὸν ὅρον, μὲ τὴν συμφωνίαν.—8. ὁ ἀποπνέων πῦρ.—9. ἐξέρχομαι, ξεφυτρώνω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

59.—1. γεννῶ.—2. πράττω.—3. εὐγενὴς καταγωγή.—4. ὑπερηφανεύομαι.—5. μεταβάλλομαι.

60.—1. ξεκινῶ, πορεύομαι.—2. προσπαθῶ.—3. ἀφήνω.—4. νικῶμαι.—5. ἐδῶ.—6 ἀποκτῶ.—7. κατηγορῶ.—8. ὡς ἑξῆς.—9. ἐν σοί ἐστιν=ἀπὸ σὲ ἐξαρτᾶται.—10. συμπλέκομαι.

61.—1. εἶμαι εὐχαριστημένος.—2. ὁδηγός.

62.—1. ἐπιτυγχάνω.—2. λυποῦμαι.—3. διστάζω, ἐντρέπομαι.—4. ἐπιστρέφω, ὑποχωρῶ.—5. ἑορτὰς ἄγω=ἑορτάζω.—6. φονεύω.—7. ὑβρίζω.—8. εὑρίσκω.—9. εἶμαι τρελλός.

63.—1. πρὸ πολλοῦ.—2. τεντώνω.—3. κρατῶ τινος=εἶμαι ἀνώτερός τινος.—4. εἰς τὸν ὕπνον, εἰς τὸ ὄνειρον.—5. ἀναλογίζομαι.—6. περὶ πολλοῦ ποιοῦμαί τινα=ἐκτιμῶ τινα.—7. νομίζω.—8. παρακαλῶ.—9. ἀπόδειξις.

64.—1. βλάπτω.—2. δύσκολος.—3. μορφή.—4. ἐκάθισε.—5. φανερώνω, κάμνω γνωστόν.—6. ἀθωότατος.—7. τιμωρῶ.—8. στρατοπεδεύω.—9. νομίζω.—10. ἐπιβεβαιώνω.—11. ὀργίζομαι.—12. ὠφελοῦμαι.—13. θήκη ξίφους.—14. θεραπεύω.

66.—1. σέβομαι.—2. ἀνάκτορα.—3. σύρω.—4. σκληρῶς.—5. δένω.—6. φοβοῦμαι.—7. περιποιοῦμαι.

67.—1. συμβουλεύω.—2. σκέπτομαι, ἐξετάζω.—3. λυποῦμαι.—4. πλοῖον μὲ πεντήκοντα κωπηλάτας.—5. ἀμέσως.

68.—1. προσορμίζομαι.—2. σπήλαιον.—3. συναναστρέφομαι.—4. καταβυθίζω.—5. εὖ ποιῶ τινα=εὐεργετῶ τινα.—6. ἔρχομαι, σπεύδω εἰς βοήθειαν.—7. ἔχω πόνους.

69.—1. πληγώνομαι.—2. διὰ τοῦτο.—3. ὅτε λαμποίτην=ὁσάκις ἔλαμπον.—4. ἐνν. τὸ ρ. ἐπίστευον.

70.—1. συναθροίζω.—2. εἰσβάλλω.—3. ὑποτάσσω.—4. κυριεύω.—5. φιλόπατρις.—6 ἐνδύομαι.—7. ἐξαπατῶ.—8. ἐξοργίζω.—9. ἀπομένω, ἐπιζῶ.

71.—1. συκοφαντῶ.—2. διατάσσω.—3. βλάπτω, καταστρέφω.—4. παραγγέλλω.—5. θεωροῦμαι.

72.—1. περιμένω τὴν ἐπίθεσίν τινος.—2. πρὸς ἕω=πρὸς ἀνατολάς.—3. ἐστραμμένος.—4. ξεκινῶ, ἀναχωρῶ.—5. κακοποιῶ.

73.—1. ποιῶ.—2. τέρψις.—3. ἀναρριχῶμαι.—4. πρασινίζω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

74.—1. συνηθίζω.—2. ἀκολουθῶ.—3. ἐξετάζω.—4. ὁμοιάζω.—5. σκάπτομαι.—6. ἐκλεκτός.—7. ἐξόριστος.

75.—1. κινῶ εἰς ἀποστασίαν.—2. τιμωρῶ.—3. ἀντιπαρατάσσω.—4. διορίζω ἀρχηγόν.

76.—1. κακομεταχειρίζομαι.—2. ἑνώνομαι.—3. ἄλλως τε καὶ=καὶ μάλιστα.—4. διευθετῶ.—5. ὅπως.—6. ὁρίζω.—7. διορίζομαι.—8. δυσαρεστοῦμαι.—8. ἀποχωρῶ, ἀποχωρίζομαι.—10. ἔχω ἀνάγκην.—11. πληρώνω.—12. δυσάρεστος.—13. ἡγεμονία.—14. ἀποστατῶ.—15. ὑποτάσσω.

77.—1. ἕστηκα=στέκομαι, εὑρίσκομαι.—2. ἑνώνομαι.—3. πλέω διὰ μέσου.—4. παραιτοῦμαι.—5. διαχωρίζομαι.

79.—1. ἐκβάλλω, χύνομαι.—2. καθιστῶ.—3. ἀναπέμπω, ἀναδίδω.

80.—1. συνάπτω.—2. ἐπιθυμῶ.—3. κρατῶ τινος=εἶμαι κύριός τινος.—4. συνθηκολογῶ.—5. φέρω πρὸς ἀσφάλειαν.—6. ἐγκαταλείπω.—7. μεταβάλλω.—8. πάλιν.—9. κρημνίζω.

81.—1. ὑποχωρῶ.—2. ἀφήνω, ἐγκαταλείπω.—3. ἀφήνω, παραλείπω.—4. ἀφήνω, ἐγκαταλείπω.—5. ὁρμῶ.—6. ἐλεγειακὸν ποίημα.—7. ἔννοια.—8. τιμωρία.—9. πολίτευμα.—10. περιέρχομαι εἰς ῥῆξιν.—11. συμφιλιωτής.—12. ἐπὶ τοῖς σώμασι=ἐπὶ ὑποθήκῃ τῶν σωμάτων.—13. ἀπαλλάσσω.

83.—1. δοκιμάζω.—2. ῥίπτω.—3. ὀργίζομαι.—4. θυσιάζω.—5. τὰ ἱερὰ γίγνεται καλὰ=αἱ θυσίαι εἶναι εὐοίωνοι.—6. δίκην δίδωμί τινι=τιμωροῦμαι ὑπό τινος.—7. συνέλευσις τοῦ λαοῦ.—8. παραδίδω.—9. φιλοπατρία.

85.—1. κρυφίως σχεδιάζω κακὸν κατά τινος.—2. ἀφήνω.—3. διευθετῶ.—4. ἀφήνω νὰ παρέλθῃ.—5. περιμένω μὲ ἀνησυχίαν.—6. συμφωνῶ.—7. παρέρχομαι, λήγω.—8. δέχομαι.

86.—1. ἐνθύμιον.—2. λυποῦμαι, εὐσπλαγχνίζομαι.—3. προσφέρω σπονδήν.—4. σημεῖον.—5. τότε.

87.—1. ἀνατρέπω, καταρρίπτω.

88.—1. αἴρομαι πόλεμον=ἐπιχειρῶ πόλεμον.—2. καταδιώκω.—3. ἀριστερός.—4. ἀνθίσταμαι.—5. ἔρχομαι.

89.—1. μεταχειρίζομαι.—2. τείχη.—3. μέτρον μήκους ἴσον μὲ 30 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ Γ'.

90.—1. ρύαξ πυρὸς=πύρινος ρύαξ, ἡ λεγομένη λάβα.—2. παρατηρῶ.—3. ἀπέρχομαι.—4. προφθάνομαι.—5. σηκώνω (καὶ θέτω) ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους μου.—6. ἔστι+ἀπαρμφ.=εἶναι δυνατὸν νὰ...—7. ἀποφεύγω.—8. χώνομαι.

91.—1. κλαίω.—2. ἀνέρχομαι.—3. εὐσπλαγχνίζομαι.—4 ἀποφασίζω.—5. οὐκ ἔφθη δείξας=δὲν ἐπρόφθασε νὰ δείξῃ, εὐθὺς ὡς ἔδειξε.—6. συλλαμβάνομαι ἐπ' αὐτοφώρῳ.—7. καταδικάζω.

92.—1. καταστρέφω.—2. ἀντικρύ.—3. κατὰ τοῦ τείχους=ἀπὸ τὸ τεῖχος κάτω.

94.—1. νυμφεύομαι.—2. πάρεστί μοι=εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου.—3. ποτίζω.

95.—1. λύπη.—2. καταισχύνη.—3. ἰσχυρός, γενναῖος.—4. βραβεῖον, ἀμοιβή.—5. ὑφαρπάζω τὸν λόγον=ἁρπάζω τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματός τινος, διακόπτω τινὰ

96.—1. ἄθλιος, φαῦλος.—2. περνῶ.

99.—1. ἐπιτρέπω.—2. δίδω.—3. ἀπέρχομαι.—4. κρίνω.—5. ἐπισπεύδω.—6. εἶμαι εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας μου.—7. ὑπερέχω, ὑπερτερῶ.—8. ἀποφασίζω.

100.—1. ἀποτέλεσμα, ἔκβασις.—2. φονεύομαι.—3. πληρεξούσιος, ἔχων ἀπόλυτον ἐξουσίαν.—4. καθιστῶ, διορίζω.—5. διαταράσσομαι.—6. διευθετῶ.—7. δίδω χρησμόν.—8. νικῶ.—9. γενναῖος.

101.—1. συγχωρῶ.—2. βλάπτω.—3. γίνομαι μισητός.—4. λαμβάνω μέρος.—5. φρόνημα.—6. εἶμαι κατώτερος.

102.—1. πορεύομαι.—2. περικυκλώνομαι.

103.—1. συναθροίζομαι.—2. διέρχομαι.—3. τέμνω τοὺς ἀγροὺς=ἐρημώνω τοὺς ἀγροὺς κόπτων τὰ δένδρα καὶ καταστρέφων τὰ σπαρτά.—4. ὑπερηφανεύομαι.—5. ἐπιτυχία.—6. ἀποκρούω.

104.—1. ρίπτω.—2. ὑποβαστάζω.—3. τέχνασμα.—4. σταματῶ.—5. πιάνω.—6. μανδύας.—7. διέρχομαι.

105.—1. καλοῦμαι εἰς βοήθειαν.—2. δοκεῖ τινι=ἀποφασίζει τις.—3. τέλος πάντων.—4. δίδω εἰς γάμον.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

106.—1. ἀνθίσταμαι.—2. ἔξεστιν=εἶναι δυνατόν.—3. ἔγκριτος.—4. θυελλώδης.—5. ὕει=βρέχει.—6. πολιορκῶ.—7. θύελλα.—8. ὑποφέρω.—9. ἐγκαταλείπω.—10. ὁδηγῶ.—11. προπορεύομαι, ὁδηγῶ.—12. ὁδηγός.—13. ἀκολουθῶ.—14. εὑρίσκω.—15. βοηθῶ, ὑπερασπίζω.—16. κουράζομαι.—17. προχωρῶ.—18. παρορμῶ.— 19. ἀφήνω τινὰ νὰ διέλθῃ.—20. χάνω πᾶσαν ἐλπίδα.

107.—1. συλλαμβάνομαι.—2. ὁδηγῶ.—3. ἀπέρχομαι.—4. λεηλατῶ.—5. ἐπέρχομαι.—6. συμφιλιώνομαι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΚΟΠΑΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄.

1.—1. ἔχω ἐμπιστοσύνην=πιστεύω.—2. γάρ.
2.—1. γεν. ἄνευ προθ.—2. δοτ. ἄνευ προθ.
3.—1. ἐν+δοτ.—2. μεστός.—3. ἐπιτήδεια, τά.—4. ἄκρον.
4.—1. θηρεύω.—2. φθείρω.—3. τρέπομαι εἰς φυγὴν=φεύγω.—4. ἔρχομαι πλησίον=πλησιάζω.—5. δίδω συμβουλὴν=συμβουλεύω.—6. ἀνάπτειν.—7. παρέχω.—8. ρίπτω βέλη=τοξεύω.
5.—1. αἰσχύνη.—2. χρεία.
6.—1. πρὸ πάντων=μάλιστα.—2. μεστός.—3. πόνος.
7.—1. ἔχω.—2. ὡς.—3. καλός.—4. θὰ ἦσο=ἦσθα ἄν.—5. κράζω δυνατὰ=ἀνακράζω.—6. ἅμα.—7. ἐγγύς.
8.—1. ἐντυγχάνω.—2. χρεωστῶ εὐγνωμοσύνην=χάριν ἔχω (τινί).—3. φροντίζω=ἐν φροντίδι εἰμί.—4. φίλος.—5. πορεύει.—6. ἐργαστήριον.
9.—1. πέμπω.—2. ἱερά.—3. ἱκετεύω.—4. κελεύω.—5. κομίζω.
10.—1. τίμιος.—2. πολέμιος.
11.—1. νεώριον.—2. καλύπτομαι.—3. ἄγω.—4. λειμών.
15 —1. αἴτ. ἄνευ προθ.—2. γενικ. ἄνευ προθ.—3. ἐκ μεσημβρίας.—4. ἐξ ἄρκτου.—5. εἰς ἀεί.—6. ἐκβάλλω.—7. πέτρα.
16.—1. προξενῶ τέρψιν=τέρπω.—2. σύνειμι (τινί).—3. ἀγορεύω.—4. δίδω προσοχὴν=προσέχω.—5. ἀσμένως.
17. –1. τέρας.—2. ἀφανῆ ἐγένετο.—3. νοῦς.
18. —1. βασίλεια.—2. χαλεπός.—3. ἐπὶ+δοτ.—4. τάξις.—5. ὄψις.—6. ἀντίπαλος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

19.—1. ἄστυ.—2. πίτυς.—3. δρῦς.—4. σῦς.—5. βραδέως.—6. προέρχομαι.—7. ἀτραπός.—8. λασπώδης τόπος=πηλός.—9. ἰσχύς.—10. βάλλω.

20.—1. γένος.—2. τιμῶμαι=τίμιός εἰμι.—3. πάρα πολὺ=μάλιστα. 4. εἰμί.

21.—1. διατρίβω.—2. κώμη.

22.—1. μείζονα.—2. εἰσβαλεῖν.—3. ἑκουσίως.—4. τετελευτήκασι.—5. χάρις.

23.—1. δοτ. ἄνευ προθ.—2. ἤγαγε.

24.—1. φέρω.—2. παρέχω εὐχάριστον θέαμα=ἡδὺς τὴν ὄψιν εἰμί.

25.—1. ἱκανός.—2. πάλιν ἔρχομαι.—3. ἄφρων.—4. ὁ ἔχων ὑψηλὰ φρονήματα=ὑψηλόφρων.—5. ὁ μὴ λησμονῶν=μνήμων.—6. εἶμαι μακράν τινος=φεύγω τινά.—7. σώφρων.—8. κελεύω.—9. ἀποπέμπω.—10. ἥκω.

26.—1. νεώτερος.—2. αἰδήμων.—3. νομίζομαι.—4. εἶδος.—5. εὔνους.—6. ἀγαθός.—7. εὐδαίμων.

27.—1. τὸν παλαιὸν καιρὸν=τὸ πάλαι.—2. ἀρχή.—3. ἑταῖρος.—4. δολερός.—5. κάθοδος.

28.—1. βουλεύομαι.—2. πρὸ ὀλίγου=ἄρτι.—3. βουλή.—4. ἔργῳ.—5. μᾶλλον . . . ἤ.—6. εἶμαι δοῦλός τινος=δουλεύω τινί.—7. πιστεύω.—8. χειμών.—9. διατρέχω κίνδυνον=κινδυνεύω.—10. δίδω πίστιν=πιστεύω.—11. ἡδύς.

29.—1. γιγνώσκω.—2. τελευτή.—3. πάρειμι.—4. στέργω.—5. εὐμενής, εὔνους.—6. καταλείπω.—7. βασιλικὸς θρόνος=βασιλεία.—8. κελεύω.—9. πρέπει.—10. ἄρχω.

30.—1. ἱδρύω.—2. κατοικίζομαι.

31.—1. ἐνύπνιον.—2. μηνύομαι.—3. κωλύομαι.—4. πέμπομαι.—5. ἱκετεύω.—6. θήρα.—7. εὐκτ.+ἄν.—8. πολέμιος.—9. ἀπαρέμφατον.—10. πορεύομαι.—11. ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη=πανταχόθεν.—12. βάλλω.—13. ῥίπτω ἀκόντιον=ἀκοντίζω.—14. κατὰ+αἰτιατ.

32.—1. μέλλω.—2. ἀπαρεμφ. μέλλ.—3. δοτικ.—4. ἐπὶ+αἰτ.—5. ἄγω.—6. μνημονεύω.—7. δήπου.—8. δοτ. ἄνευ προθ.—9. ἥκω.—10. πιθοῦ.

33.—1. προσάπτω.—2. κόσμος.—3. γυμνάσιον.

34.—1. πλοῦς.—2. ῥοῦς.—3. δεινός.—4. εἴσπλους.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

35.—πρὸ+γενικ. —2. περὶ+αἰτιατ.—3. δοτικ. ἄνευ προθ.—4. ἐν+δοτικ.—5. ταῶς.

36.—1. ναῦς.—2. πέμπω.—3. ἄγω.—4. ἱερεῖον.

37.—1. ἔπλευσε.—2. ποῖ.—3. ἐπανελθεῖν.—4. εἰς τὴν πατρίδα μου=οἴκαδε.—5. ἀπὸ τὴν πατρίδα μου=οἴκοθεν. - 6. οἴκῳ.—7. μέντοι.—8. πολέμου ὄντος αὐτοῖς.—9. ἔξεστι.

ΜΕΡΟΣ Β'.

38.—1. μεταλλάττω τὸν βίον, ἀπαλλάττομαι τοῦ βίου.—2. μεταπέμπομαι.—3. σκάπτω καὶ παίρνω=ἐξορύττω.—4. εὖ πράττω.—5. πρεσβύτατος.—6. ἄρχομαι.—7. λέγω.—8. ἀπαλλάττομαι τοῦ βίου.—9. καταλείπω.—10. ἔλαβον.—11. ἀπαλλάττομαι.—12. ἤνεγκον.—13. δή.—14. ᾐσθόμην.

39.—1. δοτικ.—2. κράζω.—3. ἐξέφυγον.—4. τὰς ἀναπνοὰς συνεῖχε.—5. ὡς τοῦ βίου ἀπηλλαγμένος.—6. ἅπτομαι.—7. προσῆλθον.—8. ὀσφραίνομαι.—9. γενικ.—10. ἀπαλλάττομαι.—11. ἑταῖρος.—12. εἰς ὥραν κινδύνου=ἐν κινδύνῳ.

40.—1. πολλὰ βλάπτω τινά.—2. ἀνιῶμαι.—3. πειρῶμαι.—4. δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκτᾷς=οὐκ ἂν κτῷο.—5. ἀποβάλλω.—6. περισσότερον ἀπὸ ὅλους=μάλιστα πάντων.—7. ὅρα.—8. νὰ μὴ ἀποκτᾷς=ὅπως μὴ κτᾷ.—9. πειρῶμαι.—10. ἄρχω.—11. βασιλεία.—12. χρῶμαι.—13. κελεύω.—14. ἤδη.—15. ἔδραμον.—16. θεράπων.—17. τρόποι.—18. δοκιμάζοντες. . .=πειρώμενοι τοῦ Κ., εἰ μὴ αὐτῷ μεταμέλοι.—19. ἥδομαι.—20. ἀφ' ἑνὸς μὲν—ἀφ' ἑτέρου δὲ=τὰ μὲν—τὰ δέ.

41.—1. σκοπῶ.—2. κοινῇ.—3. θεωρῶ.—4. ἐνάγω τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον ὡς παράφρονα=κατηγορῶ τινος παράνοιαν.—5. δὲν φροντίζω=ἀμελῶ.—6. οὐσία, χρήματα.—7. εὐκτ.+ἂν τοῦ ρ. καλῶ.—8. ὧδε.—9. διαπράττω ἀδικίαν=ἀδικῶ.—10. ἀσκῶ.—11. ποιῶ.—12. παρὰ τοὺς νόμους.—13. φιλῶ.—14. ἄρα.—15. μᾶλλον.—16. καταφρονῶ.—17. καλῶ.—18. εὖ.

42.—1. διδασκαλεῖον.—2. αἱροῦμαι.—3. δοτικ.—4. ἀφαιροῦμαι.—5.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παίω.—6. τιμωροῦμαι.—7. θεωρῶ πάρα πολὺ σπουδαῖον=περὶ πλείστου ποιοῦμαι.—8. ὀλίγον φροντίζω=ὀλιγωρῶ.—9. βρωτόν, τό.—10. ἀσκοῦμαι.—11. σιτοῦμαι.

43.—1. ὕβρις.—2. μειῶ.—3. νομίζω καλὸν=ἀξιῶ.—4. κελεύω.—5. ἀνακοινοῦμαι.—6. κελεύω.—7. ζητῶ τὴν συμβουλήν τινος=ἀνακοινῶ τινι.—8. ἐφοδιάζομαι μὲ πληρώματα=πληροῦμαι.—9. περαιοῦμαι.—10. γίνομαι γνωστὸς=δηλοῦμαι.—11. μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ρ. εἰμί.—12. ἔρχομαι εἰς βοήθειαν=βοηθῶ.—13. ἐνθυμοῦμαι.—14. ἀποστεροῦμαι.—15. πρόσταγμα.—16. καταλείπω.—17. ἐπανῆλθον.

44.—1. ἀποδημῶ.—2. ἐπιστρέφω εἰς τὴν πατρίδα=ἀπονοστῶ.—3. πολίτης.—4. ἀπαντῶ.—5. κομπάζω.—6. κτῶμαι.—7. τέχνη.—8. δρῶ.—9. ποιοῦμαι.—10. μέσ. ἀόρ.—11. πειρῶμαι.

45.—1. τελευτῶ.—2. βοῶ.—3. ἰῶμαι.—4. αἰτῶ.

46.—1. περὶ πλείστου ποιοῦμαι.—2. ἀπαρέμφ. μέσ. φωνῆς.—3. οἰκουμένη.—4. σπεύδω νὰ ἔλθω=ὁρμῶμαι.—5. ἁμιλλῶμαι.—6. αἰτ. ἄνευ προθ.—7. Ὀλυμπιονίκης ἢ ὁ Ὀλύμπια νικῶν.—8. κρίνομαι ἄξιος=ἀξιοῦμαι.

47.—1. νοῶ.—2. διαλέγομαι.—3. μέσ. ἀόρ.—4. δεσπότης.—5. οἷα νοσεῖ.—6. περὶ πλείονος ἡγοῦμαι.—7. μυθολογῶ.—8. μετοχ.μέσ. ἀόρ. τοῦ ρ. μηχανῶμαι.

48.—1. ὁμοῦ.—2. ὅμοιός εἰμι, ἔοικα.

49.—1. ἐκπολιορκῶ.—2. αὐτίκα.—3. φύλαξ.—4. ἀκτή.—5. σημαίνω, ἀποφαίνω.—6. ἀγγελία.—7. ἐν βραχεῖ.—8. ἀμύνομαι.

50.—1. ἀποκτείνω.—2. ἐντέλλομαι.—3. διανέμω.—4. χαλεπαίνω.—5. καταλείπω. - 6. μέρος.—7. σημαίνω.—8. ἀποκρίνομαι.

51.—1. στέλλομαι.—2. σφάλλομαι.—3. γεν. ἄνευ προθ.—4. ἡμεροδρόμος.—5. εὐκτ.+ἄν.—6. δοτ. ἄνευ προθ.—7. στέλλομαι.—8. πορφύρα.—9. ἄγομαι.—10. ἀφήνω ἐλεύθερον=ἀποστέλλω.—11. ὁρμῶμαι.

52.—1. πιέζομαι.—2. ἄχθος.—3. ἀποβάλλω.—4. ὀδύρομαι.—5 ἀπονέμω.—6. οἰκτίρω.—7. συστέλλομαι.—8. παρόντος.—9. αἴρω.

53.—1. ἐκβάλλω.—2. αἴρομαι.—3. πιστότατος.—4. κόπτω ὁλόγυρα=περικόπτω.—5. λυμαίνομαι.—6. μαίνομαι.—7. κατηγορῶ ψευδῶς=διαβάλλω.—8. ἀπαίρω.—9. ἐπαγγέλλομαι.—10. πέφηνα.—

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

11. ἐπιτρέπω.—12. κατάλληλος περίστασις=καιρός.—13. περαίνω.—14. ὥς.—15. ἐγενόμην.—16. κρατῶ.

54.—1. ὑπερσ. τοῦ ρ. κτῶμαι.—2. ἕπομαι.—3. ἐῶ.—4. βούλομαι.—5. καθέζομαι.—6. ἐξωθῶ.—7. χρῶμαι.—8. πράως.—9. ἐθίζω.—10. φυλάττομαι.—11. ἐργάζομαι.—12. θάλαμος.—13. ὀρύττομαι.—14. τάφρος.—15. ἀφέλκω.—16. καθεύδω.—17. ὑπερσ. β' τοῦ ρ. ἐγείρω.—18. ἔοικα.

55.—1. καθέρπω.—2. εἴωθα.—3. καθέλκομαι.—4. μέλλω.—5. δυσθανατῶ (—έω).—6. καθίζω.—7. ὁρῶ.—8. ἀφέλκω.—9. νευρά.—10. πλήττω.—11. ἰσχυρῶς.—12. ἀλγῶ.—13. ῥίπτω κατὰ γῆς=ἀπορρίπτω.—14. καταπλήττομαι.—15. ψόφος.—16. φεύγω.

56.—1. ἀρχή.—2. καθίσταμαι.—3. χαλεπός.—4. λογίζομαι.—5. ἐκβάλλω.—6. καθίστημι.—7. μέσ. ἀόρ.—8. ἀφίσταμαι.—9. συνίστημι.—10. ἀνθίσταμαι.—11. διορίζω ἀρχηγὸν=ἐφίστημι.—12. καθίσταμαι.—13. μέλλ. τοῦ ρ. εἰμί.—14. ἔρχομαι μὲ τὸ μέρος τινὸς=παρίσταμαί τινι.

57.—1. μετατίθημι.—2. ἴδιος.—3. προστάττω.—4. ἐντίθημι τὴν κεφαλὴν εἰς βρόχον.—5. προτείνω τὴν μεταβολὴν νόμου=μετατίθημι νόμον.—6. ἐκκλησία.—7. τίθεμαι τὴν ψῆφον.—8. εἰσηγοῦμαι.—9. ἀπολύομαι.—10. ἐντίθεμαι.

58.—1. ἀνάθημα.—2. ἀνατίθεμαι.—3. ἀνεκείμην.

59.—1. συνίημι.—2. τοξεύων περνῶ τὸ βέλος=ἀφίημι τὸ βέλος.—3. δακτύλιος.—4. μέσ. ἀόρ.—5. ἐζωγήθην.—6. ἄγε.—7. ἀφίημι.—8. ἔχω.—9. προτίθεμαι.—10. μετατίθεμαι.—11. ἐπιτίθημι.—12. δίκη.—13. ἀπάγω.—14. κολάζομαι, ζημιοῦμαι.—15. μελετῶ.—16. ἥμαρτον τοῦ σκοποῦ.—17. προτίθημι.

60.—1. νέμω.—2. ἐντίθημι.—3. περιοικῶ.—4. ἵεμαι.—5. συνίημι.—6. τῇ ἀληθείᾳ.—7. ἐπιτίθεμαι πύλας τοῖς ὠσί.—8. ἔθος.—9. ἐπιτίθημι τὸν νοῦν τινι.

61.—1. εἷς.—2. ἄλλως.—3. εἰκός.—4. ἀποδίδωμι.—5. γενικ.—6. φυλάττομαι.—7. ἐκκλίνω.—8. συνήθης.—9. φέρομαι.

63.—1. ἐνδίδωμι οἴκτῳ.—2. ἀποδίδομαι.—3. δίκην δίδωμι.—4. ἐφίημι.

64.—1. τὰ ἑαυτοῦ.—2. κακῶς διατίθεμαι.—3. ἐφόδιον εἰς τὸ γῆρας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κατατίθεμαι.—4. μεταδίδωμί τινι τοῦ χρυσοῦ.—5. ὑφίσταμαι.—6. ὑποτίθεμαι.—7. ὑφίεμαι (τινός).—8. κατατίθημι.

65.—1. κελεύσαντος.—2. κατὰ διαδοχήν.—3. ἀπεστραμμένος.—4. βλέπω.—5. δείκνυμι.—6. εἰκών.—7. πήρα.—8. ὁπότε+εὐκτ.

66.—1. ξυλοτόμος.—2. ἐνδείκνυμαι.—3. ἐπάγην.

67.—1. καταστρέφομαι.—2. ὄμνυμι.—3. προστίθεμαι.—4. ὑπερσ. τοῦ ρ. ζεύγνυμαι.—5. σπουδῇ.—6. διασκεδάννυμαι.—7. ζεύγνυμι.—8. συμμείγνυμι.—9. παρακμ. τοῦ ρ. ἀναπετάννυμαι.—10. πανταχοῦ.

68.—1. δοτικ—2. καταλύω.—3. ἐκάθισε.—4. ὕστατος.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

69.—1. καταγιγνώσκω τινὸς θάνατον.—2. ὁμιλῶ, σύνειμι.—3. αἰσχρόν ἐστι.—4. οἰκῶ.—5. ἐνδύομαι.—6. κουφότατος.—7. ἐσθής.—8. φέρω.—9. ἔγνων.—10. ἀπάγω.

70.—1. μέγας.—2. ἐκδύομαι.—3. ἐκδύω.—4. αἰτιατ.—5. ἀμφιέννυμι.—6. αἰτ. ἄνευ προθ.—7. ἐνδύομαι.—8. προσῆλθον.—9. ἀφειλόμην.—10. καταγιγνώσκω τὴν ζημίαν.—11. ἔγνων.—12. ἀκριβῶ (-όω).—13. καθίστημι.—14. κρίνω.—15. ἔγνων.—16. ἁρμόττω.—17. ἔγνων.

71.—1. διαρπάζομαι.—2. παροξύνομαι.—3. προστάττω.—4. ἔτεμον. 5. προστίθεμαι.—6. διίσταμαι.—7. συνίσταμαι.—8. ἐμπίμπλαμαι.—9. ἐκείμην.—10. καθίσταμαι εἰς κίνδυνον.—11. ἐτρεψάμην.—12. μέσ. ἀόρ. β'.—13. αὖθις.

72.—1. κυβερνήτης.—2. πόση.—3. ἐπίσταμαι.—4. χρόνος.—5. ἄγαμαί τινός τι.—6. κατῆλθον.—7. τεκμαίρομαι.—8. κυβερνῶ.

73.—1. ἀντιτεταγμένος.—2. νόμος.—3. φεύγω.—4. ἀπολείπω.—5. προέρχομαι.—6. ἤ.—7. κατέρχομαι.

74.—1. καταγελῶ.—2. λιθοτομία, ἡ.—3. προσέρχομαι.—4. ῥᾳδίως φέρων.—5. εἰς ἀκρόασιν.—6. ἀνίσταμαι.

76.—1. οὐ μὴν ἀλλά.—2. ἀνάκειμαι.—3. πρᾶξις.—4. φοιτῶ.—5. θαυμάζω.—6. ἀνδριάς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

77.—1. παρέρχομαι.—2. πρόοιδα.

78.—1. καταπαλαίομαι.—2. λόγον ποιοῦμαι.—3. ἀπελαύνω.—4. παρελαύνω.—5. ἀποκάμνω.—6. μέσ. ἀόρ. τοῦ ρ. ἀποτίνομαι.

79.—1. ἀφικνοῦμαι.—2. διατρίβω.—3. σκώπτω (μετοχ.).

80.—1. μεγάλα ἁμαρτάνω.—2. αἰσθάνομαι.—3. ὠμῶς.—4. ἀπεχθάνομαι.—5. πωλῶ.—6. λύομαι.

81.—1. ὀφλισκάνω (προδοσίας).—2. διαβάλλομαι.—3. φθάνω (+μετοχ.)—4. πυνθάνομαι.—5. ἐξαμαρτάνω (εἴς τινα).—6. παρακμ. τοῦ ρ. ἁμαρτάνομαι.—7. ἐξελαύνω.—8. δράκων ποικίλος.—9. τυγχάνω.—10. κηλῶ.—11. ποιῶ πάντα.—12. ἀποχωρῶ.

82.—1. ἐκπέμπω.—2. πράττω.—3. νίκης τυγχάνω.—4. μετρίως.—5. φέρω.

83.—1. οἴομαι.—2. τέρας.—3. δέομαι.—4. τίκτω.—5. ἀνὴρ ἐγένετο.—6. καθίσταμαι εἰς στάσιν.—7. ἄχθομαι.—8. δυστυχία.—9. μέλει.—10. δοκεῖ.—11. μάχομαι.—12. βούλομαι.

84.—1. περιγίγνομαι (τινός).—2. κελεύω.—3. ἐπιμελοῦμαι.—4. μέλλω.—5. μάχομαι.—6. ἄχθομαι.—7. οἴχομαι.

85.—1. παρακμ. τοῦ ρ. καταγηράσκω.—2. παρακμ. τοῦ ρ. μιμνήσκομαι.—3. διδάσκομαι.—4. ἀναλίσκω.—5. λανθάνω διατρίβων.—6. κάπηλος.—7. διδάσκω.—8. πιπράσκομαι.—9. γιγνώσκω.—10. ἀποθνήσκω.

86.—1. ὀκνῶ.—2. συνέρχομαί τινι εἰς λόγους.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α'.

1. Οὐσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως ἀρσενικά. Ὁριστικὴ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
2. Οὐσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως θηλυκά. Ὁριστ. τοῦ ἐνεστ. τῆς ἐνεργ. φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
3. Οὐσιαστ. τῆς Β' κλίσεως οὐδέτερα.
4. Οὐσιαστ. τῆς Α' κλίσ. θηλυκά. Ὁριστικὴ ἐνεστῶτος τοῦ ρ. εἰμί.
5. Παρατατικὸς τῆς ἐνεργ. φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
6. Οὐσιαστ. τῆς Α' κλίσ. ἀρσενικά. Παρατατικὸς τοῦ ρ. εἰμί.
7. Ἐπίθετα τῆς Β' κλίσεως τρικατάληκτα ἀσυναίρετα. Παρατατικὸς τοῦ ρ. εἰμί.
8. Ἐπίθετα τῆς Β' κλίσεως δικατάληκτα ἀσυναίρετα.
9. Ὁριστικὴ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς μέσης φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
10. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως χειλικόληκτα καὶ οὐρανικόληκτα.
11. Παρατατικὸς τῆς μέσης φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
12. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὀδοντικόληκτα.
13. Ὁριστικὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ ἀορίστου πρώτου φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
14. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὀδοντικόληκτα μὲ θέμα λῆγον εἰς -ντ.
15. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ἐνρινόληκτα.
16. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὑγρόληκτα.
17. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως ὑγρόληκτα συγκοπτόμενα.
18. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως σιγμόληκτα οὐδέτερα εἰς -ος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

19. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως σιγμόληκτα εἰς -ης.
20. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως σιγμόληκτα οὐδέτερα εἰς -ας.
21. Ὑποτακτικὴ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ ἀορίστου πρώτου τῆς ἐνεργ. φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
22. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -ις.
23. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -υς.
24. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -ευς.
25. Ὁριστικὴ τοῦ μέλλοντος τῆς ἐνεργ. φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
26. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως σιγμόληκτα εἰς -ως καὶ φωνηεντόληκτα εἰς -ω.
27. Ὁριστικὴ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
28. Ἐπίθετα τῆς Γ΄ κλίσεως συμφωνόληκτα μὲ θέμα λῆγον εἰς -ν ἢ -ντ.
29. Ἐπίθετα τῆς Γ΄ κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -υς (-εια, -υ).
30. Ἐπίθετα τῆς Γ΄ κλίσεως σιγμόληκτα εἰς -ης, -ες.
31. Ἐπανάληψις τῶν ὀνομάτων τῆς Γ΄ κλίσεως.
32. Παραθετικὰ ἐπιθέτων καὶ ἐπιρρημάτων.
33. Προστακτικὴ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
34. Εὐκτικὴ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
35. Ἀπαρέμφατον καὶ μετοχὴ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
36. Ἐνεργητικὸς ἀόριστος δεύτερος.
37. Ἐπανάληψις τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων. Προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι.
38. Αἱ ἄλλαι πλὴν τῆς ὁριστικῆς ἐγκλίσεις, τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἡ μετοχὴ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς μέσης φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
39. Ὁριστικὴ τοῦ μέσου μέλλοντος φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
40. Ὁριστικὴ τοῦ μέσου ἀορίστου πρώτου φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

41. Ὁριστικὴ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου τῆς μέσης φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
42. Εὐκτικὴ τοῦ μέσου μέλλοντος καὶ ἀορίστου πρώτου καὶ παρακειμένου τῆς μέσης φωνῆς.
43. Μέσος καὶ παθητικὸς μέλλων καὶ ἀόριστος φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
44.45. Ἀντωνυμίαι.
46. Οὐσιαστικὰ συνῃρημένα τῆς Α΄ κλίσεως.
47. Οὐσιαστικὰ συνῃρημένα τῆς Β΄ κλίσεως.
48. Δευτέρα Ἀττικὴ κλίσις οὐσιαστικῶν.
49.50. Ἐπίθετα συνῃρημένα τῆς δευτέρας κλίσεως.
51. Ἐπίθετα τῆς δευτέρας Ἀττικῆς κλίσεως.
52.53. Ἀνώμαλα οὐσιαστικά.
54. Συσχετικαὶ ἀντωνυμίαι. Συσχετικὰ ἐπιρρήματα.

ΜΕΡΟΣ Β΄.

---

55. Παθητικὸς μέλλων δεύτερος καὶ παθητικὸς ἀόριστος δεύτερος ἀφωνολήκτων ρημάτων.
56. Συνῃρημένος ἐνεργητικὸς καὶ μέσος μέλλων ἀφωνολήκτων ρημάτων.
57. Μέσος μέλλων καὶ ἀόριστος α΄, παθητικὸς μέλλων καὶ ἀόριστος α΄ καὶ β΄ ἀφωνολήκτων ρημάτων.
58. Ἀφωνόληκτα ρήματα.
59. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς συνῃρημένων ρημάτων εἰς -άω.
60. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς μέσης φωνῆς συνῃρημένων ρημάτων εἰς -άω.
61. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς συνῃρημένων ρημάτων εἰς -άω.
62. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς συνῃρημένων ρημάτων εἰς -έω.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

63. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς μέσης φωνῆς συνῃρημένων ρημάτων εἰς -έω.
64. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς συνῃρημένων ρημάτων εἰς -όω.
65. Ὁμαλὸς σχηματισμὸς τῶν ἄλλων χρόνων τῶν συνῃρημένων ρημάτων.
66. Ἀνώμαλος σχηματισμὸς τῶν ἄλλων χρόνων τῶν συνῃρημένων ρημάτων.
67.68. Συνῃρημένα ρήματα.
69. Δυϊκὸς ἀριθμὸς ὀνομάτων καὶ ρημάτων.
70.72. Ὑγρόληκτα καὶ ἐνρινόληκτα ρήματα.
73. Ἀνωμαλίαι τῆς αὐξήσεως τῶν ρημάτων.
74. Ἀνωμαλίαι τῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ τῶν ρημάτων. Ἀττικὸς ἀναδιπλασιασμός.
75. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τοῦ ρήματος ἵστημι.
76. Μέση φωνὴ τοῦ ρήματος ἵστημι.
77. Ὁ ἀόριστος ἔστην, ὁ παρακείμενος ἕστηκα καὶ ὁ ὑπερσυντέλικος εἱστήκειν.
78. Ἐνεστώς, παρατατικὸς καὶ ἀόριστος β′ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τοῦ ρήματος τίθημι.
79. Ἐνεστώς, παρατατικὸς καὶ ἀόριστος β′ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τοῦ ρήματος ἵημι.
80. Ἐνεστώς, παρατατικὸς καὶ ἀόριστος β′ τῆς μέσης φωνῆς τῶν ρημάτων τίθημι καὶ ἵημι.
81.82. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τῶν ρημάτων τίθημι καὶ ἵημι.
83. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τοῦ ρήματος δίδωμι.
84. Μέση φωνὴ τοῦ ρήματος δίδωμι.
85. Ἐπανάληψις τῶν ρημάτων τίθημι, ἵημι καὶ δίδωμι.
86. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τῶν εἰς -μι συμφωνολήκτων ρημάτων.
87. Μέση φωνὴ τῶν εἰς -μι συμφωνολήκτων ρημάτων.
88.89. Ἀριθμητικά.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΜΕΡΟΣ Γ'.

90.91. Ἀόριστοι β' ρημάτων εἰς -ω κλινόμενοι κατὰ τὰ εἰς -μι ρήματα.
92.93. Ρήματα κλινόμενα κατὰ τὸ ἵστημι-ἵσταμαι.
94. Τὰ ρήματα εἰμὶ καὶ φημί.
95. Τὰ ρήματα φημὶ καὶ εἶμι.
96. Τὸ ρῆμα εἶμι.
97. Τὰ ρήματα κεῖμαι καὶ κάθημαι.
98. Τὰ ρήματα οἶδα καὶ δέδοικα.
99.100. Ρήματα, τῶν ὁποίων τὸ ρηματικὸν θέμα προσλαμβάνει τὸ πρόσφυμα σκ ἢ -ισκ.
101.103. Ρήματα, τῶν ὁποίων τὸ ρηματικὸν θέμα προσλαμβάνει τὸ πρόσφυμα ν ἢ αν ἢαν καὶ συγχρόνως ἓν ν πρὸ τοῦ χαρακτῆρος ἢ νι ἢ νυ.
104. Ρήματα σχηματίζοντα τοὺς χρόνους των ἐκ διαφόρων θεμάτων συγγενῶν κατὰ τὴν σημασίαν. Τὸ ρῆμα ἀφικνοῦμαι.
105. Ρήματα, τῶν ὁποίων τὸ ρηματικὸν θέμα προσλαμβάνει ε πρὸς σχηματισμὸν τῶν χρόνων των.
106. Ρήματα σχηματίζοντα τοὺς χρόνους των ἐκ διαφόρων θεμάτων συγγενῶν κατὰ τὴν σημασίαν.
107. Ρήματα ἀποθετικά.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΜΕΡΟΣ Α'.

1. Οὐσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως ἀρσενικά. Ὁριστικὴ τοῦ ἐνεστῶτος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
2. Οὐσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως θηλυκά.
3. Οὐσιαστικὰ τῆς Β' κλίσεως οὐδέτερα.
4. Παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς βαρυτόνων ρημάτων.
5. Οὐσιαστικὰ τῆς Α' κλίσεως ἀρσενικά.
6. Ἐπίθετα τῆς Β' κλίσεως τρικατάληκτα ἀσυναίρετα.
7. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ' κλίσεως χειλικόληκτα καὶ οὐρανικόληκτα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

8. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως ὀδοντικόληκτα.
9. Ὁριστικὴ ἐνεργητικοῦ ἀορίστου α΄ φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
10. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως ὀδοντικόληκτα μὲ θέμα λῆγον εἰς -ντ.
11. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως ἐνρινόληκτα.
12. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως ὑγρόληκτα.
13. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως ὑγρόληκτα.
14. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως ὑγρόληκτα συγκοπτόμενα.
15. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως σιγμόληκτα οὐδέτερα εἰς -ος.
16. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως σιγμόληκτα εἰς -ης.
17. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως σιγμόληκτα οὐδέτερα εἰς -ας.
18. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -ις.
19. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -υς.
20. Οὐσιαστικὰ τῆς Γ΄ κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -ευς καὶ -ους.
21. Ὁριστικὴ ἐνεργητικοῦ μέλλοντος φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
22. Ὁριστικὴ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
23. Ἐπίθετα τῆς Γ΄ κλίσεως συμφωνόληκτα μὲ θέμα λῆγον εἰς -ν ἢ -ντ.
24. Ἐπίθετα τῆς Γ΄ κλίσεως φωνηεντόληκτα εἰς -υς (-εια, -υ).
25. Ἐπίθετα τῆς Γ΄ κλίσεως δικατάληκτα εἰς -ων, -ον καὶ εἰς -ης, -ες.
26. Παραθετικὰ ἐπίθετα εἰς -τερος, -τατος.
27. Παραθετικὰ ἐπίθετα εἰς -ιων, -ιστος.
28. Ὑποτακτική, προστακτική, ἀπαρέμφατον καὶ μετοχὴ τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
29. Προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι.
30. Ὑπερσυντέλικος τῆς μέσης φωνῆς φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
31. Παθητικὸς μέλλων καὶ ἀόριστος α΄ φωνηεντολήκτων ἀσυναιρέτων ρημάτων.
32. Ἀντωνυμίαι.
33. Οὐσιαστικὰ συνῃρημένα τῆς Α΄ κλίσεως.
34. Οὐσιαστικὰ συνῃρημένα τῆς Β΄ κλίσεως.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

35. Δευτέρα Ἀττικὴ κλίσις.
36. Οὐσιαστικὰ ἀνώμαλα.
37. Συσχετικὰ ἀντωνυμίαι. Συσχετικὰ ἐπιρρήματα.

ΜΕΡΟΣ Β'.

38.39. Ρήματα ἀφωνόληκτα.
40. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς συνῃρημένων ρημάτων εἰς -άω.
41. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς συνῃρημένων ρημάτων εἰς -έω.
42. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς μέσης φωνῆς συνῃρημένων ρημάτων εἰς -έω.
43. Ἐνεστὼς καὶ παρατατικὸς τῆς ἐνεργητικῆς καὶ μέσης φωνῆς συνῃρημένων ρημάτων εἰς -όω.
44.45. Ρήματα συνῃρημένα εἰς -άω καὶ -έω.
46.47. Ρήματα συνῃρημένα.
48. Δυϊκὸς ἀριθμὸς ὀνομάτων καὶ ρημάτων.
49. Ἐνεστώς, παρατατικὸς καὶ μέλλων ἐνεργητικὸς καὶ μέσος ὑγρολήκτων καὶ ἐνρινολήκτων ρημάτων.
50. Ἐνεργητικὸς καὶ μέσος ἀόριστος α' ὑγρολήκτων καὶ ἐνρινολήκτων ρημάτων.
51. Παθητικὸς μέλλων, παθητικὸς ἄόριστος καὶ παρακείμενος τῆς μέσης φωνῆς ὑγρολήκτων καὶ ἐνρινολήκτων ρημάτων.
52.53. Ὑγρόληκτα καὶ ἐνρινόληκτα ρήματα.
54.55. Ἀνωμαλίαι τῆς αὐξήσεως καὶ τοῦ ἀναδιπλασιασμοῦ τῶν ρημάτων.
56. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τοῦ ρήματος ἵστημι.
57. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τοῦ ρήματος τίθημι.
58. Παθητικὸς μέλλων καὶ παρακείμενος τοῦ ρήματος τίθημι.
59.60. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τῶν ρημάτων τίθημι καὶ ἵημι.
61. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τοῦ ρήματος δίδωμι.
62. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τοῦ ρήματος δίδωμι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

63.64. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τῶν ρημάτων ἵστ-μι, τίθημι, ἵημι καὶ δίδωμι.
65. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τῶν εἰς -μι συμφωνολήκτων ρημάτων.
66. Μέση φωνὴ τῶν εἰς -μι συμφωνολήκτων ρημάτων.
67. Ἐνεργητικὴ καὶ μέση φωνὴ τῶν εἰς -μι συμφωνολήκτων ρημάτων.
68. Ἀριθμητικά.

ΜΕΡΟΣ Γ

69.70. Ἀόριστοι β' ρημάτων εἰς -ω κλινόμενοι κατὰ τὰ εἰς -μι.
71.72. Ρήματα κλινόμενα κατὰ τὸ ἵστημι—ἵσταμαι.
73.74. Τὰ ρήματα εἶμι καὶ φημί.
75.76. Τὸ ρῆμα κεῖμαι.
77. Τὸ ρῆμα οἶδα.
78.82. Ρήματα, τῶν ὁποίων τὸ ρηματικὸν θέμα προσλαμβάνει τὸ πρόσφυμα ν ἢ αν ἢ αν καὶ συγχρόνως ἓν ν πρὸ τοῦ χαρακτῆρος ἢ νε ἢ νι ἢ νυ.
83.84. Ρήματα, τῶν ὁποίων τὸ ρηματικὸν θέμα προσλαμβάνει ἓν ε.
85. Ρήματα, τῶν ὁποίων τὸ ρηματικὸν θέμα προσλαμβάνει τὸ πρόσφυμα σκ ἢ ισκ, ἐνίοτε δὲ συγχρόνως καὶ ἐνεστωτικὸν ἀναδιπλασιασμόν.
86.87. Ρήματα, τῶν ὁποίων οἱ χρόνοι σχηματίζονται ἐκ διαφόρων θεμάτων συγγενῶν κατὰ τὴν σημασίαν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟ

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤ ΤΟΥ Α' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α'.

1. Ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικήν. Περικοπαί : 1—54.
2. Ἀντικείμενον κατὰ δοτικήν. Περικοπαί : 1, 2, 4, 9—12, 15, 17, 19, 20—23, 25—40, 43, 44, 47, 48, 51, 53, 54.
3. Ἀντικείμενον κατὰ γενικήν. Περικοπαί : 5, 9, 12, 14, 15, 19, 20, 22, 27, 30—32, 34, 37—40, 43, 45, 47, 51, 52.
4. Ἀπαρέμφατον εἰδικόν. Περικοπαί : 11, 12, 28, 30, 32, 33, 37, 45, 52, 54.
5. Ἀπαρέμφατον τελικόν. Περικοπαί : 1, 3, 11—13, 15, 17, 21, 2[illegible] 29—32, 35, 37—41, 44, 45, 47, 48, 54.

ΜΕΡΟΣ Β'.

1. Δοτικὴ ὀργανική. Περικοπαί : 55, 57—59, 62—66, 68+[illegible] 76, 79, 87, 88.
2. Δοτικὴ τοῦ αἰτίου. Περικοπαί : 55, 58, 59, 62, 67, 72, 76.
3. Αἰτιατικὴ τῆς ἀναφορᾶς. Περικοπαί : 60, 64, 67, 68, 69.
4. Συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ ρήματος πρὸς δύο [illegible]ρισσότερα ὑποκείμενα. Περικοπαί : 62, 68, 69, 89.
5. Διορισμὸς τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ τοῦ ἐπιθέτου. Περικοπαί : 57—59, 61—64, 66—68, 70—89.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

63.64. Ἐνεργητικὴ καὶ μέ[illegible]5, 57—68, 70—72, 74, 76—88.
ἴημι καὶ δίδωμι. [illegible]ικοπαί: 55, 57—60, 63—66, 68, 70—72,
65. Ἐνεργητικὴ φωνὴ τ[illegible] 87.
66. Μέση φωνὴ τῶν ε[illegible]
67. Ἐνεργητικὴ καὶ [illegible]
μάτων.
68. Ἀριθμητικά.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

[illegible] παραθετικῶν. Περικοπαί: 94—97, 99, 101, 105.
[illegible]ὶ διορισμοί. Περικοπαί: 90—92, 97—107.
69.70. Ἀ[illegible] ἀπόλυτος. Περικοπαί: 90, 91, 93—95, 97, 98, 100, 102,
71.7[illegible] 103, 105—107.
[illegible] Δυνητικὴ ὁριστικὴ καὶ εὐκτική. Περικοπαί: 91, 94, 95, 96, 104, 107.
5. Ἐπιρρηματικοὶ διορισμοί. Περικοπαί: 90—95, 97—101, 103—107.
6. Αἱ ἐγκλίσεις ἐν τῷ ἐξηρτημένῳ λόγῳ. Περικοπαί: 90—96, 98—101, 103—107.
7. Ἡ εὐκτικὴ τοῦ πλαγίου λόγου. Περικοπαί: 91, 92, 94, 95, 98, 105—107.
[illegible] Ἀπρόσωπα ρήματα. Περικοπαί: 90, 91, 94, 98, 105—107.
Ἀποφατικὰ μόρια. Τὸ ἀπαγορευτικὸν μή. Περικοπαί: 90—96, 98—101, 104—107.
86.87.

[illegible]ήμ. Αἱ εἰκόνες τοῦ βιβλίου ἐσχεδιάσθησαν ὑπὸ τοῦ ζωγράφου κ. Βάσου [illegible]ή.

024000020023

Ἀνάδοχος: Ἑταιρεία Ἐκδοτικῶν Οἴκων Α. Ε. [illegible] πρόλαβος καὶ Σία ΚΙΕ.
Σαλίβερος Α.Ε. — Ι. Ν. Σιδέρης — Δ. Ν. Τζάκας καὶ Σ. [illegible]λληλογραμμάτικας καὶ Σία
Τόπας Ν. Μαστοιάδου καὶ Β. Μαλάξη Φαβιέρου 13 — Ἀθῆναι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ο Σόιμπο

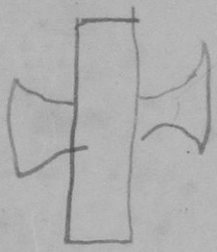

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ
ΔΡΧ. 24
ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ
ΔΡΧ. 26.40
ΒΙΒΛΙΟΚΔΑΕΙΩΝ "ΕΣΤΙΑ Σ. Ι. Δ. ΚΩΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής